
بسم الله الرحمن الرحيم

قوانین الهی برای بهتر زیستن

مولف : کمیل اکبرزاده آملی

قوانین الهی برای بهتر زیستن

سرشناسه : اکبرزاده آملی، کمیل، ۱۳۶۱-

عنوان و نام پدیدآور : قوانین الهی برای بهتر زیستن/ مولف کمیل اکبرزادهآملی؛ ویراستار کمیل اکبرزادهآملی.

مشخصات نشر : آمل: نشر ورسه، ۱۴۰۴.

مشخصات ظاهری : ۲۳۳ص.؛ ۲۲×۲۹ سم.

شابک : 978-622-4933-20-1

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : تفاسیر شیعه -- قرن ۱۴

رده بندی کنگره : BP۹۸

رده بندی دیویی : ۱۷۹/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی : ۱۰۰۹۷۵۴۷

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

نویسنده : کمیل اکبرزاده آملی

ویراستار : کمیل اکبرزاده آملی

طراح جلد و صفحه آرا : کمیل اکبرزاده آملی

چاپ و صحافی : کوفا

نوبت وسال چاپ : اول ۱۴۰۴

شابک ۱ – ۲۰ – ۴۹۳۳ – ۶۲۲ - ۹۷۸

شمارگان : ۵۰۰ نسخه

قیمت : ۵۰۰ هزار تومان

نشر ورسه

مرکز پخش :

آمل روبروی سینما بهمن کتابفروشی شباویز

واتس آپ : ۰۹۱۲۵۸۷۵۸۶۳

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اگر قرآن بخوانی هم بدانی
تمام سِرّ جان یکجا بدانی

تقدیم به :

حضرت والا مقام حضرت محمد مصطفی (ص)

امیر المومنین علی ابن ابی طالب

حضرت فاطمه زهرا

و

اولاد معصومشان

و

"بَقیّةُ الله" امام زمان حجت ابن الحسن حضرت مهدی

استاد حسن حسن زاده آملی

استاد ارسلان کشوری

مقدمه

قرآن نوریست که از نورعلی نور بر جان حضرت
محمد مصطفی دمیده شد و وجود ایشان متبرک گشت با کلام
الله
یگانه خالق هستی نورالسموات و الارض
آن حضرت با جاری ساختن برکلامش جهانی را به تفکر و شگفتی وا داشت .
قرآن سِرّ الله است نور الله است و هر که آنرا بخواند و بداند جاری در روح
و روانش میگردد آنگاه بال هایش گشوده میشود و آماده پرواز تا بیکران خداوند .
خداوند قوانینی را برای رستگاری ما در این لوح محفوظ نگاشته اند تا رهنمون
روزمرگی ما باشد و با رعایت این قوانین و احترام به فرامین الله امر بر بیداری ما
از این خواب جهالت بفرماید و چشمانمان بر حقیقت وجودیمان گشوده شود
و شاهد و ناظر مناظر واقعی خلقت باشیم و چنان شویم که لایق فتبارک الله
الاحسن الخالقین باشیم وفرشتگان سجده کنند بر ما چون حقیقت ما از وجود
خداست .
بر خود واجب دانستم تا این قوانین را از درون این لوح محفوظی استخراج کنم
تا با مرور و استمرار هر روزه این قوانین بر جانمان بنشیند و
روحمان را از قفس جسم آزاد کند و به سمت وسوی اصل خویش
إِنَّـا لِـلَّـهِ وَ إِنَّـا إِلَـيْـهِ رَاجِـعُونَ سوق دهد .
حتما رستگار خواهیم شد

کمیل اکبرزاده آملی

ترجمه آیات : مسعود ریاعی

فصل اوّل

قوانین
الهی برای بهتر زیستن

سوره بقره

سوره بقره بزرگ‌ترین سوره قرآن کریم میباشد. دومین سوره و درمدینه نازل شده است که در جزء‌های اول، دوم و سوم قرآن جای دارد. علت نام‌گذاری این سوره به نام «بقره» به دلیل وجود داستان گاو بنی‌اسرائیل در آن است .سوره بقره با تأکید بر قرآن به‌عنوان کتابی برای هدایت پرهیزگاران آغاز می‌شود. در همان ابتدای سوره، انسان‌ها به سه دسته مؤمنان، کافران و منافقان تقسیم می‌شوند. سوره بقره را به لحاظ محتوا، سوره جامعی دانسته‌اند که هم از اصول عقاید سخن گفته و هم احکامِ مسائلِ عبادی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی را مطرح کرده است. داستان آدم و فرشتگان، داستان‌هایی مربوط به بنی‌اسرائیل، داستان ابراهیم و زنده شدن مردگان و داستان طالوت و جالوت از جمله داستان‌ها و روایات تاریخی سوره بقره است . معروف ترین آیات این سوره، آیت الکرسی و آیه آمن الرسول ، آیه قبله و بلندترین آیه قرآن، (آیه ۲۸۲) میباشد .

۱- در وصف ناسپاسان و تکذیب کنندگان آیات قران کریم : سوره : بقره آیه : ۳۹

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ :

و کسانی‌که عناد و ناسپاسی پیشه کنند و آیات و راهنمایی‌های ما را دروغ بپندارند،بدون شک اهل آتشی خواهند بود که در آن جاودانه می‌مانند!

۲- امر به نماز خواندن و پرداخت زکات و همنشینی با خداپرستان : سوره : بقره آیه : ۴۳

وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَٱرۡكَعُواْ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ :

نماز را به پا دارید و زکات اموالتان را پرداخت کنید و با رکوع‌کنندگانِ حق‌پرست همراه شوید!

۳- چاره کار در مقابل سختی ها و مصائب روزگار : سوره : بقره آیه ۴۵

وَٱسۡتَعِينُواْ بِٱلصَّبۡرِ وَٱلصَّلَوٰةِۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى ٱلۡخَٰشِعِينَ :

[در سختی‌ها و مصائب روزگار] از صبر و نماز نیرو بگیرید! [هر چند که می‌دانم] بر همه سخت و گران است، مگر بر فروتنان!

۴ - سفارش براینکه جز خداوند کسی را نپرستید و به پدر و مادر خود و یتیمان و درماندگان نیکی کنید نماز به بپا دارید و زکات دهید و به نیکی سخن بگویید :

سوره : بقره آیه : ۸۳

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَقُولُوا۟ لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعْرِضُونَ :

و [به یاد آورید] هنگامی‌که از بنی‌اسرائیل پیمان گرفتیم که: جز خداوند بزرگ را پرستش نکنیدو به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و درماندگان، نیکی روا دارید و هرگاه با مردم سخن می‌گویید،به نیکی سخن گویید و نماز به پا دارید و زکات را پرداخت کنید !اما جز اندکی [همگی از فرمان خدا] سرپیچی کردید و مغرورانه روی‌گردان شدید.

۵ – نَفی جنگ و خونریزی : سوره : بقره آیه : ۸۴

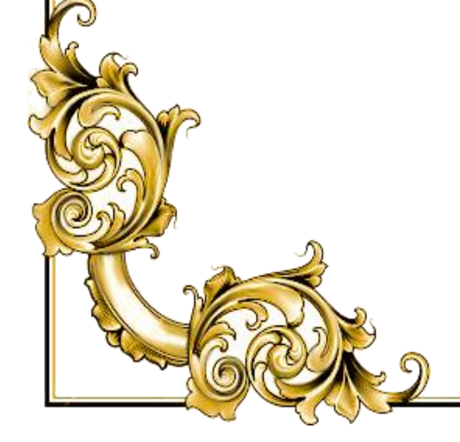
وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ :

و [یاد آرید]! آن هنگام را که از شما پیمان گرفتیم که: خون یکدیگر را نریزید، و همدیگر را از خانه و دیار خویش آواره نکنید، و شما به چنین پیمانی اعتراف کردید، و خود گواهید!

۶– اشاره به عاقبت دشمنی با پیامبران و فرشتگان خداوند : سوره : بقره آیه ۹۸

مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَىٰلَ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَٰفِرِينَ :

هر[ناسپاسی] که دشمن خدا و فرشتگانش و پیامبران و جبرائیل و میکائیل باشد خداوند نیز دشمن این کافران خواهد بود!

۷ – اشاره به برپایی نماز و پرداخت زکات : سوره : بقره آیه ۱۱۰

وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ وَمَا تُقَدِّمُواْ لِأَنفُسِكُم مِّنۡ خَيۡرٖ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ :

نماز را به پای دارید و زکات اموالتان را پرداخت کنید و بدانید تمامی دستاورد نیک‌تان را نزد خدا خواهید یافت و خداوند به عملکردتان کاملاً بیناست

۸ – اشاره به کسانی که آیات خداوند را کتمان میکنند : سوره : بقره آیات۱۵۹ – ۱۶۰

آیه ۱۵۹ - إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكۡتُمُونَ مَآ أَنزَلۡنَا مِنَ ٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلۡهُدَىٰ مِنۢ بَعۡدِ مَا بَيَّنَّٰهُ لِلنَّاسِ فِي ٱلۡكِتَٰبِ أُوْلَٰٓئِكَ يَلۡعَنُهُمُ ٱللَّهُ وَيَلۡعَنُهُمُ ٱللَّٰعِنُونَ :

و کسانی‌که آیات روشن و هدایت بخش ما را، آن هم بعد از آن‌که برای مردم در قرآن به وضوح بیان کرده‌ایم کتمان کنند، بی‌درنگ نفرین خداوند و نفرین هر حق‌شناسی بر آن‌ها باد!

آیه ۱۶۰ - إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ وَأَصۡلَحُواْ وَبَيَّنُواْ فَأُوْلَٰٓئِكَ أَتُوبُ عَلَيۡهِمۡۚ وَأَنَا ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ :

مگر کسانی که توبه کنند و دست به کار نیک زنند، و جبران نمایند و [آن حقّی را که کتمان کرده‌اند] آشکار سازند. بی‌تردید من هم توبه آن‌ها را می‌پذیرم زیرا که من بسیار توبه پذیر و بخشنده ام.

۹ – اشاره بر حرام بودن گوشت مردار و خون و گوشت خوک : سوره : بقره آیه ۱۷۳

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحۡمَ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ بِهِۦ لِغَيۡرِ ٱللَّهِۖ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ فَلَآ إِثۡمَ عَلَيۡهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ :

و خدا بر شما، گوشتِ مردار و خون و گوشت خوک و هر آن‌چه را به نیت غیر خداوند ذبح گردد حرام کرد. امّا اگر کسی در شرایط اضطراری ناچار به مصرف شد، چنان‌چه با بی‌میلی رفتارکند و خوردن را از حد نگذراند، گناهی مرتکب نشده است. و خداوند بسیار آمرزنده و با گذش است!

۱۰ – اشاره به توصیف نیکوکار واقعی : سوره : بقره آیه ۱۷۷

لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّواْ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَلَـٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةِ وَٱلْكِتَـٰبِ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ ذَوِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَـٰمَىٰ وَٱلْمَسَـٰكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَٱلسَّآئِلِينَ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَـٰهَدُواْ ۖ وَٱلصَّـٰبِرِينَ فِى ٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَحِينَ ٱلْبَأْسِ ۗ أُوْلَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ ۖ وَأُوْلَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ :

نیکی آن نیست که [به هنگام نماز و عبادت] صورت خود را به مشرق و مغرب بگردانید! بلکه نیکوکار واقعی کسی است که خداوند و روز حسابرسی و فرشتگان و کتاب و انبیاء را با تمام وجود باور داشته باشد. و با آن‌که مال خود را دوست دارد آن را به خویشان، یتیمان، درماندگان، مسافران، فقیران و در راه ماندگان ببخشد. و خالصانه برای خدا نماز گزارد و زکات اموالش را پرداخت کند. و به پیمان هایی که می‌بندند وفادار باشند و در سختی‌ها و ناملایمات صبوری پیشه کنند. حقیقتاً این‌ها که اهل عمل‌اند راستگو هستند، و حرمت فرمان خدا را نگاه می‌دارند!

۱۱ – اشاره به توضیح در باب قانون قصاص : سوره : بقره آیات ۱۷۸ – ۱۷۹

آیه ۱۷۸ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِصَاصُ فِى ٱلْقَتْلَى ۖ ٱلْحُرُّ بِٱلْحُرِّ وَٱلْعَبْدُ بِٱلْعَبْدِ وَٱلْأُنثَىٰ بِٱلْأُنثَىٰ ۚ فَمَنْ عُفِىَ لَهُۥ مِنْ أَخِيهِ شَىْءٌ فَٱتِّبَاعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ وَأَدَآءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَـٰنٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَ رَحْمَةٌ ۗ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ : ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید! در مورد کشته‌های شما قصاص مقرر شده است، آزاد در مقابل آزاد، بنده در مقابل بنده، زن در مقابل زن! و اگر کسی از جانب برادر خود از قصاص عفو شود باید مسرورانه به دنبال ادای خون بها رود و آن را به نیکی بپردازد. این نکته در حقیقت عفو و بخششی از جانب پروردگار بزرگتان است. و اگر کسی بعد از این، تجاوزکارانه برخورد کند برای او عذابی دردناک است!

آیه ۱۷۹ : وَلَكُمْ فِي ٱلْقِصَاصِ حَيَوٰةٌ يَـٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَـٰبِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ :

ای صاحبانِ اندیشه! برای شما در قصاص، زندگی است (نه مرگ)!باشد که پرهیزکار شوید!

۱۲ – اشاره به وصیت کردن قبل مرگ : سوره : بقره آیه ۱۸۰

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا ٱلْوَصِيَّةُ لِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ :

و بر شما نوشته شده، هرگاه زمان مرگ یکی از شما فرا رسد در حالی که مالی اندوخته دارد باید در مورد پدر و مادر و خویشان، از روی خیر و انصاف وصیت کند. و این شیوه درست کسانی است که حرمت فرمان‌های الهی را نگه می‌دارند

۱۳ – اشاره به تحریف و دستکاری نکردن وصیت نامه سوره : بقره آیات۱۸۱ – ۱۸۲

آیه ۱۸۱ : فَمَنۢ بَدَّلَهُۥ بَعْدَ مَا سَمِعَهُۥ فَإِنَّمَآ إِثْمُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ :

و هرکس که وصیّت را بشنود و تحریف و دگرگونش کند، گناه بزرگی را به گردن گرفته است. و خداوندِ بزرگ بسیار شنوا و آگاه است!

آیه ۱۸۲ : فَمَنْ خَافَ مِن مُّوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ :

واگر وصیت کننده‌ای در وصیتش راه خطا و جفا رفته باشد، چنان‌چه کسی به اصلاحِ کار درمیان وارثان اقدام کند گناهی مرتکب نشده است. و خداوندِ بزرگ بسیار آمرزنده و با گذشت است

۱۴ – اشاره به روزه گرفتن در ماه رمضان : سوره : بقره آیه ۱۸۳

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ :

ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید! بر شما روزه گرفتن مقرر شد همچنان که بر پیشینیان شما مقرر شده بود، امید آن‌که پرهیزکاری را در وجودتان تقویت کنید!

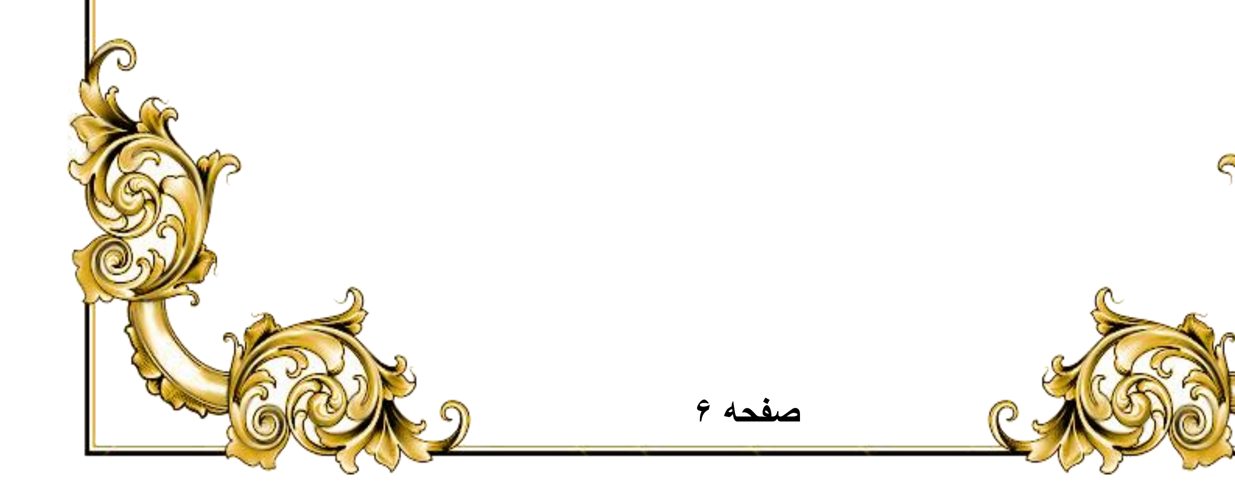
۱۵ - قوانین روزه گرفتن در ماه رمضان : سوره : بقره آیات۱۸۴ – ۱۸۵

آیه ۱۸۴ : أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ ۚ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۚ وَعَلَى ٱلَّذِينَ يُطِيقُونَهُۥ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ ۖ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُۥ ۚ وَأَن تَصُومُوا۟ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ :

[روزه] در روزهایی معین و معدود است، اگر کسی از شما بیمار و یا مسافر بود به همان تعداد که روزه نگرفته در روزهای دیگر روزه بگیرد. و آنان که توانایی آن را ندارند بَدَل از آن به درماندگان طعام دهند. و هر که بر این عمل خیر بیافزاید به خود نیکی روا داشته است. و اگر علم به روزه داشتید، می‌دانستید که روزه گرفتن برای شما خیر و برکت است

آیه ۱۸۵ : شَهْرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَٰتٍ مِّنَ ٱلْهُدَىٰ وَٱلْفُرْقَانِ ۚ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ ٱلْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا۟ ٱلْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا۟ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ :

ماه رمضان که در آن برای هدایت مردمان و بیانِ روشنِ راهنمایی‌ها و تمایز حق از باطل، قرآن نازل شده است، پس هرکس که توفیق رسیدن به این ماه را داشت روزه بگیرد. و هرکس که بیمار و یا مسافر بود آن تعداد که نتوانسته روزه بگیرد در روزهای دیگر روزه بدارد، زیرا خداوندِ بزرگ می‌خواهد بر شما آسان بگیرد و سخت‌گیری نکند تا این ماه را به سلامت و برکت پایان برید. و خداوند بزرگ را از این‌که راه آرامش را به شما هدیه کرده است به بزرگی یاد کنید، شاید که به مقام شاکران نائل شوید!

۱۶ - اشاره به همبستری با همسر در ماه رمضان : سوره : بقره آیه ۱۸۷

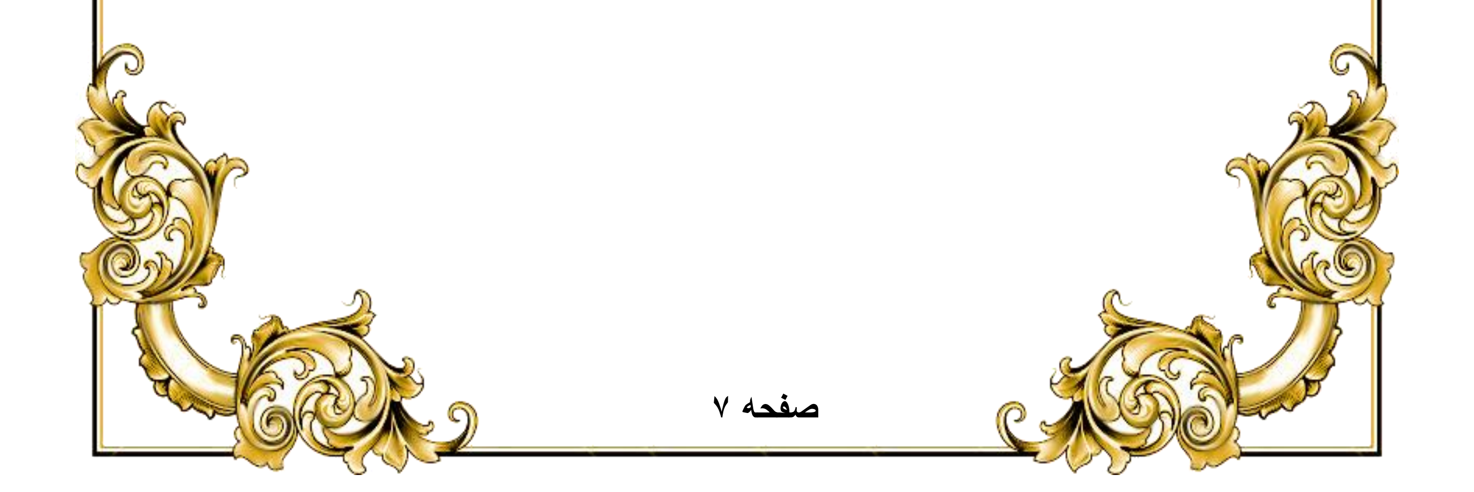
أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ ٱلصِّيَامِ ٱلرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَآئِكُمْ ۚ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ۗ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ ۖ فَٱلْـَٰٔنَ بَٰشِرُوهُنَّ وَٱبْتَغُوا۟ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ ۚ وَكُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلْخَيْطُ ٱلْأَبْيَضُ مِنَ ٱلْخَيْطِ ٱلْأَسْوَدِ مِنَ ٱلْفَجْرِ ۖ ثُمَّ أَتِمُّوا۟ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيْلِ ۚ وَلَا تُبَٰشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ عَٰكِفُونَ فِى ٱلْمَسَٰجِدِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ :

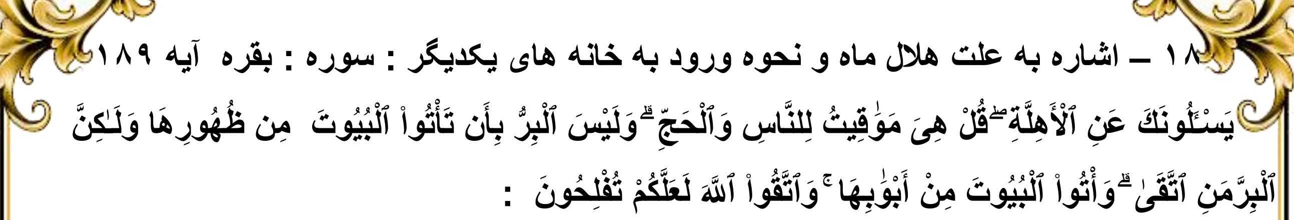
همبستر شدن با همسرانتان در شب‌های ماه رمضان بر شما حلال است. آنان لباس شما هستند و شما لباس آنان. از آنجایی که خداوند می‌دانست که شما [در مورد نزدیکی با همسرانتان در شب‌های رمضان] نافرمانی کرده و به خود ستم می‌کنید، از حکم حرمت آن گذشت وشما را بخشید. اکنون باکی نیست با همسرانتان همبستر شوید و از آن‌چه خداوند برایتان حلال نموده بهره‌مند شوید. و بخورید و بنوشید تا آن زمان که نور صبحگاهی در شب تیره نمایان گردد. آنگاه روزه‌تان را به شب برسانید. و هنگامی‌که در مساجد اعتکاف کرده‌اید با همسرانتان نزدیکی نکنید. آن‌چه که بیان شد حدود الهی است و نزدیکش نشوید! خداوند آیاتش را برای مردم این چنین بیان می‌کند امیّد آن‌که حرمت فرمان‌های الهی را نگه دارند!

۱۷ – اشاره به نفی کلاه برداری از اموال یکدیگر و منع رشوه دادن : سوره : بقره آیه ۱۸۸

وَلَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَٰطِلِ وَتُدْلُوا۟ بِهَآ إِلَى ٱلْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا۟ فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ بِٱلْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ :

اموال یکدیگر را با دروغ و نیرنگ و کلاهبرداری نخورید، و به حاکمان رشوه ندهید تا آن‌ها شما را در برابر خوردن ناحقِ مال دیگران حمایت کنند! و شما خوب می‌دانید [که چه می‌گویم!]

۱۸ – اشاره به علت هلال ماه و نحوه ورود به خانه های یکدیگر : سوره : بقره آیه ۱۸۹

یَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَهِلَّةِ ۖ قُلْ هِىَ مَوَٰقِيتُ لِلنَّاسِ وَٱلْحَجِّ ۗ وَلَيْسَ ٱلْبِرُّ بِأَن تَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا وَلَـٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنِ ٱتَّقَىٰ ۗ وَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَٰبِهَا ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ :

[ای پیامبر] از تو درباره هلال‌های مختلف ماه می‌پرسند، به آن‌ها بگو: برای این‌است که مردم، زمان و گذشت آن را بدانند و موسم حج را دریابند. و بدانید شایسته نیست که از درهای پشت خانه‌ها وارد شوید بلکه خوب آن‌است حرمت نگاه دارید و از درهای اصلی خانه‌ها داخل شوید! و از خداوند پروا داشته باشید، امیّد آن‌که به رستگاری نائل گردید!

۱۹ – اشاره به قوانین جنگ   سوره : بقره   آیات ۱۹۰ ـ۱۹۱ ـ۱۹۲ ـ ۱۹۳ـ۱۹۴

آیه ۱۹۰ : وَقَـٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ يُقَـٰتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ :

و اجازه داده شده تا با کسانی‌که به جنگ با شما برخاسته‌اند بجنگید، اما تجاوزکار نباشید! زیرا خداوند بزرگ، تجاوزکاران را دوست ندارد.

آیه ۱۹۱ : وَٱقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُم مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ ۚ وَٱلْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ ٱلْقَتْلِ ۚ وَلَا تُقَـٰتِلُوهُمْ عِندَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَـٰتِلُوكُمْ فِيهِ ۖ فَإِن قَـٰتَلُوكُمْ فَٱقْتُلُوهُمْ ۗ كَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْكَـٰفِرِينَ :

هر جا جنگ طلبان را یافتید بکشید و از هر جا شما را بیرون رانده‌اند، برانید! زیرا فتنه از قتل بدتراست! اما در مسجدالحرام که محلِ امن است با آن‌ها جنگ نکنید مگر آن‌که آن‌ها به جنگ برخیزند. و اگر دست به چنین کاری زدند، آن‌ها را بکشید! این‌چنین است جزای کافران!

آیه ۱۹۲ : فَإِنِ ٱنتَهَوۡاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ

اما اگر دست برداشتند، خداوند بزرگ، بسیار آمرزنده و باگذشت است.

آیه ۱۹۳ : وَقَٰتِلُوهُمۡ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتۡنَةٞ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ لِلَّهِۖ فَإِنِ ٱنتَهَوۡاْ فَلَا عُدۡوَٰنَ إِلَّا عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ :

و با آن‌ها بجنگید تا آن‌جا که فتنه از بین برود و دین از آنِ خدا شود. و اگر دست برداشتند دیگر هیچ تجاوزی در کار نباشد! زیرا تجاوز جز بر ستمگران روا نیست

آیه ۱۹۴ : ٱلشَّهۡرُ ٱلۡحَرَامُ بِٱلشَّهۡرِ ٱلۡحَرَامِ وَٱلۡحُرُمَٰتُ قِصَاصٞۚ فَمَنِ ٱعۡتَدَىٰ عَلَيۡكُمۡ فَٱعۡتَدُواْ عَلَيۡهِ بِمِثۡلِ مَا ٱعۡتَدَىٰ عَلَيۡكُمۡۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ :

ماه حرام در مقابل ماه حرام! بدانید که شکستن حرمتِ ماه‌های حرام قصاص دارد! پس هرکس به تجاوز بر حریم شما برخیزد به اندازه همان تجاوز با او برخورد نمایید! و از خدا بترسید و بدانید که خداوند با خویشتن‌داران است!

۲۰ – اشاره به انفاق کردن سوره : بقره آیه ۱۹۵

وَأَنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا تُلۡقُواْ بِأَيۡدِيكُمۡ إِلَى ٱلتَّهۡلُكَةِۛ وَأَحۡسِنُوٓاْۛ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ :

و در راه خدا انفاق کنید و با دست خویش، خودتان را به ورطه هلاکت نیاندازید! و عمل خیر و نیک انجام دهید زیرا خداوند بزرگ، نیکوکاران را دوست دارد

۲۱ – اشاره به قوانین حج و عمره سوره بقره آیات ۱۹۶ ـ ۱۹۷ ـ ۱۹۸ ـ ۲۰۳

آیه ۱۹۶ : وَأَتِمُّواْ ٱلۡحَجَّ وَٱلۡعُمۡرَةَ لِلَّهِۚ فَإِنۡ أُحۡصِرۡتُمۡ فَمَا ٱسۡتَيۡسَرَ مِنَ ٱلۡهَدۡيِۖ وَلَا تَحۡلِقُواْ رُءُوسَكُمۡ حَتَّىٰ يَبۡلُغَ ٱلۡهَدۡيُ مَحِلَّهُۥۚ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوۡ بِهِۦٓ أَذٗى مِّن رَّأۡسِهِۦ فَفِدۡيَةٞ مِّن صِيَامٍ أَوۡ صَدَقَةٍ أَوۡ نُسُكٖۚ فَإِذَآ أَمِنتُمۡ فَمَن تَمَتَّعَ بِٱلۡعُمۡرَةِ إِلَى ٱلۡحَجِّ فَمَا ٱسۡتَيۡسَرَ مِنَ ٱلۡهَدۡيِۚ فَمَن لَّمۡ يَجِدۡ فَصِيَامُ ثَلَٰثَةِ أَيَّامٖ فِي ٱلۡحَجِّ وَسَبۡعَةٍ إِذَا رَجَعۡتُمۡۗ تِلۡكَ عَشَرَةٞ كَامِلَةٞۗ ذَٰلِكَ لِمَن لَّمۡ يَكُنۡ أَهۡلُهُۥ حَاضِرِي ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ :

و عبادتِ حج و عمره را برای خدا به نحو احسن به پایان برید، و اگر شما را از حج بازداشتند قربانی کنید از آن‌چه که میسّر است، ولی سر خود را متراشیدمگر آن‌که قربانی به محل‌اش رسیده باشد! و اگر کسی از شما مریض بود و یا بیماری خاصی در سر داشت [و نتوانست سر بتراشد] به عنوان فدیه، یا روزه بگیرد یا صدقه دهد و یا قربانی کند! پس هنگامی‌که خیالتان راحت شد و ایمن گشتید، هرکس که بخواهد از عمره تمتع به حج بازآید، آنقدر که برایش میسر است قربانی کند. و چنان‌چه توانایی قربانی کردن نداشت، در حج،سه روز روزه بگیرد و هفت روز دیگر نیز پس از بازگشت از حج روزه بدارد، تا بدین‌سان ده روزِ تمام روزه گرفته باشد. البتّه این حکم برای کسی است که اهل شهر مکه نباشد. حرمت فرمان‌های الهی را نگاه دارید و بدانید [چنان‌چه اوامر او را نادیده بگیرید] عقوبت خدا سخت و طاقت فرساست!

آیه ۱۹۷ : ٱلْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَـٰتٌ ۚ فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ ۗ وَتَزَوَّدُوا۟ فَإِنَّ خَيْرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقْوَىٰ ۚ وَٱتَّقُونِ يَـٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَـٰبِ :

حج در ماه‌های معینی می‌باشد. پس هرکه بخواهد فریضه حج خود را در این ماه‌ها به جا آورد باید که نه جماع کند و نه حرکت زشت و زننده‌ای از او سرزند. همچنین ازهرگونه مجادله بپرهیزد .و بدانید هر کار نیکی که انجام دهید خداوندِ بزرگ از آن آگاه است! و برای حج، توشه برگیرید و بهترین توشه، صیانت نفس و خویشتن‌داری است. پس ای اهل خرد، حرمت فرمان‌های مرا نگاه دارید!

آیه ۱۹۸ : لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ ۚ فَإِذَآ أَفَضْتُم مِّنْ عَرَفَـٰتٍ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ عِندَ ٱلْمَشْعَرِ ٱلْحَرَامِ ۖ وَٱذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِۦ لَمِنَ ٱلضَّآلِّينَ :

اگر چنان‌چه هنگام حج از خداوند روزیِ دنیوی طلب کنید باکی نیست؛ پس هنگامی‌که از صحرای عرفات برگشتید در مشعرالحرام یاد خدا بسیار کنید: یادش کنید به خاطر راه آرامشی که نشانتان داده است، زیرا قبل از آن گمراه و حیران بودید!

آیه ۲۰۳ : وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْدُودَٰتٍ ۚ فَمَن تَعَجَّلَ فِى يَوْمَيْنِ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَن تَأَخَّرَ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ لِمَنِ ٱتَّقَىٰ ۗ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ :

و خداوند را در روزهای معینی در مراسم حج یاد کنید و اگر کسی این کار را در دو روز و یا بیشتر انجام داد، چنان‌چه پرهیزکار باشد مانعی ندارد. پس حرمت خداوند را نگاه دارید و بدانید همه شما به سوی او محشور خواهید شد

۲۲ - اشاره بر اینکه به چه کسانی انفاق کنیم : سوره : بقره آیه ۲۱۵

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۖ قُلْ مَآ أَنفَقْتُم مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُواْ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ :

[ای پیامبر!] از تو می‌پرسند: چه چیز را انفاق کنیم و در راه خدا ببخشیم؟! بگو: خیر و برکت را بر پدر و مادر و خویشان و یتیمان و درماندگان و مسافران وامانده از راه، انفاق کنید و بدانید خداوند به آن‌چه که خالصانه می‌بخشید آگاه است!

۲۳ ـ اشاره به جنگ کردن در راه خدا حتی اگر باب میل شما نباشد سوره بقره آیات ۲۱۶ ـ ۲۱۷

آیه ۲۱۶ : كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۖ وَعَسَىٰٓ أَن تَكْرَهُواْ شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَعَسَىٰٓ أَن تُحِبُّواْ شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ :

جنگ [در راه خداوند] بر شما مقرر شده است هر چند آن را دوست ندارید! اما چه بسا چیزهایی که خوشایند شما نیست اما برایتان نتایجی نیک دارد. و چه بسا چیزهایی که دوست دارید اما نتایج آن برایتان شرّ و پلید است! و خداوند می‌داند و شما آگاهی ندارید.

آیه ۲۱۷ :   يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلشَّهْرِ ٱلْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ ۖ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ ۖ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَكُفْرٌۢ بِهِۦ وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِۦ مِنْهُ أَكْبَرُ عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَٱلْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ ٱلْقَتْلِ ۗ وَلَا يَزَالُونَ يُقَـٰتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ ٱسْتَطَـٰعُوا۟ ۚ وَمَن يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَـٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَأُو۟لَـٰٓئِكَ أَصْحَـٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَـٰلِدُونَ :

[ای پیامبر]! درباره جنگ کردن در ماه حرام از تو سوال می‌کنند، بگو: جنگ در این ماه گناه کبیره است. امّا بازداشتن مردم از راه نجات‌بخش خدا و دامن زدن به کفر و ناسپاسی، و جلوگیری از ورود مردم به مسجدالحرام و بیرون راندن مردمش، نزد خداوند گناهی بزرگتر است. و فتنه مضرتر از قتل است! آن‌ها با شما می جنگند تا شما را از دین‌تان دور کنند. بدانید هر یک از شما از دینش برگردد و بی‌ایمان بمیرد، بدون شک اعمال و دستاوردِ چنین افرادی در دنیا و آخرت تباه شده و جاودانه در آتش خواهند بود!

۲۴ – اشاره به علت حرام بودن شراب و قمار و چگونکی انفاق   سوره : بقره   آیه ۲۱۹

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ ۖ قُلْ فِيهِمَآ إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَـٰفِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا ۗ وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ ٱلْعَفْوَ ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَـٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ :

[ای پیامبر]! از تو درباره شراب و قمار سوال می‌کنند، بگو: در آن‌ها آلودگی و گناهی بزرگ است هر چند برای مردم منافعی نیز در بردارند، اما ضرر-آن‌ها بیشتر از نفع‌شان است! همچنین از تو می‌پرسند: چه چیز را انفاق کنیم؟ بگو: عفو و گذشت را انفاق کنید و توسعه دهید! و این چنین خداوند بزرگ،آیات و نشانه‌هایش را برای شما تبیین می‌کند، امّید آن که فکرتان را به کار بیاندازید!

۲۵ – اشاره به چگونگی رفتار با یتیمان و اموال آنها   سوره : بقره   آیه ۲۲۰

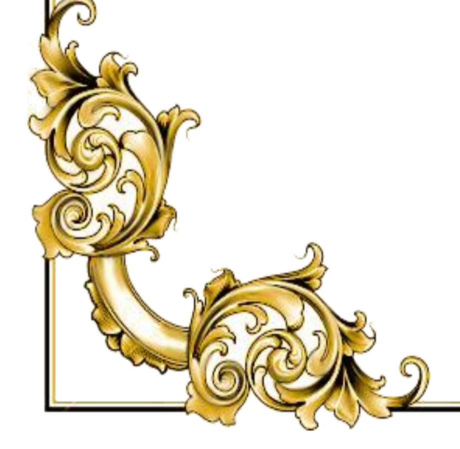
فِی ٱلدُّنْیَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ ۗ وَیَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْیَتَـٰمَىٰ ۖ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَیْرٌ ۖ وَإِن تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ ۚ وَٱللَّهُ یَعْلَمُ ٱلْمُفْسِدَ مِنَ ٱلْمُصْلِحِ ۚ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِیزٌ حَكِیمٌ :

و[امّا برای آرامش] در دنیا و آخرت، از تو درباره چگونگی رفتار با یتیمان و اموال آن‌ها می‌پرسند، بگو :اقدام به اصلاح امور آنان خیر و نیک است. و اگر با آنان همسفره شوید و زندگی کنید، چون برادران شما هستند. مراقب باشید که خداوند انسان تباهکار و کلاهبردار را از نیکوکار خیراندیش باز می‌شناسد! و اگر خدا بخواهد می‌تواند به خاطر عملکردتان بر شما سخت بگیرد. بدانید که خدا پیروزمند و حکیم است!

۲۶ – اشاره به شرایط ازدواج با زنان و مردان مشرک   سوره : بقره   آیه ۲۲۱

وَلَا تَنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكَـٰتِ حَتَّىٰ یُؤْمِنَّ ۚ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَیْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۗ وَلَا تُنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكِینَ حَتَّىٰ یُؤْمِنُوا۟ ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَیْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۗ أُو۟لَـٰٓئِكَ یَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ ۖ وَٱللَّهُ یَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱلْجَنَّةِ وَٱلْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِۦ ۖ وَیُبَیِّنُ ءَایَـٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ یَتَذَكَّرُونَ :

و با زنان مشرکه تا وقتی که ایمان نیاورده‌اند ازدواج مکنید! بدانید که یک بنده با ایمان به مراتب بهتر از یک زن آزاد و زیبای مشرکه است که ظاهرش مورد پسند شما واقع می‌شود! همچنین مردان مشرک نیز تا ایمان نیاورده‌اند زنان مؤمنه را به عقدشان در نیاورید !بدانید که یک بنده با ایمان به مراتب بهتر از مشرکی است که مورد توجه و پسند شما باشد. زیرا آن‌ها شما را به سوی آتش می‌خوانند،امّا خداوندِ بزرگ به فرمانش، شما را به سوی بهشت و آمرزش می‌خواند! و خدا این چنین آیات و نشانه‌هایش را برای مردم بیان می‌کند، امّید آن که بیندیشند!

۲۷ - اشاره به حیض شدن (عادات ماهانه) زنان و ممنوعیت همبستری دراین ایام :

سوره : بقره آیه ۲۲۲

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذًى فَٱعْتَزِلُوا۟ ٱلنِّسَآءَ فِى ٱلْمَحِيضِ ۖ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ۖ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلْمُتَطَهِّرِينَ :

و از تو درباره حیض زنان می‌پرسند، بگو: حیض یک رنج طبیعی است. در ایام حیض با زنان همبستر نشوید تا آن‌که پاک شوند. و هنگامی‌که پاک شدند طبق فرمان خداوند از آنان بهره‌مند شوید. هماناخداوندِ بزرگ توبه‌کنندگان و پاکیزه‌شدگان را دوست دارد

۲۸ - اشاره به اینکه به نام خداوند قُسَم نخورید سوره بقره آیات ۲۲۴ – ۲۲۵

آیه ۲۲۴ : وَلَا تَجْعَلُوا۟ ٱللَّهَ عُرْضَةً لِّأَيْمَـٰنِكُمْ أَن تَبَرُّوا۟ وَتَتَّقُوا۟ وَتُصْلِحُوا۟ بَيْنَ ٱلنَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ :

و خداوند را دستاویز قسم‌های خود قرار ندهید تا به بهانه آن، از اقدام به کار خیر و تقوی و اصلاح کار مردم باز بمانید! و بدانید که خداوند بزرگ بسیار شنوا و دانا است!

آیه ۲۲۵ : لَّا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَـٰنِكُمْ وَلَـٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ :

و خداوند شما را به خاطر قسم‌هایی که بی‌اراده می‌خورید مؤاخذه نخواهد کرد، بلکه شما را به نیت‌هایی که در سینه پنهان کرده‌اید مؤاخذه می‌کند! و خدا بسیار بزرگوار و صبور است

۲۹ – اشاره به مردانی که با زنان خود به عمد همبستر نمیشوند سوره : بقره آیه ۲۲۶

لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِن فَآءُو فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ :

و آن دسته که از زنانشان دوری می‌کنند و قسم می‌خورند تا با آن‌ها نزدیکی نکنند، چنان‌چه قبل از اتمام چهار ماه به زندگی برگردند، بر آن‌ها باکی نیست و خداوند بسیار آمرزنده و باگذشت است

۳۰ – اشاره به قانون ازدواج مجدد زنان مطلقه   سوره : بقره   آیه ۲۲۸

وَٱلْمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِىٓ أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِى ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوٓا۟ إِصْلَٰحًا ۚ وَلَهُنَّ مِثْلُ ٱلَّذِى عَلَيْهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ :

و زنان مطلقه از شوهر کردن خودداری کنند تا این که سه بار از خونِ حیض پاک شوند، اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارند. و سزاوار نیست که آن‌چه را که خداوند در رحم‌شان آفریده، پنهان دارند. بدانند که شوهرانشان برای رجوع به زندگی، محق‌تر از دیگرانند. البته اگر خواهان زندگی با تفاهم باشند! و بدانید که زنان، حقوق مشروعی برگردن مردان دارند. همچنان که مردان از امتیاز سرپرستی برخوردارند. و خداوندِ بزرگ بر همه چیز توانا و آگاه است

۳۱ – اشاره به قوانین طلاق   سوره : بقره   آیات ۲۲۹ – ۲۳۰ – ۲۳۱ – ۲۳۲

آیه ۲۲۹ : ٱلطَّلَٰقُ مَرَّتَانِ ۖ فَإِمْسَاكٌۢ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌۢ بِإِحْسَٰنٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُوا۟ مِمَّآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا إِلَّآ أَن يَخَافَآ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا ٱفْتَدَتْ بِهِۦ ۗ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ :

و طلاق [رِجعی] تا دو بار صحیح است، [بدین معنی که در هر بار مرد می‌تواند یا به زن رجوع کند] و با خوشی و سازگاری زندگی کنند و یا به نیکی و خیراندیشی جدا شوند. و بر شما حلال نیست که به زور چیزی از مهریه آنان کم کنید. مگر آن‌که بترسند مبادا حقوق یکدیگر را که خداوند امر کرده است رعایت نکرده باشند. که اگر چنین باشد، در این صورت سزاوار است که زن بخشی از مهر خود را برای اخذ طلاق ببخشد. این مقرراتِ دینِ خداست، از آن سرپیچی نکنید. و هر که از اوامر خداوند سرپیچی کند بدون شک از ستمکاران است!

آیه ۲۳۰ : فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُۥ مِنۢ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُۥ ۗ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ أَن يَتَرَاجَعَآ إِن ظَنَّآ أَن يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ :

و اگر مردی همسر خود را [برای سومین بار] طلاق داد دیگر آن زن برایش حلال نیست، مگراینکه آن زن با کس دیگری ازدواج کند! و چنان‌چه طلاق گرفت باکی نیست که دوباره به عقد شوهراوّلش درآید، به‌شرط آن‌که از این پس، آگاهانه احکام و حدود الهی را رعایت کنند. و این مقرّراتی است که خداوند برای مردم دانا بیان می‌کند!

آیه ۲۳۱ : وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ ۚ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا۟ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ ۚ وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا ۚ وَٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَآ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِۦ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ :

و اگر زنانتان را طلاق دادید باید تا اتمام عِدّه آنان، یا آن‌ها را محترمانه در خانه نگهداری کنید و یا به نیکوترین وجهی رهایشان سازید. و سزاوار نیست که آنان را به زور و آزار در خانه نگه دارید تا تعدّی کنید. و اگر کسی چنین رفتاری کند بدون شک به خودش ظلم کرده است! و آیات خداوند را به تمسخر نگیرید و به یاد آورید !نعمت‌هایی را که به شما عطا کرده است. و بدانید به همان کتاب و حکمتی که بر شما نازل کرده است موعظه‌تان می‌کند! حرمت اوامر الهی را نگاه دارید و بدانید که خدا بر همه چیز آگاه است!

آیه ۲۳۲ : وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۗ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ :

و هرگاه زنانتان را طلاق دادید و عِدّه آن‌ها هم تمام شد، نباید مانع ازدواج مشروع و دلخواه آن‌ها با دیگران شوید! و هرکس از شما که بهخداوند و روزقیامت ایمان دارد از این دستور پند گیرد زیرا برای تزکیه نفوس شما بهتر و پاک‌تراست! و خداوند عمق احکام را می‌داند و شما نمی‌دانید!

۳۲ – اشاره به قوانین شیر دادن به نوزاد و تامین مایحتاج کودک :

سوره : بقره   آیه ۲۳۳

وَٱلْوَٰلِدَٰتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَـٰدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ ۖ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ ٱلرَّضَاعَةَ ۚ وَعَلَى ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَا تُضَآرَّ وَٰلِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُۥ بِوَلَدِهِۦ ۚ وَعَلَى ٱلْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ ۗ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ۗ وَإِنْ أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُوٓا۟ أَوْلَـٰدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّآ ءَاتَيْتُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ :

و مادران [چنان‌چه بخواهند] دو سال تمام به فرزندان خود شیر دهند. این برای کسی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را تکمیل کند. و بر پدر نوزاد است که خوراک و پوشاک مادر را درحدمتعارف تأمین کند، زیرا هرکسی بقدر توانائیش مکلّف است. و متوجه باشید که نه مادر برای نگهداری طفل آزار ببیند و نه پدر بیش از حد متعارف در فشار قرار گیرد! و اگر چنان‌چه نوزاد، پدری نداشت، وارثِ او بر این امور اقدام کند. و اگر پدر و مادر هر دو با رضایت همدیگر تصمیم گرفتند تا طفل را از شیر بگیرند، بر آن‌ها باکی نیست؛ و حتی اگر خواستید زن دیگری در قبالِ دستمزد، به طفل‌تان شیردهد باز اشکالی ندارد. حرمت اوامر الهی را نگاه دارید و بدانید که خدا به عملکردتان بیناست

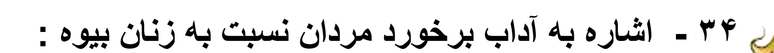
۳۳ – اشاره به قوانین ازدواج برای زنان بیوه   سوره : بقره   آیه ۲۳۴

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِىٓ أَنفُسِهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ :

کسانی از شما که می‌میرند و همسرانی باقی می‌گذارند، همسران‌شان چهار ماه و ده روز صبر کنند و چون این مدت بسر آمد، اگر آن زنان اقدام به کاری پسندیده و مجاز کنند، به شما ارتباطی ندارد. و بدانید که خداوندِ بزرگ، نسبت به عملکردتان آگاه است

۳۴ - اشاره به آداب برخورد مردان نسبت به زنان بیوه :

سوره : بقره   آیه ۲۳۵

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِۦ مِنْ خِطْبَةِ ٱلنِّسَآءِ أَوْ أَكْنَنتُمْ فِىٓ أَنفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَـٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّآ أَن تَقُولُوا۟ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۚ وَلَا تَعْزِمُوا۟ عُقْدَةَ ٱلنِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ ٱلْكِتَـٰبُ أَجَلَهُۥ ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ فَٱحْذَرُوهُ ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ :

و همچنین بر شما گناهی نیست اگر محترمانه و با کنایه از آنان خواستگاری کنید و یا اینکه نیّت ازدواج با آن‌ها را در دل داشته باشید، زیرا خداوند نیّت شما را نسبت به آن‌ها می‌داند. اما پنهانی با آنان قرار ازدواج مگذارید، بلکه برای حفظ احترام‌شان، نیّت خود را محترمانه اظهار کنید.به هر حال [تا عِدّه آن‌ها تمام نشده] اقدام به ازدواج نکنید. و بدانید که خداوند از آن‌چه در دل پنهان داشته‌اید آگاه است، پس از خدا بترسید و بدانید که او بسیار بخشنده و بردبار است!

۳۵ – اشاره به مقدار پرداخت مهریه مردان به زنان در هنگام طلاق سوره : بقره   آیه ۲۳۶ – ۲۳۷

آیه ۲۳۶: لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا۟ لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلْمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلْمُقْتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَـٰعًۢا بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ :

و باز بر شما گناهی نیست اگر زنانی را که با آن‌ها همبستر نشده‌اید و مهری نیز تعیین نکرده‌اید طلاق دهید، مشروط بر آن‌که هدیه‌ای درخور و شایسته به آن‌ها عطا کنید! توانگر به قدر توانش و انسان تنگدست نیز به قدر وُسعش. و این کاری است که شایسته نیکوکاران است

آیه ۲۳۷ :   وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّآ أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَاْ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ عُقْدَةُ ٱلنِّكَاحِ ۚ وَأَن تَعْفُوٓاْ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۚ وَلَا تَنسَوُاْ ٱلْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ :

[و اگر مهری تعیین کرده‌اید] ولی با آنان نزدیکی نداشته‌اید، هنگام طلاق باید نصف مهر را بپردازید، مگر آن‌که خود زن و یا کسی که بر این ازدواج ولایت دارد مهر را ببخشد؛ و اگر با چنین وضعیتی مهر را ببخشند به تقوی و نیکوکاری نزدیک‌تر است. و احسان و نیکی را نسبت به هم فراموش نکنید، زیرا خداوند به عملکردتان بیناست

۳۶ – اشاره به اقامه فریضه نماز :   سوره : بقره   آیات ۲۳۸ – ۲۳۹

آیه ۲۳۸ :   حَٰفِظُواْ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلْوُسْطَىٰ وَقُومُواْ لِلَّهِ قَٰنِتِينَ :

و در مورد نمازها به ویژه نماز میانه کوشا باشید و مطیعانه برای عبادت خداوند قیام کنید!

آیه ۲۳۹ :   فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا ۖ فَإِذَآ أَمِنتُمْ فَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُواْ تَعْلَمُونَ

و اگر در موقعیت امنی نبودید و بیمِ خطر می‌رفت [نماز را] در حالی‌که پیاده و یا سواره هستید به جا آورید .اما هنگامی که در محیط امنی بودید نماز را آن‌گونه که شایسته است به جا آورید، زیرا خداوند چیزهایی را که نمی‌دانستید به شما تعلیم داد!

۳۷ – اشاره به وصیت کردن مردان درهنگام مرگ نسبت به همسرانشان :

سوره : بقره   آیات ۲۴۰ – ۲۴۱

آیه ۲۴۰ :   وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا وَصِيَّةً لِّأَزْوَٰجِهِم مَّتَٰعًا إِلَى ٱلْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ ۚ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِى مَا فَعَلْنَ فِىٓ أَنفُسِهِنَّ مِن مَّعْرُوفٍ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ : و آن دسته از مردانِ شما که در آستانه مرگ قرار گرفته‌اند، باید نسبت به همسرانی که از خود به جامی‌گذارند وصیت کنند که بعد از مرگ‌شان تا یک سال هزینه زندگی آن‌ها را پرداخت کنند و از خانه اخراجشان نکنند! و اگر خود خارج شدند و درباره زندگی‌شان تصمیم شایسته‌ای گرفتند، به شما ارتباطی ندارد. و خداوند توانا و حکیم است

آیه ۲۴۱ ـ وَلِلْمُطَلَّقَٰتِ مَتَٰعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ :

و زنان مطلقه، حقوق مشروعی دارند. و این حق، بر گردنِ مردانِ خدا ترس است!

۳۸ ــ اشاره به اجباری نبودن پذیرش دین خدا : سوره : بقره آیه ۲۵۶

لَآ إِكْرَاهَ فِى ٱلدِّينِ ۖ قَد تَّبَيَّنَ ٱلرُّشْدُ مِنَ ٱلْغَىِّ ۚ فَمَن يَكْفُرْ بِٱلطَّٰغُوتِ وَيُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَا ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ :

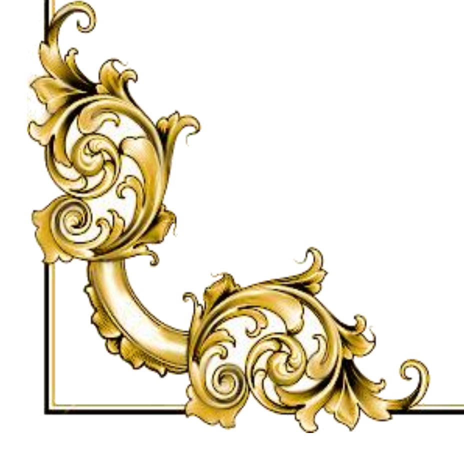
هیچ اجباری در پذیرشِ دین نیست، زیرا راه رشد و سعادت، از انحراف و تباهی کاملاً مشخص شده است! پس هرکس به طاغوت پشت کند و به خدا ایمان بیاورد، بدون تردید به ریسمان نجات بخشی، دست یافته که هرگز پاره شدنی نیست. و بدانید که خداوندِ بزرگ بسیار شنوا و آگاه است!

۳۹ ـ اشاره به اثرات انفاق : سوره : بقره آیات ۲۶۱ ـ ۲۶۲

آیه ۲۶۱ : مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّاْئَةُ حَبَّةٍ ۗ وَٱللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ :

آن‌ها که اموال‌شان را در راه خدا انفاق می‌کنند، مثل دانه ای‌است که هفت خوشه از آن بیرون زند در حالی‌که در هر خوشه صد دانه باشد. و خداوند آن را برای هرکس بخواهد دو یا چند برابر می‌کند. و خداوند گشایش دهنده و آگاه است

آیه ۲۶۲ : ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ أَنفَقُوا۟ مَنًّا وَلَآ أَذًى ۙ لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ : پاداش آنان‌که اموال‌شان را در راه خدا انفاق می‌کنند، در حالی‌که منّت نمی‌گذارند و آزار نمی‌رسانند، با خداوند بزرگ است. نه بیمناک شوند و نه اندوهگین گردند.

۴۰ ــ اشاره به نحوه صحیح صدقه دادن : سوره بقره آیات ۲۶۳ ــ ۲۶۴

آیه ۲۶۳ : قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآ أَذًى ۗ وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ :

سخن پسندیده و عفو و گذشت، بهتر از صدقه ای‌است که با آزار توأم باشد! و خداوند بی‌نیاز و بردبار است

آیه ۲۶۴ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟ صَدَقَـٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ كَٱلَّذِى يُنفِقُ مَالَهُۥ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۖ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٌ فَتَرَكَهُۥ صَلْدًا ۖ لَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَىْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَـٰفِرِينَ

ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید! صدقات خود را با منت‌گذاری و آزار، تباه مکنید و مانند کسی نباشید که اموالش را از روی ریاکاری انفاق می‌کند در حالی‌که نه به خدا ایمان دارد و نه به روز جزا! مَثَل چنین شخصی مانند سنگ صافی است که خاک بر روی آن نشسته باشد. و ناگهان باران تند ببارد و خاک را بشوید، و سنگ را بی‌هیچ محصول و دستاوردی باقی گذارد! چنین کسانی از عملکردشان بهره‌ای نخواهند برد و خداوند جماعت ناسپاسان را مشمول هدایتش نخواهد کرد!

۴۱ - اشاره به نحوه صحیح انفاق کردن : سوره : بقره آیات ۲۶۷ ــ ۲۶۸

آیه ۲۶۷ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟ مِن طَيِّبَـٰتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّآ أَخْرَجْنَا لَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ ۖ وَلَا تَيَمَّمُوا۟ ٱلْخَبِيثَ مِنْهُ تُنفِقُونَ وَلَسْتُم بِـَٔاخِذِيهِ إِلَّآ أَن تُغْمِضُوا۟ فِيهِ ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ :

ای کسانی‌که ایمان دارید! و از دستاوردهای پاکیزه خود و از نعمت‌هایی که در زمین برایتان خلق کرده‌ایم انفاق کنید. و برای انفاق کردن به سراغ قسمت‌های بد و ناپاکی که حتی خودتان جز به کراهت، حاضر به گرفتن آن نیستید نروید. و بدانید که خداوند بزرگ، بی‌نیاز و قابل ستایش است

آیه ۲۶۸ : ٱلشَّيْطَـٰنُ يَعِدُكُمُ ٱلْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِٱلْفَحْشَآءِ ۖ وَٱللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ :

(و در هنگام انفاق)، شیطان شما را از فقر و تهیدستی می‌ترساند و به کارهای زشت وا می‌دارد، در حالی‌که خداوند شما را به آمرزش خویش وافزونی نعمت وعده می‌دهد! همانا خدا گشایش‌دهنده و آگاه است

۴۲ - چگونه صدقه را به اهلش برسانیم آشکارا یا پنهانی :

سوره : بقره آیه ۲۷۱

إِن تُبْدُواْ ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِيَۖ وَإِن تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا ٱلْفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْۚ وَيُكَفِّرُ عَنكُم مِّن سَيِّـَٔاتِكُمْۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ :

اگر صدقات خود را آشکارا دهید کار خوبی کرده‌اید. امّا اگر آن‌ها را بصورت پنهانی به فقرا دهید برایتان بهتر است و باعث از بین بردن گناهان شما می‌شود. و خداوند بر عملکردتان آگاه است

۴۳ – اشاره به رباخواران و جایگاه انها در آخرت : سوره بقره آیه ۲۷۵

ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ ٱلرِّبَوٰاْ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ ٱلَّذِي يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيْطَٰنُ مِنَ ٱلْمَسِّۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوٓاْ إِنَّمَا ٱلْبَيْعُ مِثْلُ ٱلرِّبَوٰاْۗ وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰاْۚ فَمَن جَآءَهُۥ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِۖ وَمَنْ عَادَ فَأُوْلَـٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ :

آن‌هایی که رباخوارند، در قیامت همچون کسانی برمی‌خیزند که بر اثر وسوسه‌های شیطان دیوانه شده‌اند! و این به آن جهت است که گفتند: معامله هم مثل ربا است! در حالی‌که خداوند معامله و داد و ستد را حلال کرده است و ربا را حرام! پس هرکس که موعظه خدا را شنید و از رباخواری دست برداشت، خداوند گذشته‌اش را می‌بخشد و کارش به خدا واگذار می‌شود. امّا اگر کسی دوباره به رباخواری مشغول شد، بدون تردید اهل جهنّم است و آن‌ها همواره در آتش می‌مانند!

۴۴ – اشاره به نحوه رفتار صحیح با بدهکاران : سوره بقره آیه ۲۸۰

وَإِن كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍۚ وَأَن تَصَدَّقُواْ خَيْرٌ لَّكُمْۖ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ :

و اگر [شخص بدهکاری] تنگدست بود باید به او مهلت داد تا توانگر شود. و کاش این نکته را در می‌یافتید که اگر به او ببخشید، برای شما بهتر است!

۴۵ – اشاره به نحوه صحیح وام دادن (قرض دادن) به یکدیگر :

سوره : بقره آیات ۲۸۲ – ۲۸۳

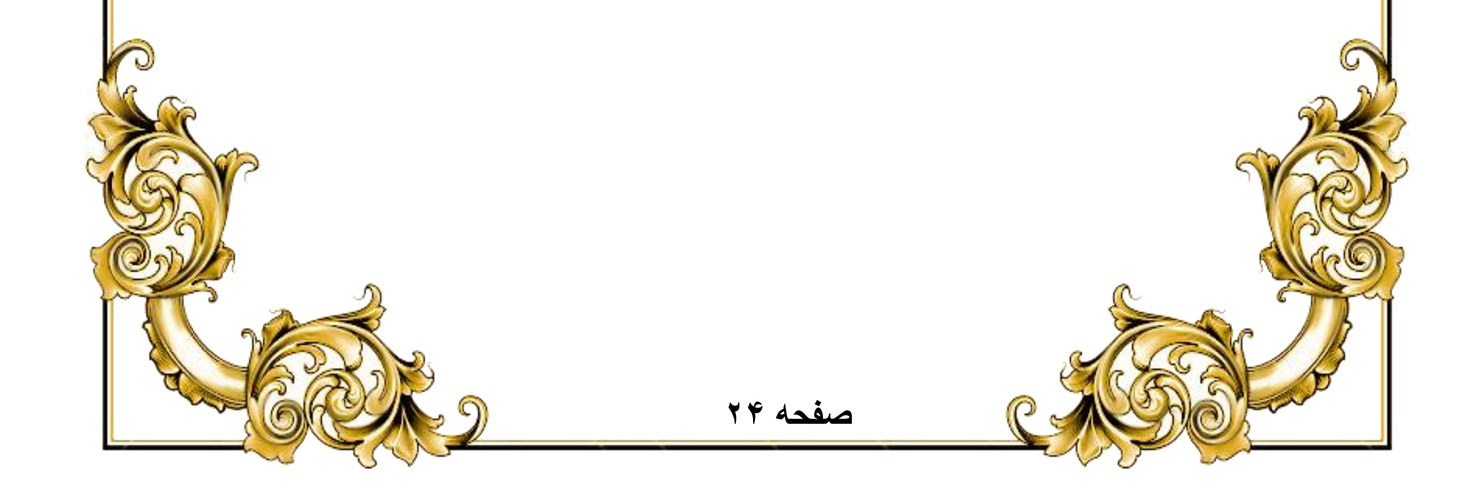
آیه ۲۸۲ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيۡنٍ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى فَٱكۡتُبُوهُۚ وَلۡيَكۡتُب بَّيۡنَكُمۡ كَاتِبُۢ بِٱلۡعَدۡلِۚ وَلَا يَأۡبَ كَاتِبٌ أَن يَكۡتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ ٱللَّهُۚ فَلۡيَكۡتُبۡ وَلۡيُمۡلِلِ ٱلَّذِي عَلَيۡهِ ٱلۡحَقُّ وَلۡيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ وَلَا يَبۡخَسۡ مِنۡهُ شَيۡـٔٗاۚ فَإِن كَانَ ٱلَّذِي عَلَيۡهِ ٱلۡحَقُّ سَفِيهًا أَوۡ ضَعِيفًا أَوۡ لَا يَسۡتَطِيعُ أَن يُمِلَّ هُوَ فَلۡيُمۡلِلۡ وَلِيُّهُۥ بِٱلۡعَدۡلِۚ وَٱسۡتَشۡهِدُواْ شَهِيدَيۡنِ مِن رِّجَالِكُمۡۖ فَإِن لَّمۡ يَكُونَا رَجُلَيۡنِ فَرَجُلٞ وَٱمۡرَأَتَانِ مِمَّن تَرۡضَوۡنَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِ أَن تَضِلَّ إِحۡدَىٰهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحۡدَىٰهُمَا ٱلۡأُخۡرَىٰۚ وَلَا يَأۡبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَا دُعُواْۚ وَلَا تَسۡـَٔمُوٓاْ أَن تَكۡتُبُوهُ صَغِيرًا أَوۡ كَبِيرًا إِلَىٰٓ أَجَلِهِۦۚ ذَٰلِكُمۡ أَقۡسَطُ عِندَ ٱللَّهِ وَأَقۡوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ وَأَدۡنَىٰٓ أَلَّا تَرۡتَابُوٓاْۖ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً حَاضِرَةٗ تُدِيرُونَهَا بَيۡنَكُمۡ فَلَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ أَلَّا تَكۡتُبُوهَاۗ وَأَشۡهِدُوٓاْ إِذَا تَبَايَعۡتُمۡۚ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٞ وَلَا شَهِيدٞۚ وَإِن تَفۡعَلُواْ فَإِنَّهُۥ فُسُوقُۢ بِكُمۡۗ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۖ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱللَّهُۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ :

ای اهل ایمان! هرگاه خواستید وام مدت‌داری را به یکدیگر دهید آن را مکتوب کنید. و باید نویسنده‌ای از میان شما سند را درست و عادلانه بنویسد. و نویسنده همچنان که خداوند او را تعلیم داده است از نوشتن سند امتناع نورزد! و این بدهکار است که باید متن را به نویسنده املاء کند. و از خدای پرورنده خود پروا داشته باشد و چیزی را کم نکند! و اگر بدهکار، کم خِرَد و یا صغیر بود و یا به هر علّتی نتوانست متن سند را املاء کند، پس باید ولّی و سرپرست او از روی عدالت به این کار اقدام نماید. و دو شاهد از میان مردان‌تان گواه گیرید، و اگر دو مرد نبود .یک مرد و دو زن که مورد توافق‌تان است شاهد باشند، تا اگر یکی فراموش کرد دیگری به یادش آورد؛ و شاهدان هنگامی‌که دعوت شوند نباید از شهادت دادن امتناع بورزند. و از نوشتن نکات ریز و درشت این بدهی ناراحت نشوید، زیرا این‌گونه نوشتن نزد خداوند عادلانه‌تر، برای شهادت روشن‌تر، و برای جلوگیری از شک و تردید مؤثرتر است. و امّا برای داد و ستد نقدی که دست به دست می‌دهید و می‌گیرید لزومی به نوشتن نیست. و چون معامله می‌کنید شاهدی برگیرید، و نباید هیچ‌گونه ضرری به نویسنده و شاهد وارد شود. که اگر چنین کنید

کار زشت و زننده‌ای مرتکب شده‌اید! و حرمت فرمان خدا را نگاه دارید، زیرا اوست که به شما تعلیم می‌دهد. و خداوندِ بزرگ بر همه چیز آگاه است

آیه ۲۸۳ : وَإِن كُنتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا۟ كَاتِبًا فَرِهَٰنٌ مَّقْبُوضَةٌ ۖ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ ٱلَّذِى ٱؤْتُمِنَ أَمَٰنَتَهُۥ وَلْيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ ۗ وَلَا تَكْتُمُوا۟ ٱلشَّهَٰدَةَ ۚ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُۥٓ ءَاثِمٌ قَلْبُهُۥ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ :

و اگر در سفر بودید و نویسنده‌ای نیافتید [و نوشتن سند میسر نبود] باید چیزی به گرو داده شود. و اگر به یکدیگر اطمینان داشتید پس باید بدهکاری که امین شمرده شده است، امانت را به موقع پرداخت نماید. و از خداوند پرورنده‌اش بهراسد! و شهادت را کتمان مکنید، زیرا کسی که شهادت را کتمان کند قلبش گناهکار است. و خداوند بر عملکردتان آگاه است

سوره آل عِمران

سوره آل عِمْران سومین سوره از قران کریم است و در مدینه نازل شده است که در دو جزء سوم و چهارم قرار دارد. این سوره مبارکه به سبب ذکر نام عِمران (پدر حضرت مریم) و خاندان او، آل عمران نامیده شده است. محتوای اصلی سوره آل عمران درباره دعوت مؤمنان به اتحاد و صبر در برابر دشمنان اسلام است .توحید، صفات خداوند، معاد، جهاد، ، تولی، تبری و حج در این سوره مورد بررسی قرار گرفته وبه تاریخ زندگی انبیایی مانند آدم، نوح، ابراهیم، موسی، عیسی و داستان حضرت مریم و عبرت‌های غزوه احد و غزوه بدر نیز پرداخته است .

آیات اعتصام، محکم و متشابه، کظم غیظ، مباهله و آیات ربنا از آیات مشهور سوره آل عمران است.

۴۶ – اشاره به وفای به عهد : سوره : آل عمران آیه ۷۶

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَّقِينَ :

آری، هرکس به عهد خویش وفا کند و پرهیزکارانه حرمت آن را نگاه دارد، بداند که خداوند پرهیزکاران را دوست دارد

۴۷ – اشاره به کسانی که ایمان داشتند ولی از راه خود برگشتند و کافر شدند :

سوره آل عمران آیه ۹۰

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بَعْدَ إِيمَـٰنِهِمْ ثُمَّ ٱزْدَادُواْ كُفْرًا لَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُوْلَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلضَّآلُّونَ :

کسانی‌که ایمان داشتند سپس کافر شدند، و روز به روز بر کفر و ناسپاسی خود افزودند،هرگز توبه آن‌ها پذیرفته نخواهد شد، زیرا آن‌ها همان گمراهانند!

۴۸ – اشاره به نهی ربا خواری : سوره : آل عمران آیه ۱۳۰

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُواْ ٱلرِّبَوٰٓاْ أَضۡعَـٰفٗا مُّضَـٰعَفَةٗۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ :

ای کسانی‌که به حقایق ایمان دارید! ربا مخورید با اضافه‌های پی در پی آن! و حرمت خدا را نگاه دارید، امید آن‌که رستگار شوید

۴۹ – اشاره به بخیلان و کسانی که انفاق نمیکنند : سوره آل عمران آیه ۱۸۰

وَلَا يَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَبۡخَلُونَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ هُوَ خَيۡرٗا لَّهُمۖ بَلۡ هُوَ شَرّٞ لَّهُمۡۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُواْ بِهِۦ يَوۡمَ ٱلۡقِيَـٰمَةِۗ وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ :

و کسانی که بخل می‌ورزند و از نعمت‌هایی که خداوند عطایشان کرده انفاق نمی‌کنند، مپندارند که این کار به نفع آنان است بلکه شرّی است که دامنگیرشان شده، و در روز قیامت آن‌چه را که از بخشیدنش بخل ورزیده‌اند چون طوقی به گردن‌شان آویخته می‌گردد. و بدانید که میراث آسمان‌ها و زمین همه از آنِ خداست (کسی چیزی با خود نمی‌برد) و خداوند به عملکردتان آگاه است

سوره نِساء

سوره نساء چهارمین سوره از قران کریم است که در مدینه نازل شده است و در جزء چهارم پنجم و ششم قرار دارد. این سوره را بدینسان نساء نامیده‌اند چون بسیاری از احکام فقهیِ مربوط به زنان در این سوره آمده است. سوره نساء بیشتر درباره احکام زناشویی و ارث سخن می‌گوید و در میان آنها به احکام نماز، جهاد و شهادت می‌پردازد. همچنین در این سوره مطالبی به صورت خلاصه درباره اهل کتاب و سرگذشت پیشینیان آمده و خداوند درباره منافقان هشدار داده است . از آیات مشهور سوره نساء آیه ۵۹ است که به آیه اولی الامر شهرت دارد و به اطاعت از «اولی الامر» دستور می‌دهد. از آیات مشهور این سوره، آیه تیمم و آیه محارم است.

۵۰ – اشاره به حفظ نمودن اموال یتیمان : سوره : نساء آیه ۲

وَءَاتُواْ ٱلْيَتَٰمَىٰٓ أَمْوَٰلَهُمْۖ وَلَا تَتَبَدَّلُواْ ٱلْخَبِيثَ بِٱلطَّيِّبِۖ وَلَا تَأْكُلُوٓاْ أَمْوَٰلَهُمْ إِلَىٰٓ أَمْوَٰلِكُمْۚ إِنَّهُۥ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا :

و هنگامی‌که یتیمان بزرگ شدند اموال آن‌ها را به خودشان بدهید. و اموال بد خود را با اموال خوب آن‌ها عوض نکنید، و [با مخلوط کردن] اموال آن‌ها با اموال خودتان، آن را نخورید، زیرا این گناهی بزرگ است!

۵۱ – اشاره به امر ازدواج برای مردان : سوره : نساء آیه ۳

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُواْ فِى ٱلْيَتَٰمَىٰ فَٱنكِحُواْ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ مَثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُواْ فَوَٰحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُواْ :

و چنان‌چه می‌ترسید اگر با دختران یتیم [ازدواج کنید] عدالت را رعایت نکنید، پس با زنان دیگری که برایتان حلال است و می‌پسندید ازدواج کنید،

دو یا سه یا چهار زن. و باز اگر ترسیدید که نتوانید عدالت را بین آن‌ها رعایت کنید فقط با یک تن ازدواج کنید، و یا با آن که سرپرستی‌اش را عهده دار گشته‌اید، زیرا این کار در جلوگیری از ستم مؤثرتر است!

۵۲ – اشاره به پرداخت مهر زنان با طیب خاطر : سوره : نساء آیه ۴

وَءَاتُواْ ٱلنِّسَآءَ صَدُقَٰتِهِنَّ نِحۡلَةٗۚ فَإِن طِبۡنَ لَكُمۡ عَن شَيۡءٖ مِّنۡهُ نَفۡسٗا فَكُلُوهُ هَنِيٓـٔٗا مَّرِيٓـٔٗا :

و مِهر زنان را با طیب خاطر تماماً به آن‌ها پرداخت کنید، و اگر آن‌ها چیزی از آن را به شما بخشیدند حلال و گواریتان خواهد بود

۵۳ – اشاره بر حفظ اموال یتیمان و بازگشت اموال به آنها در موعد معلوم : سوره : نساء آیه ۶

وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ فَإِنۡ ءَانَسۡتُم مِّنۡهُمۡ رُشۡدٗا فَٱدۡفَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَأۡكُلُوهَآ إِسۡرَافٗا وَبِدَارًا أَن يَكۡبَرُواْۚ وَمَن كَانَ غَنِيّٗا فَلۡيَسۡتَعۡفِفۡۖ وَمَن كَانَ فَقِيرٗا فَلۡيَأۡكُلۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِذَا دَفَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡ فَأَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبٗا :

و یتیمان را هنگامی‌که به سن ازدواج رسیدند امتحان کنید، چنان‌چه متوجه رشد عقلی آن‌ها شدید اموال‌شان را به خودشان بدهید. و پیش از آن‌که به سن بلوغ رسند، اموال‌شان را طمعکارانه و از روی اسراف نخورید، و آنان که توانگرند به عنوان دستمزدِ [حفظ کردن اموال] چیزی از اموال‌شان برندارند. و هرکه نیازمند است، دستمزد به میزانِ عرف بردارد. و هنگامی‌که اموال‌شان را دادید شاهدانی را بر آن‌ها گواه کنید، و بدانید خداوند برای حساب کشیدن کافی است

۵۴ – اشاره به سخاوت مندی و بخشش به هنگام تقسیم ارث : سوره نساء آیه ۸

وَإِذَا حَضَرَ ٱلۡقِسۡمَةَ أُوْلُواْ ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينُ فَٱرۡزُقُوهُم مِّنۡهُ وَقُولُواْ لَهُمۡ قَوۡلٗا مَّعۡرُوفٗا :

و اگر هنگام تقسیم ارث، خویشاوندان و یتیمان و درماندگان نیز آمدند به آن‌ها هم چیزی بدهید، و با آن‌ها با سخن و رفتار پسندیده برخورد کنید!

۵۵ – عاقبت خوردن اموال یتیمان :   سوره : نساء   آیه ۱۰

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَأۡكُلُونَ أَمۡوَٰلَ ٱلۡيَتَٰمَىٰ ظُلۡمًا إِنَّمَا يَأۡكُلُونَ فِي بُطُونِهِمۡ نَارٗاۖ وَسَيَصۡلَوۡنَ سَعِيرٗا :

آن‌ها که اموال یتیمان را ظالمانه می‌خورند همانا در شکم‌هایشان آتش می‌خورند و به زودی در دوزخ شعله‌ور می‌گردند!

۵۶ – اشاره به نحوه تقسیم اموال و میراث بین فرزندان : سوره : نساء   آیه ۱۱

يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِيٓ أَوۡلَٰدِكُمۡۖ لِلذَّكَرِ مِثۡلُ حَظِّ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۚ فَإِن كُنَّ نِسَآءٗ فَوۡقَ ٱثۡنَتَيۡنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَۖ وَإِن كَانَتۡ وَٰحِدَةٗ فَلَهَا ٱلنِّصۡفُۚ وَلِأَبَوَيۡهِ لِكُلِّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُۥ وَلَدٞۚ فَإِن لَّمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٞ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُۚ فَإِن كَانَ لَهُۥٓ إِخۡوَةٞ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُۚ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِي بِهَآ أَوۡ دَيۡنٍۗ ءَابَآؤُكُمۡ وَأَبۡنَآؤُكُمۡ لَا تَدۡرُونَ أَيُّهُمۡ أَقۡرَبُ لَكُمۡ نَفۡعٗاۚ فَرِيضَةٗ مِّنَ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا :

خداوند شما را در مورد فرزندانتان وصیت می‌کند، بدانید سهم پسر دو برابر دختر است، و اگر همگی دختر باشند و بیش از دو تن هم باشند، دو سوم میراث متعّلق به آن‌هاست، و اگر یک دختر بود نصف میراث برای اوست، و به پدر و مادرِ میّت هر کدام یک ششم میراث می‌رسد اگر میّت فرزندی داشته باشد؛ و اگر فرزندی نداشته باشد تنها پدر و مادر از او ارث می‌برند، برای مادر او یک سوم است (و بقیه از آن پدر است)، و اگر او برادرانی دارد، مادرش یک ششم می‌برد و همه این‌ها بعد از انجام وصیتی است که او مقرر کرده، و نیز بعد از پرداخت همه بدهی‌ها است. شما نمی‌دانید پدران و مادران و فرزندانتان، کدام یک برای شما نافع ترند! این‌ها حکم خداوند است و خدا دانا و حکیم است

۵۷ – اشاره به میزان تقسیم میراث بین وارثین :   سوره : نساء   آیه ۱۲

وَلَكُمۡ نِصۡفُ مَا تَرَكَ أَزۡوَٰجُكُمۡ إِن لَّمۡ يَكُن لَّهُنَّ وَلَدٞۚ فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٞ فَلَكُمُ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكۡنَۚ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِينَ بِهَآ أَوۡ دَيۡنٖۚ وَلَهُنَّ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكۡتُمۡ إِن لَّمۡ يَكُن لَّكُمۡ وَلَدٞۚ فَإِن كَانَ لَكُمۡ وَلَدٞ فَلَهُنَّ ٱلثُّمُنُ مِمَّا تَرَكۡتُمۚ مِّنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ تُوصُونَ بِهَآ أَوۡ دَيۡنٖۗ وَإِن كَانَ رَجُلٞ يُورَثُ كَلَٰلَةً أَوِ ٱمۡرَأَةٞ وَلَهُۥٓ أَخٌ أَوۡ أُخۡتٞ فَلِكُلِّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا ٱلسُّدُسُۚ فَإِن كَانُوٓاْ

أَكْثَرَ مِن ذَٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى ٱلثُّلُثِ ۚ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَآرٍّ ۚ وَصِيَّةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ :

نصفِ میراث زنان‌تان برای شماست .اگر آن‌ها فرزندی نداشته باشند، و اگر فرزندی داشته باشند، یک چهارم از آن شماست، آن هم پس از انجام وصیّتی که کرده‌اند و ادای بدهی‌ها.

و برای زنان شما یک چهارم میراث شماست اگر فرزندی نداشته باشید. و اگر برای شما فرزندی باشد، یک هشتم از آنِ آن‌هاست، آن هم بعد از وصیّتی که کرده‌اید و ادای بدهی‌ها. و اگر مردی باشد که خواهر یا برادر از او ارث می‌برند یا زنی که برادر یا خواهری دارد، سهم هر کدام یک ششم است (اگر برادران و خواهران مادری باشند). و اگر بیش از یک تن باشند آن‌ها در یک سوم شریکند، آن هم پس از انجام وصیتی که شده و ادای بدهی‌ها، به شرط آنکه [از طریق وصیت و اقرار صوری به بدهی] به ورّاث ضرر نزند! این وصیت خداوند است و خدا دانا و بردبار است

۵۸ – حکم برای زنان (متاهل) زنا کار : سوره : نساء آیه ۱۵

وَٱلَّـٰتِى يَأْتِينَ ٱلْفَـٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمْ فَٱسْتَشْهِدُوا۟ عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِّنكُمْ ۖ فَإِن شَهِدُوا۟ فَأَمْسِكُوهُنَّ فِى ٱلْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّىٰهُنَّ ٱلْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ ٱللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا :

و کسانی از زنان شما که مرتکب زنا شوند، پس چهار شاهد مسلمان بر عمل آن‌ها بطلبید. و اگر گواهی دادند، آن زنان را در خانه نگه دارید تا مرگ‌شان فرا رسد و یا این‌که خداوند راهی پیش پایشان بگذارد!

۵۹ – حکم برای زنان (مجرد) زنا کار و شرایط پذیرفته شدن توبه و نهی استفاده از میراث زنان با زور و آزار رساندن : سوره : نساء آیات ۱۶ – ۱۷ – ۱۸ – ۱۹

آیه ۱۶ : وَٱلَّذَانِ يَأْتِيَـٰنِهَا مِنكُمْ فَـَٔاذُوهُمَا ۖ فَإِن تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا۟ عَنْهُمَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا :

و از میان شما آن مردان و زنانی که [همسر ندارند] مرتکب [زنا] شدند، آن‌ها را فقط آزار رسانید و اگر توبه کردند و به عمل نیک گرویدند از آن‌ها درگذرید، زیرا خداوند بسیار توبه‌پذیر و با گذشت است

آیه ۱۷ : إِنَّمَا ٱلتَّوْبَةُ عَلَى ٱللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٍ فَأُوْلَٰٓئِكَ يَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا :

و پذیرش توبه از جانب خداوند برای کسانی است که کار زشتی را از روی جهالت انجام می‌دهند و سپس به سرعت توبه می‌کنند. خداوند توبه چنین افرادی را می‌پذیرد، بدانید خداوند آگاه و حکیم است!

آیه ۱۸ : وَلَيْسَتِ ٱلتَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ حَتَّىٰٓ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ ٱلْمَوْتُ قَالَ إِنِّى تُبْتُ ٱلْـَٰٔنَ وَلَا ٱلَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ ۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا :

برای آن دسته که کارهای زشت مرتکب می‌شوند و هنگامی‌که مرگ‌شان فرا می‌رسد می‌گویند، الان توبه کردم! [توبه ای وجود ندارد] و نیز برای کسانی‌که با کفر و بی‌ایمانی از دنیا می‌روند این‌گونه است. آن‌ها کسانی‌اند که عذابی دردناک برای‌شان مهیّا کرده‌ایم

آیه ۱۹ : يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَرِثُواْ ٱلنِّسَآءَ كَرْهًا ۖ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُواْ بِبَعْضِ مَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّآ أَن يَأْتِينَ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ فَإِن كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰٓ أَن تَكْرَهُواْ شَيْـًٔا وَيَجْعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا :

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! بر شما حلال نیست که با آزار رساندن به زنان از میراث آن‌ها استفاده برید، و آن‌ها را تحت فشار قرار مدهید تا قسمتی از آن‌چه را که به آن‌ها داده‌اید باز پس گیرید! مگر آن‌که مرتکب عمل زشت آشکاری شده باشند. و بدانید که باید با زنان به نیکی رفتار کنید و اگر از آنان کراهت دارید [سریعاً قصد طلاق نکنید]. چه بسا چیزهایی که خوشایند شما نباشد امّا خداوند در آن خیر و برکت بسیار گذاشته است!

۶۰ - اشاره به منع ازدواج با همسران پدرانتان : سوره : نساء آیه ۲۲

وَلَا تَنكِحُواْ مَا نَكَحَ ءَابَآؤُكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَمَقْتًا وَسَآءَ سَبِيلًا :

و با زنانِ پدرانتان ازدواج مکنید، مگر آن‌که قبل از نزول این حکم، انجام شده باشد، زیرا این کاری زشت و تنفرآور و راه نادرستی است!

۶۱ – اشاره به قوانین انتخاب همسر برای امر ازدواج : سوره : نساء آیات ۲۳ – ۲۴ – ۲۵

آیه ۲۳ : حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَٰتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَٰتُكُمْ وَعَمَّٰتُكُمْ وَخَٰلَٰتُكُمْ وَبَنَاتُ ٱلْأَخِ وَبَنَاتُ ٱلْأُخْتِ وَأُمَّهَٰتُكُمُ ٱلَّٰتِىٓ أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَٰتُكُم مِّنَ ٱلرَّضَٰعَةِ وَأُمَّهَٰتُ نِسَآئِكُمْ وَرَبَٰٓئِبُكُمُ ٱلَّٰتِى فِى حُجُورِكُم مِّن نِّسَآئِكُمُ ٱلَّٰتِى دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُواْ دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَٰٓئِلُ أَبْنَآئِكُمُ ٱلَّذِينَ مِنْ أَصْلَٰبِكُمْ وَأَن تَجْمَعُواْ بَيْنَ ٱلْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا :

حرام شده است بر شما، مادرانتان و دخترانتان و خواهرانتان و عمه‌هایتان و خاله‌هایتان و دختران برادرهایتان و دختران خواهرانتان و مادرانی که شما را شیر داده‌اند و خواهران رضاعی شما و مادران همسرانتان و دختران همسرانتان که در دامان شما پرورش یافته‌اند، -البتّه از همسرانی که با آن‌ها آمیزش جنسی داشته‌اید- و چنان‌چه آمیزش جنسی نداشته‌اید باکی نیست! و نیز زنان پسرانی که از نسل شما هستند، و همچنین ازدواج با دو خواهر همزمان، از این پس همه این‌ها بر شما حرام است.
مگر آن‌که قبل از نزول این حکم، به وقوع پیوسته باشد، بدانید خداوند بسیار آمرزنده و با گذشت است

آیه ۲۴ : وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ۖ كِتَٰبَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُواْ بِأَمْوَٰلِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ ۚ فَمَا ٱسْتَمْتَعْتُم بِهِۦ مِنْهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَٰضَيْتُم بِهِۦ مِنۢ بَعْدِ ٱلْفَرِيضَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا :

و نیز زنان شوهردار (از هر دین که باشند) بر شما حرام است. جز آن کسانی‌که سرپرستی‌شان را عهده‌دار شده‌اید .این‌ها احکام الهی است که بر شما مقرر می‌شود و غیر از این‌ها (که حرام بودن‌شان ذکر شد) همه بر شما

حلال‌اند که با صرف اموال خود، آنان را به نکاح در
بیاورید. در حالی‌که پاکدامن باشند و از زنا خودداری نمایند. و زنانی را که از آن‌ها
تمتع می‌گیرید، واجب است که مِهرشان را پرداخت کنید، و بر شما باکی نیست
چنان‌چه غیر از مِهر معیّن، توافقات دیگری کرده باشید .بدانید خداوند آگاه و حکیم است!
آیه ۲۵ : وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنكُمْ طَوْلًا أَن يَنكِحَ ٱلْمُحْصَنَـٰتِ ٱلْمُؤْمِنَـٰتِ فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُكُم مِّن فَتَيَـٰتِكُمُ ٱلْمُؤْمِنَـٰتِ ۚ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَـٰنِكُم ۚ بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٍ ۚ فَٱنكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَءَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ مُحْصَنَـٰتٍ غَيْرَ مُسَـٰفِحَـٰتٍ وَلَا مُتَّخِذَٰتِ أَخْدَانٍ ۚ فَإِذَآ أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَـٰحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى ٱلْمُحْصَنَـٰتِ مِنَ ٱلْعَذَابِ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ ٱلْعَنَتَ مِنكُمْ ۚ وَأَن تَصْبِرُوا۟ خَيْرٌ لَّكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ :
و کسی که استطاعت ازدواج با زنان مؤمنه و متشخص را ندارد می‌تواند از کنیزان میان خودتان، آن‌هایی را که مؤمنه هستند به زنی انتخاب کند. و خداوند مراتب ایمان شما را می‌داند - همه از جنس یکدیگرید - پس با اذن سرپرست‌شان آن‌ها را به نکاح خود درآورید و مِهر آن‌ها را به نحو شایسته‌ای پرداخت کنید. و باید که پاکدامن باشند نه بی‌عفت، و نه آن‌هایی که پنهانی دوست می‌گیرند. و هنگامی‌که شوهردار شدند اگر مرتکب زنا شوند حدّ آن‌ها نصف حدّ زنان آزاد است. و این برای کسانی از شماست که بیم دارد [از بی‌همسری] به رنج بیافتد. با این همه، اگر صبر پیشه کنید برای شما بهتر است، و خداوند بسیار آمرزنده و باگذشت است

۶۲ – اشاره به منع دزدی از اموال یکدیگر و منع خودکشی : سوره :نساء آیه ۲۹
يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَـٰطِلِ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَـٰرَةً عَن تَرَاضٍ مِّنكُمْ ۚ وَلَا تَقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا :
و ای کسانی که ایمان آورده‌اید !اموال یکدیگر را به ناحق مخورید، مگر از راه تجارتی که هر دوطرف به آن راضی باشید. و اقدام به خودکشی مکنید! بدانید که خداوند نسبت به شما با رحمت است

۶۳ – اشاره به پاداش چشم پوشی کردن از گناهان کبیره :

سوره : نساء آیه ۳۱

إِن تَجْتَنِبُواْ كَبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُم مُّدْخَلًا كَرِيمًا :

و اگر از گناهان کبیره‌ای که از آن نهی شده‌اید اجتناب کردید، گناهان دیگر شما را محو کرده، و شما را به جایگاهی نیک و پرنعمت وارد می‌کنیم

۶۴ – اشاره به سرپرستی مردان نسبت به همسران خود : سوره : نساء آیه ۳۴

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَآ أَنفَقُواْ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ ۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُ ۚ وَٱلَّٰتِى تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهْجُرُوهُنَّ فِى ٱلْمَضَاجِعِ وَٱضْرِبُوهُنَّ ۖ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُواْ عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا :

مردان [در زندگی مشترک]، سرپرست همسران خود هستند، از آن جهت که خداوند برخی را نسبت به برخی دیگر برتری داده است. و نیز این‌که مردان از مال خویش نفقه می‌دهند. پس زنانِ شایسته، فرمانبردار [خداوند] و در غیاب شوهرانشان حقوق آن‌ها را حفظ می‌کنند، و حرمت فرمان خدا را نگاه می‌دارند. امّا آن دسته از زنان که از سرکشی و نافرمانی‌شان بیم دارید ابتدا موعظه‌شان کنید، [اگر مؤثر نبود] از مقاربت با آن‌ها دوری کنید، [چنان‌چه باز هم مفید نبود] تنبیه‌شان کنید، و اگر فرمانبردار شدند دیگر نسبت به آن‌ها راه بیداد نگیرید! بدانید خداوند بلند مرتبه و بزرگ است

۶۵ – اشاره به عاقبت بخشش و انفاق ریاکارانه : سوره : نساء آیه ۳۸

وَٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۗ وَمَن يَكُنِ ٱلشَّيْطَٰنُ لَهُۥ قَرِينًا فَسَآءَ قَرِينًا : و کسانی‌که اموال خود را ریاکارانه انفاق می‌کنند، در حالی‌که نه خدا را باور دارند و نه روز قیامت را، مثل کسی است که شیطان قرین و همنشین اوست. و چه بد همنشینی است[این شیطان]

۶۶ – اشاره به منع خواندن نماز در حالت مستی و جنابت وتیمم با خاک درنبود آب :

سوره : نساء آیه ۴۳

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقْرَبُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمْ سُكَـٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُواْ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِى سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُواْ ۚ وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَـٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُواْ مَآءً فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُواْ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا :

ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید! در حال مستی نماز نخوانید، تا زمانی که [به هوش باشید و] بفهمید که چه می‌گویید! همچنین در حال جِنابت، تا زمانی که غسل کنید - مگر این‌که در راه سفر باشید - و اگر بیمارید و یا مسافر و یا قضای حاجت کرده‌اید و یا با زنان آمیزش جنسی داشته‌اید و آب نیافتید، پس با خاک تمیز تیمّم کنید. و صورت و دست‌هایتان را با آن خاک مسح کنید. بدانید خداوند بزرگ بخشنده و آمرزنده است

۶۷ – اشاره به گناه کبیره شرک به خداوند : سوره نساء آیه ۴۸

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِۦ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفْتَرَىٰٓ إِثْمًا عَظِيمًا :

بدانید! خداوند هر گناهی را به غیر از شرک به خودش را در مورد هرکه بخواهد می‌آمرزد، زیرا کسی که برای خداوند شریک و همتایی قایل شود حقیقتاً افترا و گناه بزرگی مرتکب شده است

۶۸ – اشاره به عاقبت منکران آیات خداوند : سوره نساء آیه ۵۶

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَـٰتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُم بَدَّلْنَـٰهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُواْ ٱلْعَذَابَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا : کسانی‌که آیات نجات‌بخش ما را انکار کردند به زودی آن‌ها را به آتشی خواهیم افکند که چون پوست‌شان زایل شود، پوستی دیگر بر آن‌ها بپوشانیم ، تا عذاب را بچشند! بدانید خداوند پیروزمند و حکیم است!

۶۹ - اشاره به پاداش مومنان : سوره : نساء آیه ۵۷

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدۡخِلُهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ لَّهُمۡ فِيهَآ أَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞۖ وَنُدۡخِلُهُمۡ ظِلّٗا ظَلِيلًا :

و کسانی‌که به حقایق ایمان دارند و عملکردشان سراسر خوبی و خدمت است، به بهشت‌هایی که نهرها در آن جاری است وارد کنیم تا جاودانه در آن‌جا بمانند و با همسران پاک و بی‌عیبی که برای آن‌ها آفریده شده‌اند در زیر سایه‌های گسترده و فرح‌بخش جایشان دهیم

۷۰ – اشاره به امانت داری و قضاوت عادلانه : سوره نساء آیه ۵۸

إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ أَن تُؤَدُّواْ ٱلۡأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهۡلِهَا وَإِذَا حَكَمۡتُم بَيۡنَ ٱلنَّاسِ أَن تَحۡكُمُواْ بِٱلۡعَدۡلِۚ إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِۦٓۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعَۢا بَصِيرٗا :

خداوند به شما دستور می‌دهد، تا امانت‌ها را به سلامت به صاحبانشان برگردانید و نیز هرگاه خواستید بین مردم قضاوت کنید با عدل و انصاف حکم کنید، خداوند، چه خوب شما را موعظه می‌کند !بدانید که خدا شنونده و بیناست

۷۱ – اشاره به خیر و شَر جاری در زندگی : سوره نساء آیات ۷۹ – ۸۵

آیه ۷۹ : مَّآ أَصَابَكَ مِنۡ حَسَنَةٖ فَمِنَ ٱللَّهِۖ وَمَآ أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٖ فَمِن نَّفۡسِكَۚ وَأَرۡسَلۡنَٰكَ لِلنَّاسِ رَسُولٗاۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدٗا :

[امّا تو ای پیامبر] هرخیری که به تو رسد از جانب خداوند است، امّا هر بدی که دامنگیرات شود از جانب خود توست! ما تو را به عنوان پیامبر برای مردم فرستادیم و گواهی خدا در این باره کافی است

آیه ۸۵ : مَّن يَشۡفَعۡ شَفَٰعَةً حَسَنَةٗ يَكُن لَّهُۥ نَصِيبٞ مِّنۡهَاۖ وَمَن يَشۡفَعۡ شَفَٰعَةٗ سَيِّئَةٗ يَكُن لَّهُۥ كِفۡلٞ مِّنۡهَاۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ مُّقِيتٗا : هرکس واسطهٔ کار خوبی شود از آن کار خیر، بهره و نصیبی می‌برد و هرکس واسطهٔ کار شرّی شود، شرّش به او هم می‌رسد، و خداوند بر هر چیز اشراف کامل دارد

۷۲ – اشاره بر احترام به یکدیگر و درود و تحیت گفتن به هم :

سوره : نساء آیه ۸۶

وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّواْ بِأَحۡسَنَ مِنۡهَآ أَوۡ رُدُّوهَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٍ حَسِيبًا :

و هرگاه دیگران بر شما درود و تحیّت گویند، شما نیز بهتر از آن و یا [لااقل] مثل آن را در جواب بگویید. و بدانید که خداوند حساب همه چیز را دارد

۷۳ – اشاره به منافقین و گمراهی آنها و چگونگی رفتار با آنها: سوره نساء آیات ۸۸ – ۸۹

آیه ۸۸ - فَمَا لَكُمۡ فِي ٱلۡمُنَٰفِقِينَ فِئَتَيۡنِ وَٱللَّهُ أَرۡكَسَهُم بِمَا كَسَبُوٓاْۚ أَتُرِيدُونَ أَن تَهۡدُواْ مَنۡ أَضَلَّ ٱللَّهُ وَ مَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلٗا :

شما را چه شده است که در رابطه با منافقین دو گروه گشته‌اید؟! مگر نمی‌دانید که خداوند به خاطر عملکردشان، حمایتش را از آن‌ها برداشته و واژگونه‌شان کرده است. آیا می‌خواهید آن‌ها را راهنمایی کنید، در حالی‌که خداوند گمراه و حیرانشان ساخته است؟! بدان هرکه را خداوند گمراه و سرگردان کند، هیچ راهی برایش نخواهی یافت

آیه ۸۹ - وَدُّواْ لَوۡ تَكۡفُرُونَ كَمَا كَفَرُواْ فَتَكُونُونَ سَوَآءٗۖ فَلَا تَتَّخِذُواْ مِنۡهُمۡ أَوۡلِيَآءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۚ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَخُذُوهُمۡ وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ وَجَدتُّمُوهُمۡۖ وَلَا تَتَّخِذُواْ مِنۡهُمۡ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرًا :

بدانید! که آن‌ها آرزو دارند تا شما هم مثل آن‌ها کافر و ناسپاس شوید تا [در این زشتی] با هم سهیم باشید !آن‌ها را به دوستی انتخاب مکنید مگر آن‌که [توبه کرده و] در راه خداوند هجرت کنند. و چنان‌چه سرپیچی کردند [و بر ضد شما اقدام کردند]، هرجا آن‌ها را یافتید اسیر کنید و [در صورت احساس خطر] بکشید. و از میان آنان هیچ‌گاه دوست و سرپرست و یاوری برنگزینید

۷۴ – اشاره به صلح و منع تعرض و تجاوز : سوره : نساء آیات ۹۰ – ۹۱

آیه ۹۰ : إِلَّا ٱلَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوۡمِۭ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٌ أَوۡ جَآءُوكُمۡ حَصِرَتۡ صُدُورُهُمۡ أَن يُقَٰتِلُوكُمۡ أَوۡ يُقَٰتِلُواْ قَوۡمَهُمۡۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَسَلَّطَهُمۡ عَلَيۡكُمۡ فَلَقَٰتَلُوكُمۡۚ فَإِنِ ٱعۡتَزَلُوكُمۡ فَلَمۡ يُقَٰتِلُوكُمۡ وَأَلۡقَوۡاْ إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَمَ فَمَا جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سَبِيلٗا :

مگر کسانی که با هم‌پیمانان شما، پیمان بسته‌اند. و یا آن‌هایی که به سوی شما می‌آیند در حالی‌که نه سر جنگ دارند، و نه توان همکاری با شما بر ضدِّ قوم خود را دارا هستند. بدانید اگر خدا می‌خواست، آن‌ها را بر شما مسلّط می‌کرد و توان جنگیدن به آن‌ها می‌داد! پس اگر از شما منصرف شدند و قصد جنگ با شما را نداشتند بلکه پیشنهاد صلح کردند، خداوند به شما اجازه نمی‌دهد به آن‌ها تعرض و تجاوز کنید!

آیه ۹۱ : سَتَجِدُونَ ءَاخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأۡمَنُوكُمۡ وَيَأۡمَنُواْ قَوۡمَهُمۡ كُلَّ مَا رُدُّوٓاْ إِلَى ٱلۡفِتۡنَةِ أُرۡكِسُواْ فِيهَاۚ فَإِن لَّمۡ يَعۡتَزِلُوكُمۡ وَيُلۡقُوٓاْ إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَمَ وَيَكُفُّوٓاْ أَيۡدِيَهُمۡ فَخُذُوهُمۡ وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ ثَقِفۡتُمُوهُمۡۚ وَأُوْلَٰٓئِكُمۡ جَعَلۡنَا لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينٗا : و جماعت دیگری از آن‌ها را می‌بینی که هم می‌خواهند از دست شما در امان باشند. هم از دست قوم خود! امّا هر زمان که آن‌ها را به سوی فتنه بخوانند با سر می‌روند! اگر این‌ها هم از درگیری با شما خودداری نکردند، و پیشنهاد صلح ندادند، و از اقدام برضد شما دست نکشیدند. هرجا آن‌ها را یافتید، یا اسیر کنید و یا بکشید؛ که شما را بر آن‌ها تسلّطی آشکارا بخشیده‌ایم!

۷۵ – اشاره به حکم برای قتل عمد و غیر عمد : سوره : نساء آیات ۹۲ – ۹۳

آیه ۹۲ : وَمَا كَانَ لِمُؤۡمِنٍ أَن يَقۡتُلَ مُؤۡمِنًا إِلَّا خَطَـٔٗاۚ وَمَن قَتَلَ مُؤۡمِنًا خَطَـٔٗا فَتَحۡرِيرُ رَقَبَةٖ مُّؤۡمِنَةٖ وَدِيَةٞ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَصَّدَّقُواْۚ فَإِن كَانَ مِن قَوۡمٍ عَدُوّٖ لَّكُمۡ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَتَحۡرِيرُ رَقَبَةٖ مُّؤۡمِنَةٖۖ وَإِن كَانَ مِن قَوۡمِۭ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞ فَدِيَةٞ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِۦ وَتَحۡرِيرُ رَقَبَةٖ مُّؤۡمِنَةٖۖ فَمَن لَّمۡ يَجِدۡ فَصِيَامُ شَهۡرَيۡنِ مُتَتَابِعَيۡنِ تَوۡبَةٗ مِّنَ ٱللَّهِۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا :

هیچ فرد با ایمانی، مجاز نیست فرد با ایمان دیگری را به قتل برساند. مگر این‌که از روی خطا مرتکب این امر شده باشد! پس اگر کسی فرد

با ایمانی را از روی خطا به قتل رساند. باید [به کفاره آن]

، یک بردهٔ مؤمن را آزاد کند. و خون‌بهای مقتول را نیز به خانواده‌اش پرداخت کند!

مگر آن‌که آن‌ها خون‌بها را ببخشند. و اگر مقتول، مؤمن، ولی از جماعت و قومی

باشد که دشمن شما هستند، فقط بردهٔ مؤمنی را آزاد کند؛ و اگر از قومی است که جزو

هم‌پیمانان شما هستند، هم بردهٔ مؤمنی را آزاد کند و هم خون‌بها را به خانواده‌اش پرداخت نماید. و

چنان‌چه برده‌ای نیافت به نیّت توبه، دو ماه پی در پی روزه بگیرد؛ بدانید خداوند بزرگ آگاه و حکیم است

آیه ۹۳ : وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُۥ جَهَنَّمُ خَـٰلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمًا :

و امّا اگر کسی از روی عمد، اهل ایمانی را به قتل رساند جزای او جهنّم است. و در آن جاودان خواهد

بود، و خدا بر او خشم می‌گیرد و نفرین می‌کند، زیرا خداوند برای او عذابی بزرگ مهیّا کرده است!

۷۶ ــ اشاره به کوتاه کردن نماز در مسافرت از بیم آسیب کافران : سوره : نساء آیه ۱۰۱

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَقْصُرُوا۟ مِنَ ٱلصَّلَوٰةِ إِنْ خِفْتُمْ أَن يَفْتِنَكُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ ۚ إِنَّ

ٱلْكَـٰفِرِينَ كَانُوا۟ لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا :

و هنگامی‌که مسافر هستید، بر شما گناهی نیست اگر از بیم آسیبِ کافران، نمازتان را کوتاه کنید زیرا

کافران دشمنان آشکار شما هستند

۷۷ ــ اشاره به نحوه ادای فریضه نماز در جنگ : سوره : نساء آیات ۱۰۲ ــ ۱۰۳

آیه ۱۰۲ : وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا۟ أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا۟

فَلْيَكُونُوا۟ مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا۟ فَلْيُصَلُّوا۟ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا۟ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ۗ وَدَّ ٱلَّذِينَ

كَفَرُوا۟ لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَٰحِدَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ أَذًى مِّن

مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓا۟ أَسْلِحَتَكُمْ ۖ وَخُذُوا۟ حِذْرَكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَـٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا :

و هنگامی‌که با اهل ایمان در میدان جنگ، قصد برپایی نماز را داشته باشی، باید گروهی از اهل

ایمان در حالی‌که اسلحه خود را در برگرفته‌اند با تو، به نماز بایستند [و گروه

دیگر نگهبانی دهند]، و هنگامی‌که نماز را به پایان رساندند بروند از پشت، مراقب

شما باشند و عدّه‌ای دیگر که نماز نگزارده‌اند بیایند و با تو نماز برپا کنند .آن‌ها

باید کلیهٔ وسایل دفاعی و اسلحه خود را هنگام نماز با خود داشته باشند، زیرا کافران آرزو می‌کنند تا شما از وسائل دفاعی و جنگ افزارهایتان غفلت کنید تا به یک باره بر شما یورش آورند! و اگر ریزش باران آزارتان می‌دهد، و یا اگر بیمار و مجروح هستید باکی نیست که اسلحه خود را زمین بگذارید، ولی سایر وسایل دفاعی را همراه داشته باشید. بدانید خداوند عذاب خوارکننده‌ای برای کافران مهیّا کرده است!

آیه ۱۰۳ : فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ قِيَـٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ۚ فَإِذَا ٱطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ كَانَتْ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ كِتَـٰبًا مَّوْقُوتًا :

وهنگامی‌که نماز را به پایان بردید، خداوند بزرگ را در هر حال - چه نشسته، چه ایستاده، چه خوابیده به پهلو - یاد کنید. و آن‌گاه که احساس امنیّت کردید نماز را [آنگونه که شایسته آن است] به جا آورید، زیرا نماز برای اهل ایمان یک وظیفه معیّن است

۷۸ – اشاره به پذیرش توبه از جانب پروردگار : سوره : نساء آیه ۱۱۰

آیه ۱۱۰ : وَمَن يَعْمَلْ سُوٓءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُۥ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا :

بدانید کسی که عمل زشتی را مرتکب شود و یا ظلمی به خودش روا دارد سپس [پشیمان شده] ازخداوند طلب آمرزش نماید، خدا را آمرزنده و با گذشت خواهد یافت

۷۹ – اشاره به کسانی که به دیگران بهتان میزنند و به دروغ کاری را به او نسبت میدهند :

سوره : نساء آیه ۱۱۲

وَمَن يَكْسِبْ خَطِيٓـَٔةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِۦ بَرِيٓـًٔا فَقَدِ ٱحْتَمَلَ بُهْتَـٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا :

و هرکس که خطا یا گناهی مرتکب شود و آن را به گردن بی‌گناهی بیاندازد بار بُهتان و گناه آشکاری را به دوش کشیده است

۸۰ – اشاره به ماهیت بت پرستی : سوره : نساء آیه ۱۱۷

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ إِنَٰثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَٰنًا مَّرِيدًا :

آن‌چه به جای خدا می‌خوانند چیزی نیست جز الهه‌های [بی روح و بی‌خاصیت] . و نیز شیطانی که سرکش و ویرانگر است!

۸۱ – اشاره به نفرین خداوند بر شیطان رجیم : سوره : نساء آیات ۱۱۸ - ۱۱۹

آیه ۱۱۸ : لَّعَنَهُ ٱللَّهُ ۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا : نفرین خداوند بر شیطان، آن‌گاه که گفت: گروهی از بندگان تو را به عنوان سهم خودم در اختیار خواهم گرفت

آیه ۱۱۹ : وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَءَامُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلْأَنْعَٰمِ وَلَءَامُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيْطَٰنَ وَلِيًّا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا :

و بدون تردید گمراهشان می‌کنم و با آرزوهای [واهی] آن‌ها را سرگرم می‌سازم و به [انجام اعمال خرافی، چون] شکافتن گوش‌های چهارپایان وادارشان می‌کنم، فرماندهی‌شان می‌کنم تا آفرینش خدا را دگرگون کنند. بدانید هرکس شیطان را به جای خداوند، به عنوان سرپرست و تکیه‌گاه خود برگزیند، بی‌شک زیان آشکاری کرده است!

۸۲ – اشاره به نحوه رفتار با زنان یتیم و کودکان صغیر : سوره : نساء آیات ۱۲۷ – ۱۲۸

آیه ۱۲۷ : وَيَسْتَفْتُونَكَ فِى ٱلنِّسَآءِ ۖ قُلِ ٱللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِى ٱلْكِتَٰبِ فِى يَتَٰمَى ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِى لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلْوِلْدَٰنِ وَأَن تَقُومُوا۟ لِلْيَتَٰمَىٰ بِٱلْقِسْطِ ۚ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِهِۦ عَلِيمًا : از تو، دربارهٔ زنان فتوی می‌خواهند .بگو: خداوند دربارهٔ آن‌ها در این قرآنی که بر شما خوانده می‌شود فتوی داده است، آن هم در مورد زنان یتیمی که حقوق‌شان را پرداخت نمی‌کنید و می‌خواهید با آن‌ها ازدواج کنید! و نیز در مورد کودکان صغیر و ناتوان، سفارش شده است؛ با یتیمان با عدالت رفتار کنید. و بدانیدآن‌چه از خوبی و خدمت انجام دهید، خداوند از آن آگاه است!

آیه ۱۲۸ : وَإِنِ ٱمْرَأَةٌ خَافَتْ مِنۢ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ أَن يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا ۚ وَٱلصُّلْحُ خَيْرٌ ۗ وَأُحْضِرَتِ ٱلْأَنفُسُ ٱلشُّحَّ ۚ وَإِن تُحْسِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا :

و اگر زنی بیم آن داشت که بی‌توجهی و دوری شوهرش از او [باعث جدایی شود] باکی نیست که هر دو نسبت به صلح و سازش ما بین یکدیگر اقدام کنند زیرا صلح و سازش بهترین چیزهاست، اگرچه مردم [در این مورد] بخل می‌ورزند! اما شما نیکی کنید. و گذشت داشته باشید. و حرمت نگاه دارید، زیرا خداوند نسبت به عملکردتان آگاه است

۸۳ – اشاره به مردان برای برقراری عدالت بین همسران خود : سوره : نساء آیه ۱۲۹

وَلَن تَسْتَطِيعُوٓا۟ أَن تَعْدِلُوا۟ بَيْنَ ٱلنِّسَآءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ ۖ فَلَا تَمِيلُوا۟ كُلَّ ٱلْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَٱلْمُعَلَّقَةِ ۚ وَإِن تُصْلِحُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا :

البتّه هرچه تلاش کنید هرگز نمی‌توانید بین زنانتان عدالت را برقرار کنید؛ امّا تمام توجّه و توانتان را معطوف یکی نکنید، تا همسران دیگرتان را بلاتکلیف رها کرده باشید! و اگر سازش کنید و حرمت نگاه دارید، خداوند نیز بسیار بخشنده و باگذشت است

۸۴ – اشاره به مومنانی که از دینشان برگشتند و کافر شدند : سوره : نساء آیه ۱۳۷

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ ثُمَّ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟ كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًۢا :

بی‌شک خداوند، آن‌هایی را که ایمان آوردند سپس کافر شدند، دوباره ایمان آوردند و باز کافر شدند، و بر کفر و ناسپاسی خود هر روز افزودند، نخواهد بخشید و به راه نجات هدایتشان نخواهد کرد!

۸۵ – اشاره به منع همنشینی به کسانی که آیات خدا را به سُخره میگیرند : سوره : نساء آیه ۱۴۰

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِى ٱلْكِتَٰبِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا۟ مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦٓ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِّثْلُهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْكَٰفِرِينَ فِى جَهَنَّمَ جَمِيعًا :

و در قرآن، خدا برای شما نازل کرد :هنگامی‌که شنیدید آیات خدا را عدّه‌ای انکار و مسخره می‌کنند، با آنان همنشینی مکنید تا به بحث دیگری بپردازند و [اگر آن‌ها

را ترک نکردید] شما هم یکی از آنان خواهید بود. و بدانید که خداوند هم منافقان و هم کافران را در جهنم گرد خواهد آورد!

۸۶ – اشاره به نهی بد گویی و ناسزا گفتن با صدای بلند :

سوره : نساء   آیه ۱۴۸

لَّا يُحِبُّ ٱللَّهُ ٱلْجَهْرَ بِٱلسُّوٓءِ مِنَ ٱلْقَوْلِ إِلَّا مَن ظُلِمَ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا :

خداوند بلندکردن صدا به بدگویی و ناسزا را دوست ندارد، مگر آن‌که [صدای مظلوم بیچاره‌ای باشد که] به او ظلم شده است. و بدانید که خداوند شنوا و آگاه است

۸۷ – اشاره به عاقبت کسانی که خدا و پیامبرانش را انکار میکنند :

سوره : نساء   آیات ۱۵۰ – ۱۵۱ – ۱۵۲

آیه ۱۵۰ : إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا۟ بَيْنَ ٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا۟ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا :

کسانی هستند که خدا و پیامبرانش را انکار می‌کنند و می‌خواهند بین خدا و پیامبرانش تفرقه بیاندازند و می‌گویند: ما بعضی را قبول داریم و بعضی را قبول نداریم! و با این کار می‌خواهند راه [فرار و چاره‌ای] برای خود دست و پا کنند

آیه ۱۵۱ - أُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَـٰفِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَـٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا :

بدان که این‌ها کافر حقیقی‌اند و برای کافران ناسپاس عذابی خوار کننده مهیّا کرده‌ایم!

آیه ۱۵۲ - وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَلَمْ يُفَرِّقُوا۟ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُو۟لَـٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا : [بدانید] کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده‌اند میان احدی از پیامبرانش فرق نمی‌گذارند و به زودی پاداش‌شان را خداوند خواهد داد، زیرا خداوند بزرگ بسیار آمرزنده و

باگذشت است

۸۸ ـ اشاره به محترم شمردن بیت المقدس :   سوره : نساء   آیه ۱۵۴

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ ٱلطُّورَ بِمِيثَـٰقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا۟ فِى ٱلسَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَـٰقًا غَلِيظًا :

و بالای سرشان کوه طور را نگه داشتیم و در همان حال از آن‌ها پیمان گرفتیم و گفتیم از دروازه «بیت المقدس» سجده کنان وارد شوید و در روز شنبه از فرمان خدا سرپیچی نکنید. به هر حال از آنان پیمان سختی گرفتیم!

۸۹ ـ اشاره به زنده بودن عیسی پسر مریم :   سوره نساء   آیات ۱۵۷ ـ ۱۵۸ ـ ۱۵۹

آیه ۱۵۷ :   وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ ٱللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَـٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًۢا :

و [هم این‌که] گفتند: ما مسیح، عیسی پسر مریم، پیامبر خدا را کشتیم در حالی‌که نه او را کشتند و نه به صلیب کشیدند بلکه امر به آن‌ها مشتبه شد. و کسانی که در مورد مسیح اختلاف می‌کنند، در شک و تردیدند و به حقیقت ماجرا آگاهی ندارند و جز از ظن و گمان خود پیروی نمی‌کنند. بدانید یقیناً مسیح را نکشته اند

آیه ۱۵۸ :   بَل رَّفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا :

بلکه خداوند او را به سوی خویش بالا برد. و خدا مقتدری حکیم است

آیه ۱۵۹ :   وَإِن مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَـٰبِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِۦ قَبْلَ مَوْتِهِۦ ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا :

و هر اهل کتابی سرانجام [به حقیقت مسیح] ایمان خواهد آورد هر چند در لحظه قبل از مرگش(آنگاه که پرده‌ها کنار می‌رود). و در روز قیامت، مسیح شاهد و گواهشان خواهد بود

* ۹۰ – هشدار بر اینکه عیسی پسر مریم است و پیامبر خدا نه فرزند خدا :

سوره نساء آیات ۱۷۱ – ۱۷۲

آیه ۱۷۱ : يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَا تَغۡلُواْ فِي دِينِكُمۡ وَلَا تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّۚ إِنَّمَا ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ رَسُولُ ٱللَّهِ وَكَلِمَتُهُۥٓ أَلۡقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرۡيَمَ وَرُوحٞ مِّنۡهُۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦۖ وَلَا تَقُولُواْ ثَلَٰثَةٌۚ ٱنتَهُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ إِنَّمَا ٱللَّهُ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۖ سُبۡحَٰنَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ وَلَدٞۘ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا :

ای اهل کتاب! در دین‌تان غلو نکنید و در رابطه با خدا جز حق نگویید. بدانید که مسیح، عیسی پسر مریم، فقط پیامبر خداست و کلمه‌ای است که به مریم القاء کرده است. و روحی (متعالی) از اوست !پس به خداوند و پیامبرانش ایمان بیاورید و نگویید [خداوند] سه گانه است .این کلام را بس کنید، که خیر شما در آن است! بدانید که الله خدای واحد است .و او از این‌که فرزندی داشته باشد پاک و مبرّاست؛ زیرا تمام آن‌چه در آسمان‌ها و آن‌چه در زمین است برای اوست. و خداوند بزرگ برای تدبیر و کارسازی آن‌ها کافی است

آیه ۱۷۲ : لَّن يَسۡتَنكِفَ ٱلۡمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبۡدٗا لِّلَّهِ وَلَا ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ ٱلۡمُقَرَّبُونَۚ وَمَن يَسۡتَنكِفۡ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيَسۡتَكۡبِرۡ فَسَيَحۡشُرُهُمۡ إِلَيۡهِ جَمِيعٗا :

و هرگز مسیح ابایی ندارد که بنده خدا باشد، حتّی فرشتگان مقرب نیز این گونه‌اند. و کسی که از عبادت و پرستش خداوند ابا داشته باشد و تکبّر بورزد، بداند خداوند به زودی همه آن‌ها را نزد خودش جمع خواهد کرد!

۹۱ – اشاره به فتوای کلاله : سوره نساء آیه ۱۷۶

يَسۡتَفۡتُونَكَ قُلِ ٱللَّهُ يُفۡتِيكُمۡ فِي ٱلۡكَلَٰلَةِۚ إِنِ ٱمۡرُؤٌاْ هَلَكَ لَيۡسَ لَهُۥ وَلَدٞ وَلَهُۥٓ أُخۡتٞ فَلَهَا نِصۡفُ مَا تَرَكَۚ وَهُوَ يَرِثُهَآ إِن لَّمۡ يَكُن لَّهَا وَلَدٞۚ فَإِن كَانَتَا ٱثۡنَتَيۡنِ فَلَهُمَا ٱلثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَۚ وَإِن كَانُوٓاْ إِخۡوَةٗ رِّجَالٗا وَنِسَآءٗ فَلِلذَّكَرِ مِثۡلُ حَظِّ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۗ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ أَن تَضِلُّواْۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ :

[ای پیامبر!] از تو فتوا می‌خواهند؛ بگو خداوند در مورد «کلاله» می‌گوید، اگر کسی بمیرد و فرزندی نداشته باشد و خواهری داشته باشد، به آن خواهر نصفِ میراث می‌رسد. و [اگر خواهری بمیرد و برادری داشته باشد] برادر میراث او را به ارث می‌برد، چنان‌چه خواهر، فرزندی نداشته باشد. و اگر دو خواهر از میّتی بمانند دو سوم میراث را می‌برند، و اگر وارثان جمعِ برادران و خواهران باشند، میراث بین آن‌ها تقسیم می‌شود و برای برادر دو برابر سهم خواهر است. خداوند احکام خود را برای شما بیان می‌کند تا گمراه و حیران نشوید. و بدانید که خداوند بزرگ بر همه چیز داناست!

سوره مائده

سوره مائده پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد و درمدینه نازل شده است که در جزء ۶ و ۷ قرآن قرار دارد. این سوره به سبب آنکه از مائده آسمانی و نزول آن به درخواست حواریون حضرت عیسی(ع) سخن گفته، مائده نام گرفته است. در این سوره احکام بسیاری بیان شده از جمله درباره مسئلهٔ ولایت در اسلام، تثلیث در مسیحیت، قیامت و معاد، وفای به عهد، عدالت اجتماعی، عدالت شاهد، حرمت کشتن انسان‌ها، احکام غذاهای حلال، احکام وضو و تیمم از وقایع تاریخی که در این سوره درباره آنها سخن گفته شده، سرگذشت بنی‌اسرائیل، داستان قتل هابیل توسط قابیل، رسالت حضرت عیسی و معجزات اوست.

۹۲ – اشاره به ممنوعیت شکار در زمان احرام (مراسم حج) :

سوره مائده   آیات ۱ – ۲

آیه ۱ :   يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَوۡفُواْ بِٱلۡعُقُودِۚ أُحِلَّتۡ لَكُم بَهِيمَةُ ٱلۡأَنۡعَٰمِ إِلَّا مَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ غَيۡرَ مُحِلِّى ٱلصَّيۡدِ وَأَنتُمۡ حُرُمٌۗ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ مَا يُرِيدُ : ای اهل ایمان! به قراردادهایتان وفادار باشید. بدانید که [گوشت] حیوانات چهارپا بر شما حلال شده است، مگر آن‌هایی که [بعد از این] گفته می‌شود. و شکار، در حال احرام (در مراسم حج) را حلال مپندارید. قطعاً خداوند به آن‌چه صلاح بداند، حکم می‌کند

آیه ۲ -   يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُحِلُّواْ شَعَـٰٓئِرَ ٱللَّهِ وَلَا ٱلشَّهۡرَ ٱلۡحَرَامَ وَلَا ٱلۡهَدۡىَ وَلَا ٱلۡقَلَـٰٓئِدَ وَلَآ ءَآمِّينَ ٱلۡبَيۡتَ ٱلۡحَرَامَ يَبۡتَغُونَ فَضۡلًا مِّن رَّبِّهِمۡ وَرِضۡوَٰنًاۚ وَإِذَا حَلَلۡتُمۡ فَٱصۡطَادُواْۚ وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شَنَـَٔانُ قَوۡمٍ أَن صَدُّوكُمۡ عَنِ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ أَن تَعۡتَدُواْۘ وَتَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡبِرِّ وَٱلتَّقۡوَىٰۖ وَلَا تَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡعُدۡوَٰنِۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ :

ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید! حرمت شعائر و مراسم الهی را نشکنید. و همچنین حرمت ماه حرام و قربانی‌های بی‌نشان و نشان دار را، و نیز حرمت آن‌ها که به قصد خانه خدا برای به دست آوردن فضل و خشنودی او می‌آیند، نگاه دارید. امّا هنگامی‌که مراسم تمام شد و از احرام در آمدید، شکار کردن برای شما مانعی ندارد. مراقب باشید که کینه و دشمنی نسبت به کسانی که قبلاً شما را از [حج] و مسجد الحرام بازداشتند، باعث نشود که تعدّی و تجاوز کنید! و باید در انجام کارهای نیک و شایسته و رشد و توسعهٔ پرهیزکاری همکاری کنید، و هرگز بر انجام گناه و تجاوز متّحد نشوید. و حرمت فرمان خدا را نگاه دارید، زیرا مجازات خداوند، سخت و طاقت فرساست

۹۳ – اشاره به گوشت های حرام :   سوره : مائده   آیه ۳

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةُ وَٱلدَّمُ وَلَحْمُ ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ وَٱلْمُنْخَنِقَةُ وَٱلْمَوْقُوذَةُ وَٱلْمُتَرَدِّيَةُ وَٱلنَّطِيحَةُ وَمَآ أَكَلَ ٱلسَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى ٱلنُّصُبِ وَأَن تَسْتَقْسِمُوا۟ بِٱلْأَزْلَـٰمِ ۚ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ ۗ ٱلْيَوْمَ يَئِسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَٱخْشَوْنِ ۚ ٱلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِى وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلْإِسْلَـٰمَ دِينًا ۚ فَمَنِ ٱضْطُرَّ فِى مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ ۙ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ :

بر شما حرام شد، گوشت مُردار، و خون و گوشت خوک و آن‌چه به نام غیر خدا ذبح شده است، همچنین حیواناتی که خفه شده‌اند و [یا آن دسته که] با زجر کشته شده و یا از بالای بلندی پرت شده‌اند. و نیز بر شما حرام است حیوانی که به ضرب شاخِ حیوان دیگری هلاک شده، و یا گوشت حیوانی که باقی مانده غذای حیوانات درنده است، مگر آن‌که هنوز نمرده باشد [و به موقع برسید] و آن را ذبح کنید، و [باز بر شما حرام است] آن‌چه به نیّت بُتان ذبح شده، همچنین آن گوشتی که به واسطه قرعه چوب‌های قمار تقسیم می‌شود، که این کاری زشت و ناپسند است! امروز کفّار ناسپاس از دین شما مأیوس شدند، از آن‌ها نترسید، بلکه از من پروا داشته باشید. امروز دین را به سرحدّ کمال رساندم. و نعمتم را بر شما تمام کردم. و راضی شدم که اسلام دین شما باشد. و برای کسی که مجبور و ناچار است، بدون آن‌که تمایل به گناه داشته باشد [می‌تواند از آن گوشت‌های ممنوع بخورد و] باکی نیست، و خداوند بسیار آمرزنده و باگذشت است

۹۴ – اشاره به گوشت های حلال :   سوره : مائده   آیه ۴

يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَآ أُحِلَّ لَهُمْ ۖ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَـٰتُ ۙ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ ٱلْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ ٱللَّهُ ۖ فَكُلُوا۟ مِمَّآ أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهِ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ :

و باز از تو می‌پرسند :چه چیزهای دیگری برای آن‌ها حلال است، بگو: هرچیز پاکیزه‌ای برای شما حلال است. حتّی صیدی

که پرندگان شکاری و سگان شکاری که به آن‌ها شکار
کردن را آموخته‌اید – آن‌چنان که خدا به شما آموخته است ـ حلال و پاکیزه است.
از گوشت صیدی که آن‌ها به دست می‌آورند بخورید، و نام خدا را برآن بخوانید.
و حرمت فرمان خداوند را نگاه دارید و بدانید! که خداوند همهٔ حساب‌ها را سریعاً رسیدگی می‌کند

۹۵ – آداب وضو گرفتن و غسل کردن : سوره : مائده آیه ۶

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ وَ أَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ وَإِن كُنتُمۡ جُنُبٗا فَٱطَّهَّرُواْۚ وَإِن كُنتُم مَّرۡضَىٰٓ أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوۡ جَآءَ أَحَدٞ مِّنكُم مِّنَ ٱلۡغَآئِطِ أَوۡ لَٰمَسۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُواْ مَآءٗ فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدٗا طَيِّبٗا فَٱمۡسَحُواْ بِوُجُوهِكُمۡ وَأَيۡدِيكُم مِّنۡهُۚ مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيَجۡعَلَ عَلَيۡكُم مِّنۡ حَرَجٖ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمۡ وَلِيُتِمَّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ :

ای اهل ایمان! هرگاه خواستید به نماز بایستید، صورت و دست‌های خود را تا آرنج بشویید، و سرهایتان را مسح کنید و پاهایتان را تا برجستگی آن، و چنان‌چه جُنُب باشید خود را پاکیزه کنید، و اگر بیمار یا مسافر هستید و یا یکی از شما از قضای حاجت آمده است، و یا این‌که آمیزش جنسی با همسران خود داشته‌اید و آبی نیافتید پس بر خاک تمیزی تیمم کنید، و با آن صورت و دست‌هایتان را مسح کنید، بدانید خداوند نمی‌خواهد شما را به سختی بیاندازد، بلکه می‌خواهد شما را پاکیزه گرداند و نعمتش را بر شما به تمامی عرضه کند؛ امّید آن‌که به مقام شاکران نائل شوید

۹۶ – غضب برکسانی که ادعا کردند خداوند همان مسیح فرزند مریم است : سوره : مائده آیه ۱۷

لَّقَدۡ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ مَرۡيَمَۚ قُلۡ فَمَن يَمۡلِكُ مِنَ ٱللَّهِ شَيۡـًٔا إِنۡ أَرَادَ أَن يُهۡلِكَ ٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ مَرۡيَمَ وَأُمَّهُۥ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗاۗ وَلِلَّهِ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَاۚ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ :

واقعاً کفر ورزیدند آن‌ها که ادعا کردند خداوند همان مسیح پسر مریم است!
بگو [ای پیامبر]: چه کسی قدرت عرض اندام در برابر خدا را دارد؟! اگر خدا بخواهد
هم مسیح و هم مادرش و همه اهل زمین را هلاک می‌کند

، زیرا حکومت زمین و آسمان‌ها و آن‌چه بین
آن‌هاست متعلّق به خداست. هرچه بخواهد خلق می‌کند؛
بدانکه خداوند بزرگ بر هر کاری تواناست

۹۷ – اشاره به آموزش دفن مردگان به فرزندان آدم : سوره : مائده آیه۳۱

فَبَعَثَ ٱللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى ٱلْأَرْضِ لِيُرِيَهُۥ كَيْفَ يُوَٰرِى سَوْءَةَ أَخِيهِ ۚ قَالَ يَٰوَيْلَتَىٰٓ أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَٰذَا ٱلْغُرَابِ فَأُوَٰرِىَ سَوْءَةَ أَخِى ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلنَّٰدِمِينَ :

در این هنگام خداوند به کلاغی که زمین را می‌کَند فرمان داد تا به او نشان دهد چگونه جسد برادرش را دفن کند .و قاتل گفت: وای بر من که اندازه این کلاغ هم نیستم تا بفهمم چگونه جسد برادرم را دفن کنم! و سرانجام نیز پشیمان شد

۹۸ – اشاره به قتل عمد : سوره : مائده آیه ۳۲

مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنَّهُۥ مَن قَتَلَ نَفْسًۢا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِى ٱلْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ ٱلنَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَآ أَحْيَا ٱلنَّاسَ جَمِيعًا ۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ : از این رو بر بنی‌اسرائیل مقرر کردیم هرکس، انسانی را بکشد در حالیکه نه قتل کرده و نه محکوم به فساد در زمین است؛ مثل این‌است که همهٔ مردم را کشته باشد. و کسی که انسانی را حیات بخشد، مانند این‌است که تمامی مردم را حیات و زندگی بخشیده است. حقیقتاً پیامبران ما [برای بنی‌اسرائیل] دلایل روشنی آوردند، امّا بسیاری از آن‌ها با وجود این دلایل، راه اسراف و تجاوز پیشه کردند

۹۹ – اشاره به مجازات منافقین و مفسدین : سوره : مائده آیات ۳۳ – ۳۴

آیه ۳۳ - إِنَّمَا جَزَٰٓؤُا۟ ٱلَّذِينَ يُحَارِبُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَسْعَوْنَ فِى ٱلْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوٓا۟ أَوْ يُصَلَّبُوٓا۟ أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَٰفٍ أَوْ يُنفَوْا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ ۚ ذَٰلِكَ لَهُمْ خِزْىٌ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

جزای آن‌ها که با خدا و پیامبرش جنگ می‌کنند و گستاخانه در روی زمین فساد و تباهی به راه می‌اندازند این است که کشته شوند و یا به دار آویخته گردند، و یا دست و پایشان به جهت خلاف یکدیگر بریده شود و یا اینکه تبعید گردند؛ زیرا برای آنان در دنیا خواری و ذلت، و در آخرت نیز عذاب بزرگی برای‌شان مهیّا است

آیه ۳۴ : إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُواْ عَلَيْهِمْۖ فَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ :

مگر کسانیکه قبل از آنکه شما بر آن‌ها دست یابید توبه کنند! پس بدانید! که خداوند بسیار آمرزنده و باگذشت است

۱۰۰ – اشاره به مجازات مرد و زن دزد : سوره : مائده آیه ۳۸

وَٱلسَّارِقُ وَٱلسَّارِقَةُ فَٱقْطَعُوٓاْ أَيْدِيَهُمَا جَزَآءَۢ بِمَا كَسَبَا نَكَٰلٗا مِّنَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ :

و به عنوان یک مجازات الهی ،دستِ مرد و زنِ دزد را به کیفرِ کاری که کرده‌اند قطع کنید. و بدانید که خداوند مقتدر و حکیم است!

۱۰۱ – اشاره به آمرزش گناهان از جانب پروردگار (توبه) : سوره : مائده آیات ۳۹ – ۴۰

آیه ۳۹ : فَمَن تَابَ مِنۢ بَعْدِ ظُلْمِهِۦ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ :

و هرکس بعد از ستمی که کرده است، توبه کند و [با خدمت و کار مفید] جبران نماید، بداند که خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد، زیرا خداوند بسیار آمرزنده و با گذشت است

آیه ۴۰ : أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٖ قَدِيرٞ : آیا نمی‌دانی که حکومت آسمان‌ها و زمین از آنِ خداست؛ هرکه را صلاح بداند عذاب می‌کند و هرکه را صلاح بداند می‌آمرزد و او بر هر کاری تواناست

۱۰۲ – خداوند میفرماید اگر بخواهند کسی را مجازات کنند حتی شفاعت حضرت محمد هم فایده ایی ندارد : سوره : مائده آیه ۴۱

يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ مِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِأَفْوَٰهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْۛ وَمِنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْۛ سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّٰعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَۖ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ مِنۢ بَعْدِ مَوَاضِعِهِۦۖ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَٱحْذَرُواْۚ وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ فِتْنَتَهُۥ فَلَن تَمْلِكَ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔاۚ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَمْ يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْۚ لَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا خِزْيٞۖ وَلَهُمْ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٞ : ای پیامبر! آنان‌که در مسیر کفر و انکار مشتاقانه در شتابند تو را اندوهگین نکند، چه آن‌هایی که به زبان

گفتند ایمان آورده‌ایم، در حالیکه در قلب‌هایشان
ایمانی نیست، و چه آن دسته از یهودیانی که با دقّت
حرف‌های تو را گوش می‌کنند تا بهانه‌ای برای تکذیب تو بیابند! بدان آن‌ها جاسوسان
گروهی هستند که خودشان نزد تو نیامده‌اند؛ آن‌ها سخنان را از معنای اصلی‌اش
خالی می‌کنند و به یکدیگر می‌گویند: اگر آنچه را که خواستیم به شما دادند. بپذیرید و اگر
ندادند از او دوری کنید !بدان ای پیامبر! اگر خداوند بخواهد کسی را به کیفرعملکردش مجازات کند،
تو قادر به کمترین دفاع از او نخواهی بود. آن‌ها کسانی‌اند که خداوند نمی‌خواهد وجودشان را پاکیزه
گرداند. بدون تردید در دنیا خواری و مذلّت و در آخرت نیز عذابی بزرگ نصیب‌شان خواهد شد

۱۰۳ – اشاره به اینکه تورات کتاب خداست که بر یهودییان نازل شد : سوره : مائده آیه ۴۴

إِنَّآ أَنزَلۡنَا ٱلتَّوۡرَىٰةَ فِيهَا هُدٗى وَنُورٞۚ يَحۡكُمُ بِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسۡلَمُواْ لِلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلرَّبَّـٰنِيُّونَ وَٱلۡأَحۡبَارُ بِمَا ٱسۡتُحۡفِظُواْ مِن كِتَٰبِ ٱللَّهِ وَكَانُواْ عَلَيۡهِ شُهَدَآءَۚ فَلَا تَخۡشَوُاْ ٱلنَّاسَ وَٱخۡشَوۡنِ وَلَا تَشۡتَرُواْ بِـَٔايَٰتِي ثَمَنٗا قَلِيلٗاۚ وَمَن لَّمۡ يَحۡكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُوْلَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَٰفِرُونَ :

ما تورات را در حالیکه در آن هدایت و نور است، نازل کردیم، تا پیامبرانی که تسلیم فرمان خدا بودند بر اساس آن برای یهودیان حکم کنند. خداشناسان و دانشمندانی که مأمور حفظ کتاب خدا بودند و به حقّانیت آن گواهی دادند نیز براساس آن داوری می‌کردند. پس از مردم نترسید، از من پروا داشته باشید و آیات مرا به بهایی اندک مفروشید! و بدانید هرکس که براساس آیات خدا حکم نکند، از کافران و ناسپاسان است

۱۰۴ – اشاره به قانون قصاص در کتاب تورات : سوره : مائده آیه ۴۵

وَكَتَبۡنَا عَلَيۡهِمۡ فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفۡسَ بِٱلنَّفۡسِ وَٱلۡعَيۡنَ بِٱلۡعَيۡنِ وَٱلۡأَنفَ بِٱلۡأَنفِ وَٱلۡأُذُنَ بِٱلۡأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ وَٱلۡجُرُوحَ قِصَاصٞۚ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٞ لَّهُۥۚ وَمَن لَّمۡ يَحۡكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُوْلَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّـٰلِمُونَ :

و [در تورات] بر آنان مقرر کردیم که جان در برابر جان، چشم در برابر چشم، بینی در برابر بینی،
گوش در برابر گوش، دندان در برابر دندان و نیز هر زخمی را قصاص است. اما
اگر کسی از قصاص [بزرگوارانه] گذشت کند، کفاره

گناهانش خواهد بود. بدانید! هرکس براساس آیات خدا حکم نکند از ستمکاران است

۱۰۵ – اشاره بر اینکه انجیل کتاب خداست و بر حضرت عیسی نازل شد :

سوره : مائده آیه ۴۶

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَـٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ ۖ وَءَاتَيْنَـٰهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ :

و از پی آن‌ها، عیسی پسر مریم، را فرستادیم در حالیکه توراتشان را تأیید می‌کرد و انجیل را - که آن هم تأییدکنندهٔ تورات قبل از خود بود - به او دادیم، تا راهنمایی و موعظه‌ای باشد برای هرکه حرمت خداوند را نگاه می‌دارد

۱۰۶ – اشاره به اینکه قرآن کتاب آسمانی است و سرآمد همه کتب آسمانی :

سوره : مائده آیه ۴۸

وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَـٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَـٰبِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ ۖ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَـٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ ۖ فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ :

و قرآن را به حق بر تو نازل کردیم، زیرا هم تأیید کننده کتاب‌های آسمانی قبل از خود است، و هم سرآمدِ همه آن‌ها، پس در بین آن‌ها براساس آیات خداوند حکم کن. و از خواهش‌های نفسانی‌شان پیروی مکن، تا مجبور شوی چیزی از حق را نادیده بگیری! ما برای هر کدام از شما شریعت و شیوه‌ای قرار داده‌ایم، و اگر خدا می‌خواست، همهٔ شما را تبدیل به امّت واحدی می‌کرد! اما خدا می‌خواهد شما را در آنچه تقدیمتان کرده امتحان کند. پس در خدمت کردن و نیکی نمودن از یکدیگر پیشی گیرید. و بدانید که بازگشت همهٔ شما، به سوی خداوند بزرگ است و به زودی همه شما را به حقیقت آنچه که مورد اختلافتان بوده است آگاه می‌کند

۱۰۷ – اشاره بر اینکه اگر کسی به خداوند بزرگ شرک بورزد خداوند بهشت را براو حرام میکند : سوره : مائده آیه ۷۲

لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۖ وَقَالَ ٱلْمَسِيحُ يَـٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۖ إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّـٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ :

به وادی کفر افتادند، آن‌ها که گفتند: خداوند همان مسیح، پسر مریم است. حال آنکه خود مسیح گفت: ای بنی‌اسرائیل! خدایی را پرستش کنید که هم پروردگار من و هم پروردگار شماست !بدانید! کسیکه به خداوند بزرگ شرک بورزد، خدا بهشت را بر او حرام می‌کند. و جایگاهش جهنّم است! بدانید ستمکاران هیچ یار و یاوری نخواهند داشت

۱۰۸ – اشاره به عاقبت کافرانی که خداوند را جزو خدایان سه گانه خواندند : سوره : مائده آیه ۷۳

لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ ثَالِثُ ثَلَـٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ إِلَـٰهٍ إِلَّآ إِلَـٰهٌ وَٰحِدٌ ۚ وَإِن لَّمْ يَنتَهُواْ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ :

به وادی کفر افتادند آن‌ها که گفتند: الله، سوّمین از خدای سه گانه است! در حالیکه هیچ معبودی جز خدای بی‌همتا نیست. و اگر از این اندیشه باطل دست برندارند به این کفرگویانِ ناسپاس، عذابی دردناک خواهد رسید

۱۰۹ – اشاره بر اینکه مسیح پسر مریم و پیامبر خداست : سوره : مائده آیه ۷۵

مَّا ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ ٱلطَّعَامَ ۗ ٱنظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلْـَٔايَـٰتِ ثُمَّ ٱنظُرْ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ : مسیح پسر مریم، کسی نیست جز یک پیامبری که قبل از او پیامبران دیگری بوده‌اند. و مادرش پاکدامنی راستگوست، و آن‌ها هم مثل همه غذا می‌خوردند! بنگر چگونه آیات و نشانه‌ها را برایشان بیان می‌کنیم و باز بنگر! آن‌ها چگونه از حق روی بر می‌گردانند!

۱۱۰ - اشاره به متحجران در حلال وحرام : سوره : مائده آیات ۸۷ ــ ۸۸

آیه ۸۷ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُحَرِّمُواْ طَيِّبَـٰتِ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓاْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ : ای اهل ایمان! چیزهای پاکیزه‌ای را که خداوند بر شما حلال کرده حرام مکنید و از حدّ معقول هم تجاوز مکنید، زیرا خداوند، تجاوزگران را دوست ندارد!

آیه ۸۸ - وَكُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَـٰلًا طَيِّبًا ۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ :

و از نعمت‌های پاکیزه و حلالی که خداوند عطایتان کرده بخورید، و حرمت فرمانِ خداوندی را که به او ایمان آورده‌اید پاس بدارید

۱۱۱ ــ اشاره به کفاره سوگند خوردن(قسم خوردن) به نام خدا و شکستن عهد :

سوره : مائده آیه ۸۹

لَا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَـٰنِكُمْ وَلَـٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدتُّمُ ٱلْأَيْمَـٰنَ ۖ فَكَفَّـٰرَتُهُۥٓ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَـٰكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَـٰثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَّـٰرَةُ أَيْمَـٰنِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَٱحْفَظُوٓاْ أَيْمَـٰنَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَـٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ :

خداوند شما را به خاطر سوگندهای بیهوده و غیرعمدتان، مؤاخذه نمی‌کند، بلکه به شکستن پیمان‌هایی که محکم بسته‌اید مؤاخذه خواهد کرد! پس کفّاره چنین گناهی، إطعام ده مسکین است از غذای معمولی که به خانواده خود می‌دهید. و یا پوشاندن لباس به آن‌ها و یا آزاد کردن یک بنده. و اگر کسی بنده‌ای نیافت سه روز روزه بگیرد. این کفّاره قسم است، هرگاه قسم خوردید. پس مراقبِ سوگندهایتان باشید! و خداوند اینچنین آیاتش را بیان می‌کند، امّید آنکه به مقام شاکران نائل شوید!

۱۱۲ ــ اشاره بر اینکه خَمر و قمار و شرط بندی از دسیسه های شیطان است از آنها دوری کنید :

سوره : مائده آیات ۹۰ ــ ۹۱

آیه ۹۰ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلْخَمْرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنصَابُ وَٱلْأَزْلَـٰمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَـٰنِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ : ای اهل ایمان! خمر (می، مشروب) و قمار و بُتان و تیرک‌های قرعه‌کشی و شرطبندی، پلید و ناپاک و از کارهای شیطان است. از شیطان دوری کنید. امید آنکه رستگار شوید!

آیه ۹۱ : إِنَّمَا يُرِيدُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ فِى ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَعَنِ ٱلصَّلَوٰةِ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ :

زیرا شیطان اراده کرده است به واسطه خمر و قمار بین شما، کینه و دشمنی بیاندازد و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد، آیا [از این کارهای زشت] دست بر می‌دارید؟!

۱۱۳ – اشاره به کسانی که در گذشته مِی (شراب) میخوردند و توبه کردند :

سوره : مائده آیه ۹۳

لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا۟ إِذَا مَا ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّأَحْسَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ :

بر کسانیکه اهل ایمانند و عملکردی شایسته دارند، گناهی نیست اگر [در گذشته (می)] خورده باشند، به شرط آنکه پرهیزکار شوند و ایمان داشته باشند و عمل صالح انجام دهند، باز پرهیزکار شوند و ایمان آورند، و باز پرهیزکار شوند و اعمال نیک انجام دهند! و بدانند که خداوند نیکوکاران را دوست دارد

۱۱۴ – اشاره به منع کشتن هر گونه صیدی در زمان احرام : سوره : مائده آیات ۹۵ – ۹۶

آیه ۹۵ : يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْتُلُوا۟ ٱلصَّيْدَ وَأَنتُمْ حُرُمٌ ۚ وَمَن قَتَلَهُۥ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ ٱلنَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِۦ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًۢا بَٰلِغَ ٱلْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّٰرَةٌ طَعَامُ مَسَٰكِينَ أَوْ عَدْلُ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِۦ ۗ عَفَا ٱللَّهُ عَمَّا سَلَفَ ۚ وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِمُ ٱللَّهُ مِنْهُ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ :

ای اهل ایمان! هیچ صیدی را در حال اِحرام نکُشید، و هرکس از شما عمداً مرتکب کشتنِ صیدی شود جزای او قربانی کردنِ معادل آن صید است، در حالیکه باید دو شاهدِ عادل، گواهی دهند که قربانیِ معادل، به کعبه رسیده است، و یا کفاره آن اطعام درماندگان، و یا روزه گرفتن معادل آن است، تا عقوبت کار خویش را بچشد. خداوند از آنچه در گذشته مرتکب شده‌اید گذشت، اما کسیکه [به گناهان گذشته] رو آورَد، بدون تردید خداوند از او انتقام خواهد گرفت، و بدانید که خداوند بزرگ، قدرتمند وانتقام گیرنده است

آیه ۹۶ : أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ ٱلْبَحْرِ وَطَعَامُهُۥ مَتَٰعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ ۖ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ ٱلْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ : صید دریایی و طعام آن بر شما و کاروانیان حلال است، اما صید خشکی مادامی که

در اِحرام هستید بر شما حرام است. و حرمت فرمان خدا
را که روزی نزد او جمع خواهید شد نگاه دارید

۱۱۵ – اشاره به بحیره و سائبه و حام : سوره : مائده آیه ۱۰۳

مَا جَعَلَ ٱللَّهُ مِنۢ بَحِيرَةٍ وَلَا سَآئِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ ۙ وَلَٰكِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ ۖ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ :

خداوند در مورد بَحیره و سائبه و وصیله و حام ، حکمی نکرده است، اما کسانیکه کافرند بر خداوند تهمت دروغ می‌بندند، زیرا بسیاری از آنان نسبت به حقایق، تعقل نمی‌کنند!

بحیره : «بحیره» شتري بود که پنج شکم زاییده و آخرین آن ها نر بود. این شتر را آزاد مي کردند و سوار شدن بر آن و هر نوع بهره برداري دیگر از آن را براي خود، حرام مي دانستند. «سائبه»، شتري که با نذر براي بت ها آزاد مي کردند و استفاده از آن را براي خود ممنوع مي ساختند و تنها استفاده آن براي بت ها (و مسؤلان آنها) آزاد بود

سائبه : «سائبه»، شتري که با نذر براي بت ها آزاد مي کردند و استفاده از آن را براي خود ممنوع مي ساختند و تنها استفاده آن براي بت ها (و مسؤلان آنها) آزاد بود. «وصیلة»، گوسفندي که ۷ برّه مي زایید و آخرین آنها نر بود. آن را نیز براي بت ها قرار مي دادند

حام : حام از واژگان قرآن کریم به معنای شتر نری که از صلب آن ده شتر به وجود می‌آید. یکی از اصناف چهارگانه چهارپایانی که در زمان جاهلیّت احکام خاصی برای آن‌ها قائل بودند و این بدعت در اسلام ممنوع شد

۱۱۶ – اشاره به وصیت کردن هنگام مرگ : سوره : مائده آیات ۱۰۶ – ۱۰۷

آیه ۱۰۶: يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ شَهَٰدَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ حِينَ ٱلْوَصِيَّةِ ٱثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ فَأَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةُ ٱلْمَوْتِ ۚ تَحْبِسُونَهُمَا مِنۢ بَعْدِ ٱلصَّلَوٰةِ فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِى بِهِۦ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۙ وَلَا نَكْتُمُ شَهَٰدَةَ ٱللَّهِ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلْءَاثِمِينَ : ای اهل ایمان! چون مرگتان فرا رسد هنگام وصیت، دو نفر شاهدِ عادل از بین خودتان گواه بگیرید.

و اگر در سفر بودید و مصیبت مرگ فرا رسید، دو نفر شاهد، از غیر خودتان انتخاب کنید، و اگر به آن‌ها شک کردید، تا بعد از نماز آن‌ها را نگاه دارید تا به خداوند قسم خورند که ما حاضر نیستیم حقیقت را به چیزی بفروشیم هر چند به نفع نزدیکانمان باشد، و شهادت الهی را کتمان نمی‌کنیم. که اگر جز این باشد قطعاً از گناهکاران خواهیم بود

آیه ۱۰۷ : فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰٓ أَنَّهُمَا ٱسْتَحَقَّآ إِثْمًا فَـَٔاخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْأَوْلَيَـٰنِ فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ لَشَهَـٰدَتُنَآ أَحَقُّ مِن شَهَـٰدَتِهِمَا وَمَا ٱعْتَدَيْنَآ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ :

و هرگاه معلوم شود که آن دو شاهد خیانت ورزیده‌اند، دو شاهدِ بهتر جای آن‌ها را بگیرند. و آن دو به خدا قسم خورند که شهادت ما از آن دو نفر قبلی درست‌تر است و ما از حق تجاوز نکنیم، و هرگاه چنین کنیم در زمره ستمکاران باشیم!

۱۱۷ – اشاره به اقرار حضرت عیسی به بندگی خداوند : سوره : مائده آیات۱۱۶ – ۱۱۷

آیه ۱۱۶ : وَإِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَـٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ءَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِى وَأُمِّىَ إِلَـٰهَيْنِ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قَالَ سُبْحَـٰنَكَ مَا يَكُونُ لِىٓ أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِى بِحَقٍّ ۚ إِن كُنتُ قُلْتُهُۥ فَقَدْ عَلِمْتَهُۥ ۚ تَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِى وَلَآ أَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّـٰمُ ٱلْغُيُوبِ : و هنگامیکه خدا به عیسی، پسر مریم، گفت: آیا تو به مردم گفته‌ای که غیر از خدا، من و مادرم را به خدایی بگیرید؟! و عیسی گفت: تو پاک و بی‌نقصی. سزاوار من نیست چیزی را بگویم که مستحق آن نیستم. اگر چنین چیزی گفته باشم قطعاً تو به آن آگاهی! تو از آنچه در درون من است اطلاع داری، امّا من از ذات تو بی‌خبرم. تویی که دانای همهٔ نادیده‌هایی!

آیه ۱۱۷ : مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَآ أَمَرْتَنِى بِهِۦٓ أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ ۖ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِى كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ :

من چیزی به آن‌ها نگفتم مگر آنچه را که تو امر کرده‌ای، اینکه خداوند را عبادت کنید، همان خدایی که پروردگار من و شماست! و مادام که در میان آن‌ها بودم مراقب اعمال و اعتقادشان بودم، و از وقتی جان مرا انتقال

داده‌ای، تو خود، مراقب آن‌ها بوده‌ای. و تو بر هر چیزی گواهی .

سوره اَنعام

سوره اَنعام ششمین سوره ازقرآن کریم است و در مکه نازل شده است که در جزء هفتم و هشتم جای دارد. به این علت این سوره را «اَنعام»، (چهارپایان) می‌نامند که از چهارپایان در پانزده آیه سخن می‌گوید . محور اصلی سوره انعام، اصول عقاید دین، یعنی توحید، نبوت و معاد است. در این سوره احتجاج و گفتگوی حضرت ابراهیم با کافران درباره پرستش ستارگان و خورشید آمده است .

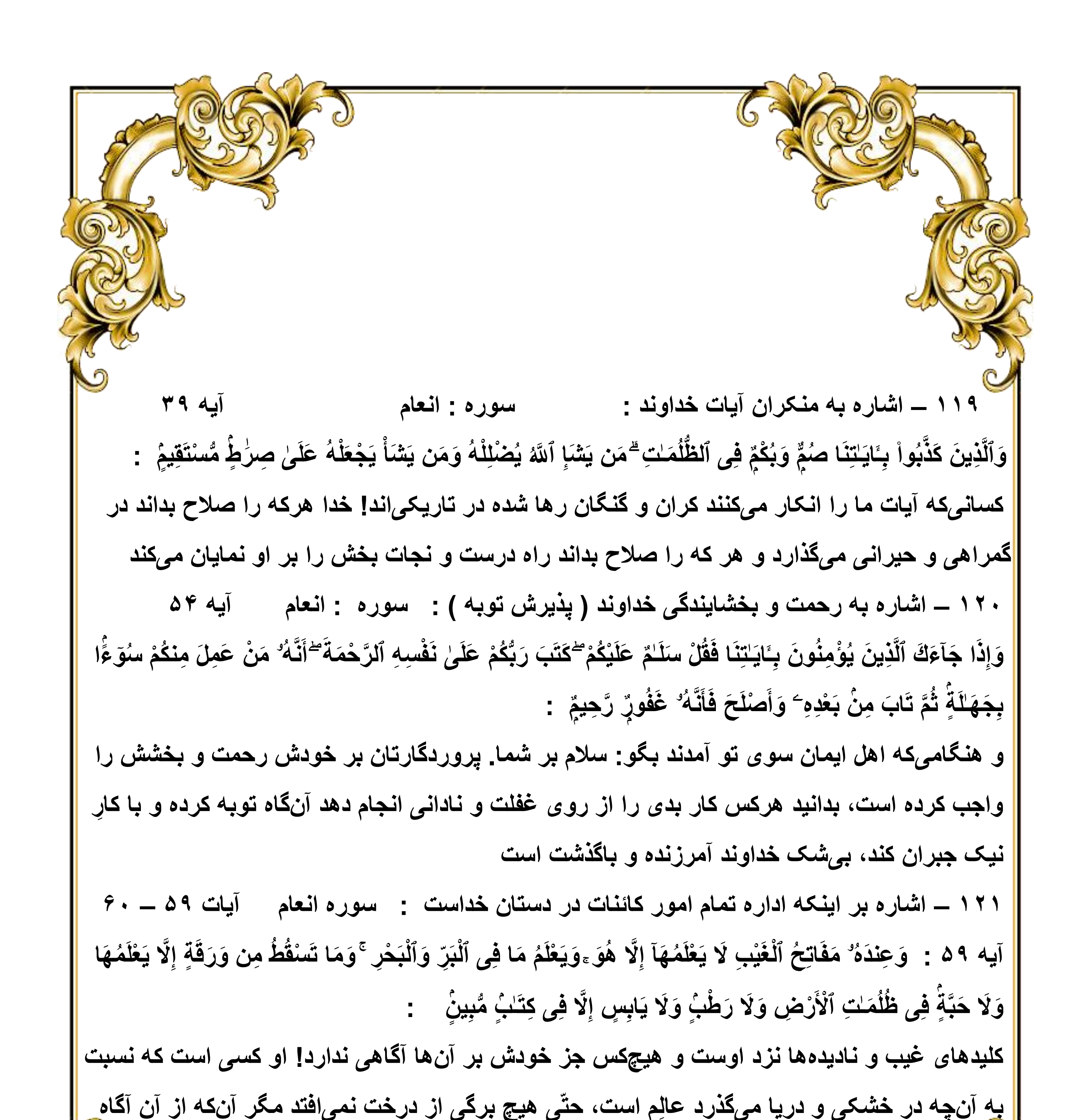
آیه ۲۰ درباره شناخت ویژگی‌های پیامبر(ص) توسط اهل کتاب و آیه وزر (۱۶۴) از آیات مشهور سوره انعام است. برخی از آیات سوره انعام از جمله حرام‌بودن قتل و دشنام‌دادن به کافر و دروغ‌بستن به خدا و پیامبر(ص) و خوردن از گوشت حیوانی که با ذکر نام خدا ذبح نشده است، از آیات الاحکام این سوره شمرده شده است .

۱۱۸ ــ اشاره به ماهیت دنیا : سوره : انعام آیه ۳۲

وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ۖ وَلَلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ :

بدانید این دنیا جز بازیچه و چیزهای سرگرم کننده نیست حال آن‌که زندگی جاوید برای کسانی که حرمت خدا را نگه می‌دارند بهتر است. چرا عقل‌تان را به کار نمی‌اندازید؟!

۱۱۹ – اشاره به منکران آیات خداوند : سوره : انعام آیه ۳۹

وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَـٰتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِى ٱلظُّلُمَـٰتِۗ مَن يَشَإِ ٱللَّهُ يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ :

کسانی‌که آیات ما را انکار می‌کنند کران و گنگان رها شده در تاریکی‌اند! خدا هرکه را صلاح بداند در گمراهی و حیرانی می‌گذارد و هر که را صلاح بداند راه درست و نجات بخش را بر او نمایان می‌کند

۱۲۰ – اشاره به رحمت و بخشایندگی خداوند (پذیرش توبه) : سوره : انعام آیه ۵۴

وَإِذَا جَآءَكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَـٰتِنَا فَقُلْ سَلَـٰمٌ عَلَيْكُمْۖ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَۖ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا بِجَهَـٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ :

و هنگامی‌که اهل ایمان سوی تو آمدند بگو: سلام بر شما. پروردگارتان بر خودش رحمت و بخشش را واجب کرده است، بدانید هرکس کار بدی را از روی غفلت و نادانی انجام دهد آن‌گاه توبه کرده و با کارِ نیک جبران کند، بی‌شک خداوند آمرزنده و باگذشت است

۱۲۱ – اشاره بر اینکه اداره تمام امور کائنات در دستان خداست : سوره انعام آیات ۵۹ – ۶۰

آیه ۵۹ : وَعِندَهُۥ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَۚ وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِۚ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَـٰتِ ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِى كِتَـٰبٍ مُّبِينٍ :

کلیدهای غیب و نادیده‌ها نزد اوست و هیچ‌کس جز خودش بر آن‌ها آگاهی ندارد! او کسی است که نسبت به آن‌چه در خشکی و دریا می‌گذرد عالِم است، حتّی هیچ برگی از درخت نمی‌افتد مگر آن‌که از آن آگاه است!

آیه ۶۰ : وَهُوَ ٱلَّذِی یَتَوَفَّىٰكُم بِٱلَّیْلِ وَیَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِٱلنَّهَارِ ثُمَّ یَبْعَثُكُمْ فِیهِ لِیُقْضَىٰٓ أَجَلٌ مُّسَمًّى ۖ ثُمَّ إِلَیْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ یُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ : اوست که شب هنگام [در خواب] روح از بدنتان بر می‌گیرد در حالی‌که آن‌چه را که در روز انجام داده‌اید می‌داند، و [صبحگاه] دوباره شما را زنده می‌کند. [و این چرخه ادامه می‌یابد] تا عمرتان پایان پذیرد، سپس بازگشت‌تان به سوی اوست و شما را از عملکردتان آگاه می‌کند!

۱۲۲ ــ اشاره به اقامه نماز : سوره انعام آیه ۷۲

وَأَنْ أَقِیمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ ٱلَّذِیٓ إِلَیْهِ تُحْشَرُونَ :

و نماز را به پای دارید و حرمت او را پاس بدارید! حرمت همان کسی، که نزدش محشور خواهید شد

۱۲۳ ــ اشاره به یگانگی خداوند : سوره انعام آیات ۱۰۰ ــ ۱۰۱ ــ ۱۰۲

آیه ۱۰۰ : وَجَعَلُواْ لِلَّهِ شُرَكَآءَ ٱلْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَقُواْ لَهُۥ بَنِینَ وَبَنَٰتٍۭ بِغَیْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا یَصِفُونَ : اما آن‌ها برای خدا شریکانی از جن قرار دادند در حالی که جن را خدا خلق کرده است! و از روی نادانی و دروغ برای خدا دختران و پسرانی قائل شدند، حال آن‌که او پاک و بی‌عیب است. و از آن‌چه می‌پندارند فراتر!

آیه ۱۰۱ : بَدِیعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ أَنَّىٰ یَكُونُ لَهُۥ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ صَٰحِبَةٌ ۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَیْءٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِیمٌ : چگونه می‌شود پدید آورنده زمین و آسمان‌ها فرزندی داشته باشد در حالی که همسری نداشته است؟! بدانید او همه چیز را خلق کرده و به همه چیز آگاه است!

آیه ۱۰۲ : ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ خَٰلِقُ كُلِّ شَیْءٍ فَٱعْبُدُوهُ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَیْءٍ وَكِیلٌ : این چنین است الله پروردگار شما، هیچ معبودی جز او نیست. خالق همه چیز است. پس او را پرستش کنید و بنده او باشید، زیرا او حافظ و نگهبان همه مخلوقات است!

۱۲۴ – اشاره به اینکه در پذیرفتن دین هیچ اجباری نیست :

سوره : انعام آیه ۱۰۴

قَدْ جَآءَكُم بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ عَمِىَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ حقیقتاً :

دلایل روشنی از سوی خداوند برای شما آمده است. پس کسی که از روی بصیرت به آن بنگرد، به سود خود کار کرده و هر کس دیده فرو بندد، به زیان خویش عمل کرده است! و ما شما را اجبار نمی‌کنیم

۱۲۵ – اشاره به انسان هایی که پیرو اجنه شده اند : سوره : انعام آیه ۱۲۸

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ قَدِ ٱسْتَكْثَرْتُم مِّنَ ٱلْإِنسِ ۖ وَقَالَ أَوْلِيَآؤُهُم مِّنَ ٱلْإِنسِ رَبَّنَا ٱسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَآ أَجَلَنَا ٱلَّذِىٓ أَجَّلْتَ لَنَا ۚ قَالَ ٱلنَّارُ مَثْوَىٰكُمْ خَٰلِدِينَ فِيهَآ إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ :

روزی که خدا همه را محشور کند گوید :ای جماعت جنیان، بسیاری از انسان‌ها را پیرو خودتان کردید. و انسان‌های هوادار آن‌ها گویند: پروردگارا! ما از یکدیگر بهره می‌بردیم تا این که مرگمان آن زمان که تو مقرر کرده بودی فرا رسید. و خدا گوید: آتش جایگاه شماست. تا آن زمان که خدا بخواهد در آن بمانید! بدان که پروردگار تو حکیم و داناست

۱۲۶ – اشاره به خوردنی های حرام : سوره : انعام آیات ۱۴۵ – ۱۴۶

آیه ۱۴۵ : قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ ۚ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ :

بگو: در میان آن چه به من وحی شده است خوردنی حرامی نمی‌یابم، جز مردار و خون ریخته شده و گوشت خوک که پلید است، و یا حیوانی که به گناه به نام غیر خدا ذبح شده باشد، و اگر کسی از روی ناچاری و اضطرار و با بی‌میلی از آن بخورد و خوردن را نیز از حد نگذراند، بداند که خداوند آمرزنده و بسیار باگذشت است

آیه ۱۴۶ :   وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمْنَا كُلَّ ذِى ظُفُرٍۖ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ وَٱلْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَآ إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَآ أَوِ ٱلْحَوَايَآ أَوْ مَا ٱخْتَلَطَ بِعَظْمٍۚ ذَٰلِكَ جَزَيْنَٰهُم بِبَغْيِهِمْۖ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ :

و بر یهودیان هر حیوان دارای ناخن [با سُمِ ناشکافته] را حرام کردیم، و از گاو و گوسفند، پیه و چربی آن‌ها را تحریم کردیم مگر آن قسمت از چربی که بر پشت آن‌هاست، و یا به روده‌ها و استخوان‌ها چسبیده است. و این تحریم را به خاطر ستمی که کردند بر آن‌ها روا داشتیم! و بدانید که ما راست می‌گوییم

۱۲۷ – اشاره به حفظ کردن اموال یتیمان :   سوره : انعام   آیه ۱۵۲

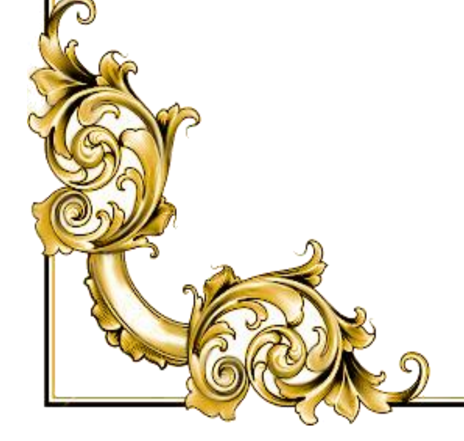
وَلَا تَقْرَبُواْ مَالَ ٱلْيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُۥۖ وَأَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ بِٱلْقِسْطِۖ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَاۖ وَإِذَا قُلْتُمْ فَٱعْدِلُواْ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰۖ وَبِعَهْدِ ٱللَّهِ أَوْفُواْۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ :

و به مال یتیم نزدیک نشوید مگر آن‌که به بهترین وجه و برای اصلاح امور او باشد، تا این‌که بزرگ و عاقل شود. و از روی عدالتِ تمام، پیمانه و وزن کنید. بدانید ما هیچ کس را بیش از طاقتش مسؤول نکرده‌ایم. و هنگامی که سخن می‌گویید عدالت را رعایت کنید حتّی اگر [به ضرر] نزدیکان‌تان باشد! و همواره به پیمانی که با خدا بسته‌اید وفا کنید، این چیزی است که خداوند شما را به آن وصیت می‌کند شاید پند بگیرید

۱۲۸ – اشاره به پاداش اعمال نیک و جزای اعمال ناپسند :   سوره : انعام   آیه ۱۶۰

مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ عَشْرُ أَمْثَالِهَاۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ :

هر کس کار خوبی انجام دهد ده برابر آن پاداش می‌گیرد، و هر کس کار بد و زشتی مرتکب شود فقط به اندازه آن جزا می‌بیند، و به آن‌ها ستم نمی‌شود

۱۲۹ - اشاره بر اینکه گناه هر کسی بر عهده خو اوست : سوره : انعام   آیه ۱۶۴

قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَىْءٍ ۚ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ :

بگو چرا غیر از الله را به عنوان پروردگار بجویم؟! در حالی که او، خود پروردگارِ همه چیز است. بدانید هرکس فقط کیفر دستاورد خود را می‌بیند و کسی بار گناه دیگری را به دوش نمی‌کشد !عاقبت بازگشت‌تان به سوی پروردگارتان است و او شما را نسبت به آن‌چه مورد اختلاف‌تان است آگاه خواهد کرد .

۱۳۰ – اشاره به نوید جانشینی انسان بر روی زمین :   سوره : انعام   آیه ۱۶۵

وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ ٱلْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلْعِقَابِ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ   :

او کسی است که شما را جانشینانِ روی زمین قرار داد، و برخی از شما را نسبت به برخی دیگر به درجاتی برتری داد تا شما را در آن چه تقدیم‌تان نموده امتحان کند، بدان که پروردگارت هم مجازاتش سریع و هم آمرزنده و بسیار باگذشت است

سوره اعراف

سوره اعراف هفتمین سوره ازقرآن کریم است که در مکه نازل شده و در جزء هشتم و نهم از قرآن کریم قرار گرفته است . این سوره به سبب بازگویی ماجرای اصحاب اعراف در روز قیامت بدین نام خوانده شده است . سوره اعراف همانند دیگر سوره‌های مکی، بیشتر ناظر به بحث از مبدأ و معاد، اثبات توحید، دادگاه رستاخیز، مبارزه با شرک، تثبیت مقام و موقعیت انسان در جهان آفرینش است. هدف این سوره نیز تقویت عقیده و مبانی ایمان در مسلمانان دانسته شده است. سوره اعراف به پیمان‌هایی که خدا ازانسان‌ها در مسیر هدایت و صلاح گرفته، از جمله در عالم ذر اشاره می‌کند و برای نشان دادن شکست و ناکامی اقوامی که از مسیر توحید منحرف شده‌اند، به سرگذشت اقوام پیشین و پیامبرانی همچون نوح(ع)، لوط(ع) و شعیب(ع) می‌پردازد . آیه ۴۶ درباره اصحاب اعراف، آیات ۵۴ تا ۵۶ معروف به آیه سخره و آیه ۱۷۲ معروف به آیه میثاق از آیات نامدار سوره اعراف است.

۱۳۱ – هشدار به انسان در باب اینکه شیطان و قبیله اش همواره مراقب شما هستند برای فریب شما :

سوره : اعراف آیه ۲۷

يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ لَا يَفۡتِنَنَّكُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ كَمَآ أَخۡرَجَ أَبَوَيۡكُم مِّنَ ٱلۡجَنَّةِ يَنزِعُ عَنۡهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوۡءَٰتِهِمَآۚ إِنَّهُۥ يَرَىٰكُمۡ هُوَ وَقَبِيلُهُۥ مِنۡ حَيۡثُ لَا تَرَوۡنَهُمۡۗ إِنَّا جَعَلۡنَا ٱلشَّيَٰطِينَ أَوۡلِيَآءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ :

ای فرزندان آدم! [مراقب باشید] شیطان شما را نفریبد، همان‌طور که پدر و مادرتان را از بهشت بیرون کرد و لباس‌شان را کَند، و باعث شد تا لخت و عور شدن خود را نظاره کنند. او و قبیله‌اش همواره مراقب شما هستند، از جائی که شما نمی‌توانید آن‌ها را ببینید! بی‌شک ما شیاطین را دوستان کسانی قرار دادیم که ایمان نمی‌آورند

۱۳۲ – اشاره به آداب عبادت کردن و نهی اسراف کردن نعمات خداوند :

سوره : اعراف آیه ۳۱

يَـٰبَنِىٓ ءَادَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُواْ وَٱشْرَبُواْ وَلَا تُسْرِفُوٓاْ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْرِفِينَ :

ای فرزندان آدم! هنگام ورود به هر عبادت، خود را به بهترین صورت و سیرت بیارایید و از نعمت‌های پروردگار بخورید و بیاشامید ولی زیاده‌روی نکنید، زیرا خداوند هدر دهندگان نعمت را دوست ندارد!

۱۳۳ – اشاره به عاقبت مُنکِران آیات خداوند : سوره : اعراف آیات ۳۶ - ۴۰

آیه ۳۶ : وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَـٰتِنَا وَٱسْتَكْبَرُواْ عَنْهَآ أُوْلَـٰٓئِكَ أَصْحَـٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَـٰلِدُونَ :

و کسانی که آیات ما را انکار کنند، و نسبت به آن تکبّر بورزند، بدون شک آن‌ها اهل آتش‌اند و جاودانه در آن خواهند بود

آیه ۴۰ : إِنَّ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَـٰتِنَا وَٱسْتَكْبَرُواْ عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَٰبُ ٱلسَّمَآءِ وَلَا يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلْجَمَلُ فِى سَمِّ ٱلْخِيَاطِ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُجْرِمِينَ :

به راستی کسانی که آیات ما را تکذیب کردند و به آن تکبر ورزیدند، درهای رحمت آسمانی برای‌شان گشوده نخواهد شد. و اگر شتر از سوراخ سوزن بگذرد، آنها هم رنگ بهشت را خواهند دید! و این چنین جزای مجرمین را می‌دهیم

۱۳۴ – اشاره به درخواست حضرت موسی برای دیدار خداوند بزرگ : سوره : اعراف آیه ۱۴۳

وَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَـٰتِنَا وَكَلَّمَهُۥ رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ أَرِنِىٓ أَنظُرْ إِلَيْكَ ۚ قَالَ لَن تَرَىٰنِى وَلَـٰكِنِ ٱنظُرْ إِلَى ٱلْجَبَلِ فَإِنِ ٱسْتَقَرَّ مَكَانَهُۥ فَسَوْفَ تَرَىٰنِى ۚ فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا ۚ فَلَمَّآ أَفَاقَ قَالَ سُبْحَـٰنَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُؤْمِنِينَ : و هنگامی‌که موسی به وعده‌گاه آمد و خداوند با او سخن گفت، موسی اظهار داشت: پروردگارا! خود را به من نشان بده تا تو را ببینم! [خدا] گفت: هرگز نمی‌توانی

مرا ببینی! امّا به آن کوه نگاه کن، اگر مقاومت کرد و توانست بر جایش بماند تو هم می‌توانی مرا ببینی !پس هنگامی‌که پروردگارش بر کوه تجلی کرد، کوه را تلی از خاک نمود و موسی نیز بیهوش گشت! و هنگامی که به هوش آمد گفت: پاک و منزّهی تو، من به درگاهت توبه می‌کنم و من اولین باورکنندگانم!

۱۳۵ – اشاره به پیمانی که خداوند در عالم ذرع از انسان گرفت : سوره : اعراف آیه ۱۷۲

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِيَ ءَادَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۖ قَالُواْ بَلَىٰ ۛ شَهِدْنَآ ۛ أَن تَقُولُواْ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَـٰذَا غَـٰفِلِينَ :

و [به یاد آر]! هنگامی‌که پروردگارت، از پشتِ بنی آدم، همهٔ فرزندانش را برگرفت [و خطاب کرد]: شما را بر فطرتتان گواه می‌گیرم، آیا من پروردگار شما نیستم؟! همه گفتند: آری، هستی و گواهی می‌دهیم! [این کار را کردم] که تا روز قیامت نتوانید بگویید ما از آن بی‌خبر بودیم!

سوره انفال

سوره انفال هشتمین سوره از قرآن کریم میباشد که در مدینه نازل شده است و در جزء ۹ و ۱۰ قرآن جای دارد. نام‌گذاری این سوره به نام انفال به دلیل استفاده از واژه انفال در نخستین آیه و بیان احکام آن است. سوره انفال به احکام انفال و ثروت‌های عمومی، خمس، جهاد، وظایف مجاهدان، رفتار با اسیران، ضرورت آمادگی‌های رزمی و نشانه‌های مؤمن اشاره میکند .آیه صلح و آیه نصر را از آیات مشهور سوره انفال میدانند. همچنین آیه انفال، آیه خمس و آیه اولو الارحام جزو آیات الاحکام این سوره میباشد .

۱۳۶ – اشاره به کسانی که برای جنگ و جهاد در راه خدا پشت میکنند و فرار میکنند

سوره : انفال آیه ۱۶

وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُۥٓ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَآءَ بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ : و به جز کسی که در امر تدارکات و یا کمک رسانی است، اگر کسی به دشمنان و جبهه جنگ پشت کند [و یا به فرار بگذارد] به خشم خداوند گرفتار آمده و جایگاهش جهنم است و بدسرنوشتی است این جهنم

۱۳۷ – اشاره به وجود مطلق خداوند در قلب انسان : سوره : انفال آیه ۲۴

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱسْتَجِيبُوا۟ لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَقَلْبِهِۦ وَأَنَّهُۥٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ : اهل ایمان! هنگامی‌که خدا و رسولش شما را به چیزی می‌خوانند که مایه حیات و عزتتان است، اجابت کنید! بدانید که خداوند، بین آدمی و قلبش قرار دارد و همه به سوی او محشور خواهید آمد!

۱۳۸ – اشاره به نفی و نهی خیانت در امانت : سوره : انفال آیه ۲۷

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَخُونُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓاْ أَمَٰنَٰتِكُمۡ وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ :

ای اهل ایمان! به خدا و پیامبر خیانت نکنید، همچنین در امانات خود خیانت نورزید، در حالی که [به زشتی این کار] آگاهید!

۱۳۹ – مَثَل نماز کافران کنار خانه خدا : سوره : انفال آیه ۳۵

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمۡ عِندَ ٱلۡبَيۡتِ إِلَّا مُكَآءٗ وَتَصۡدِيَةٗۚ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ :

و نمازشان کنارِ خانه خدا، چیزی نیست جز سوت زدن و دست زدن! پس به خاطر دستاورد کفرآلودتان، بچشید عذاب الهی را!

۱۴۰ – اشاره به احکام غنائم بدست آمده : سوره : انفال آیه ۴۱

وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَا غَنِمۡتُم مِّن شَيۡءٖ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ إِن كُنتُمۡ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ عَبۡدِنَا يَوۡمَ ٱلۡفُرۡقَانِ يَوۡمَ ٱلۡتَقَى ٱلۡجَمۡعَانِۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ :

بدانید! هر گونه غنیمتی که به دست آورید یک پنجم آن متعلّق به خداوند و پیامبر و خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و در راه ماندگان است! [و باید آن را پرداخت کنید] اگر به خداوند و آن‌چه که بر بنده‌مان در روزِ جدایی حق از باطل، نازل کردیم ایمان دارید، همان روزی که دو سپاه [ایمان و کفر] روبه روی هم قرار گرفتند !بدانید که خداوند بزرگ بر هر کاری تواناست

۱۴۱ – اشاره به اقرار شیطان به ترس از خداوند : سوره : انفال آیه ۴۸

وَإِذۡ زَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ ٱلۡيَوۡمَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَإِنِّي جَارٞ لَّكُمۡۖ فَلَمَّا تَرَآءَتِ ٱلۡفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيۡهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكُمۡ إِنِّيٓ أَرَىٰ مَا لَا تَرَوۡنَ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَۚ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ :

و [یاد آر]! هنگامی که شیطان، اعمالشان را در نظرشان زیبا جلوه داد و گفت: امروز هیچ‌کس نمی‌تواند بر شما پیروز شود زیرا من حامی شما هستم! اما وقتی دو سپاه روبه رو شدند، از حرفِ خود برگشت و گفت: من از شما بیزارم زیرا چیزی می‌بینم که شما نمی‌بینید !همانا من از خدا می‌ترسم خدایی که مجازاتش سخت و طاقت فرساست

سوره توبه

سوره توبه یا برائت نهمین سوره ازقرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء دهم و یازدهم قرآن جای دارد. نام‌گذاری این سوره به نام توبه به دلیل سخن از توبه در آیات متعددی از آن است. نام برائت (بیزاری) نیز از آیه اول آن گرفته شده است. سوره توبه بدون(بسم الله الرحمن الرحیم)آغاز می‌شود و به مسلمانان دستور می‌دهد با مشرکان قطع ارتباط کنند و به پیامبراکرم(ص) دستور می‌دهد برای مشرکان طلب آمرزش نکند. در این سوره همچنین درباره جهاد با کفار و مشرکان و مسئله زکات سخن گفته شده است.از آیات مشهور سوره توبه، آیه لاتحزن، آیه صادقین، آیه اذن و آیه نفر است. در سوره توبه همچنین به واقعه ، و مسجد ضرار و غذوه حنین و سرپیچی برخی از غزوه تبوک اشاره شده است.

۱۴۲ – اشاره به مواردی که باعث قبول نشدن انفاق میگردد : سوره : توبه آیه ۵۴

وَمَا مَنَعَهُمْ أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَـٰتُهُمْ إِلَّآ أَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَبِرَسُولِهِۦ وَلَا يَأْتُونَ ٱلصَّلَوٰةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَـٰرِهُونَ : و چیزی مانع قبولی انفاق‌شان نشد، مگر همین که خدا و پیامبرش را باور ندارند. در حالی‌که نماز نمی‌گزارند جز با کسلی و بی‌روحی، و انفاق نمی‌کنند جز به کراهت و ناخشنودی

۱۴۳ – اشاره بر اینکه صدقات به چه کسانی تعلق میگیرد : سوره : توبه آیه ۶۰

إِنَّمَا ٱلصَّدَقَـٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَـٰكِينِ وَٱلْعَـٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَٱلْغَـٰرِمِينَ وَفِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ ۖ فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ : بدانید! که صدقات، متعلّق به فقرا و درماندگان و کارکنانی است که [در جمع‌آوری صدقات] فعالیّت می‌کنند، همچنین برای کسانی است که مقرر شده محبّت‌شان جلب شود، و نیز برای [آزادسازی] بردگان و بدهکاران، و آن‌چه را که مورد رضایت خداست، مثل دستگیری از مسافرانِ در راه مانده. بدانید این یک واجب الهی است! و خداوند نسبت به عملکردتان آگاه و حکیم است

۱۴۴ - اشاره به مردان و زنان منافق و عاقبت شان :

سوره : توبه آیات ۶۷ ــ ۶۸

آیه ۶۷ : ٱلْمُنَـٰفِقُونَ وَٱلْمُنَـٰفِقَـٰتُ بَعْضُهُم مِّنۢ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ بِٱلْمُنكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ ۚ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمْ ۗ إِنَّ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ هُمُ ٱلْفَـٰسِقُونَ :

و مردان و زنانِ منافق، همه مثل هم‌اند؛ همواره مردم را به بدی و زشتی وامی‌دارند و از خوبی و خدمت باز می‌دارند. و اهل بخشش و انفاق نیستند. آن‌ها خدا را فراموش کرده‌اند. خدا نیز آن‌ها را فراموش کرده است! منافقان بدون شک زشت‌کار و بدسیرت‌اند

آیه ۶۸ - وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ وَٱلْمُنَـٰفِقَـٰتِ وَٱلْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَـٰلِدِينَ فِيهَا ۚ هِىَ حَسْبُهُمْ ۚ وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ : خداوند، مردان و زنان منافق و کفّار را به آتش دوزخی که همواره در آن خواهند بود وعده داده است. همین برای‌شان کافی است. در حالی‌که نفرین خداوند و عذابی همیشگی برای آن‌هاست

۱۴۵ ــ اشاره به صفات مردان و زنان با ایمان : سوره : توبه آیات ۷۱ ــ ۷۲

آیه ۷۱ : وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَـٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ :

مردان و زنانِ اهل ایمان، یار و یاور یکدیگرند؛ همواره مردم را به نیکی امر می‌کنند. و از زشتی و پلیدی باز می‌دارند. نماز به پا می‌دارند. و زکات پرداخت می‌نمایند. و از خداوندِ بزرگ و پیامبرش اطاعت می‌کنند. این‌ها مشمول رحمت الهی قرار خواهند گرفت. و بدانید که خدا مقتدر و حکیم است

آیه ۷۲ - وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَـٰتِ جَنَّـٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَـٰرُ خَـٰلِدِينَ فِيهَا وَمَسَـٰكِنَ طَيِّبَةً فِى جَنَّـٰتِ عَدْنٍ ۚ وَرِضْوَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ : و خداوند بزرگ، مردان و زنانِ اهل ایمان را به بهشت‌هایی که نهرها در آن جاری-است وعده داده است، و آن‌ها در آن‌جا جاودان خواهند ماند. جایگاهشان در بهشت‌های ابدی پاکیزه است و خشنودی و رضایت خداوند، بالاتر از همهٔ این‌هاست. بدانید که پیروزی بزرگ همین است!

۱۴۶ – اشاره به پیامبر برای مقابله با کافران و منافقان : سوره : توبه آیه ۷۳

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ :

ای پیامبر! با کافران و منافقان به جهاد برخیز و بر آن‌ها سخت بگیر ، زیرا جایگاهشان جهنّم است و چه بد سرنوشتی است [این جهنّم]!

۱۴۷ – اشاره به عاقبت کسانی که صدقه دادن به دیگران را عیب جویی میکنند ودرآمد کم مومنان را به استهزاء میگیرند و تاکید براینکه اگر خداوند نخواهد شفاعت هیچ کس را نمیپذیرد : سوره توبه آیات ۷۹ – ۸۰

آیه ۷۹ : ٱلَّذِينَ يَلْمِزُونَ ٱلْمُطَّوِّعِينَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ فِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ ۙ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ : و کسانی‌که از صدقات مؤمنانِ مطیع، عیب‌جویی می‌کنند، و آن‌هایی را که فقط به دسترنج‌شان امید دارند مسخره می‌کنند، خداوند نیز آن‌ها را استهزاء می‌کند، و بدانند که برای‌شان عذابی دردناک مهیّاست!

آیه ۸۰ : ٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ :

چه برای آن‌ها طلب آمرزش کنی و چه نکنی، بدان‌که اگر هفتاد بار هم برای‌شان آمرزش بخواهی خداوند هرگز آن‌ها را نخواهد بخشید، زیرا آن‌ها خدا و پیامبرش را انکار کردند. و خداوند هیچ‌گاه جماعت زشت‌کار بدسیرت را هدایت نمی‌کند

۱۴۸ – اشاره به عاقبت کسانی که به جهاد در راه خدا نمیروند : سوره : توبه آیه ۸۱

فَرِحَ ٱلْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَٰفَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوٓا۟ أَن يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُوا۟ لَا تَنفِرُوا۟ فِى ٱلْحَرِّ ۗ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا ۚ لَّوْ كَانُوا۟ يَفْقَهُونَ : و آن‌ها که [به جهاد نرفتند و] خانه‌نشین شدند و با این کار از مخالفت با پیامبرِ خدا شادمانند، و به این‌که با جان و مال‌شان در راه خدا جهاد کنند، رغبتی نداشتند و می‌گفتند :در این هوای گرم و سوزان، به جنگ نروید! بگو: آتش دوزخ گرم‌تر و سوزان‌تر است؛ البتّه اگر درک کنند!

۱۴۹ – اشاره به اینکه بر جنازه منکران خدا و فاسقان نماز نخوانید :

سوره : توبه آیه ۸۴

وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٖ مِّنۡهُم مَّاتَ أَبَدٗا وَلَا تَقُمۡ عَلَىٰ قَبۡرِهِۦٓۖ إِنَّهُمۡ كَفَرُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُواْ وَهُمۡ فَٰسِقُونَ : و چون کسی از آن‌ها بمیرد هیچ‌گاه بر او نماز نگزار و بر سر قبرش نایست زیرا آن‌ها خدا و پیامبر را انکار کردند و فاسقانه مردند

۱۵۰ – اشاره به نارضایتی خداوند از جماعت بد سیرت : سوره : توبه آیه ۹۶

يَحۡلِفُونَ لَكُمۡ لِتَرۡضَوۡاْ عَنۡهُمۡۖ فَإِن تَرۡضَوۡاْ عَنۡهُمۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَرۡضَىٰ عَنِ ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡفَٰسِقِينَ :

و برای شما قسم می‌خورند تا از آن‌ها راضی شوید، و اگر هم از آن‌ها راضی شوید، بدانید! که خداوند از جماعت زشت‌کارِ بدسیرت راضی نخواهد شد

۱۵۱ – اشاره بر اینکه بهشت جایگاه چه کسانی است : سوره توبه آیات ۱۱۱ – ۱۱۲

آیه ۱۱۱ - إِنَّ ٱللَّهَ ٱشۡتَرَىٰ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَنفُسَهُمۡ وَأَمۡوَٰلَهُم بِأَنَّ لَهُمُ ٱلۡجَنَّةَۚ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيَقۡتُلُونَ وَيُقۡتَلُونَۖ وَعۡدًا عَلَيۡهِ حَقّٗا فِي ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَٱلۡإِنجِيلِ وَٱلۡقُرۡءَانِۚ وَمَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ مِنَ ٱللَّهِۚ فَٱسۡتَبۡشِرُواْ بِبَيۡعِكُمُ ٱلَّذِي بَايَعۡتُم بِهِۦۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ : و خداوند از اهل ایمان، جان‌ها و اموال‌شان را خرید تا بهشت برای آن‌ها باشد. کسانی‌که در راه خدا جهاد کردند، کشتند و کشته شدند. برای آن‌ها وعده حقی از جانب خداوند در تورات و انجیل و قرآن آمده است. و چه کسی خوش قول‌تر از خداوند است؟! پس بدین خرید و فروشی که کرده‌اید شادمان باشید و بدانید که این یک پیروزی بزرگ است

ایه ۱۱۲ - ٱلتَّٰٓئِبُونَ ٱلۡعَٰبِدُونَ ٱلۡحَٰمِدُونَ ٱلسَّٰٓئِحُونَ ٱلرَّٰكِعُونَ ٱلسَّٰجِدُونَ ٱلۡأٓمِرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَٱلنَّاهُونَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَٱلۡحَٰفِظُونَ لِحُدُودِ ٱللَّهِۗ وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ : توبه کنندگان، عبادت کنندگان، ستایش کنندگان، روزه داران، رکوع کنندگان، سجده کنندگان، امرکنندگان به نیکی و بازدارندگان از بدی و نگهبانان اوامر الهی،به همه این مؤمنین بشارت ده!

۱۵۲ – تذکر به اینکه اگر پدر انسان هم مشرک باشد باید از او دوری جست :

سوره : توبه آیه ۱۱۴

وَمَا كَانَ ٱسْتِغْفَارُ إِبْرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَآ إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوٌّ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٌ : و طلب آمرزش ابراهیم برای پدرش صرفاً به خاطر وعده‌ای بود که به او داده بود و هنگامی‌که فهمید او قطعاً دشمن خداست از او بیزاری جست، زیرا ابراهیم خداترس و بردبار بود

۱۵۳ – اشاره به سفر برای کسب علم و دانش : سوره : توبه آیه ۱۲۲

وَمَا كَانَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا۟ كَآفَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا۟ فِى ٱلدِّينِ وَلِيُنذِرُوا۟ قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوٓا۟ إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ : حال که اهل ایمان نمی‌توانند همگی سفر کنند پس چرا از هر گروهی، تعدادی برای کسبِ دانشِ دین، سفر نمی‌کنند تا بدین‌وسیله هنگامی‌که به سوی قوم خود بر می‌گردندآنان را از [نافرمانی حق] برحذر دارند. امید آن‌که از این کارها حذر کنند!

۱۵۴ – اشاره به مورد آزمایش قرار گرفتن انسان در هر سال : سوره : توبه آیه ۱۲۶

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِى كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ :

آیا آن‌ها نمی‌بینند که هر سال یک بار یا دو بار آزمایش می‌شوند؟! با این وجود، باز توبه نمی‌کنند و پندی نمی‌گیرند!

سوره یُونس

سوره یونس دهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء یازدهم قرار دارد. این سوره به سبب نقل داستان قوم حضرت یونس، یونس نامیده شده است.

سوره یونس از مسئله وحی و مقام حضرت محمد و نشانه‌های عظمت آفرینش و ناپایداری این دنیا سخن می‌گوید و به آخرت دعوت می‌کند. در این سوره داستان طوفان نوح، سرگذشت موسی و فرعونیان نیز آمده است . از آیات مشهور سوره یونس، آیه ۳۸ است که با مخالفان پیامبر(ص) تحدی می‌کند و آنان را به این فرا می‌خواند که اگر راست می‌گویند، سوره‌ای مانند یکی از سوره‌های قرآن بیاورند. گفته شده این تحدی نشان معجزه‌بودن قرآن است.

۱۵۵ – اشاره به زندگی اجتماعی : سوره یونس آیه ۸۷

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَٱجْعَلُواْ بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ : و به موسی و برادرش وحی کردیم که برای قوم‌تان خانه‌هایی در مصر مهیا کنید. و خانه‌هایتان را متمرکز و روبه روی هم قرار دهید [تا منطقه امن گردد و در اختیار شما باشد]. و نماز را به‌جا آورید. اهل ایمان را به [عاقبت خیر] بشارت ده!

۱۵۶ – اشاره به اینکه با ایمان بودن انسان هم به اذن خداوند میباشد : سوره یونس آیه ۱۰۰

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِۚ وَيَجْعَلُ ٱلرِّجْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ :

هیچ کس وارد فضای ایمان نمی‌شود، مگر به اذن خداوند بزرگ! و بدانید خداوند، پلیدی را بر کسانی‌که عقل خود را به کار نمی‌اندازند مقرر کرده است!

سوره هود

سوره هود یازدهمین سوراز قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء ۱۱ و ۱۲ قرآن قرار دارد. وجود داستان حضرت هود، پیامبر قوم عاد در این سوره، دلیل نام‌گذاری این سوره به نام هود است. قصص انبیاء، مبارزه با فساد و انحراف، حرکت در راه مستقیم حق، اثبات حقانیت وحی و قرآن، اعجاز و تحدی، مسئله علم خدا و ابتلا و آزمایش انسان در مسیر تکامل و انتخاب احسن از مضامین اصلی و مطالب مهم این سوره است . آیات ۱۳ درباره تحدی قرآن، آیه ۸۶ درباره بقیةالله و آیه ۱۱۴ درباره تبدیل سیئات به حسنات از آیات مشهور این سوره شمرده شده است.

۱۵۷ – اشاره خلقت آسمان و زنده شدن پس از مرگ : سوره : هود آیه ۷

وَهُوَ ٱلَّذِی خَلَقَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِی سِتَّةِ أَیَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُۥ عَلَى ٱلْمَآءِ لِیَبْلُوَكُمْ أَیُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۗ وَلَئِن قُلْتَ إِنَّكُم مَّبْعُوثُونَ مِنۢ بَعْدِ ٱلْمَوْتِ لَیَقُولَنَّ ٱلَّذِینَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَـٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِینٌ :

او کسی است که آسمان‌ها و زمین را در شش روز خلق کرد، در حالی‌که عرش او بر آب بود! تا همه شما را امتحان کند [و مشخص شود] کدامتان عملکرد بهتری دارید؟ [ای پیامبر]! اگر بگویی، همه شما بعد از مرگ زنده خواهید شد، بی‌شک بی‌ایمانان می‌گویند: این جز جادویی آشکار نخواهد بود!

۱۵۸ – تاکید بر اینکه قران کلام خداست و کسی همانند آنرا نمیتواند بیاورد :

سوره : هود آیات ۱۳ – ۱۴

آیه ۱۳ - أَمْ یَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِۦ مُفْتَرَیَـٰتٍ وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِینَ : یا آن‌که می‌گویند او این آیات را به دروغ به خداوند نسبت می‌دهد. بگو: شما اگر راست می‌گویید ده سوره مثل همین سوره‌های دروغین بیاورید! به جز خدا از هر کس دیگری هم که می‌توانید کمک بگیرید!

آیه ۱۴ - فَإِلَّمْ یَسْتَجِیبُوا۟ لَكُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَآ أُنزِلَ بِعِلْمِ ٱللَّهِ وَأَن لَّآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ : و اگر نتوانستند کمکتان کنند پس بدانید این آیات با علم الهی نازل شده و هیچ معبودی جز او نیست! آیا اکنون تسلیم حق می‌شوید؟!

۱۵۸ – مَثَل دو گروه با ایمان و بی ایمان :   سوره : هود   آیه ۲۴

مَثَلُ ٱلْفَرِيقَيْنِ كَٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْأَصَمِّ وَٱلْبَصِيرِ وَٱلسَّمِيعِ ۚ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ :

مَثَل دو گروه [با ایمان و بی‌ایمان] چون تفاوت نابینا و ناشنوا، با آدم بینا و شنواست! آیا واقعاً این دو مساوی‌اند؟! پس چرا پند نمی‌گیرید؟!

۱۵۹ – اشاره به رمز حرکت کشتی نوح :   سوره : هود   آیه ۴۱

وَقَالَ ٱرْكَبُوا۟ فِيهَا بِسْمِ ٱللَّهِ مَجْرِىٰهَا وَمُرْسَىٰهَآ ۚ إِنَّ رَبِّى لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ :

و گفت بر کشتی سوار شوید. بسم الله، [رمزِ] حرکتش و توقفش است! بدانید پروردگار من، آمرزنده و با گذشت است

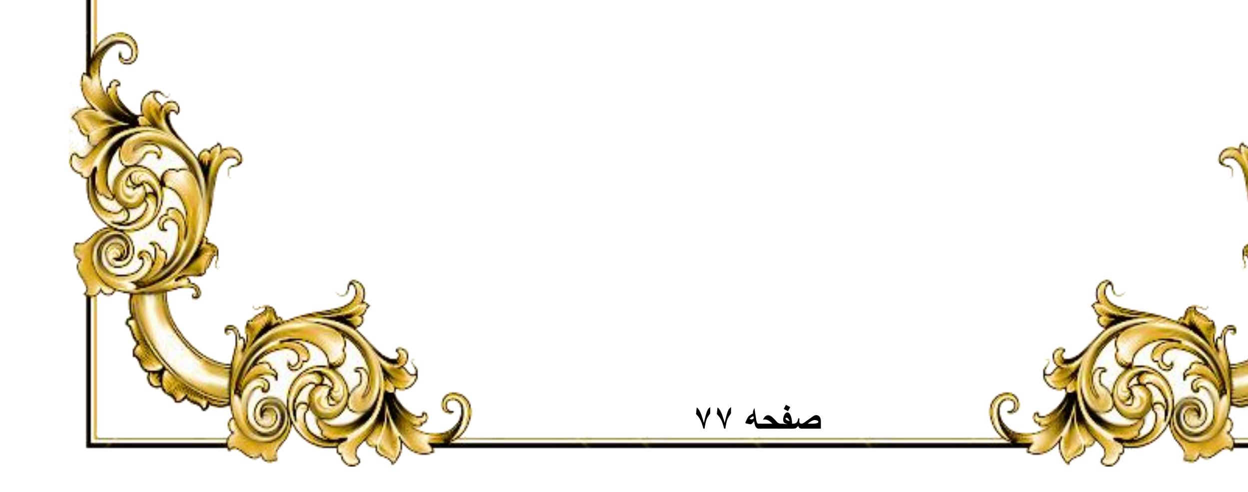
۱۶۰ – اشاره به پایان طوفان نوح و نفرین بر کافران :   سوره : هود   آیه ۴۴

وَقِيلَ يَٰٓأَرْضُ ٱبْلَعِى مَآءَكِ وَيَٰسَمَآءُ أَقْلِعِى وَغِيضَ ٱلْمَآءُ وَقُضِىَ ٱلْأَمْرُ وَٱسْتَوَتْ عَلَى ٱلْجُودِىِّ ۖ وَقِيلَ بُعْدًا لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ : و امر شد که ای زمین! آبِ خود را فرو بَر، و ای آسمان از بارش بایست! آب در زمین فرو شد، و کار به پایان رسید، و کشتی بر کوه «جودی» فرو نشست، و ندا آمد که نفرین بر ستمکاران باد!

۱۶۱ – اشاره به مجازات خداوند :   سوره : هود   آیه ۱۰۲

وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلْقُرَىٰ وَهِىَ ظَٰلِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُۥٓ أَلِيمٌ شَدِيدٌ :

و مؤاخذه پروردگار تو این‌چنین است، وقتی بخواهد شهر ظلم پیشه‌ای را مجازات کند، مجازاتش شدید و دردناک است!

۱۶۲ ـ تشریح روز قیامت :   سوره هود   آیات ۱۰۵ ـ ۱۰۶ ـ ۱۰۷ ـ ۱۰۸

آیه ۱۰۵ ـ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ :

روزی که چون بیاید هیچ کس بدون اجازه خدا حرف نمی‌زند! در حالی‌که برخی مردم، سعادتمند و برخی نگون بخت‌اند!

۱۰۶ ـ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ شَقُوا۟ فَفِى ٱلنَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ :

امّا نگون‌بختان جایگاهشان آتش است. و برای آن‌ها ناله‌های زار و فریادهای دلخراش است

۱۰۷ ـ خَـٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَـٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ :

و تا آسمان‌ها و زمین پا برجاست در آن جاودانند. جز آن‌چه پروردگارت بخواهد! زیرا پروردگارت هرچه بخواهد همان کند

۱۰۸ ـ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ سُعِدُوا۟ فَفِى ٱلْجَنَّةِ خَـٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَـٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۖ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ :   اما سعادتمندان جایگاهشان بهشت است و تا آسمان‌ها و زمین پا برجاست در آن‌جا جاودانند جز آن‌چه پروردگارت بخواهد! و این عطایی پایدار است

۱۶۳ ـ اشاره به اوقات اقامه نماز و فواید آن :   سوره : هود   آیه ۱۱۴

وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ طَرَفَىِ ٱلنَّهَارِ وَزُلَفًا مِّنَ ٱلَّيْلِ ۚ إِنَّ ٱلْحَسَنَـٰتِ يُذْهِبْنَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ۚ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّٰكِرِينَ :

و نماز را به‌پای‌دار، هم در ابتدای روز و هم در انتهای آن، و نیز در ساعاتی از شب! بدان‌که خوبی‌ها، بدی‌ها را از بین می‌برد. این پندی است برای آنان‌که پند می‌گیرند!

سوره یوسُف

سوره یُوسُف یا سوره اَحْسَنُ القَصَصْ دوازدهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۱۲ و ۱۳ قراردارد. پرداختن به داستان زندگی حضرت یوسف(ع) به عنوان بهترین داستان‌ها، دلیل نام‌گذاری این سوره به «یوسف» است .داستان یوسف تنها داستان در قرآن است که از آغاز تا پایان آن، به صورت مفصل در یک سوره بیان شده است به جز چند آیه پایانی، تمام آیات این سوره به داستان حضرت یوسف اختصاص دارد. هدف سوره یوسف بیان ولایت خدا نسبت به بندگان با اخلاص و به اوج عزت رساندن آنان در سخت‌ترین شرایط دانسته شده است.

۱۶۴ - اشاره بر خواب دیدن حضرت یوسف (اشاره بر جَبر انسان)   سوره یوسف   آیه ۴

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَـٰٓأَبَتِ إِنِّى رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِى سَـٰجِدِينَ :

یاد آر! هنگامی‌که یوسف، به پدرش گفت: ای پدر، در خواب یازده ستاره و خورشید و ماه را دیدم که مرا سجده می‌کنند!

۱۶۵ – اشاره بر تشریح نفس اماره :   سوره یوسف   آیه ۵۳

وَمَآ أُبَرِّئُ نَفْسِىٓ ۚ إِنَّ ٱلنَّفْسَ لَأَمَّارَةٌۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّىٓ ۚ إِنَّ رَبِّى غَفُورٌ رَّحِيمٌ :

من نفس خود را تبرئه نمی‌کنم، زیرا نفس امّاره [همواره انسان را] به بدی و زشتی وسوسه می‌کند. مگر آن‌که پروردگارم رحم کند! زیرا پروردگارم آمرزنده و با گذشت است

سوره رعد

سوره رعد سیزدهمین سوره، از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء سیزدهم قرآن جای گرفته است. رعد به معنای غرش آسمان است و از آیه سیزدهم گرفته شده است. این سوره درباره توحید و قدرت خداوند، حقانیت قرآن و نبوت پیامبر اکرم(ص)، رستاخیز و وصف بهشت و جهنم سخن می‌گوید .از آیات مشهور این سوره آیه ۲۸ است که آرامش دل‌ها را در گرو یاد خدا می‌داند .

۱۶۶ – اشاره به عاقبت کسانی که به قیامت شک دارند و خداوند را انکار میکنند :

سوره رعد آیه ۵

وَإِن تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا أَءِنَّا لَفِى خَلْقٍ جَدِيدٍ ۗ أُوْلَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمْ ۖ وَأُوْلَـٰٓئِكَ ٱلْأَغْلَـٰلُ فِىٓ أَعْنَاقِهِمْ ۖ وَأُوْلَـٰٓئِكَ أَصْحَـٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَـٰلِدُونَ : اگر [می‌خواهی از چیزی] تعجّب کنی، عجیب حرف آنهاست که می‌گویند: اگر ما تبدیل به خاک شدیم چگونه باز زنده می‌شویم! آن‌ها کسانی‌اند که پروردگارشان را انکار کرده‌اند. در نتیجه غل و زنجیرها برگردن دارند. و بی‌تردید، اهل دوزخ‌اند و در آن جاودانه می‌مانند

۱۶۷ – اشاره به فرشتگان محافظ انسان ها و تاکید بر تغییر سرنوشت انسان در دستان خودش :

سوره رعد آیه ۱۱

لَهُۥ مُعَقِّبَـٰتٌ مِّنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ يَحْفَظُونَهُۥ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنفُسِهِمْ ۗ وَإِذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِقَوْمٍ سُوٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُۥ ۚ وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَالٍ : هرانسانی به دستور خداوند فرشتگانی دارد، که از روبه رو و پشت سر، او را از حوادث [غیر حتمی] محافظت می‌کنند .

بدانید! که خداوند وضع هیچ قومی را تغییر نمی‌دهد، مگر آن‌که آن قوم، خود را تغییر دهند! و اگر خداوند بخواهد آسیبی به گروهی برساند، هیچ دفع کننده و یاوری به جز خودش وجود نخواهد داشت!

سوره ابراهیم

سوره ابراهیم، چهاردهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء سیزدهم قرار دارد. نامگذاری این سوره به خاطر آن است که وقایع زندگی و دعاهای حضرت ابراهیم در آن یاد شده است. موضوع اصلی این سورهٔ توحید، توصیف قیامت، داستان حضرت ابراهیم و ساختن کعبه به دست اوست. در این سوره همچنین به داستان موسی و قوم بنی اسرائیل و حضرت نوح و قوم عاد و ثمود پرداخته شده است . آیه هفتم از سوره ابراهیم از آیات مشهور این سوره است که می‌گوید شکر نعمت‌های خدا، باعث افزون شدن آنها و کفران آنها موجب عذاب الهی است.

۱۶۸ – مثل اعمال کسانی که خداوند یگانه را انکار میکنند : سوره ابراهیم آیه ۱۸

مَّثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمْۖ أَعۡمَٰلُهُمۡ كَرَمَادٍ ٱشۡتَدَّتۡ بِهِ ٱلرِّيحُ فِي يَوۡمٍ عَاصِفٖۖ لَّا يَقۡدِرُونَ مِمَّا كَسَبُواْ عَلَىٰ شَيۡءٖۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلۡبَعِيدُ : مَثَل اعمال کسانی که پروردگارشان را انکار کردند، چون خاکستری است که در یک روز طوفانی، باد شدیدی بر آن بِوزَد، در حالی که آن‌ها توانایی نگهداری دستاوردشان را ندارند! و این است اعماق گمراهی!

۱۶۹ - اشاره به کلام آخر شیطان در قیامت : سوره ابراهیم آیه ۲۲

وَقَالَ ٱلشَّيۡطَٰنُ لَمَّا قُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ إِنَّ ٱللَّهَ وَعَدَكُمۡ وَعۡدَ ٱلۡحَقِّ وَوَعَدتُّكُمۡ فَأَخۡلَفۡتُكُمۡۖ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيۡكُم مِّن سُلۡطَٰنٍ إِلَّآ أَن دَعَوۡتُكُمۡ فَٱسۡتَجَبۡتُمۡ لِيۖ فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوٓاْ أَنفُسَكُمۖ مَّآ أَنَا۠ بِمُصۡرِخِكُمۡ وَمَآ أَنتُم بِمُصۡرِخِيَّۖ إِنِّي كَفَرۡتُ بِمَآ أَشۡرَكۡتُمُونِ مِن قَبۡلُۗ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ : و هنگامی‌که کار تمام شود شیطان گوید: خداوند به شما وعده‌ای به حق داد و آن را عمل کرد! من نیز به شما وعده دادم و عمل نکردم! من در دنیا بر شما تسلطی نداشتم، غیر از آن‌که شما را دعوت می‌کردم [و به چیزهای واهی می‌خواندم]. شما نیز دعوت مرا اجابت می‌کردید! پس اکنون مرا سرزنش نکنید. بلکه خودتان را ملامت کنید! حال، نه من نجات‌بخش شمایم و نه شما نجات‌بخش من! بدانید که من ازآن زمان که، مرا و وسوسه‌هایم را پرستش می‌کردید بیزارم! راهی نیست و ظالمان گرفتار عذاب دردناکند!

۱۷۰ – اشاره به نفی سخن زشت و ناحق :   سوره ابراهیم   آیه ۲۶

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ٱجْتُثَّتْ مِن فَوْقِ ٱلْأَرْضِ مَا لَهَا مِن قَرَارٍ :

و مَثَل سخنِ زشت و ناحق، چون هرزه گیاهی پلید است که [عاقبت] از زمین کنده خواهد شد و ثبات و قراری نخواهد داشت

۱۷۱ – اشاره به پاداش سخنان متین و استوار اهل ایمان :   سوره ابراهیم   آیه ۲۷

يُثَبِّتُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱلْقَوْلِ ٱلثَّابِتِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَيُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلظَّـٰلِمِينَ ۚ وَيَفْعَلُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ :   و خداوند، اهل ایمان را به خاطر سخنان متین و استوارشان، هم در زندگی دنیا و هم در آخرت، ثابت قدم می‌دارد و ظالمان را در گمراهی می‌گذارد. بدانید که خداوند هرچه را صلاح بداند، بدان عمل می‌کند

۱۷۲ - دعایی برای برپایی نماز در حق خود و فرزندان :   سوره ابراهیم   آیه ۴۰

رَبِّ ٱجْعَلْنِى مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِى ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ :

پروردگارا! من و فرزندانم را بر پا کننده نماز قرار ده و [خودت] دعای ما را بپذیر

۱۷۳ – دعایی برای آمرزش گناهان :   سوره ابراهیم   آیه ۴۱

رَبَّنَا ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ ٱلْحِسَابُ :

پروردگارا! مرا و پدر و مادر مرا و تمام اهل ایمان را، در روزی که حسابرسی آغاز می‌شود، بیامرز

سوره حِجر

سوره حِجر پانزدهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۱۴ قرآن قرار دارد . دلیل نامگذاری این سوره به‌نام حجر، اشاره به داستان قوم حضرت صالح یعنی قوم ثمود در آیات ۸۰ تا ۸۴ آن است که به‌خاطر حضور در سرزمینی به همین‌نام، اصحاب حِجْر نامیده می‌شدند . سوره حجر دربارهٔ مبدأ عالم هستی و نشانه‌های معاد، ایمان به خدا، اهمیت و عظمت قرآن و کیفر بدکاران سخن می‌گوید. در این سوره به داستان خلقت حضرت آدم(ع)، سجده ملائکه بر او به جز ابلیس، داستان حضور ملائکه نزد حضرت ابراهیم و بشارت آنان به او، عذاب قوم لوط و داستان قوم ثمود اشاره شده‌است . آیه نهم ازجمله آیات مشهور سوره حجراست که خداوند بر نزول ذکر (قرآن) و نگهبانی از آن تأکید می‌کند. بسیاری از مفسران این آیه را دلیلی بر عدم تحریف قرآن دانسته‌اند.

۱۷۴ – اشاره به ماهیت خلقت انسان و جن : سوره حجر آیات ۲۶ – ۲۷

آیه ۲۶ : وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ مِن صَلْصَـٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ :

و ما انسان را از گِل خشک و لجن بد بو آفریدیم!

آیه ۲۷ : وَٱلْجَآنَّ خَلَقْنَـٰهُ مِن قَبْلُ مِن نَّارِ ٱلسَّمُومِ :

و جن را پیش از این از آتش گرم و سوزان خلق کردیم

۱۷۵ – اشاره به دمیدن روح خداوند در انسان : سوره حجر آیه ۲۹

فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِى فَقَعُوا۟ لَهُۥ سَـٰجِدِينَ : و چون آفرینش او را تمام کردم و از روح خود در او دمیدم [به فرشتگان گفتم:] همه او را سجده کنید!

۱۷۶ – اشاره به تعداد دروازه های جهنم : سوره حجر آیه ۴۴

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَٰبٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ :

جهنّمی که هفت دروازه دارد و برای هر گروهی دروازه‌های مشخص است

۱۷۷ – اشاره به نا امید نشدن از رحمت پروردگار :   سوره حجر   آیه ۵۶

قَالَ وَمَن يَقۡنَطُ مِن رَّحۡمَةِ رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ گفت:

هیچ کس از رحمت پروردگارش ناامید نمی‌شود مگر آن‌که از گمراهان باشد!

۱۷۸ – اشاره به جَزای تجزیه کنندگان قرآن :   سوره حجر   آیه ۹۰ – ۹۱

آیه ۹۰ : كَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَى ٱلۡمُقۡتَسِمِينَ   :   [ما بر منکران حقیقت عذاب می‌فرستیم] همچنان‌که بر تجزیه‌کنندگان [قرآن] عذاب فرستادیم!؟

آیه ۹۱ :   ٱلَّذِينَ جَعَلُواْ ٱلۡقُرۡءَانَ عِضِينَ : همان هایی که قرآن را تقسیم کردند [و آن‌چه به سودشان بود برداشتند و آن‌چه مخالف هوای نفس‌شان بود ترک کردند]

سوره نحل

سوره نحل شانزدهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۱۴ قرآن جای گرفته است. این سوره را نحل نامیده‌اند؛ زیرا به نحل (زنبور عسل) و الهام خداوند به آن اشاره می‌کند. سخن از نعمت‌های خداوند، اشاره به معاد و دلالیل توحید و عظمت خدا از موضوعات مطرح شده در این سوره است. سوره نحل به عدل و احسان و هجرت و جهاد توصیه می‌کند و از ظلم و ستم و پیمان‌شکنی نهی می‌کند .حرام‌بودن خوردن شراب، گوشت مردار، گوشت خوک و خون، از جمله احکام عملی مطرح‌شده در این سوره است.

۱۷۸ – اشاره به خلقت انسان از نطفه و دشمنی آن با خدا : سوره نحل آیه ۴

خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ مِن نُّطۡفَةٖ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٞ مُّبِينٞ : خدایی که انسان را از نطفه‌ای به وجود آورد و اکنون او یک دشمن آشکار شده است!

۱۷۹ – اشاره به عاقبت پس از مرگ کافران : سوره نحل آیه ۲۸ – ۲۹

آیه ۲۸ - ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ ظَالِمِيٓ أَنفُسِهِمۡۖ فَأَلۡقَوُاْ ٱلسَّلَمَ مَا كُنَّا نَعۡمَلُ مِن سُوٓءِۭۚ بَلَىٰٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ : وقتی فرشتگان جان کسانی را که به خود ظلم روا داشته‌اند می‌گیرند، [از ترس] سر تسلیم فرود می‌آورند و می‌گویند: ما کار بدی نکردیم! آری خداوند از [تک تک] عملکردتان آگاه است!

آیه ۲۹ - فَٱدۡخُلُوٓاْ أَبۡوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ فَلَبِئۡسَ مَثۡوَى ٱلۡمُتَكَبِّرِينَ : از دروازه‌های جهنّم داخل شوید که جاودانه در آن خواهید بود، و چه بد جایگاهی است برای متکبران!

۱۸۰ - اشاره به عاقبت پس از مرگ انسان های پاک و آرام : سوره نحل آیه ۳۲

ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمُ ٱدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ : هم آن‌هایی که وقتی فرشتگان جان‌شان را می‌گیرند، پاک و آرامند. پس خطابشان می‌کنند: سلام بر شما، به خاطر عملکردتان وارد بهشت شوید!

۱۸۱ – وعده برای انسان هایی که در برابر مشکلات زندگی صبر پیشه میگیرند :

سوره نحل آیات ۴۱ – ۴۲

آیه ۴۱ : وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِى ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُواْ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ ٱلْـَٔاخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ : کسانی‌که در یک سیر الهی هجرت کرده‌اند آن هم بعد از آن‌که مظلوم واقع شده‌اند، در همین دنیا به آن‌ها جایگاه نیکی عطا می‌کنیم، هر چند که پاداش آخرت [به مراتب] بزرگ تر است، اگر بتوانند درکش کنند!

آیه ۴۲ : ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ :
همان کسانی‌که [در مقابل مصائب و سختی‌ها] صبر و استقامت نموده و بر پروردگارشان توکّل می‌نمایند

۱۸۲ – اشاره به نفی زنده به گور کردن دختران : سوره نحل آیات ۵۸ – ۵۹

آیه ۵۸ : وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِٱلْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُۥ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ : و هنگامی‌که به یکی از آن‌ها مژده [تولّد] دختری داده شود [از ناراحتی] صورتش سیاه شده خشمگین می‌گردد!

آیه ۵۹ : يَتَوَٰرَىٰ مِنَ ٱلْقَوْمِ مِن سُوٓءِ مَا بُشِّرَ بِهِۦٓ ۚ أَيُمْسِكُهُۥ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُۥ فِى ٱلتُّرَابِ ۗ أَلَا سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ : و به‌خاطر چنین مژده شومی، [از فرط خجالت] خود را از انظار عموم پنهان می‌کند [و به فکر فرو می‌رود]؛ آیا این دختر را با خواری نگاه دارد و یا زنده به گورش سازد؟ آگاه باشید که بد حکمی می‌کنند!

۱۸۳ – اشاره به خلقت زنبور عسل : سوره نحل آیات ۶۸ – ۶۹

آیه ۶۸ : وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى ٱلنَّحْلِ أَنِ ٱتَّخِذِى مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ ٱلشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ :
و پروردگارت به زنبور عسل وحی کرد که خانه‌های خود را از کوه‌ها و درختان و بناهای بلند، اختیار کن

آیه ۶۹ : ثُمَّ كُلِى مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ فَٱسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنۢ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ : و آن‌گاه [به او گفتیم] از گُل هر میوه‌ای بهره‌مند شو، و فرمانبردار در همان راه‌هایی که پروردگارت مقدر نموده، سیر کن!

از شکم همین زنبورها، شراب‌های رنگارنگی بیرون می‌آید که در آن شفای مردمان است. بدانید!

که در این نکته عبرتی است برای آنان که اهل تفکّرند!

۱۸۴ – اشاره به گواه گرفتن از پیامبر در روز قیامت :   سوره نحل   آیه ۸۹

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِى كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ :

روزی‌که از هر اُمّتی، گواهی از میان خودشان انتخاب کنیم، تو را به عنوان شاهد بر همه این‌ها بیاوریم. ما قرآنی بر تو نازل کردیم که همه چیز را بیان کرده است، و برای تسلیم شدگان، هدایت و رحمت و بشارت است

۱۸۵ - موعضه خداوند یگانه به بندگان خودش برای رستگاری : سوره نحل   آیه ۹۰

إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ وَٱلْإِحْسَٰنِ وَإِيتَآئِ ذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ وَٱلْبَغْىِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ :

خداوند به عدل و احسان و بخشش به خویشاوندان امر می‌کند، و از پلیدی و فحشا و تجاوز به حقوق دیگران نهی می‌نماید. او شما را موعظه می‌کند، امید آن که پند گیرید

۱۸۶ – اشاره به پایبند بودن انسان به عهدی که با خدا میبندد و قسم هایی که میخورد :

سوره نحل   آیات ۹۱ – ۹۲

آیه ۹۱ - وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ إِذَا عَٰهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُوا۟ ٱلْأَيْمَٰنَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ ٱللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ :

وقتی با خدا عهدی بستید، به عهدِ الهی وفادار باشید، و سوگندهایی را که تأکید کرده‌اید مشکنید. زیرا شما خداوند را ضامن قسم‌هایتان کرده‌اید، و خدا نسبت به عملکردتان آگاه است

آیه ۹۲ - وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّتِى نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَٰثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَٰنَكُمْ دَخَلًۢا بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِىَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۚ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ ٱللَّهُ بِهِۦ ۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ :

همانند آن زن [سبک مغزی]، نباشید که پس از آن‌که ریسمانش را محکم تابیده است [دوباره آن را] باز می‌کند و رشته رشته می‌سازد! [شما این گونه عمل نکنید] تا بدین وسیله سوگندهایی را که محکم یاد کرده‌اید، وسیله فریب یکدیگر قرار دهید! آن هم به این بهانه که جمعیّتی، تعدادشان بیشتر از گروه دیگری است (کثرت و قدرت دشمن باعث شکستن قسم‌هایتان نشود!). خداوند بدین وسیله شما را امتحان می‌کند. و در روز قیامت آن‌چه را مورد اختلافتان است، روشن می‌سازد

۱۸۷ – اشاره به اینکه به دروغ قسم نخورید : سوره نحل آیه ۹۴

وَلَا تَتَّخِذُوٓاْ أَيۡمَٰنَكُمۡ دَخَلَۢا بَيۡنَكُمۡ فَتَزِلَّ قَدَمُۢ بَعۡدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُواْ ٱلسُّوٓءَ بِمَا صَدَدتُّمۡ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۖ وَلَكُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ :

سوگندهایتان را وسیله فریب یکدیگر قرار ندهید، که قدم‌هایتان بعد از آن که استوار شده است، دوباره می‌لغزد. و در نتیجه مزه بدی و پلیدی را خواهید چشید، زیرا راه الهی را بر مردم بسته‌اید. و از این رو عذابی بزرگ برایتان مهیّاست!

۱۸۸ – اشاره به پاداش انسان با ایمان ازجانب خداوند یگانه : سوره نحل آیه ۹۷

مَنۡ عَمِلَ صَٰلِحٗا مِّن ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَنُحۡيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةٗ طَيِّبَةٗۖ وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَجۡرَهُم بِأَحۡسَنِ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ : هر با ایمانی که کار نیکی انجام دهد - چه مرد باشد و چه زن - زندگی پاکیزه‌ای به او عطا خواهیم کرد و به همهٔ، آن‌ها پاداشی به مراتب، بهتر و بیشتر از عملکردشان خواهیم داد!

۱۸۹ – اشاره به اینکه قبل از خواندن قران از شر شیطان به خداوند پناه ببرید :

سوره نحل آیه ۹۸

فَإِذَا قَرَأۡتَ ٱلۡقُرۡءَانَ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ :

هنگامی که قرآن می‌خوانی از وسوسه‌های شیطان رانده شده به خدا پناه ببر

۱۹۰ – تاکید بر اینکه زبان قرآن عربی میباشد : سوره نحل آیه ۱۰۳

وَلَقَدۡ نَعۡلَمُ أَنَّهُمۡ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُۥ بَشَرٞۗ لِّسَانُ ٱلَّذِي يُلۡحِدُونَ إِلَيۡهِ أَعۡجَمِيّٞ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيّٞ مُّبِينٌ :

ما می‌دانیم که می‌گویند قرآن را به پیامبر، بشری تعلیم می‌دهد! زبان کسی که قرآن را به او نسبت می‌دهند عجمی است. در حالی‌که زبان این [قرآن]، عربی روشن است!

۱۹۱ – اشاره به خوراکی های حرام : سوره نحل آیه ۱۱۵

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحۡمَ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦۖ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ : بدانید که خداوند، مردار و خون و گوشت خوک و آن‌چه را به نام غیر خدا ذبح شده است بر شما حرام کرده است. چنان‌چه کسی از روی ناچاری و با بی‌میلی از آن مصرف کند و خوردن را

از حدّ نگذراند [گناهی بر او نیست]، زیرا خداوند بزرگ

بسیار آمرزنده و با گذشت است

۱۹۲ – اشاره به مجازات تحریم صید کردن برای یهودییان در روز شنبه :

سوره نحل آیه ۱۲۴

إِنَّمَا جُعِلَ ٱلسَّبْتُ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُواْ فِيهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ :
(تحریم صید) در روز شنبه برای یهودیان یک مجازات بود که در آن هم اختلاف کردند !بدان که

پروردگارت میان آن‌ها در روز قیامت، بر سر آن‌چه اختلاف می‌کنند قضاوت خواهد کرد

سوره اسراء

سوره اِسراء یا سُبحان و یا بنی‌اسرائیل هفدهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۱۵ قرآن جای دارد. نام‌گذاری این سوره به اسراء (سفر شبانه)، به مناسبت سخن گفتن از سفر شبانه پیامبر اسلام، از مسجدالحرام به بیت المقدس است. همچنین بنی‌اسرائیل نام دیگر سوره است چراکه به داستان‌هایی از قوم بنی‌اسرائیل پرداخته است . در این سوره از موضوعاتی چون توحید، معاد، نفی شرک، معراج پیامبر، دلائل نبوت، اعجاز قرآن، نیکی به پدر و مادر، تأثیر گناه بر باورهای انسان، تحریم برخی گناهان و برتری انسان بر دیگر موجودات سخن به میان آمده است .آیه نخست درباره سفر پیامبر اسلام به معراج، آیه ۷۰ درباره کرامت انسان‌ها و آیه ۸۲ درباره شفاء بودن قرآن از آیات مشهور سوره اسراء هستند. همچنین آیه ۳۳ درباره حرمت قتل نفس و آیه ۷۸ درباره اوقات نماز جزو آیات الاحکام شمرده شده‌اند .

۱۹۳ – اشاره به اجابت نشدن بعضی از دعاهای انسان :

سوره اسراء آیه ۱۱

وَيَدْعُ ٱلْإِنسَـٰنُ بِٱلشَّرِّ دُعَآءَهُۥ بِٱلْخَيْرِ ۖ وَكَانَ ٱلْإِنسَـٰنُ عَجُولًا :

گاه انسان به واسطهٔ دعایش، شرّی را به جای خیر طلب می‌کند! حقیقتاً انسان همواره شتاب‌زده بوده است

۱۹۴ – امر به حق پرستی و احترام به پدر و مادر : سوره اسراء آیات ۲۳ – ۲۴

آیه ۲۳ : وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّآ إِيَّاهُ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَـٰنًا ۚ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ ٱلْكِبَرَ أَحَدُهُمَآ أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُل لَّهُمَآ أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُل لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا :

و پروردگارت حکم کرده است تا هیچ چیزی را جز او پرستش نکنید، و به پدر و مادرتان نیکی کنید، و چنان‌چه هر کدام‌شان در سن ِپیری نزد تو باشند آنان را میازار. و صدایت را بر روی آنان بلند مکن. و همواره به بهترین شیوه با آنان سخن بگوی

آیه ۲۴ : وَٱخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحْمَةِ وَقُل رَّبِّ ٱرْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِى صَغِيرًا :

از روی مهربانی و تواضع، نهایت احترام را برای‌شان قائل شو. و برای آن‌ها دعا کن و بگو: پروردگارا! همان‌گونه که مرا در کودکی پرورش دادند، آن‌ها را مشمول رحمتِ خویش کن!

۱۹۵ – اشاره به رفتار صحیح با مستمندان : سوره اسراء آیه ۲۸

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ٱبْتِغَآءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُل لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا :

و هرگاه [نتوانستی به مستمندان کمک کنی و] از آن‌ها روی گرداندی، در حالی‌که خودت انتظار رحمت پروردگارت را داری، لااقل با آن‌ها به بهترین وجه سخن بگو!

۱۹۶ – اشاره به نفی کشتن فرزندان به خاطر فقر و نداری : سوره اسراء آیه ۳۱

وَلَا تَقْتُلُوٓا۟ أَوْلَـٰدَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَـٰقٍ ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْـًٔا كَبِيرًا :

هیچ‌گاه از ترسِ فقر، فرزندان خود را نکشید، زیرا این ماییم که هم به آن‌ها و هم به شما روزی می‌دهیم. کشتن فرزندان، خطای بزرگی است!

۱۹۷ – اشاره به نفی زِنا : سوره اسراء آیه ۳۲

وَلَا تَقْرَبُواْ ٱلزِّنَىٰٓ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَسَآءَ سَبِيلًا :

و به زِنا نزدیک نشوید، زیرا علاوه بر آن‌که گناه بزرگی است، بد راهی می‌باشد!

۱۹۸ – اشاره به نهی قتل و کشتن انسان ها : سوره اسراء آیه ۳۳

وَلَا تَقْتُلُواْ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِۦ سُلْطَٰنًا فَلَا يُسْرِف فِّى ٱلْقَتْلِ إِنَّهُۥكَانَ مَنصُورًا :

همچنین، کسی که خدا جانش را محترم داشته، نکُشید. مگر بر اساس موازین حق و عدالت! و بدانید کسی‌که مظلومانه کشته شود به اولیاء خونش قدرت انتقام داده‌ایم .امّا آن‌ها نباید انتقام را از حدِّ عادلانه آن بگذرانند، زیرا او نیز مورد حمایت است!

۱۹۹ – اشاره به حفظ اموال یتیمان : سوره اسراء آیه ۳۴

وَلَا تَقْرَبُواْ مَالَ ٱلْيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُۥ وَأَوْفُواْ بِٱلْعَهْدِ إِنَّ ٱلْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔولًا :

جز به بهترین وجه به مال یتیم نزدیک نشوید، تا زمانی که به بلوغ و رشد عقلی برسد. به عهد وفادار باشید، زیرا عهد و پیمان مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت

۲۰۰ – اشاره به نَهی و منع کم فروشی : سوره اسراء آیه ۳۵

وَأَوْفُوا ٱلْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُواْ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا :

و هنگامی‌که چیزی را وزن و پیمانه می‌کنید، آن را با ترازوی درست و دقیق انجام دهید، زیرا علاوه بر آن‌که برای شما نیک و با برکت است، عاقبت به خیری نیز دارد

۲۰۱ – اشاره به نهی غرور و فَخرفروشی : سوره اسراء آیه ۳۷

وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ ٱلْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ ٱلْجِبَالَ طُولًا :

و و روی زمین با غرور و تفاخر راه مرو، زیرا با این کار نه می‌توانی زمین را بشکافی و نه به بلندی کوه‌ها برسی!

۲۰۲ – اشاره به خداپرستی و ونهی شِرک (شریک قائل شدن برای خداوند) :

ذَٰلِكَ مِمَّآ أَوْحَىٰٓ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلْحِكْمَةِ ۗ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَـٰهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِى جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا : این از حکمت هایی است که پروردگارت به تو وحی کرده است. هیچ خدایی را با الله قائل مشو که در جهنّم می‌افتی. و ملامت‌زده و مطرود می‌شوی

۲۰۳ – اشاره به سخن نیکو گفتن و نهی دشنام دادن : سوره اسراء آیه ۵۳

وَقُل لِّعِبَادِى يَقُولُوا۟ ٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَـٰنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَـٰنَ كَانَ لِلْإِنسَـٰنِ عَدُوًّا مُّبِينًا :
به بندگانم بگو [که با یکدیگر] به بهترین وجه سخن بگویند، زیرا شیطان [به واسطه کلام‌های زشت و ناپسند] درصدد فساد و تباهی مابین آن‌هاست. بدانید که شیطان برای انسان یک دشمن واقعی است!

۲۰۴ – اشاره به دادن نامه اعمال در روز قیامت به دست راست انسان :

سوره اسراء آیه ۷۱

يَوْمَ نَدْعُوا۟ كُلَّ أُنَاسٍۭ بِإِمَـٰمِهِمْ ۖ فَمَنْ أُوتِىَ كِتَـٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَـٰبَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا :
(به یاد آورید)! روزی‌که هر جماعتی را با رهبران‌شان فرا بخوانیم. در آن روز نامه اعمال هرکس به دست راستش داده شود، آن‌ها دستاوردشان را می‌خوانند در حالی که کمترین ظلمی به آن‌ها نخواهد شد

۲۰۵ – اشاره به وسوسه های شیطان علیه محمد رسول الله (ص) و دستگیری خداوند از پیامبر :

سوره اسراء آیات ۷۳ – ۷۴ – ۷۵ – ۷۶

آیه ۷۳ : وَإِن كَادُوا۟ لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ ٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ لِتَفْتَرِىَ عَلَيْنَا غَيْرَهُۥ ۖ وَإِذًا لَّٱتَّخَذُوكَ خَلِيلًا :
نزدیک بود از حقایقی که به تو وحی کرده بودیم منحرفت کنند، تا غیر آن را به ما نسبت دهی! تا در آن صورت آن‌ها با تو دوست شوند!

آیه ۷۴ : وَلَوْلَآ أَن ثَبَّتْنَـٰكَ لَقَدْ كِدتَّ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيلًا :
و اگر تو را [در راه حق] ثابت قدم نمی‌کردیم نزدیک بود کمی به آن‌ها مایل شوی

آیه ۷۵ : إِذًا لَّأَذَقْنَـٰكَ ضِعْفَ ٱلْحَيَوٰةِ وَضِعْفَ ٱلْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا :
(که اگر چنین می‌کردی و به باطل رغبت نشان می‌دادی) تو را هم در دنیا و هم در آخرت دو برابر مجازات می‌کردیم در حالی‌که برای رهایی از مجازات ما، هیچ یاوری نمی‌یافتی!

آیه ۷۶ : وَإِن كَادُواْ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ ٱلْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَـٰفَكَ إِلَّا قَلِيلًا : نزدیک بود [منکران حق]، تو را از این سرزمین برکنند و آواره‌ات سازند، هر چند خودشان هم بعد از تو مدّت کمی باقی می‌ماندند!

۲۰۶ – اشاره به اوقات خواندن نماز و قرآن : سوره اسراء آیه ۷۸

أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ ٱلشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ ٱلَّيْلِ وَقُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا :
از زوال آفتاب تا نیمه شب، نماز را به پای‌دار و از قرآنِ صبحگاهی غفلت مکن، زیرا [تلاوت] قرآن صبحگاهی، کارآمد است!

۲۰۷ - اشاره به خواندن نماز شب : سوره اسراء آیه ۷۹

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِۦ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰٓ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا :
پاره‌ای از شب را به تهجّد بپرداز که این عبادت، امتیازی برای توست. امید آن‌که پروردگارت تو را به مقامی درخورِ ستایش برساند

۲۰۸ – اشاره به روح انسان : سوره اسراء آیه ۸۵

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا :
از تو دربارهٔ روح سؤال می‌کنند، بگو: روح نشأت گرفته از امر پروردگار من است. و به شما از علم و آگاهی، اندکی بیش نداده‌اند!

۲۰۹ – اشاره به عدم خلق تمثیل قرآن توسط اِنس و جن : سوره اسراء آیه ۸۸

قُل لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُواْ بِمِثْلِ هَـٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا : بگو :اگر تمام انسان‌ها و جنیان جمع شوند تا مثل این قرآن را بیاورند و [با تمام قدرت نیز] یکدیگر را پشتیبانی کنند، امکان ندارد که بتوانند!

۲۱۰ – اشاره به اهمیت وجود پیامبران به عنوان رهبر و راهنما : سوره اسراء آیه ۹۵

قُل لَّوْ كَانَ فِى ٱلْأَرْضِ مَلَـٰٓئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُولًا
بگو : اگر حتّی بر روی زمین، فرشتگان زندگی می‌کردند و با خیال راحت راه می‌رفتند باز ما فرشته‌ای از جنس خودشان را به پیامبری، از آسمان می‌فرستادیم!

۲۱۱ – اشاره به کامل بودن قرآن کریم : سوره اسراء آیه ۱۰۶

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَـٰهُ لِتَقْرَأَهُۥ عَلَى ٱلنَّاسِ عَلَىٰ مُكْثٍ وَنَزَّلْنَـٰهُ تَنزِيلًا :

و قرآن را آیه آیه نمودیم تا با تأنی بر مردم بخوانی. بدانید قرآن را به کمال نازل کرده‌ایم!

۲۱۲ – اشاره به نحوه گویش هنگام اقامه نماز : سوره اسراء آیه ۱۱۰

قُلِ ٱدْعُواْ ٱللَّهَ أَوِ ٱدْعُواْ ٱلرَّحْمَـٰنَ أَيًّا مَّا تَدْعُواْ فَلَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَٱبْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا :

بگو :چه او را الله بخوانید چه رحمان، هرچه که بخوانید [بدانید که] بهترین نام‌ها از آن اوست! و هنگام نماز نه صدایت را بلند کن و نه آهسته گردان، بلکه میان این دو، راهی معتدل را برگزین

سوره کَهف

سوره کَهْفْ هجدهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء پانزدهم و شانزدهم قرآن قرار دارد . کهف به معنای غار است و دلیل نام‌گذاری این سوره به کهف وجود داستان اصحاب کهف در آن آمده است. اعتقاد به حق و انجام عمل صالح از توصیه‌های این سوره به مردم است. داستان اصحاب کهف، داستان موسی و بنده‌ای از بندگان خدا (خضر)، حکایت ذوالقرنین و داستان باغستان دو نفر، از مهمترین حکایاتی است که در این سوره بیان شده است. گفته شده سوره کهف هنگامی نازل شد که عده‌ای از قریش قصد آموختن مسائلی از یهودیان برای آزمودن پیامبر(ص) را داشتند. این مسائل، پرسش از سه داستان گفته‌شده و زمان برپایی قیامت بود .از آیات مشهور سوره کهف، آیه ۵۰ است که داستان سجده ملائکه بر آدم و سرپیچی ابلیس را بیان می‌کند.

۲۱۳ - اشاره به داستان حضرت خضر نبی (ص) و حضرت موسی :

سوره کهف آیات ۶۵ الی آیه ۸۲

آیه ۶۵ : فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ ءَاتَيْنَـٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا وَعَلَّمْنَـٰهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا :
در آنجا بنده‌ای از بندگان خاص ما را یافتند که او را مشمول رحمت خود ساخته و از علم الهی بهره‌مندش کرده بودیم

آیه ۶۶ : قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰٓ أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا :
موسی به او گفت: آیا اجازه می‌دهی همراه تو باشم تا از دانش نجات‌بخشی که تو را آموخته‌اند مرا تعلیم دهی؟!

آیه ۶۷ : قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا :
گفت: تو طاقت و صبر با من بودن را نداری!

آیه ۶۸ : وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ خُبْرًا :
و چگونه می‌توانی نسبت به چیزی که حقیقتش را نمی‌دانی صبر و حوصله کنی؟!

آیه ۶۹ : قَالَ سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ صَابِرًا وَلَآ أَعْصِى لَكَ أَمْرًا :
موسی گفت: ان‌شاءالله مرا صبور خواهی یافت، مطمئن باش از دستور تو سرپیچی نخواهم کرد!

آیه ۷۰ : قَالَ فَإِنِ ٱتَّبَعْتَنِى فَلَا تَسْـَٔلْنِى عَن شَىْءٍ حَتَّىٰٓ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا :
گفت: پس اگر می‌خواهی به دنبال من بیایی نباید چیزی از من بپرسی تا آن که خودم [به موقع] حقیقتِ آن را برایت بگویم!

آیه ۷۱ : فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا رَكِبَا فِى ٱلسَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا إِمْرًا :
پس به راه افتادند تا این که سوار کشتی شدند، آن مرد کشتی را سوراخ کرد .[موسی] گفت: آیا کشتی را سوراخ کردی تا مسافرانش را غرق نمایی؟! قطعاً کار خطرناکی انجام دادی!

آیه ۷۲ :   قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا :
گفت: نگفتم که تو طاقت صبر با من بودن را نداری؟!

آیه ۷۳ : قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِى بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِى مِنْ أَمْرِى عُسْرًا :
موسی گفت: [معذرت می‌خواهم] اگر عهد خود را فراموش کردم، مرا مؤاخذه مکن و بر من سخت مگیر!

آیه ۷۴ :   فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا لَقِيَا غُلَـٰمًا فَقَتَلَهُۥ قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا :
دوباره رهسپار شدند تا به نوجوانی رسیدند. آن مرد بی‌درنگ نوجوان را کشت. موسی گفت: چرا جان بی‌گناهی را گرفتی در حالی که قتلی مرتکب نشده بود؟! قطعاً کار زشتی مرتکب شده‌ای

آیه ۷۵ : قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا :
گفت: نگفتم که تو طاقت صبرِ با من بودن را نداری؟!

آیه ۷۶ : قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَن شَىْءٍۭ بَعْدَهَا فَلَا تُصَـٰحِبْنِى قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّى عُذْرًا :
موسی گفت: چنان‌چه از این به بعد سؤالی از تو بپرسم دیگر با من همراهی مکن! که برای من حجت تمام است. و تو معذور خواهی بود

آیه ۷۷ : فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَيَآ أَهْلَ قَرْيَةٍ ٱسْتَطْعَمَآ أَهْلَهَا فَأَبَوْا۟ أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُۥ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا :
دوباره رهسپار شدند تا این که به روستایی رسیدند. از اهالی آن‌جا طعام خواستند، ولی آنان از مهمان کردنشان خودداری کردند. در آن‌جا دیوار مخروبه‌ای دیدند و مرد بی‌درنگ مشغول تعمیر آن شد. موسی گفت: لااقل در ازای این کار مزدی از اهالی می‌گرفتی!

آیه ۷۸ : قَالَ هَـٰذَا فِرَاقُ بَيْنِى وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا :
گفت: اکنون زمان جدایی من و تو رسیده است! من تو را از حقیقتِ آن چه توانِ صبر بر آن نداشتی آگاه خواهم کرد.

آیه ۷۹ : أَمَّا ٱلسَّفِينَةُ فَكَانَتۡ لِمَسَٰكِينَ يَعۡمَلُونَ فِي ٱلۡبَحۡرِ فَأَرَدتُّ أَنۡ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَآءَهُم مَّلِكٞ يَأۡخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصۡبٗا :

امّا آن کشتی متعلّق به مردم بیچاره‌ای بود که با آن در دریا به دنبال رزق و روزی خویش می‌رفتند. من در آن عیبی وارد کردم، زیرا آن سوتر پادشاهی کشتی‌ها را غصب می‌کرد. (من با این کار باعث شدم کشتی را از دستشان نگیرد)

آیه ۸۰ : وَأَمَّا ٱلۡغُلَٰمُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤۡمِنَيۡنِ فَخَشِينَآ أَن يُرۡهِقَهُمَا طُغۡيَٰنٗا وَكُفۡرٗا :

و امّا نوجوان، پدر و مادر با ایمانی داشت ما نخواستیم که او آن‌ها را به کفر و طغیان وادارد

آیه ۸۱ : فَأَرَدۡنَآ أَن يُبۡدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيۡرٗا مِّنۡهُ زَكَوٰةٗ وَأَقۡرَبَ رُحۡمٗا :

و با این کار خواستم تا پروردگارشان فرزندی بهتر و مهربان‌تر از او عطایشان کند!

آیه ۸۲ : وَأَمَّا ٱلۡجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَٰمَيۡنِ يَتِيمَيۡنِ فِي ٱلۡمَدِينَةِ وَكَانَ تَحۡتَهُۥ كَنزٞ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَٰلِحٗا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبۡلُغَآ أَشُدَّهُمَا وَيَسۡتَخۡرِجَا كَنزَهُمَا رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۚ وَمَا فَعَلۡتُهُۥ عَنۡ أَمۡرِيۚ ذَٰلِكَ تَأۡوِيلُ مَا لَمۡ تَسۡطِع عَّلَيۡهِ صَبۡرٗا : و امّا دیوار متعلّق به دو نوجوان بود که زیر آن گنجی برای آنان وجود داشت، چون پدرشان مرد صالحی بود، پروردگارت [از روی رحمت] اراده کرد تا آن‌ها هنگامی‌که به رشد عقلی رسیدند، گنجشان را بیرون بیاورند. و من این کارها را خودسرانه انجام ندادم. و این بود حقیقتِ آن چیزهایی که تو توانایی تحمّلش را نداشتی!

سوره مریم

سوره مریم نوزدهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء شانزدهم قرآن قرار دارد. این سوره به‌دلیل نقل داستان حضرت مریم(س) به نام «مریم» نامگذاری شده و پیام اصلی این سوره بشارت و انذار است که در قالب داستان هایی از پیامبران از جمله داستان حضرت زکریا(ع)، یحیی(ع)، ابراهیم(ع)، موسی(ع) و عیسی(ع) بیان شده است. بررسی مسائل مربوط به قیامت و چگونگی رستاخیز، نفی فرزند از خداوند و بیان مسئله شفاعت از موضوعات محوری این سوره است .آیه ۹۶ سوره مریم با نام آیه و از آیات مشهور این سوره میباشد .

۲۱۴ : اشاره به روزه سکوت : سوره مریم آیه ۱۰

قَالَ رَبِّ ٱجۡعَل لِّيٓ ءَايَةٗۖ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَ لَيَالٖ سَوِيّٗا :

زکریا گفت: پروردگارا! [در ارتباط با این امر]، برای من نشانه‌ای قرار بده [تا قلبم آرام گیرد و مطمئن شوم]! خدا گفت: نشانه تو این است که در عین سلامتِ زبانت، سه شبانه روز با هیچ‌کس سخن نگویی!

۲۱۵ : اشاره به اینکه خداوند هیچ فرزندی ندارد و پاک منزه است خداوند علی و اعلا :

سوره مریم آیه ۳۵

مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٖۖ سُبۡحَٰنَهُۥٓۚ إِذَا قَضَىٰٓ أَمۡرٗا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ :

بدانید خداوند هیچ فرزندی اختیار نکرده است! پاک و بی‌عیب است خدا! چون اراده کاری کند فقط می‌گوید: موجود شو. بی‌درنگ موجود می‌شود

۲۱۶ - اشاره به روز قیامت و شفاعت کردن :

سوره مریم آیات ۸۵ – ۸۶ – ۸۷

آیه ۸۵ : يَوْمَ نَحْشُرُ ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَٰنِ وَفْدًا :
در آن روزیکه حرمت‌گزاران اوامر الهی را به سوی خدای رحمان، گرد آوریم

آیه ۸۶ : وَنَسُوقُ ٱلْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا :
و مجرمان را تشنه لب به سوی جهنّم سوق دهیم

آیه ۸۷ : لَّا يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا :
در آن روز هیچ‌کس مقام شفاعت کردن ندارد، مگر کسی که عهدی از خدای رحمان گرفته است

۲۱۷ - اشاره به خشم خداوند از اینکه فرزندی را برای او قائل شده اند :

سوره مریم آیات ۸۸ – ۸۹ – ۹۰ – ۹۱ – ۹۲ – ۹۳ – ۹۴

آیه ۸۸ : وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا :
مشرکان گفتند: خدای رحمان فرزندی اختیار کرده است!

آیه ۸۹ : لَّقَدْ جِئْتُمْ شَيْـًٔا إِدًّا :
چه مطلب زشت و زننده‌ای گفته‌اید!

آیه ۹۰ : تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ وَتَخِرُّ ٱلْجِبَالُ هَدًّا : [چنان زشت] که حتّی نزدیک است آسمان‌ها از آن متلاشی شود، و زمین شکافته گردد، و کوه‌ها فرو ریزد!

آیه ۹۱ : أَن دَعَوْا۟ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا :
زیرا آن‌ها مدّعی شدند که خدای رحمان دارای فرزندی است!

آیه ۹۲ : وَمَا يَنۢبَغِى لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا :
در حالی‌که سزاوار خداوند رحمان نیست که فرزندی اختیار کند

آیه ۹۳ : إِن كُلُّ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّآ ءَاتِى ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدًا :
همه کسانی‌که در آسمان‌ها و زمین هستند بندگان خدای رحمانند

آیه ۹۴ : لَّقَدْ أَحْصَىٰهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا :
تک‌تک آن‌ها را شمارش کرده است و تعدادشان را می‌داند

سوره طه بیستمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء ۱۶ قرآن قرار دارد. شروع این سوره با حروف مقطعه» طا» و «هاء» دلیل نام‌گذاری آن به نام «طه» است. دستور به ابلاغ وحی توسط پیامبر(ص) بدون به سختی‌انداختن خود، اشاره به عظمت قرآن و همچنین تأکید بر اعتدال و میانه‌روی در همه چیز حتی در دعا و عبادت از موضوعات این سوره میباشد .در این سوره به قصه آدم و ماجرای هبوط وی از بهشت و داستان حضرت موسی(ع) به صورت مفصل پرداخته شده است.آیه هشتم درباره اسماءالحسنی، آیات ۲۵ تا ۲۸ درباره طلب شرح صدر توسط موسی(ع) و آیه ۱۲۴ درباره سختی زندگی هنگام غفلت از یاد خدا از آیات مشهور سوره طه است. آیات ۱۴، ۱۳۰ و ۱۳۲ این سوره درباره اهتمام به خواندن نماز در اوقات مختلف روز و شب را جزو آیات الاحکام آن دانسته‌اند .

۲۱۸ – اشاره به یگانگی خداوند : سوره طه آیه ۱۴

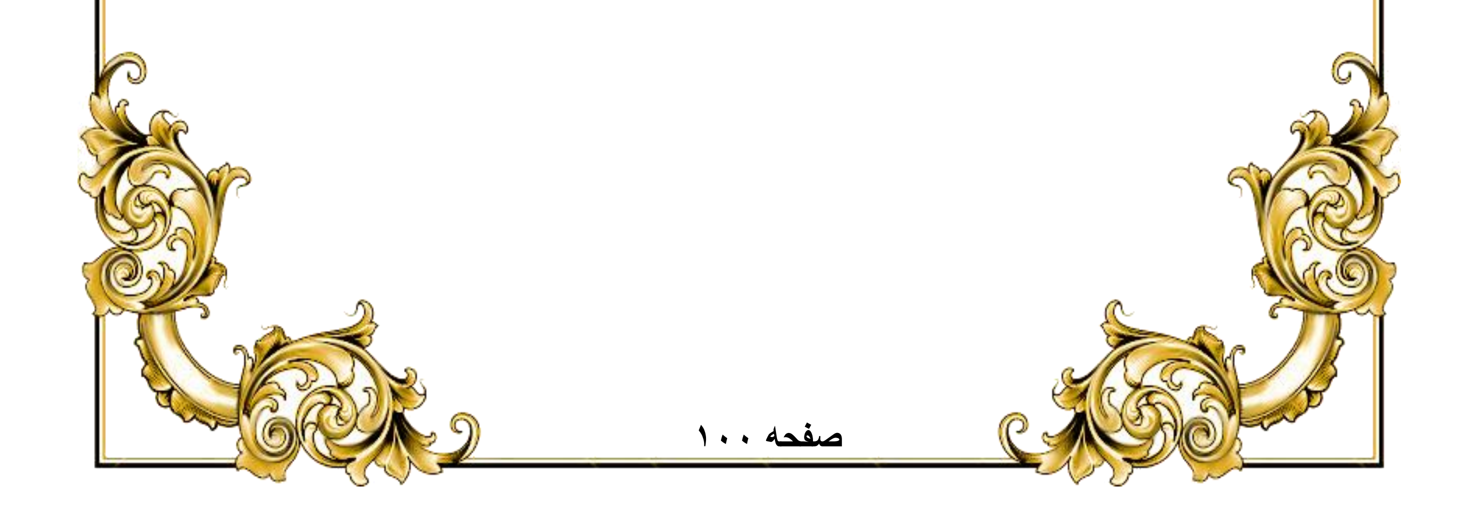
إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعۡبُدۡنِي وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِذِكۡرِيٓ :

به راستی من الله هستم. و جز من هیچ خدایی نیست! فقط مرا پرستش کن. و به یادِ من نماز به پای دار!

۲۱۹ : گلایه خداوند از حضرت آدم : سوره طه آیه ۱۱۵

وَلَقَدۡ عَهِدۡنَآ إِلَىٰٓ ءَادَمَ مِن قَبۡلُ فَنَسِيَ وَلَمۡ نَجِدۡ لَهُۥ عَزۡمٗا :

قبل از این ما با آدم نیز پیمان بستیم. امّا او فراموش کرد و ما او را فرد راسخی نیافتیم!

۲۲۰- اشاره به داستان آدم و ابلیس :

سوره طه آیات۱۱۶ ـ ۱۱۷ ـ ۱۱۸ ـ ۱۱۹ ـ ۱۲۰ ـ ۱۲۱ ـ ۱۲۲ ـ ۱۲۳

آیه ۱۱۶ : وَإِذۡ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ أَبَىٰ :
در آن هنگام که به فرشتگان گفتیم آدم را سجده کنید، همه سجده کردند مگر ابلیس که از فرمان، سرباز زد!

آیه ۱۱۷ : فَقُلۡنَا يَٰٓـَٔادَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوّٞ لَّكَ وَلِزَوۡجِكَ فَلَا يُخۡرِجَنَّكُمَا مِنَ ٱلۡجَنَّةِ فَتَشۡقَىٰٓ :
گفتیم: ای آدم! این ابلیس دشمن تو و همسر توست، مراقب باش تا شما را از بهشت امن و راحت‌تان بیرون نکند که به زحمت خواهی افتاد!

آیه ۱۱۸ : إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعۡرَىٰ :
تو در این بهشتی که هستی هیچ‌گاه نه گرسنگی خواهی دید و نه عریان و بی‌لباس خواهی شد!

آیه ۱۱۹ : وَأَنَّكَ لَا تَظۡمَؤُاْ فِيهَا وَلَا تَضۡحَىٰ :
در این بهشت نه تشنگی به سراغت می‌آید، نه حرارت آفتاب آزارت می‌رساند!

آیه ۱۲۰ : فَوَسۡوَسَ إِلَيۡهِ ٱلشَّيۡطَٰنُ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ هَلۡ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ ٱلۡخُلۡدِ وَمُلۡكٖ لَّا يَبۡلَىٰ :
امّا شیطان او را وسوسه کرد و گفت: ای آدم! آیا می‌خواهی تو را به درخت جاودانگی و فرمانروایی و قدرتی که هیچ‌گاه از بین نمی‌رود، راهنمایی کنم؟

آیه ۱۲۱ : فَأَكَلَا مِنۡهَا فَبَدَتۡ لَهُمَا سَوۡءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخۡصِفَانِ عَلَيۡهِمَا مِن وَرَقِ ٱلۡجَنَّةِ وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ : بدین‌سان آدم و حوا از آن درخت خوردند [و بی‌درنگ پوشش بهشتی‌شان فرو ریخت] وعورت‌شان نمایان شد. آن‌گاه تلاش کردند تا از برگ‌های درختان بهشتی برای خود پوششی ترتیب دهند. بدانید که آدم نافرمانی پروردگارش را کرد و از بهشت او محروم شد!

آیه ۱۲۲ : ثُمَّ ٱجۡتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَتَابَ عَلَيۡهِ وَهَدَىٰ :
سرانجام خداوند او را مورد توجه قرار داد، و توبه‌اش را پذیرفت، و به راه درست و نجات‌بخش هدایتش کرد

آیه ۱۲۳ : قَالَ ٱهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًۢا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ :

خدا گفت: همگی از بهشت و این مقام و مرتبت پایین روید، که دشمن یکدیگر خواهید بود! امّا هرگاه هدایت من به سراغتان آمد هر که از آن تبعیت کند بداند که در هیچ امری نه گمراه می‌شود و نه به زحمت می‌افتد

۲۲۱– اشاره به انسان هایی که از خداوند روی برگرداندند : سوره طه آیه ۱۲۴

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِى فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ أَعْمَىٰ :
و هر که از یاد من روی بگرداند، زندگی سخت و طاقت‌فرسایی نصیبش خواهد شد. و در روز قیامت [که همه جا مملو از حقیقت است] او را نابینا محشور خواهیم کرد!

۲۲۲– اشاره به زمان های تسبیح و حمد و ستایش خداوند : سوره طه آیه ۱۳۰

فَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ ءَانَآئِ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ ٱلنَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ :
بر حرف‌هایی که می‌زنند صبر داشته باش! و پروردگارت را قبل از طلوع خورشید و قبل از غروبش به پاکی ستایش کن. و نیز در ساعاتی از شب و ساعاتی از روز، تسبیح خداوند را به جای آور تا خشنود شوی و آرامش یابی

۲۲۳ – اشاره به کسانی که در دنیا غرق در خوشی و آسایش هستند : سوره طه آیه ۱۳۱

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ :
اگر کسانی را از یک زندگی خوش و پر نعمت بهره‌مند کردیم، تو چشم خود را به آن ندوز! زیرا این چیزها شکوفه‌های چند روزه دنیاست و ما به همین وسیله، آن‌ها را مورد آزمایش قرار می‌دهیم!

بدان که رزق و روزی پروردگارت، بهتر و ماندنی‌تر از هر چیز دیگر است!

۲۲۴ - اشاره به اینکه وظیفه هر کسی است که خوانواده خود را به سمت نماز سوق دهد :   سوره طه   آیه ۱۳۲

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًا ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ وَٱلْعَـٰقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ :

خانواده خود را به اقامه نماز امر کن، و خود بر انجام آن صبر و استقامت بورز. بدان که ما هیچ روزیی از تو نمی‌خواهیم، زیرا خود ما روزی تو را می‌دهیم. و بدان که عاقبتِ خیر از آنِ کسانی است که حرمت اوامر خدا را نگاه می‌دارند

سوره انبیاء

سوره انبیاء بیست و یکمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء ۱۷ قرآن جای داردی دارد. نامگذاری این سوره به نام انبیاء به دلیل وجود نام شانزده پیامبر در آن است. از موضوعات اساسی سوره انبیاء توحید، نبوت، معاد و غفلت‌زدایی از مردم است . آیات ۸۷ و ۸۸ این سوره که به آیه نماز غفیله یا ذکر یونسیه معروف است و آیه ۱۰۵ که بر ارث بردن زمین توسط صالحان اشاره دارد، از آیات مشهور این سوره است.

۲۲۵ – اشاره به اینکه پیامبران هم از جنس انسان هستند و تفاوتی با بقیه ندارند :

سوره انبیاء   آیه ۸

وَمَا جَعَلْنَـٰهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ وَمَا كَانُوا۟ خَـٰلِدِينَ :

(بدانید که) ما پیامبران را بدن‌هایی ندادیم که به غذا نیاز نداشته باشند![هم چنین در دنیا] آن‌ها را جاودانه نکردیم! (آن‌ها هم بشری مثل شما هستند)

۲۲۶– اشاره به قرآن که کتاب نجات و راهنمایی بزرگ است :

سوره :انبیاء آیه ۱۰

لَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ كِتَـٰبًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ :

کتابی برای شما نازل کردیم که ذکر شما (و راز موفقیت شما) در آن‌است پس چرا در آن تعقّل نمی‌کنید؟!

۲۲۷ – اشاره به علت خلق آسمان و زمین و مخلوقات توسط خداوند :

سوره انبیاء آیات ۱۶ – ۱۷ – ۱۸

آیه ۱۶ - وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَـٰعِبِينَ :

بدانید ما آسمان و زمین و آنچه را بین آن‌هاست برای بازی خلق نکردیم !

آیه ۱۷ - لَوْ أَرَدْنَآ أَن نَّتَّخِذَ لَهْوًا لَّٱتَّخَذْنَـٰهُ مِن لَّدُنَّآ إِن كُنَّا فَـٰعِلِينَ :

اگر به دنبال سرگرمی و بازیچه می‌بودیم توانایی آن را داشتیم که خودمان بازیچه‌ای خلق کنیم! و نیاز به این همه صبر و گذشت و ارسال پیامبران و معجزات و هدایت و غیره نبود

آیه ۱۸ - بَلْ نَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ عَلَى ٱلْبَـٰطِلِ فَيَدْمَغُهُۥ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ ٱلْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ :

بلکه اراده کرده‌ایم [با توجه به اختیاری که به شما داده‌ایم] حق را بر باطل بکوبیم تا آن را متلاشی کند، [آن‌گاه خواهید دید که] باطل رفتنی است. پس وای بر شما به خاطر توصیف‌هایی که [از خدا] می‌کنید

۲۲۸ – اشاره به اینکه خداوند هیچ فرزندی ندارد : سوره انبیاء آیه ۲۶

وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَـٰنُ وَلَدًا ۗ سُبْحَـٰنَهُۥ ۚ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ :

و ادّعا کردند خدای رحمان، فرزندی (چون عیسی مسیح و عُزیر و یا از جنس فرشتگان) اختیار کرده است! خداوند سبحان از این اوهام مبرّاست. آن‌ها فقط بندگان گرامی و محترم خدا هستند !

۲۲۹ – اشاره به اینکه هیچ کسی بدون اجازه خداوند نمیتواند در قیامت شفاعت کسی را بکند :

سوره انبیاء آیه ۲۸

۲۳۰ – اشاره به خلقت خورشید و ماه وحرکت آنها در مدار توسط خداوند :

سوره انبیاء آیه ۳۳

وَهُوَ ٱلَّذِی خَلَقَ ٱلَّیۡلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ كُلٌّ فِی فَلَكٍ یَسۡبَحُونَ :

او کسی است که شب، روز، خورشید و ماه را خلق کرده است و هرکدام در مدارِ خویش شناورند!

۲۳۱ – آیه ایی عظیم برای استغفار کردن : سوره انبیاء آیه ۸۷

وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبًا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقۡدِرَ عَلَیۡهِ فَنَادَىٰ فِی ٱلظُّلُمَٰتِ أَن (لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّی كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِینَ)

و ذوالنون (یونس) را یاد کن! هنگامی‌که خشمگینانه [از میان قوم خود] برفت و گمان کرد که ما بر او سخت نمی‌گیریم. [آن‌گاه که در شکم نهنگی جایش دادیم] از اعماق تاریکی فریاد برآورد که: ای خدای پاک و منزه! هیچ معبودی جز تو نیست، و من اعتراف می‌کنم که از جماعت ظالمان بوده‌ام!

۲۳۲ – اشاره به وارثان زمین : سوره انبیاء آیات ۱۰۵ – ۱۰۶

آیه ۱۰۵ - وَلَقَدۡ كَتَبۡنَا فِی ٱلزَّبُورِ مِنۢ بَعۡدِ ٱلذِّكۡرِ أَنَّ ٱلۡأَرۡضَ یَرِثُهَا عِبَادِیَ ٱلصَّٰلِحُونَ :

ما در زبور، قبل از تورات مقرر کردیم که وارث زمین، بندگان شایسته‌ام خواهند بود

آیه ۱۰۶ - إِنَّ فِی هَٰذَا لَبَلَٰغًا لِّقَوۡمٍ عَٰبِدِینَ :

در این نکته ابلاغ روشنی برای مردم خداپرست است!

سوره حج

سوره حج بیست دومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء ۱۷قرآن قرار دارد. این سوره به مناسبت اشاره به احکام و مسائل حج در آیات ۲۵ تا ۳۷ و نیز فرمان اعلان عمومی حج، به این نام برگزیده شده است .این سوره شامل چندین حکم فقهی حج مانند واجبات حج، احکام قربانی، حلال بودن گوشت حیوانات، وواجبات طواف خانه خدا در حج و... است . آیه ۲۷ مبنی بر اعلام عموم حج، آیه ۳۲ درباره تعظیم شعائر و آیه ۳۸ درباره دفاع خداوند از مؤمنان از آیات نامدار سوره حج است. آیه ۳۹ مشهور به آیه اذن جهاد از مهمترین آیه‌هایی این سوره و اولین آیه برای جواز جهاد با مشرکین است.

۲۳۳ – اشاره به مراحل آفرینش انسان توسط خداوند یگانه : سوره حج آیه ۵

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِى رَيْبٍ مِّنَ ٱلْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَـٰكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ۚ وَنُقِرُّ فِى ٱلْأَرْحَامِ مَا نَشَآءُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوٓا۟ أَشُدَّكُمْ ۖ وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرْذَلِ ٱلْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنۢ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْـًٔا ۚ وَتَرَى ٱلْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنۢبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍۭ بَهِيجٍ :

ای مردم! اگر در مورد زنده شدن دوباره، در شک و تردیدید [توجه داشته باشید که] در ابتدا ما شما را از خاک آفریدیم؛ و آن‌گاه نطفه کردیم سپس لخته خونی شُدید و بعد پاره گوشتی به صورت تمام و ناتمام! [این کارها را کردیم تا قدر خود را] بر شما آشکار کنیم. و در رحم‌ها آن‌چه را صلاح بدانیم تا مدّتی معیّن حفظ می‌کنیم. سپس شما را چون کودکی بیرون می‌آوریم تا به رشد و تکامل خویش برسید. برخی از شما می‌میرند و برخی دیگر به سن سالخوردگی بُرده خواهند شد. تا جایی‌که از فرط پیری هرچه را خوانده و دانسته است فراموش کند! حتّی زمین را در ابتدا خشک و مرده و بی‌گیاه می‌بینی، امّا هنگامی‌که باران را بر آن نازل کنیم به حرکت درآمده، جان می‌گیرد. و متعاقب آن انواع گیاهان زیبا و شاداب را می‌رویاند

۲۳۴ – اشاره به کسانی که در قیامت به عذابشان معترض میشوند :

سوره حج آیه ۱۰

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ :

[و اگر کسی اعتراضی کند خواهیم گفت]: این دستاورد خودت است. و خداوند بزرگ به بندگانش ظلم نمی‌کند!

۲۳۵ – اشاره به انسان هایی که در آرامش دنیوی شکرگذار خداوندند و هنگام غم و اندوه منکر خداوند : سوره حج آیه ۱۱

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَعْبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُۥ خَيْرٌ ٱطْمَأَنَّ بِهِۦ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ :

برخی مردم فقط خدا را از روی حرف می‌پرستند. این‌گونه آدم‌ها هر وقت خیری به آن‌ها رسد نسبت به او آرامش و اطمینان پیدا می‌کنند، و هرگاه بلایی دامنگیرشان شود از او روی برمی‌گردانند. این چنین کسان، هم در دنیا و هم در آخرت زیان می‌بینند، زیانی که کاملاً آشکار است!

۲۳۶ – اشاره به اینکه هنگام قربانی کردن حیوانات نام خدا را یاد کنید :

سوره حج آیات ۳۳ – ۳۴

آیه ۳۳ : لَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَآ إِلَى ٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ :

در چهارپایان تا زمان معیّن، منافعی برای شما قرار داده‌ایم [امّا آن‌گاه که قرار است قربانی شوند] محل آن‌ها همان خانه شریف خداست!

آیه ۳۴ : وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَلَهُۥٓ أَسْلِمُوا۟ وَبَشِّرِ ٱلْمُخْبِتِينَ :

و برای هر امّتی شیوه‌ای قرار دادیم تا بر چهارپایانی که روزیِ آن‌ها کردیم نام خدا را ببرند.

بدانید! که خدای شما، خدای یکتاست. و فقط سراپا تسلیم او باشید. ای پیامبر!

[به آن‌ها که در برابر اوامر الهی متواضعند بشارت ده

۲۳۷ – اشاره به نحوه ذبح شتر :   سوره حج   آیه ۳۶

وَٱلْبُدْنَ جَعَلْنَـٰهَا لَكُم مِّن شَعَـٰٓئِرِ ٱللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَٱذْكُرُواْ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُواْ مِنْهَا وَأَطْعِمُواْ ٱلْقَانِعَ وَٱلْمُعْتَرَّ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَـٰهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ :

شتران گوشتی را برای شما جزو شعائر الهی قرار داده‌ایم، در آن‌ها برای شما خیر و برکت است. [هنگام ذبح] وقتی هنوز ایستاده‌اند نام خدا را بر آن‌ها بخوانید و چون پهلوی‌شان به زمین رسید [و جان دادند] از آن‌ها بخورید، و هم فقرای قانع و هم فقرای معترض به قسمتِ خویش را اطعام کنید. این‌چنین آن نعمت‌ها را در اختیار شما گذاشتیم تا شاید شکرگزار شوید

۲۳۸ – اشاره به علت تقسیم کردن گوشت قربانی بین فقرا و نیازمندان :   سوره حج   آیه ۳۷

لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَـٰكِن يَنَالُهُ ٱلتَّقْوَىٰ مِنكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُواْ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَبَشِّرِ ٱلْمُحْسِنِينَ :

نه گوشت آن‌ها به خدا می‌رسد و نه خون آن‌ها؛ امّا تقوای شما و حرمت نگاه داشتن شما، به خدا می رسد! این چنین آن نعمت‌ها را در اختیار شما گذاشت تا به شکرانه راهنمائی-هایی که به شما ارزانی کرد، خداوند را به بزرگی یاد کنید. [ای پیامبر]! نیکوکاران را [به پاداشی بزرگ] بشارت ده

۲۳۹ – اشاره به اجازه جنگ کردن در هنگام مقابله با متجاوزان :   سوره حج   آیه ۳۹

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَـٰتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُواْ وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ :

به کسانی‌که مورد ظلم قرار گرفته‌اند [و جنگ بر آن‌ها تحمیل شده] اجازه مقابله با دشمن داده شده است. و خداوند بر نصرت آن‌ها تواناست

۲۴۰ – اشاره به یاری خداوند برای کسانی که دراجرای اوامر خداوند او را یاری کنند :

سوره حج   آیه ۴۰

ٱلَّذِينَ أُخْرِجُواْ مِن دِيَـٰرِهِم بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّآ أَن يَقُولُواْ رَبُّنَا ٱللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ صَوَٰمِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَٰتٌ وَمَسَـٰجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا ٱسْمُ ٱللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ :

کسانی‌که از سرزمین‌شان به ناحق رانده شده‌اند،

آیا غیر از این می‌گفتند که :پروردگار ما الله است؟! و اگر

خداوند عدّه‌ای را به وسیله عدّه‌ای دیگر منکوب نمی‌کرد، بدون شک دِیرها و

صومعه‌ها و معابدِ یهود و مسیحیان و بسیاری از مساجدی که نام الله در آن برده

می‌شود، ویران می‌شد. بدانید !هرکس خدا را [دراجرای اوامرش] یاری کند، خداوند نیز

او را یاری خواهد کرد !قطعاً خداوند مقتدر و پیروز است

۲۴۱ – اشاره به ناتوانی بت ها : سوره حج آیه ۷۳

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٞ فَٱسۡتَمِعُواْ لَهُۥٓۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخۡلُقُواْ ذُبَابٗا وَلَوِ ٱجۡتَمَعُواْ لَهُۥۖ وَإِن يَسۡلُبۡهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيۡـٔٗا لَّا يَسۡتَنقِذُوهُ مِنۡهُۚ ضَعُفَ ٱلطَّالِبُ وَٱلۡمَطۡلُوبُ :

ای مردم! برای شما مثالی زده شده، به آن گوش فرا دهید. کسانی را که به جای الله به خدایی می‌خوانید، هرگز توانایی خلق یک مگس را هم ندارند حتّی اگر همه‌شان جمع شوند [و دست به دست هم دهند]! اگر مگسی چیزی از آن‌ها برباید نمی‌توانند از او پس بگیرند، هم طالب و هم مطلوب هردو ناتوانند!

۲۴۲ – اشاره بر اینکه خداوند هم از فرشتگان و هم از آدمیان پیامبرانی را برگزیده اند :

سوره حج آیه ۷۵

ٱللَّهُ يَصۡطَفِي مِنَ ٱلۡمَلَـٰٓئِكَةِ رُسُلٗا وَمِنَ ٱلنَّاسِۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٞ :

خداوند هم از فرشتگان و هم از آدمیان پیامبرانی برگزیده است. بدانید! که خداوند شنوا و بیناست

سوره مومنون

سوره مؤمنون بیست و سومین سوره از قران کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۱۸ قرآن قرار دارد. این سوره به دلیل اشاره به ۱۵ صفت از صفات مؤمنان، مؤمنون نامیده شده است. رویگردانی از کار و سخن بیهوده، پیشتاز بودن در کارهای خیر، اشاره به داستان حضرت موسی(ع) و حضرت نوح(ع)، خلقت انسان و معاد از مباحث این سوره است. آیات ۹۹ و ۱۰۰ درباره آرزوی کافران هنگام مرگ برای بازگشت به دنیا و انجام اعمال صالح از آیات مشهور سوره مؤمنون است.

۲۴۳ – اشاره به مراحل آفرینش انسان :

سوره مومنون آیات ۱۲ – ۱۳ – ۱۴ – ۱۵ – ۱۶

آیه ۱۲ : وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ مِن سُلَـٰلَةٍ مِّن طِينٍ :
به راستی انسان را از عصاره گِل آفریدیم

آیه ۱۳ : ثُمَّ جَعَلْنَـٰهُ نُطْفَةً فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ :
سپس او را به صورت نطفه‌ای در یک جای مطمئن (رحم) قراردادیم

آیه ۱۴ : ثُمَّ خَلَقْنَا ٱلنُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا ٱلْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا ٱلْمُضْغَةَ عِظَـٰمًا فَكَسَوْنَا ٱلْعِظَـٰمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَـٰهُ خَلْقًا ءَاخَرَ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ أَحْسَنُ ٱلْخَـٰلِقِينَ :
آن‌گاه از نطفه، لخته خونی آفریدیم، و آن لخته خون را به پاره گوشتی بدل کردیم، سپس اسکلتش را ساختیم، و بر آن گوشت رویاندیم، و سرانجام او را به شکل جدیدی درآوردیم. حقیقتاً بزرگ است خدایی که بهترین خلق‌کنندگان است!

آیه ۱۵ : ثُمَّ إِنَّكُم بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ :

و بعد [از همه این کارهای شگفت] بالاخره همه‌تان خواهید مرد!

آیه ۱۶ : ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ تُبْعَثُونَ :

و در روز قیامت دوباره زنده خواهید شد [تا دستاورد اعمالتان را] ببینید

۲۴۴ ـ اشاره به داستان حضرت نوح :

سوره مومنون آیات ۲۶ ـ ۲۷ ـ ۲۸ ـ ۲۹ ـ ۳۰

آیه ۲۶ : قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى بِمَا كَذَّبُونِ : نوح گفت: پروردگارا! حال که مرا تکذیب می‌کنند یاریم کن!

آیه ۲۷ : فَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ أَنِ ٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَآءَ أَمْرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ فَٱسْلُكْ فِيهَا مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَـٰطِبْنِى فِى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ :

سرانجام به او وحی کردیم تا زیر نظر ما و با بهره‌گیری از وحی ما، کشتی الهی را بسازد و هنگامی‌که دستور ما صادر شد، و آب از تنور جوشیدن گرفت به او گفتیم: از هر حیوانی یک جفت به همراه خانواده‌ات سوار کشتی کن [تا نجات یابند]. البتّه به جز کسانی‌که قبلاً وعده هلاکـشان را داده‌ایم! و دیگر در مورد این ظالمان با من سخن مگو که همه غرق شدنی هستند!

آیه ۲۸ : فَإِذَا ٱسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى ٱلْفُلْكِ فَقُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى نَجَّىٰنَا مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّـٰلِمِينَ :

و هنگامی‌که تو و همه کسانی‌که با تو هستند، بر کشتی سوار شدید بگو: الحمدلله که ما را از دست قومِ ظالمان نجات داد!

آیه ۲۹ : وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِى مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ :

و بگو: پروردگارا! مرا در جایی امن و با برکت فرودآر، زیرا تو بهترین راهبرانی

آیه ۳۰ : إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ :

قطعاً در همهٔ این‌ها، عبرت‌هایی است و ما فقط مورد آزمایش بوده‌ایم

۲۴۵ ـ اشاره به یگانگی خداوند علی و اعلی : سوره مومنون آیه ۹۱

مَا ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ مِن وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُۥ مِنْ إِلَـٰهٍ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَـٰهٍۭ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَـٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ : خداوند، هیچ فرزندی اختیار نکرده. و هیچ خدایی با او همکاری ندارد! اگرچنین بود هر خدایی با مخلوقات خویش به سویی می‌رفت. و بعضی بر بعضی دیگر سلطه‌جویی می‌کردند. منزّه است خدا از آن چه که توصیف می‌کنند!

سوره نور

سوره نور بیست و چهارمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که جزء ۱۸ قرآن قرار دارد. این سوره را از آن جهت نور می‌نامند که کلمه نور ۷ بار در آن به کار رفته و آیه نور در آن آمده است. سوره نور احکام فقهی بسیاری چون حدّ زنا و نسبت زنا دادن و واجب بودن حجاب برای زنان را بیان می‌کند. همچنین در این سوره به ماجرای اِفک و مسائل مربوط به نکاح و افترا، بهتان، تهمت اشاره شده و از اشاعه فحشاء نهی شده است.

۲۴۶ – اشاره به حکم مرد و زن زناکار : سوره نور آیه ۲ – ۳

آیه ۲ : ٱلزَّانِيَةُ وَٱلزَّانِى فَٱجْلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا مِاْئَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِى دِينِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ :

مرد و زن زناکار را به هر یک صد تازیانه بزنید. و در دین خدا، نسبت به آن دو، محبّت کاذب شما را فرا نگیرد، اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارید! حتّی گروهی از اهل ایمان، شاهد این مجازات باشند

آیه ۳ : ٱلزَّانِى لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَٱلزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَآ إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ :

مرد زناکار جز با زن زناکار یا مشرکه ازدواج نمی‌کند. و زن زناکار را جز مرد زناکار یا مشرک به ازدواج خود درنمی‌آورد. و همه این موارد برای اهل ایمان حرام است

۲۴۷ – حکم برای تهمت زدن به زنان پاکدامن به زناکاری : سوره نور آیه ۴

وَٱلَّذِينَ يَرْمُونَ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُواْ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ فَٱجْلِدُوهُمْ ثَمَٰنِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُواْ لَهُمْ شَهَٰدَةً أَبَدًا وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ :

کسانی‌که زنان پاکدامن را به زِنا متّهم می‌کنند، سپس برای اثبات ادّعای خود چهار شاهد عادل نمی‌آورند، هشتاد تازیانه بزنید، و دیگر هرگز شهادتشان را در هیچ موردی نپذیرید، زیرا آن‌ها زشت کردار و بد سیرت‌اند!

۲۴۸ – حکم اشخاصی که به همسران خود تهمت زنا کاری میزنند :

سوره نور آیات ۶ – ۷ – ۸ – ۹

آیه ۶ - وَٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ أَزۡوَٰجَهُمۡ وَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ شُهَدَآءُ إِلَّآ أَنفُسُهُمۡ فَشَهَٰدَةُ أَحَدِهِمۡ أَرۡبَعُ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ :

و کسانی‌که همسران خود را به زِنا متّهم می‌کنند، و غیر از خودشان هیچ شاهد دیگری ندارند، هر یک از آن‌ها باید چهار مرتبه به نام الله، شهادت دهد که از راستگویان است!

آیه ۷ : وَٱلۡخَٰمِسَةُ أَنَّ لَعۡنَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡهِ إِن كَانَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ :

و بار پنجم بگوید: نفرین خدا بر او باد، اگر از دروغگویان باشد!

آیه ۸ : وَيَدۡرَؤُاْ عَنۡهَا ٱلۡعَذَابَ أَن تَشۡهَدَ أَرۡبَعَ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ :

و اگر زن چهار مرتبه به نام الله شهادت دهد که مرد از دروغگویان است، حدّ از او برداشته می‌شود

آیه ۹ : وَٱلۡخَٰمِسَةَ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَآ إِن كَانَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ :

و برای بار پنجم بگوید: غضب خدا بر او باد، اگر مرد از راستگویان باشد!

۲۴۹ – اشاره به اطاعت نکردن ازشیطان : سوره نور آیه ۲۱

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ وَمَن يَتَّبِعۡ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِ فَإِنَّهُۥ يَأۡمُرُ بِٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِۚ وَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنۡ أَحَدٍ أَبَدٗا وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ :

ای همه کسانی که به حقایق ایمان آورده‌اید، پا جای پای شیطان مگذارید! هر کس از راه او تبعیت کند، بداند! که شیطان فقط امر به زشت‌کاری و منکر می‌کند .اگر فضل و رحمت الهی بر شما نبود، هیچ کدام از شما هرگز روی پاکیزگی و طهارت را نمی‌دید! امّا خدا هر کس را صلاح بداند پاکیزه می‌گرداند، و خدا شنوا و آگاه است

۲۵۰ – اشاره به افرادی که دارای وسعت رزق هستند : سوره نور آیه ۲۲

وَلَا يَأۡتَلِ أُوْلُواْ ٱلۡفَضۡلِ مِنكُمۡ وَٱلسَّعَةِ أَن يُؤۡتُوٓاْ أُوْلِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينَ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۖ وَلۡيَعۡفُواْ وَلۡيَصۡفَحُوٓاْۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغۡفِرَ ٱللَّهُ لَكُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٌ :

آن‌ها که دارای مال و وسعت رزق و روزی هستند نباید

قسم بخورند که به خویشاوندان و مساکین و مهاجرانِ راه خدا، چیزی نمی‌دهیم.

بلکه باید ببخشند و گذشت نمایند! مگر دوست ندارید خدا نیز از گناهان شما در

گذرد؟! بدانید! که خداوند، آمرزنده و با گذشت است

۲۵۱ – اشاره به عقئبت کسانی که به زنان پاکدامن تهمت زنا میزنند : سوره نور آیه ۲۳

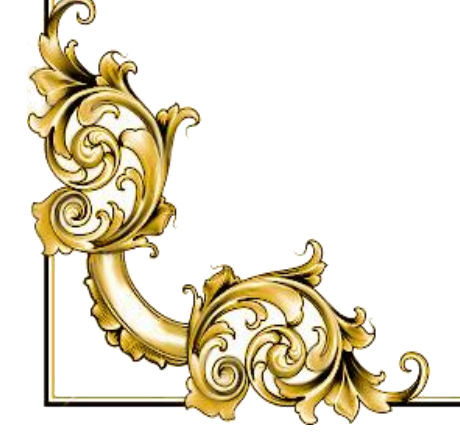
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَرْمُونَ ٱلْمُحْصَنَـٰتِ ٱلْغَـٰفِلَـٰتِ ٱلْمُؤْمِنَـٰتِ لُعِنُوا۟ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ :
کسانی‌که زنانِ پاکدامن و مؤمنه و بی‌خبر از گناه را تهمت زِنا می‌زنند، هم در دنیا و هم در آخرت گرفتار نفرین‌اند. و عذابی بزرگ برای‌شان مهیّاست

۲۵۲ – مقررات ورود به خانه های یکدیگر : سوره نور آیات ۲۷ – ۲۸ – ۲۹

آیه ۲۷ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ تَسْتَأْنِسُوا۟ وَتُسَلِّمُوا۟ عَلَىٰٓ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ : ای اهل ایمان! به غیر از خانه‌های خودتان به خانه‌ای وارد مشوید، مگر آن‌که اجازه بگیرید. و بر اهل آن خانه سلام کنید! این کار برای شما خیر و برکت است. امید آن که پند بگیرید

آیه ۲۸ : فَإِن لَّمْ تَجِدُوا۟ فِيهَآ أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِن قِيلَ لَكُمُ ٱرْجِعُوا۟ فَٱرْجِعُوا۟ هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ : و اگر کسی در آن خانه نبود [و کسی را نیافتید]، هرگز وارد نشوید. تا زمانی‌که اجازه داده شود. و اگر اهل خانه‌ای به شما گفتند: برگردید! پس برگردید. این کار برای [حفظ شرف] شما بهتر است. بدانید! که خداوند به عملکردتان آگاه است

آیه ۲۹ : لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا۟ بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَـٰعٌ لَّكُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ: امّا گناهی بر شما نیست اگر به خانه‌های غیرمسکونی، که متاعی در آن دارید وارد شوید. بدانید! هرچه را آشکار انجام دهید، و یا کتمانش کنید، خدا از آن آگاه است

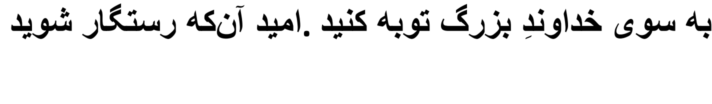
۲۵۳ – اشاره به چشم چرانی و نگاه حیظ مردان :   سوره نور   آیه ۳۰

قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا۟ مِنْ أَبْصَـٰرِهِمْ وَيَحْفَظُوا۟ فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ : به مردان اهل ایمان بگو: که چشمان خود را از نگاهِ بد و وسوسه‌انگیز فرو گیرند. و پاکدامنی خود را حفظ کنند، زیرا این کار برای [حفظ شرف]شان بهتر است. و بدانند! که خداوند از عملکردشان با خبر است

۲۵۴ – آیین حفظ حجاب برای زنان :   سوره نور   آیه ۳۱

وَقُل لِّلْمُؤْمِنَـٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَـٰرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ ءَابَآئِهِنَّ أَوْ ءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَآئِهِنَّ أَوْ أَبْنَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ أَخَوَٰتِهِنَّ أَوْ نِسَآئِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُهُنَّ أَوِ ٱلتَّـٰبِعِينَ غَيْرِ أُو۟لِى ٱلْإِرْبَةِ مِنَ ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا۟ عَلَىٰ عَوْرَٰتِ ٱلنِّسَآءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ :

و به زنان اهل ایمان نیز بگو: که چشمان خود را از نگاه بد و وسوسه‌انگیز فرو گیرند، و پاکدامنی خود را حفظ نمایند. و زیبائی‌های خود را جز آن مقدار که [قهراً] پیداست آشکار نکنند، و دنباله دستمال سرِ خود را بر گریبان بیاندازند، و زینت‌های خود را آشکار نکنند. مگر برای شوهرانشان، یا پدرانشان، یا پدرانِ شوهرانشان، یا پسرانشان، یا پسرانِ شوهرانشان، یا برادرانشان، یا پسرانِ برادرانشان و یا پسرانِ خواهرانشان، و یا زنان همکیش‌شان، یا بندگانشان، و یا خدمتگزارانشان، که تمایلی به جنس زن ندارند. و یا کودکانی که از وضعیّتِ جنسی زنان بی‌خبرند! همچنین زنان نباید چنان پای بر زمین

بکوبند که زینت-ها و زیبائی‌هایی که مخفی کرده‌اند دانسته شود. ای اهل ایمان! همگی به سوی خداوندِ بزرگ توبه کنید .امید آن‌که رستگار شوید

۲۵۵ – امر به ازدواج برای زنان و مردان :   سوره نور   آیه ۳۲

وَأَنكِحُواْ ٱلْأَيَـٰمَىٰ مِنكُمْ وَٱلصَّـٰلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَآئِكُمْ إِن يَكُونُواْ فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ :

مردان و زنان مجرد، و همچنین غلامان و کنیزان شایسته و درستکار خود را همسر دهید، و اگر فقیر باشند، خداوند از فضل خویش آن‌ها را غنی می‌سازد، زیرا خداوند گشایش دهنده و آگاه است

۲۵۶ – اشاره به کسانی که توانایی ازدواج ندارند :   سوره نور   آیه ۳۳

وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَـٰبَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ ءَاتَىٰكُمْ وَلَا تُكْرِهُواْ فَتَيَـٰتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُواْ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعْدِ إِكْرَٰهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ :

امّا کسانی‌که توانایی ازدواج ندارند، عفّت و پاکدامنی پیشه کنند، تا این‌که خداوند بزرگ از فضل خویش آن‌ها را غنی سازد. و از بردگان شما، آن‌ها که طالب آزادی‌شان هستند، اگر در آن‌ها خیری یافتید و می‌توانند خود را اداره کنند با درخواست‌شان موافقت نمایید و از اموالی که خدا در اختیار شما گذاشته به آن‌ها چیزی بدهید. و کنیزانتان را به خاطر مال دنیا به خودفروشی وادار مکنید، اگر می‌خواهند پاک بمانند. و هر کس آن‌ها را وادار به این کار کند خداوند نسبت به آن زنان که مجبور شده‌اند، بخشنده و با گذشت است

۲۵۷ – اشاره به ماهیت وجودی خداوند :   سوره نور   آیه ۳۵

ٱللَّهُ نُورُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِۦ كَمِشْكَوٰةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ٱلْمِصْبَاحُ فِى زُجَاجَةٍ ٱلزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّىٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَـٰرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِىٓءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَىٰ نُورٍ يَهْدِى ٱللَّهُ لِنُورِهِۦ مَن يَشَآءُ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَـٰلَ لِلنَّاسِ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ :

الله، نورِ آسمان‌ها و زمین است. مَثَل نورِ او چون چراغ‌دانی است، که در آن چراغی است که درون حبابی قرار گرفته است، حبابی که از فرط درخشندگی، همانند ستاره‌ای پرنور است. این چراغ به واسطه روغن درخت با برکت زیتونی که نه شرقی است و نه غربی، روشن می‌شود! روغنی چنان شفاف که گویی

خود روشنی‌دهنده است، هرچند آتشی به آن نرسد. نور غرق در نور! بدانید! که خداوند به واسطه این نور، هر که را صلاح بداند هدایت می‌کند. و برای [آگاهی] مردم مَثَل‌ها می‌آورد. و خداوند بر هر چیزی آگاه است

۲۵۸ – اشاره به کسانی که به حقایق کافر شده اند : سوره نور آیه ۳۹

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَعۡمَٰلُهُمۡ كَسَرَابِۭ بِقِيعَةٖ يَحۡسَبُهُ ٱلظَّمۡـَٔانُ مَآءً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَهُۥ لَمۡ يَجِدۡهُ شَيۡـٔٗا وَوَجَدَ ٱللَّهَ عِندَهُۥ فَوَفَّىٰهُ حِسَابَهُۥۗ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ :

و کسانی که به حقایق کافر شده‌اند، عملکردشان چون سرابی در بیابان است .تشنه آن را آبی زلال تصور می‌کند امّا هنگامی‌که به آن می‌رسد، چیزی نمی‌بیند جز خدایی که در برابرش است. و او هم جزایش را به تمام می‌دهد !بدانید! که خداوند سریعاً حساب‌ها را پرداخت می‌نماید!

۲۵۹ – اشاره به کسانی که خداوند نوری از وجود مبارک خود را در آنها قرار نداده است :

سوره نور آیه ۴۰

أَوۡ كَظُلُمَٰتٖ فِي بَحۡرٖ لُّجِّيّٖ يَغۡشَىٰهُ مَوۡجٞ مِّن فَوۡقِهِۦ مَوۡجٞ مِّن فَوۡقِهِۦ سَحَابٞۚ ظُلُمَٰتُۢ بَعۡضُهَا فَوۡقَ بَعۡضٍ إِذَآ أَخۡرَجَ يَدَهُۥ لَمۡ يَكَدۡ يَرَىٰهَاۗ وَمَن لَّمۡ يَجۡعَلِ ٱللَّهُ لَهُۥ نُورٗا فَمَا لَهُۥ مِن نُّورٍ :

یا عملکردشان همانند تاریکی‌های اعماق دریاست که موج‌های پی در پی آن را پوشانده است. و بر فراز آن، لایه‌های متعدد ابرهای تاریک است. به طوری‌که اگر کسی بخواهد دست خود را خارج کند، هرگز آن را نمی‌بیند! [آری] کسی که خدا نوری برای او قرار نداده هیچ نوری برایش وجود ندارد!

۲۶۰ – اشاره به خلقت حیوانات از آب : سوره نور آیه ۴۵

وَٱللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٖ مِّن مَّآءٖۖ فَمِنۡهُم مَّن يَمۡشِي عَلَىٰ بَطۡنِهِۦ وَمِنۡهُم مَّن يَمۡشِي عَلَىٰ رِجۡلَيۡنِ وَمِنۡهُم مَّن يَمۡشِي عَلَىٰٓ أَرۡبَعٖۚ يَخۡلُقُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ :

این خداست که هر جنبنده‌ای را از آب آفرید. و اکنون بعضی از آن‌ها بر شکم خود می‌خزند، و بعضی روی دو پای خود راه می‌روند، و برخی بر چهارپا! خداوند آن چه بخواهد خلق می‌کند، زیرا بر هر کاری تواناست

۲۶۱ ـ اشاره به اجازه گرفتن برای حضور در محضر یکدیگر :

سوره نور آیات ۵۸ ـ ۵۹

آیه ۵۸ : يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لِيَسْتَـْٔذِنكُمُ ٱلَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ وَٱلَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُواْ ٱلْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَٰثَ مَرَّٰتٍ مِّن قَبْلِ صَلَوٰةِ ٱلْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ ٱلظَّهِيرَةِ وَمِنۢ بَعْدِ صَلَوٰةِ ٱلْعِشَآءِ ثَلَٰثُ عَوْرَٰتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌۢ بَعْدَهُنَّ طَوَّٰفُونَ عَلَيْكُم بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ :

ای اهل ایمان! خدمتگزاران شما و نیز آنان که هنوز به بلوغ نرسیده‌اند، در سه نوبت [برای وارد شدن] بر شما اجازه بگیرند: یکی پیش از نماز صبح، دیگری در نیمروز هنگامی‌که لباس بیرون از خانه را از تن بیرون می‌آورید، و سوم، بعد از نماز عشاء، امّا غیر از این سه وقت، که وقت‌های خصوصی شماست. باکی بر شما و آن‌ها نیست [اگر بدون اجازه بر شما وارد شوند]. نسبت به یکدیگر توجه داشته باشید، خدمت یکدیگر کنید، بدانید! که خداوند آیاتش را این چنین برای شما بیان می‌کند و خدا آگاه و حکیم است

آیه ۵۹ : وَإِذَا بَلَغَ ٱلْأَطْفَٰلُ مِنكُمُ ٱلْحُلُمَ فَلْيَسْتَـْٔذِنُواْ كَمَا ٱسْتَـْٔذَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ :

و هنگامی‌که اطفال شما به سن بلوغ رسیدند [برای ورود بر شما] اجازه بگیرند، همان طور که کسانِ قبل از ایشان اجازه می‌گرفتند! این چنین خداوند آیاتش را برای شما بیان می‌کند، بدانید که خدا آگاه و حکیم است

۲۶۲ ـ اشاره به نحوه پوشش و حجاب زنان پیر و فرسوده : سوره نور آیه ۶۰

وَٱلْقَوَٰعِدُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِى لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَٰتٍۭ بِزِينَةٍ وَأَن يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ :

و زنان پیر و از کار افتاده‌ای که امیدی به ازدواج‌شان نیست، بر آن‌ها گناهی نیست اگر حجاب-شان را بردارند به شرط آن که جلوه‌آرایی نکنند، امّا اگر خود را بپوشانند برایشان بهتر است! بدانید که خدا شنوا و آگاه است

۲۶۳ – اشاره به اینکه در خانه های چه کسانی میتوان بدون اجازه غذا خورد و تاکید بر سلام کردن هنگام ورود به خانه ایی :   سوره نور   آیه ۶۱

لَّيۡسَ عَلَى ٱلۡأَعۡمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلۡأَعۡرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلۡمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۡ أَن تَأۡكُلُواْ مِنۢ بُيُوتِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ ءَابَآئِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ أُمَّهَٰتِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ إِخۡوَٰنِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ أَخَوَٰتِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ أَعۡمَٰمِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ عَمَّٰتِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ أَخۡوَٰلِكُمۡ أَوۡ بُيُوتِ خَٰلَٰتِكُمۡ أَوۡ مَا مَلَكۡتُم مَّفَاتِحَهُۥٓ أَوۡ صَدِيقِكُمۡ لَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ أَن تَأۡكُلُواْ جَمِيعًا أَوۡ أَشۡتَاتًا فَإِذَا دَخَلۡتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۡ تَحِيَّةً مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِ مُبَٰرَكَةً طَيِّبَةً كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ :   بر نابینا و لنگ و بیمار گناهی نیست. و نیز بر شما گناهی نیست اگراز خانه‌هایتان و یا خانه پدرانتان یا خانه مادرانتان یا خانه برادرانتان یا خانه خواهرانتان یا خانه عموهایتان یا خانه عمه‌هایتان یا خانه دائی‌هایتان یا خانه خاله‌هایتان یا خانه‌ای که کلید آن نزد شماست و یا خانه دوستانتان، چیزی بخورید، چه همه با هم بخورید و چه تک-تک. پس هنگامی که خواستید به خانه‌ای داخل شوید به یکدیگر سلام کنید. این تحیّتی با برکت و پاکیزه از سوی خداست. این چنین خداوندآیاتش را برای شما بیان می‌کند، امید آن که تعقّل نمایید!

سوره فرقان

سوره فُرقان بیست و پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء هجدهم و نوزدهم قرآن قرارگرفته است. فرقان یعنی جداکننده حق از باطل. این سوره بر مباحث توحید، معاد، نبوت و مبارزه با بت‌پرستی تأکید می‌کند و در آیات پایانی آن، ویژگی‌های مؤمنان راستین آمده است .آیه شصتم آن، سجده مستحب دارد و از آیات مشهور آن، آیه ۳۰ (مهجوریت قرآن)، ۵۳ (جدایی دریای شور و شیرین) و ۵۹ (خلقت عالَم در شش روز) است .از بخش های مهم این سوره، تبیین اوصاف عبادالرحمان است که بندگان خاص خدا هستند .

۲۶۴ – اشاره به یگانگی خداوند علی و اعلا :   سوره فرقان   آیه ۲

ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٌ فِى ٱلْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ فَقَدَّرَهُۥ تَقْدِيرًا :

همان کسی‌که فرمانروایی آسمان‌ها و زمین از آن اوست، و هیچ‌گاه فرزندی اختیار نکرده. و شریکی برای خود در امر اداره آفرینش برنگزیده است. خدایی که همه چیز را خلق کرد و به دقّت اندازه‌گیری نمود (آن‌ها را به اندازه و ظرفیت مناسب آفریده است)

۲۶۵ – اشاره به پشیمان شدن از انتخاب دوست و رفیق بد :   سوره فرقان   آیات ۲۸ – ۲۹

آیه ۲۸ : يَـٰوَيْلَتَىٰ لَيْتَنِى لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا :

ای وای بر من، کاش فلانی را به عنوان دوست و تکیه‌گاه خود انتخاب نمی‌کردم!

آیه ۲۹ : لَّقَدْ أَضَلَّنِى عَنِ ٱلذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَآءَنِى وَكَانَ ٱلشَّيْطَـٰنُ لِلْإِنسَـٰنِ خَذُولًا :

به راستی مرا از یاد خدا غافل کرد. آن هم بعد از آن که حق به سراغم آمده بود! حقیقتاً شیطان همواره خوارکننده انسان بوده است!

۲۶۶ – اشاره به خصلت بندگان خاصه خداوند :   سوره فرقان   آیه ۶۳

وَعِبَادُ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى ٱلْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلْجَـٰهِلُونَ قَالُوا۟ سَلَـٰمًا :

بندگانِ خدای رحمان کسانی هستند که با فروتنی روی زمین راه می‌روند، و هنگامی‌که نادانان، آن‌ها را مورد خطاب قرار دهند جز سلام چیزی نمی-گویند!

سوره شعرا

سوره شُعَراء بیست و ششمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۱۹ قرآن جای دارد. نامگذاری این سوره به نام شُعَراء به دلیل سخن گفتن از شاعران در آیات ۲۲۴ تا ۲۲۷ آن است .سوره شعراء به موضوع نهضت انبیا ازحضرت نوح تا حضرت محمد و سرانجام دشمنان آنان پرداخته و بیشتر روی اصول اعتقادی، توحید، معاد، دعوت پیامبران و اهمیت قرآن تأکید می‌کند. هدف اصلی سوره شعراء را دلداری به پیامبر در برابر تکذیب‌ها و تهمتهای قومش دانسته‌اند .آیه انذار که در آن، خدا از پیامبر (ص) می‌خواهد تا خویشان نزدیکش را به اسلام دعوت کند، از آیات مشهور سوره شعراء است .

۲۶۷ – اشاره به نفی کم فروشی : سوره شعرا آیات ۱۸۱ – ۱۸۲ – ۱۸۳

آیه ۱۸۱ - أَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ وَلَا تَكُونُواْ مِنَ ٱلْمُخْسِرِينَ :
حقّ پیمانه را ادا کنید و دیگران را به خسارت نیاندازید

آیه ۱۸۲ : وَزِنُواْ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ :
با ترازوی درست و دقیق وزن کنید

آیه ۱۸۳ : وَلَا تَبْخَسُواْ ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْاْ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ :
و حق مردم را کم ندهید و در زمین، فساد و تباهی به راه میاندازید

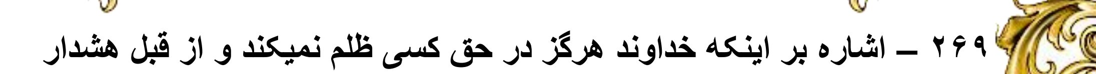
۲۶۸ – اشاره به اینکه قرآن از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است :

سوره شعرا آیات ۱۹۲ – ۱۹۳ -۱۹۴

آیه ۱۹۲ : وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ :
و این قرآن از سوی پروردگار جهانیان نازل شده است

آیه ۱۹۳ : نَزَلَ بِهِ ٱلرُّوحُ ٱلْأَمِينُ :
روح الامین (جبرائیل) آن را نازل کرده است

آیه ۱۹۴ : عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُنذِرِينَ :
آن هم بر قلب تو، تا [مردم را نسبت به دستاوردشان] هشدار دهی

۲۶۹ – اشاره بر اینکه خداوند هرگز در حق کسی ظلم نمیکند و از قبل هشدار داده بود :   سوره شعرا   آیات ۲۰۸ – ۲۰۹

آیه ۲۰۸ : وَمَآ أَهۡلَكۡنَا مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ :
ما اهل هیچ دیاری را هلاک نکردیم، مگر آن‌که قبل از آن هشداردهنده‌ای [برای‌شان] فرستادیم

آیه ۲۰۹ : ذِكۡرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَٰلِمِينَ :
تا حقایق را یادآور شوند و ما هیچ‌گاه ظالم نیستیم!

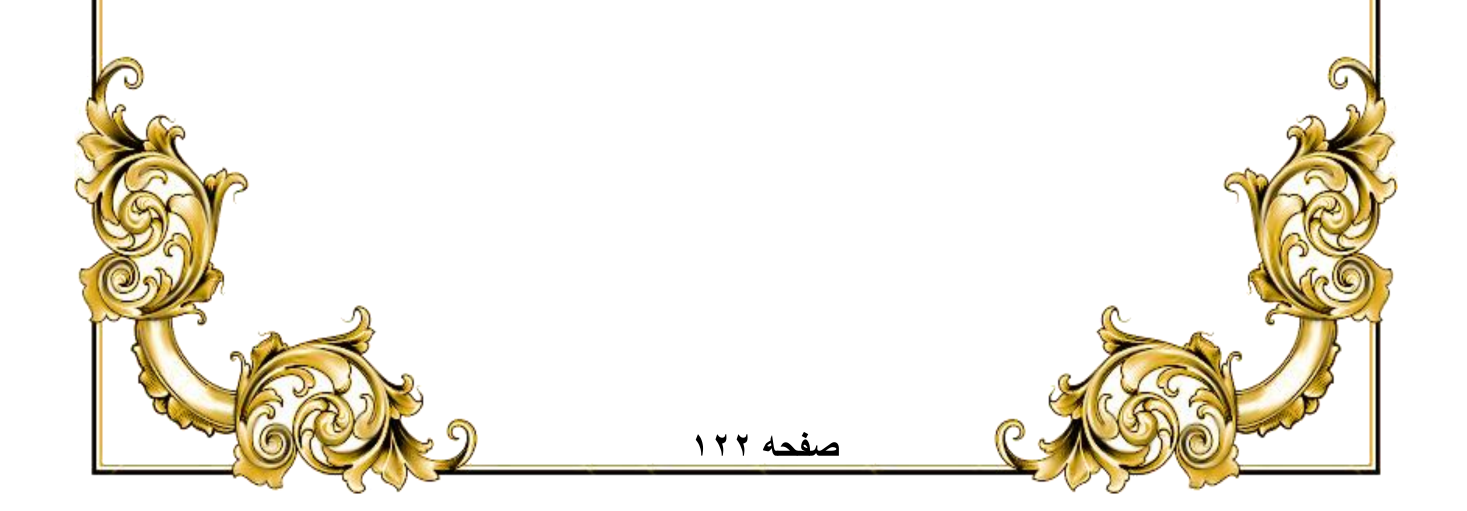
۲۷۰ – اشاره بر اینکه شیاطین برچه کسانی نازل میشود :

سوره شعرا   آیات ۲۲۱ – ۲۲۲ – ۲۲۳

آیه ۲۲۱ : هَلۡ أُنَبِّئُكُمۡ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ :
آیا شما را آگاه کنم که شیاطین بر چه کسانی نازل می‌شوند؟!

آیه ۲۲۲ : تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ :
شیاطین بر گناه‌کارانی که بسیار دروغ می‌گویند، نازل می‌شوند

آیه ۲۲۳ : يُلۡقُونَ ٱلسَّمۡعَ وَأَكۡثَرُهُمۡ كَٰذِبُونَ :
شیاطین آن‌چه را که شنیده‌اند به پیروان خود القاء می‌کنند و اکثرشان دروغ‌گویند

سوره نمل

سوره نَمْل یا سوره سلیمان بیست و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء نوزدهم و بیستم قرآن قرار دارد. پرداختن به داستان مورچگان و حضرت سلیمان (ع)دلیل نامگذاری این سوره به نمل است .خداوند در این سوره با پرداختن به سرگذشت پنج پیامبر، موسی(ع)، داوود(ع)، سلیمان(ع)، صالح(ع) و لوط(ع)، به مؤمنان بشارت و به مشرکان واهمه می‌دهد. در این سوره مطالبی درباره مسئله خداشناسی و نشانه‌های توحید و وقایع معاد آمده است . آیه أمَّن یجیب از آیات مشهور این سوره است. آیه امن یجیب به عنوان دعا برای رفع گرفتاری و شفای بیماران خوانده می‌شود .آیه ۸۳ سوره نمل برای اثبات رجعت، از دیگر آیات مشهور این سوره است

۲۷۱ – اشاره به انسان جانشین خداوند بر روی زمین : سوره نمل آیه ۶۲

أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِ أَءِلَـٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ :
(شریکی که قائل‌اند بهتر است) یا آن کسی که چون انسانِ گرفتاری، او را بخواند اجابتش می‌کند، و بلا را از او دور می‌گرداند؟! آن‌که شما را جانشینان زمین قرار داده است؟! [با این وجود] باز خدای دیگری با الله است؟! چه اندک و کم ارزش پند می‌گیرید!

۲۷۲ – اشاره به دمیدن صور در محشر : سوره نمل آیات ۸۷ – ۸۸

آیه ۸۷ : وَيَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُ وَكُلٌّ أَتَوْهُ دَٰخِرِينَ : روزی‌که در صور دمیده شود هر کس که در آسمان و زمین است وحشت‌زده می‌شود مگر آن‌که خدا بخواهد! همه‌شان با ذلّت و خواری به سوی او روانند .

آیه ۸۸ : وَتَرَى ٱلْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ ٱلسَّحَابِ صُنْعَ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ :
و کوه‌ها را می‌بینی و می‌پنداری جامد و ثابت‌اند. حال آن‌که به سرعت ابر و باد در حرکت‌اند. آفرینش خدا این‌گونه است که همه چیز را متقن و حساب شده آفریده است! بدانید که او از عملکردتان آگاه است!

سوره قصص

سوره قَصَصْ بیست و هشتمین سوراز قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۰ قرآن قرار دارد. دلیل نام‌گذاری این سوره به نام «قصص»، پرداختن به داستان‌های مربوط به برخی از پیامبران است. داستان تولد حضرت موسی، ازدواج او با دختر شعیب، مبارزه موسی با فرعون، داستان قارون و بهانه‌های مشرکان مکه برای ایمان نیاوردن به پیامبر(ص) از مطالب سوره قصص است آیه ۵ سوره قصص درباره پیروزی و به ارث بردن زمین توسط مستضعفان، از آیات مشهور این سوره است .

۲۷۳ – اشاره به نسل هایی از بشر که طول عمر درازی داشتند : سوره قصص آیه ۴۵
وَلَٰكِنَّآ أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ ٱلْعُمُرُ وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ : ما نسل‌هایی را پدید آوردیم که طول عمر درازی داشتند، حال آن‌که تو در میانِ مردم شهر مَدیَن نبودی که آیات ما را بر آن‌ها بخوانی! امّا این ما بودیم که پیامبرانی می‌فرستادیم

۲۷۴ – اشاره بر اینکه هدایت همه بندگان بدست خداست نه پیامبرانش :

سوره قصص آیه ۵۶

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَآءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ :

ای پیامبر! این طور نیست که هر کس را تو دوست داشته باشی می‌توانی هدایت کنی !بلکه این خداست که هر که را صلاح بداند هدایت می‌کند، و او [نسبت به هر کس دیگری] از هدایت یافتگان آگاه‌تر است

۲۷۵ – اشاره به داستان قارون : سوره قصص آیات۷۶ – ۷۷ – ۷۸ – ۷۹ – ۸۰ – ۸۱ – ۸۲

آیه ۷۶ : إِنَّ قَٰرُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ وَءَاتَيْنَٰهُ مِنَ ٱلْكُنُوزِ مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُۥ لَتَنُوٓأُ بِٱلْعُصْبَةِ أُوْلِي ٱلْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُۥ قَوْمُهُۥ لَا تَفْرَحْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْفَرِحِينَ :

قارون مردی از قوم موسی بود که بر آن‌ها ستم کرد. ما به او گنج‌هایی دادیم که حمل کلیدهایش برای گروهی از مردان قوی‌بُنیه، سخت و طاقت‌فرسا بود! به یاد آر! روزی‌که قومش به او گفتند: [ای قارون] این همه مغرورانه خوشحالی مکن !زیرا خداوند شادی‌کنندگان [این چنین] را دوست ندارد!

آیه ۷۷ : وَٱبْتَغِ فِيمَآ ءَاتَىٰكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَ ٱلْـَٔاخِرَةَ وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ مِنَ ٱلدُّنْيَا وَأَحْسِن كَمَآ أَحْسَنَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ ٱلْفَسَادَ فِي ٱلْأَرْضِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ :

(ای قارون) در آن‌چه خداوند به تو عطا کرده سرای آخرت را بجوی! و قسمت خویش را در دنیا فراموش مکن (شکرگزار باش) و نیکی کن همان‌گونه که خدا به تو نیکی کرده است، و راه فساد و تباهی در زمین پیشه مکن، زیرا خداوند تبهکاران را دوست ندارد!

آیه ۷۸ : قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِيٓ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبْلِهِۦ مِنَ ٱلْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْـَٔلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ :

قارون [گفت: آن‌چه به دست آورده‌ام دستاوردِ دانش و علم خود من است! آیا نمی‌داند که خداوند مردمان بسیاری را قبل از او هلاک کرده است؟! کسانی که قدرتمندتر از او، و ثروتمندتر از او بوده‌اند؟! بدانید! [هنگامی‌که عذاب فرا رسد] مجرمان را درباره گناهان‌شان سوال نکنند [زیرا مهلتی نخواهد بود]!

آیه ۷۹ : فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ فِى زِينَتِهِۦ ۖ قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَـٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآ أُوتِىَ قَـٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ :

قارون آراسته به تمام زینت‌های خود به میان قومش آمد و آنان که عاشق زندگی دنیا بودند گفتند: کاش آن‌چه را به قارون داده‌اند ما نیز می‌داشتیم! به راستی او بهرهٔ عظیمی دارد!

آیه ۸۰ : وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَـٰلِحًا وَلَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلصَّـٰبِرُونَ :

امّا کسانی‌که به آن‌ها آگاهی عطا شده بود گفتند: وای بر شما! پاداش الهی برای کسانی‌که به حقایق ایمان بیاورند، و عملکرد خوب داشته باشند [از هر چیز دیگری] بهتر است! و این پاداش فقط برای صابران خواهد بود

آیه ۸۱ : فَخَسَفْنَا بِهِۦ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ :

سرانجام قارون و خانه‌اش را در زمین فرو بردیم، در حالی‌که هیچ گروهی در برابر مجازات الهی توانایی یاری او را نداشت. و او خود نیز نمی‌توانست خویشتن را یاری کند!

آیه ۸۲ : وَأَصْبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوْا۟ مَكَانَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا ۖ وَيْكَأَنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَـٰفِرُونَ :

و کسانی‌که دیروز آرزو می‌کردند به جای او باشند، گفتند: وای بر ما! این خداوند است که روزیِ هر کس را بخواهد فراوان می‌دهد و یا بر او تنگ می‌گیرد. اگر خدا به ما [چون قارون] فراوان داده بود، اکنون ما را نیز فرو می‌برد! وای که منکرانِ حق، هرگز رستگار نمی‌شوند!

آیه ۸۴ : اشاره به پاداش کار نیک وسزای کار بد   سوره قصص   آیه ۸۴

مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ :

هرکس کار نیکی انجام دهد بهتر از آن پاداش می‌بیند، و هرکس کار بدی مرتکب شود،بدانید! بدکاران به اندازه عملکردشان مجازات می‌شوند!

سوره عنکبوت

سوره عنکبوت بیست و نهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء بیست و بیست و یکم جای دارد. نام عنکبوت از تشبیهی که در آیه ۴۱ این سوره آمده، گرفته شده است. این سوره درباره توحید، نشانه‌های خدا در آفرینش، مبارزه با شرک سخن گفته و برای دلداری به مسلمانانِ کم‌تعداد در آغاز اسلام، سرنوشت برخی از پیامبران پیشین را روایت میکند . سوره عنکبوت همچنین درباره عظمت قرآن و دلایل حقانیت پیامبر(ص) و لجاجت مخالفان پرداخته است . از آیات مشهور سوره عنکبوت آیه ۴۱ و ۵۷ آن است که در اولی، خداوند داستان تکیه‌کردن کافران به بت‌ها را به عنکبوت و خانه سست عنکبوت تشبیه کرده است و در دومی هشدار داده است که هر انسانی مرگ را می‌چشد و به سوی خداوند برمی‌گردد .

۲۷۶ ــ اشاره به امتحان کردن انسانها : سوره عنکبوت آیات ۲ ــ ۳

آیه ۲ : أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتْرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ :
آیا مردم پنداشته‌اند همین که بگویند: ایمان آوردیم، رها می‌شوند و امتحان پس نمی‌دهند؟!

آیه ۳ : وَلَقَدْ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْكَـٰذِبِينَ :
ما نسل‌های قبل از آن‌ها را امتحان کردیم تا خداوند معلوم کند چه کسانی صداقت داشتند و چه کسانی دروغگو بودند!

۲۷۷ ــ اشاره به احترام به پدر و مادر : سوره عنکبوت آیه ۸

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حُسْنًا وَإِن جَـٰهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَآ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ :
و به انسان سفارش کردیم که نسبت به پدر و مادرش رفتار نیکی داشته باشد. و اگر آن دو بکوشند تا چیزی را که بدان آگاه نیستی شریک من سازی، از آن‌ها اطاعت مکن! بازگشت همه شما به سوی من است. و سرانجام شما را نسبت به عملکردتان آگاه خواهم کرد

۲۷۸ ـ اشاره به کافرانی که میگویند گناه شما گردن من :

سوره عنکبوت آیات ۱۲ ـ ۱۳

آیه ۱۲ : وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّبِعُواْ سَبِيلَنَا وَلۡنَحۡمِلۡ خَطَٰيَٰكُمۡ وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنۡ خَطَٰيَٰهُم مِّن شَيۡءٍۖ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ :

کافران به اهل ایمان گویند: به راه ما بیائید، [اگر گناهی داشت] گناهتان بر عهده ما! بدانید! که آن‌ها کوچک‌ترین گناه کسی را به گردن نمی‌گیرند و دروغ می‌گویند!

آیه ۱۳ : وَلَيَحۡمِلُنَّ أَثۡقَالَهُمۡ وَأَثۡقَالٗا مَّعَ أَثۡقَالِهِمۡۖ وَلَيُسۡـَٔلُنَّ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ عَمَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ :

بلکه بار سنگین دیگری بر بار گناهان خودشان افزوده و آن را سنگین‌تر کرده و به دوش می‌کشند! مسلماً در روز قیامت نسبت به دروغ‌هایی که می‌بافتند بازخواست خواهند شد

۲۷۹ ـ اشاره به عمر حضرت نوح : سوره عنکبوت آیه ۱۴

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ فَلَبِثَ فِيهِمۡ أَلۡفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمۡسِينَ عَامٗا فَأَخَذَهُمُ ٱلطُّوفَانُ وَهُمۡ ظَٰلِمُونَ :

ما نوح را به سوی قومش فرستادیم و او نهصد و پنجاه سال در میان آن‌ها زندگی کرد. سرانجام طوفان آن‌ها را فرا گرفت، زیرا مردمی ظالم بودند

۲۸۰ ـ اشاره به تلاوت قرآن و اقامه نماز و فواید خواندن نماز : سوره عنکبوت آیه ۴۵

ٱتۡلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنۡهَىٰ عَنِ ٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِۗ وَلَذِكۡرُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تَصۡنَعُونَ :

آن‌چه را که از کتاب، بر تو وحی شده تلاوت کن. و نماز به پای دار! زیرا نماز از فحشا و زشتی‌ها باز می‌دارد. و بدان‌که یاد خدا بزرگ‌تر از [هر چیز دیگری] است، و خداوند نسبت به رفتارتان آگاه است

۲۸۱ ـ اشاره به نحوه مجادله با اهل کتاب : سوره عنکبوت آیه ۴۶

وَلَا تُجَٰدِلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡۖ وَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَأُنزِلَ إِلَيۡكُمۡ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمۡ وَٰحِدٞ وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ :

با اهل کتاب، فقط به نیکوترین وجه مجادله کنید. مگر کسانی از آن‌ها که ظلم و

ستم کرده باشند. [به آنها] بگویید: ما به هرچه بر ما نازل شده و هرچه بر شما نازل گشته است، ایمان داریم. خدای ما و شما یکی است و ما سراپا تسلیم او هستیم!

۲۸۲ – جایگاه قرآن برای مومنان :   سوره عنکبوت   آیه ۴۹

بَلْ هُوَ ءَايَـٰتٌۢ بَيِّنَـٰتٌ فِى صُدُورِ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَـٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّـٰلِمُونَ :

بلکه قرآن، آیات روشنگری است که جایگاهش سینه‌های اهل دانش است. و غیر از ظالمان کسی آیات ما را انکار نمی‌کند!

(سوره روم)

سوره روم سی‌امین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۱ جای دارد. علت نامگذاری این سوره به نام «روم» در پیشگویی شکست رومیان از ایرانیان و در آینده نزدیک شکست ایرانیان از رومیان بوده است. کلمه روم در آغاز این سوره بعد از حروف مقطعه به کار رفته است. سوره روم از وعده نصرت الهی و سیر آفاقی و انفسی سخن می‌گوید و به تبیین بخشی از قوانین تشریعی و تکوینی مانند مسأله ازدواج، مودت و رحمت فطری میان انسان‌ها، دستگیری از نیازمندان و نهی از رباخواری پرداخته است. از آیات مشهور این سوره آیه فطرت است که به سرشت الهی و نوع آفرینش انسان‌ها میپردازد و گرایش انسان به خدا و دین را فطری و بیدار شده از درون آن می‌داند .

۲۸۳ – اشاره به عبادت خداوند در صبح و ظهر و عصر و شب :   سوره روم   آیات ۱۷ – ۱۸

آیه ۱۷ : فَسُبْحَـٰنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ :

خداوند را تسبیح نمایید. آن‌گاه که به شب و یا به صبح در می‌آیید!

آیه ۱۸ : وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ :

ستایش در آسمان‌ها و زمین از آنِ اوست. چه هنگام عصر و چه هنگامی که به ظهر در می‌آیید

۲۸۴ - اشاره به انفاق کردن : سوره روم آیه ۳۸

فَـَٔاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ حَقَّهُۥ وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ ۖ وَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ : حقِّ نزدیکان و مسکینان و در راه ماندگان را ادا کن، بدان‌که این کار برای کسانی‌که رضایت خدا را می‌طلبند از هر کار دیگری بهتر است! به راستی این‌ها هستند که رستگارند

۲۸۵ – اشاره بر فرق بین پرداخت ربا با پرداخت زکات : سوره روم آیه ۳۹

وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن رِّبًا لِّيَرْبُوَا۟ فِىٓ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرْبُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ ۖ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن زَكَوٰةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُضْعِفُونَ :

آن‌چه را به عنوان ربا می‌پردازید تا اموال مردم زیادتر شود، بدانید! که نزد خداوند افزایش نمی‌یابد! امّا آن‌چه را به عنوان زکات به خاطر رضایت خداوند پرداخت می‌نمایید، چنین کسانی دارای پاداش مضاعف خواهند بود

۲۸۶ – اشاره به سیر تکامل جسمی انسان از کودکی تا پیری : سوره روم آیه ۵۴

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْقَدِيرُ :

این خداست که ابتدا شما را ناتوان و ضعیف خلق کرد، سپس بعد از ناتوانی نیرومندتان کرد، دوباره پس از نیرومندی ضعیف و پیرتان کرد. بدانید! خدا آن‌چه بخواهد خلق می‌کند و او آگاه و قدرتمند است

۲۸۷ – اشاره به پذیرفته نشدن توبه کسانی که درنگ کرده اند و کافر ماندند :

سوره روم آیات ۵۶ – ۵۷

آیه ۵۶ : وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَٱلْإِيمَـٰنَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِى كِتَـٰبِ ٱللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْبَعْثِ ۖ فَهَـٰذَا يَوْمُ ٱلْبَعْثِ وَلَـٰكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ : و کسانی‌که به آن‌ها دانش و ایمان داده شده می‌گویند: شما طبق کتابِ خدا تا روز قیامت درنگ کرده‌اید، اما شما درک نمی‌کردید و امروز روز قیامت است!

(سوره لقمان)

سوره لقمان سی و یکمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۱ قرار دارد. این سوره به علت ذکر نام لقمان و نصایح او به فرزندش، به این نام انتخاب شده است. سوره لقمان ضمن تصریح بر بهره‌مندی لقمان از موهبت الهی حکمت به نقل سخنان حکیمانه و اخلاقی او و مباحثی از جمله توحید، وصف حال نیکوکاران، خصوصیات منکران و مستکبران دعوت به تقوا و توصیف اوضاع قیامت می‌پردازد. آیه ۱۹ از توصیه‌های لقمان به فرزندش و آیه ۲۲ به نام آیه عروت الوثقی از آیات مشهور این سوره مبارکه است.

۲۸۸ – اشاره به کسانی که آیات الهی را به استهزاء میگیرند وسبب گمراهی دیگران میشوند :

سوره لقمان آیه ۶

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشْتَرِى لَهْوَ ٱلْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُو۟لَـٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ : برخی از مردم خریدار سخنان بی‌ارزش و بی‌اساس‌اند تا به واسطه آن دیگران را از روی نادانی از راه نجات‌بخش الهی گمراه کنند. و آیات الهی را به استهزاء بگیرند، بدانید! برای آن‌ها عذابی خوارکننده است!

۲۸۹ – اشاره به احترام به پدر و مادر : سوره لقمان آیات ۱۴ – ۱۵

آیه ۱۴ : وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَـٰلُهُۥ فِى عَامَيْنِ أَنِ ٱشْكُرْ لِى وَلِوَٰلِدَيْكَ إِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ : و به انسان در مورد پدر و مادرش سفارش کردیم؛ مادری که او را باردار شده و هر روز ضعیف و ضعیف‌تر گشته، هم او که پس از دو سال از شیرش باز گرفته است .[آری، به او سفارش کردیم] که سپاسگزارِ من و پدر و مادرش باشد. بدانید !بازگشت همه به سوی من است

آیه ۱۵ : وَإِن جَـٰهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَ صَاحِبْهُمَا فِى ٱلدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَٱتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىَّ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ :

و اگر آن پدر و مادر تلاش کنند تا چیزی را که

بدان آگاه نیستی شریک من قرار دهی، اطاعت‌شان مکن.

امّا با آن‌ها به نحو شایسته و نیک معاشرت کن. و همواره از راه کسانی‌که رو سوی من دارند پیروی نما. بازگشت همه شما به سوی من است. و سرانجام از عملکردتان آگاهتان خواهم کرد!

۲۹۰ – اشاره به نهی تکبر و غرور : سوره لقمان آیه ۱۸

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ :

هیچ‌گاه به تکبّر از مردم روی مگردان. و در روی زمین مغرروانه راه مرو، زیرا خداوند هیچ متکبّر مغروری را دوست ندارد!

۲۹۱ – اشاره به نفی داد زدن : سوره لقمان آیه ۱۹

وَٱقْصِدْ فِى مَشْيِكَ وَٱغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنكَرَ ٱلْأَصْوَٰتِ لَصَوْتُ ٱلْحَمِيرِ :

در مشی خود متعادل باش، صدایت را بلند مکن، که ناشناخته‌ترین صداها، صدای خران است!

۲۹۲ – اشاره به زنده شدن دوباره توسط خداوند در روز قیامت : سوره لقمان آیه ۲۸

مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَٰحِدَةٍ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ :

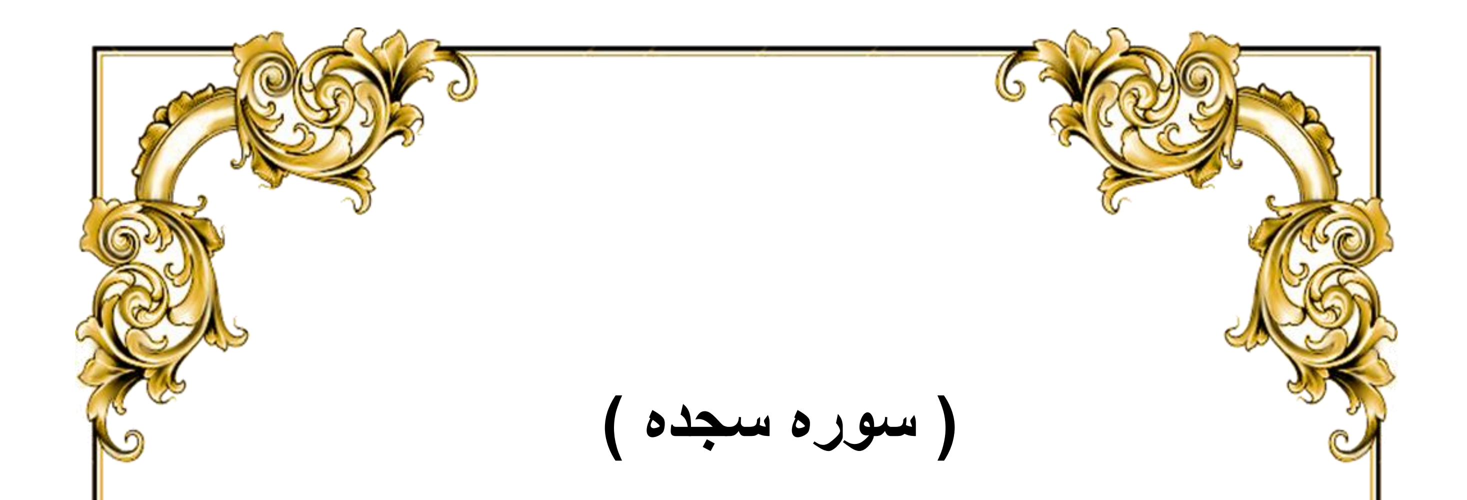
آفرینش همه شما و زنده کردن دوباره همه شما، همانند زنده کردن یک نَفْس است! به راستی خداوند شنوا و بیناست

۲۹۳ – اشاره بر اینکه هر کسی جزای اعمال خود را میبیند و جزای کسی بر دیگری وارد نمیشود :

سوره لقمان آیه ۳۳

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ وَٱخْشَوْا۟ يَوْمًا لَّا يَجْزِى وَالِدٌ عَن وَلَدِهِۦ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِۦ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ :

ای مردم! حرمت اوامر پروردگارتان را نگاه دارید، و بترسید از روزیکه هیچ پدری به جای فرزند جزا نبیند، و هیچ فرزندی نیز به جای پدر مجازات نشود! وعده الهی حق است [پس مراقب باشید]. زندگی دنیا شما را فریب ندهد و شیطان شما را در برابر خدا، مغرور نسازد!

(سوره سجده)

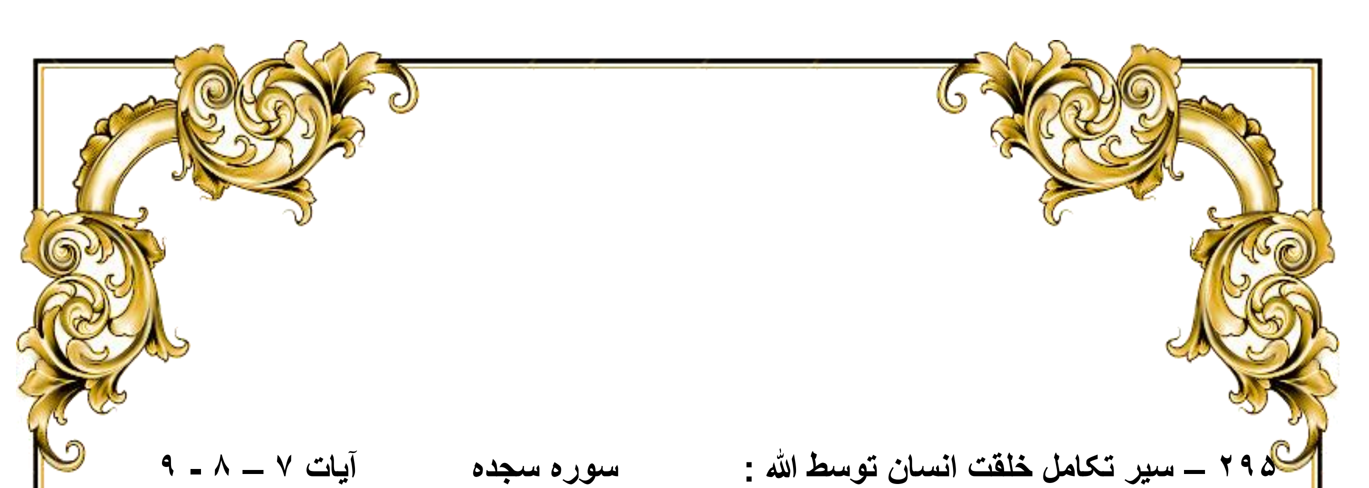
سوره سجده ، سی و دومین سوره از قرآن کریم میباشد که در مکه نازل شده است و در جزء ۲۱ قرآن قرار دارد. این سوره به سبب آیه پانزدهم که قرائت یا شنیدن آن باعث سجده واجب می‌شود، سجده نام گرفته است. سوره سجده درباره معاد، خلقت هستی در شش زمان و خلقت انسان از گِل سخن می‌گوید و به منکرانِ قیامت هشدار عذاب می‌دهد و ثواب مؤمنان را پاداشی معرفی می‌کند که برای انسان قابل تصور نیست.

۲۹۴ - اشاره به تعداد روز خلقت آسمان و زمین توسط الله :

سوره سجده آیه ۴

ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ مَا لَكُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِىٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ :

الله کسی است که آسمان‌ها و زمین و آن‌چه میان آن‌هاست را در شش روز خلق کرد. سپس به عرش پرداخت. بدانید! که به غیر از او هیچ تکیه‌گاه و هیچ شفیعی ندارید، آیا هنوز هم پند نمی‌گیرید؟!

۲۹۵ – سیر تکامل خلقت انسان توسط الله : سوره سجده آیات ۷ – ۸ - ۹

آیه ۷ : ٱلَّذِیٓ أَحۡسَنَ كُلَّ شَیۡءٍ خَلَقَهُۥۖ وَبَدَأَ خَلۡقَ ٱلۡإِنسَٰنِ مِن طِينٍ :
کسی است که هر چیزی را به بهترین وجه ممکن خلق کرد. و آفرینشِ انسان را از گِل آغاز نمود

آیه ۸ : ثُمَّ جَعَلَ نَسۡلَهُۥ مِن سُلَٰلَةٍ مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ :
سپس بقای نسل او را در عصاره آبی بی‌مقدار قرار داد!

آیه ۹ : ثُمَّ سَوَّىٰهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِۦۖ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَٱلۡأَفۡـِٔدَةَۚ قَلِيلًا مَّا تَشۡكُرُونَ :
بعد [قامت] او را موزون کرد و از روح خود در او دمید و برای شما گوش و چشم و دل آفرید.

شکرگزاریتان چه اندک است!

۲۹۶ – اشاره به کافران که از دیدار پروردگارشان محرومند : سوره سجده آیه ۱۰

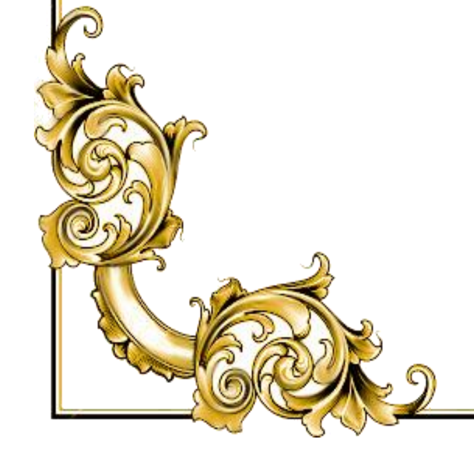
وَقَالُوٓاْ أَءِذَا ضَلَلۡنَا فِی ٱلۡأَرۡضِ أَءِنَّا لَفِی خَلۡقٍ جَدِيدٍۢۚ بَلۡ هُم بِلِقَآءِ رَبِّهِمۡ كَٰفِرُونَ :
و گفتند: آیا هنگامی که در خاک ناپدید شویم دوباره آفرینشی جدید خواهیم یافت؟! نه آن‌ها به دیدار

پروردگارشان کافِرند!

۲۹۷ – اشاره به قبض روح انسان توسط فرشته مرگ : سوره سجده آیه ۱۱

قُلۡ يَتَوَفَّىٰكُم مَّلَكُ ٱلۡمَوۡتِ ٱلَّذِی وُكِّلَ بِكُمۡ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمۡ تُرۡجَعُونَ :
بگو: فرشته مرگ که بر شما مأمور شده است، شما را می‌میراند و سرانجام به سوی پروردگارتان

بازگردانده می‌شوید

۲۹۸ – اشاره به کسانی که نماز شب میخوانند :   سوره سجده   آیه ۱۶

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَـٰهُمْ يُنفِقُونَ :
آن‌ها در دل شب، از بسترهای خواب برمی‌خیزند، و از خوف [قهر الهی] و طمع [به رحمتش] پروردگارشان را می‌خوانند. و همواره از آن‌چه روزی‌شان کردیم دیگران را نیز بهره‌مند می‌سازند

۲۹۹ – اشاره به نزول عذاب دنیوی برای انسان به خاطر برگشت از انحراف :

سوره سجده   آیات ۲۰ – ۲۱

آیه ۲۰ : وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُواْ فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ ۖ كُلَّمَآ أَرَادُوٓاْ أَن يَخْرُجُواْ مِنْهَآ أُعِيدُواْ فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ :
امّا کسانیکه اعمال زشت و پلید مرتکب شده‌اند جایگاهشان آتش است. هرگاه بخواهند از آن خارج شوند دوباره به آن بازگردانده می‌شوند و به آن‌ها گفته می‌شود : بچشید عذاب آتشی را که روزی انکارش می‌کردید!

آیه ۲۱ : وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَدْنَىٰ دُونَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ :
قبل از عذاب بزرگ‌تر، عذاب دنیوی را به آن‌ها می‌چشانیم، شاید از انحراف باز گردند!

(سوره احزاب)

سوره اَحزاب سی و سومین سوره از قرآن کریم میباشد که در مدینه نازل شده است است و در جزء ۲۱ و ۲۲ قرار دارد. پرداختن به داستان جنگ احزاب یا خندق در بخش مهمی از این سوره دلیل نامگذاری آن به نام احزاب است. سوره احزاب همچنین درباره پیروی‌نکردن از کافران و اطاعت از خداوند، برخی از قانون‌های دوره جاهلیت، وظایف همسران پیامبر، و مسئله حجاب نیز سخن می‌گوید .آیات اولوالارحام، تاسی، تطهیر، خاتمیت، صلوات، امانت و آیه‌ای که زنان پیامبر را اُمهات المومنین می‌خواند از آیات مشهور و نامدار سوره احزاب است.

۳۰۰ – اشاره به نسبت های نادرست به یکدیگر : سوره احزاب آیات ۴ – ۵

آیه ۴ : مَّا جَعَلَ ٱللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِى جَوْفِهِۦ ۚ وَمَا جَعَلَ أَزْوَٰجَكُمُ ٱلَّـٰٓـِٔى تُظَـٰهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَـٰتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَآءَكُمْ أَبْنَآءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُم بِأَفْوَٰهِكُمْ ۖ وَٱللَّهُ يَقُولُ ٱلْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِى ٱلسَّبِيلَ :

خداوند برای هیچ کس دو قلب، درون‌اش قرار نداده است. خداوند همسرانتان را که مورد (ظِهار) قرار می‌دهید مادرانتان قرار نداده است! همچنین فرزند خوانده‌هایتان را فرزندان شما قرار نداده است! این سخن شماست که به دهان خود می‌گویید. خداوند، حق را می‌گوید. و اوست که مردم را به راه درست هدایت می‌کند

آیه ۵ : ٱدْعُوهُمْ لِـَٔابَآئِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِندَ ٱللَّهِ ۚ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوٓا۟ ءَابَآءَهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَمَوَٰلِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَآ أَخْطَأْتُم بِهِۦ وَلَـٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا :

آن‌ها را به نام پدرانشان بخوانید [و به آن‌ها نسبت دهید] که این نزد خداوند عادلانه‌تر است. و چنانچه پدرانشان را نمی‌شناسید، برادران دینی و دوستان شما خواهند بود. اگر پیش از این، در این موارد خطایی کرده‌اید بر شما گناهی نیست. ولی اگر تعمداً بگوئید [مورد بازخواست خواهید بود] بدانید! که خدا آمرزندهٔ با گذشت است

۳۰۱ – اشاره به نهی سخن گفتن خانم ها با ناز و عشوه : سوره احزاب آیه ۳۲

يَـٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ ۚ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا :

ای همسران پیامبر! شما چون یکی از زنان معمولی نیستید، اگر حرمت اوامر الهی را نگاه می‌دارید نباید به ناز سخن بگویید، مبادا کسانیکه قلب‌شان از وسوسه‌های شیطانی بیمار است در طمع بیافتند، بلکه همواره خوب و شایسته سخن بگویید!

۳۰۲ – اشاره بر اینکه حضرت محمد رسول خدا و خاتم پیامبران است :

سوره احزاب آیه ۴۰

مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَـٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا :
محمّد، پدر هیچ‌کدام از مردان شما نیست. او رسول خدا و «خاتم» پیامبران است. و خداوند به هر چیزی آگاه است

۳۰۳ - اشاره به سلام خداوند بر مومنان : سوره احزاب آیه ۴۴

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُۥ سَلَـٰمٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا :
تحیّت آن‌ها، روزی که خدا را دیدار کنند «سلام» است و [بدینسان] پاداش پر ارزشی برای آن‌ها مهیّا ساخته است

۳۰۴ – اشاره به (عده) زنانی که قبل از طلاق با آنها آمیزشی نداشته ایید : سوره احزاب آیه ۴۹

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا نَكَحْتُمُ ٱلْمُؤْمِنَـٰتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا :
ای اهل ایمان! اگر زنان مومن را به عقد خود در آوردید و خواستید پیش از آنکه با آنان آمیزش داشته باشید طلاقشان دهید، شما را بر آن‌ها عِدّه‌ای نیست که بخواهید حسابش را نگاه دارید. پس با هدیه‌ای شایسته آن‌ها را به نیکوترین وجهی رها سازید!

۳۰۵ – اشاره به عاقبت کسانی که به خداوند و پیامبرش آزار میرسانند : سوره احزاب آیه ۵۷

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا :
کسانیکه خدا و پیامبرش را آزار می‌رسانند خداوند آن‌ها را در دنیا و آخرت نفرین کرده و برایشان عذاب خوارکننده‌ای تدارک دیده است!

۳۰۶ – اشاره به کسانی که به مردان و زنان مومن آزار میرسانند : سوره احزاب آیه ۵۸

وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَـٰتِ بِغَيْرِ مَا ٱكْتَسَبُوا۟ فَقَدِ ٱحْتَمَلُوا۟ بُهْتَـٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا :
کسانیکه مردان و زنان اهل ایمان را به خاطر کاری که انجام نداده‌اند، آزار می‌رسانند بار تهمت و گناه آشکاری را به دوش می‌کشند

۳۰۷ – تاکید بر حجاب و پوشش زنان : سوره احزاب آیه ۵۹

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزۡوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ يُدۡنِينَ عَلَيۡهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَن يُعۡرَفۡنَ فَلَا يُؤۡذَيۡنَ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا :

ای پیامبر! به همسرانت و دخترانت و به زنان اهل ایمان بگو: که پوشش‌هایشان را بر خود فرو افکنند، این کار برای این‌است که شناخته شوند (مشخص شود که اهل ایمان و پاکدامن هستند) تا مورد آزار قرار نگیرند [و اگر قبلا خطایی کرده‌اند] بدانند که خدا همواره آمرزنده و باگذشت است!

(سوره سبا)

سوره سبأ سی و چهارمین سوره ازقرآن کریم میباشد که در مکه نازل شده است و در جزء ۲۲ قرار دارد. این سوره به مناسبت شرح سرگذشت" قوم سبأ"، به این نام برگزیده شده است. سوره سبا از جمله پنج سورهٔ قرآن است که با حمد و ستایش الهی آغاز شده است. در این سوره به موضوعات مختلفی پرداخته شده که می‌توان همه آن‌ها را در ذیل سه عنوان کلی توحید، نبوت و معاد قرار داد. آیات ۲۳ درباره شفاعت و آیه ۲۸ درباره شمول نبوت از آیات مشهور این سوره است. همنوایی کوه و پرندگان با داوود پیامبر و زره‌سازی او، سیل عرم در باغ‌های قوم سبا و فرمانبری جن و رام‌کردن باد برای سلیمان، از داستان های تاریخی این سوره است .

۳۰۸ – اشاره به مرگ حضرت سلیمان و عدم آگاهی جنیان از عالم غیب :

سوره سبا آیه ۱۴

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِۦٓ إِلَّا دَآبَّةُ ٱلْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُۥ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلْجِنُّ أَن لَّوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ ٱلْغَيْبَ مَا لَبِثُواْ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ :

چون جانش را گرفتیم هیچ کس، مردم را از مرگش آگاه نکرد مگر جنبنده زمین که عصایش را می‌خورد! هنگامی که [سلیمان] بر زمین افتاد، جنیان دریافتند. اگر از غیب و نادیده‌ها مطلع بودند هرگز در عذاب خوارکننده نمی‌ماندند!

۳۰۹ – اشاره به اینکه هیچ شفاعتی برای بندگان به اذن خداوند انجام نمیگیرد : سوره سبا آیه ۲۳

وَلَا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ عِندَهُۥٓ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُۥ حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُواْ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُواْ ٱلْحَقَّ وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ : هیچ شفاعتی نزد خداوند به جز به آن‌ها که خود اذن داده است، کارساز نخواهد بود. هنگامیکه اضطراب از دل‌هایشان برود به [شفیعان] گویند: پروردگارتان چه گفت؟! گویند: سخن حق گفت: (فقط کسانی را که خدا بخواهد شفاعت می‌کنیم). و او بلندمرتبه و بزرگ است

(سوره فاطر)

سوره فاطر سی و پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد که در مکه نازل شده است و در جزء ۲۲ جای دارد. این سوره را از آن رو که با حمد الهی آغاز می‌شود، جزو سوره‌های حامدات دانسته‌اند. سوره فاطر از معاد، اوضاع و احوال قیامت و گرفتاری و پشیمانی کافران سخن می‌گوید و انسان را از فریب ظواهر دنیا و وسوسه‌های شیطان بر حذر می‌دارد. اشاره به برخی نعمت‌های الهی، تاکید بر تلاوت قرآن، اقامه نماز و انفاق به عنوان تجارت‌های بی‌زیان از دیگر موضوعات این سوره میباشد. آیه پانزدهم مبنی بر بی‌نیازی خداوند و نیازمندی مردم و آیه هجدهم که نشان از عدل الهی و شدت مجازات در قیامت دارد، از آیات مشهور سوره فاطر است.

۳۱۰ – اشاره به جانشینی انسان از سوی خداوند :   سوره فاطر   آیه ۳۹

هُوَ ٱلَّذِی جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِی ٱلْأَرْضِ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا :

اوست که شما را جانشینانی در زمین قرار داد. بدانید! هر کس به حقایق کافِر شود، کفرش به ضرر خودش است. و این چنین کسان، کفرشان نزد پروردگارشان جز بر خشم و غضب الهی نمی‌افزاید، همچنان که کفرشان فقط زیان و خسارت آن‌ها را افزایش می‌دهد!

(سوره یس)

سوره یس (خوانده می‌شود یاسین) سی و ششمین سوره ازقرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۲ و ۲۳ قرآن جای گرفته است. این سوره چون با حروف مُقَطَّعهٔ» یاء و سین» آغاز شده، به این نام مشهور است. سوره یس یکی از بافضیلت‌ترین سوره‌های قرآن است، تا آنجا که قلب قرآن لقب گرفته . سوره یس به سه اصل دین توحید، نبوت و معاد می‌پردازد و درباره زنده‌شدن مردگان و سخن‌گفتن اعضای بدن در قیامت سخن می‌گوید. همچنین داستان اصحاب قریه و مؤمن آل‌یس در این سوره آمده است.

۳۱۱ – اشاره به هلال ماه :   سوره یس   آیه ۳۹

وَٱلْقَمَرَ قَدَّرْنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَٱلْعُرْجُونِ ٱلْقَدِيمِ :

برای ماه نیز هلال‌هایی را مقدّر کردیم که چون شاخه زرد و خشکیده و منحنی شکل خرما شود

۳۱۲ – اشاره به دمیده شدن در صور و برخاستن مُردِگان از قبر ها :

سوره یس آیه ۵۱

وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ ٱلْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ :

و هنگامی که در صور دمیده شود، ناگاه از قبرها برمی‌خیزند و به سوی پروردگارشان رهسپار می‌شوند!

۳۱۳ – اشاره به بسته شدن دهان و به سخن درامدن جوارح دیگر در قیامت : سوره یس آیه ۶۵

ٱلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ :

امروز زبان‌هایشان را می‌بندیم، تا دست‌هایشان با ما سخن بگویند. و پاهایشان شهادت دهند که دستاورد آن‌ها چه بوده است!

۳۱۴ - اشاره به ناتوانی جسمی در پایان عمر انسان : سوره یس آیه ۶۸

وَمَن نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى ٱلْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ :

بدانید !هر که را عمر دراز دهیم، دوباره به ناتوانی اوّلیّه‌اش باز می‌گردانیم (مثل دوران کودکی که به تنهایی کاری از پیش نمی‌برد) چرا در این موارد اندیشه نمی‌کنند؟!

۳۱۵ – اشاره بر اینکه آیات قران شعر نیستند و پیامبر شاعر نمیباشد : سوره یس آیه ۶۹

وَمَا عَلَّمْنَـٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُۥٓ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ :

(این آیات، شعر نیستند) و ما به پیامبر شعر آموزش نداده‌ایم، اصلاً شعر سزاوار کسی چون او نیست! این کتاب، فقط یادآوری حقایق و قرآنی روشنگر است

۳۱۶ – اشاره به خلقت انسان از نطفه : سوره یس آیه ۷۷

أَوَلَمْ يَرَ ٱلْإِنسَـٰنُ أَنَّا خَلَقْنَـٰهُ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ :

آیا انسان نمی‌بیند که ما او را از نطفه‌ای خلق کردیم. و اکنون او تبدیل به یک دشمن آشکار شده است؟!

۳۱۷ – اشاره به اراده خداوند برای موجودیت هر چیزی : سوره یس آیه ۸۲

إِنَّمَآ أَمْرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيْـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ :

بدانید! که وقتی اراده‌اش بر چیزی واقع شود، به آن می‌گوید: موجود شو، بی‌درنگ موجود می‌شود!

(سوره الصافات)

سوره صافّات سی و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۳ قرآن جای دارد. صافات به معنای افرادی است که در صف‌اند. گفته شده مراد از آن فرشتگانِ در صف یا مؤمنان نمازگزارند. محور اصلی سوره صافات توحید، تهدید مشرکان و بشارت مؤمنان است. در این سوره داستان ذبح اسماعیل و بخشی از تاریخ پیامبرانی چون نوح، ابراهیم، اسحاق، موسی، هارون، الیاس، لوط و یونس آمده است . از آیات مشهور این سوره آیه» سَلَامٌ عَلَى إِلْ یاسِینَ» است که به صورت «... آلْ یاسِینَ» نیز خوانده شده و گفته شده منظور از آل‌یاسین، اهل بیت پیامبرند.

۳۱۸ – اشاره بر اینکه شیاطین توانایی شنیدن اسرار کائنات و استراق سمع را ندارند :

سوره الصافات آیات ۸ – ۹ – ۱۰

آیه ۸ : لَّا يَسَّمَّعُونَ إِلَى ٱلْمَلَإِ ٱلْأَعْلَىٰ وَيُقْذَفُونَ مِن كُلِّ جَانِبٍ :

آن‌ها توانایی شنیدن اسرار عالم بالا را ندارند [و اگر چنین قصدی کنند]، از هر سو آن‌ها را عقب می‌رانند!

آیه ۹ : دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ :

تا از حقایق دورگردند، زیرا آن‌ها لایق عذابی دائمی هستند

آیه ۱۰ : إِلَّا مَنْ خَطِفَ ٱلْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُۥ شِهَابٌ ثَاقِبٌ :
مگر شیاطینی که استراق سمع کنند. که در این صورت با شهابی سوزان و نافذ تحت تعقیب قرار می‌گیرند!

۳۱۹ – اشاره به آفرینش انسان از گِل چسبنده : سوره الصافات آیه ۱۱

فَٱسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَم مَّنْ خَلَقْنَآ ۚ إِنَّا خَلَقْنَـٰهُم مِّن طِينٍ لَّازِبٍ :
از منکرانِ حقیقت بپرس آیا آفرینش آن‌ها سخت‌تر است، یا آفرینش کل هستی؟! ما آن‌ها را فقط از یک گِل چسبنده آفریده‌ایم!

۳۲۰ – اشاره به شراب طهور در بهشت : سوره الصافات آیات ۴۵ – ۴۶ – ۴۷

آیه ۴۵ : يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ :
و جام‌هایی از شراب طهور و گوارا میان‌شان به گردش در می‌آید

آیه ۴۶ : بَيْضَآءَ لَذَّةٍ لِّلشَّـٰرِبِينَ :
شرابی سفید و درخشان که برای نوشندگانش بسیار گواراست

آیه ۴۷ : لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ :
شرابی که نه عقلشان را زایل می‌کند، و نه موجب مستی‌شان می‌شود

۳۲۱ – اشاره بر درخت زقوم : سوره الصافات آیات ۶۳ – ۶۴ – ۶۵ – ۶۶ – ۶۷

آیه ۶۳ : إِنَّا جَعَلْنَـٰهَا فِتْنَةً لِّلظَّـٰلِمِينَ :
ما این درخت را برای عذاب ظالمان آفریده‌ایم

آیه ۶۴ : إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِىٓ أَصْلِ ٱلْجَحِيمِ :
و درختی است که از اعماق جهنّم می‌روید

آیه ۶۵ : طَلْعُهَا كَأَنَّهُۥ رُءُوسُ ٱلشَّيَـٰطِينِ :
شکوفه‌های آن مانند سرهای شیاطین است

آیه ۶۶ : فَإِنَّهُمْ لَـَٔاكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ :
جهنّمیان از آن می‌خورند و شکم‌هایشان را از آن پُر می‌سازند

آیه ۶۷ : ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ :
آن‌گاه، روی آن، آب سوزان و متعفّنی می‌خورند

۳۲۲ – اشاره به داستان حضرت یونس :

سوره الصافات   آیات ۱۴۰ – ۱۴۱ – ۱۴۲

آیه ۱۴۰ : إِذْ أَبَقَ إِلَى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ :
هنگامیکه به قصد فرار، به کشتی سنگین و مملو [از مسافر] نشست

آیه ۱۴۱ : فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ ٱلْمُدْحَضِينَ :
قرعه انداختند [تا به علّت سنگین بودن کشتی یکی را به آب بیاندازند، پس قرعه به نام یونس افتاد] و مغلوب شد

آیه ۱۴۲ : فَٱلْتَقَمَهُ ٱلْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ :
[او را به دریا انداختند و] ماهی بزرگ او را بلعید در حالیکه خود را ملامت می‌کرد

(سوره ص)

سوره (ص) سی‌وهشتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء بیست و سوم جای دارد. نام‌گذاری این سوره به نام «صاد» به دلیل وجود حرف مقطعه» ص» در ابتدای آن است. این سوره درباره دعوت به توحید و اخلاص توسط پیامبر اسلام(ص)، لجاجت مشرکان، داستان‌های برخی از پیامبران و وصف حال دو گروه پرهیزکاران و بدکاران در قیامت است . در شأن نزول این سوره آمده است بعد از گفتگوی کفار و پیامبر اسلام، آیات نخست آن نازل شد. گفتگوی خداوند با ابلیس و طرد و لعن ابلیس نیز در این سوره آمده است . آیه ۲۹ درباره نزول قرآن و تفکر در آن، آیه مشهور سوره ص است. همچنین آیه ۲۶ خطاب به حضرت داوود(ع) درباره بزرگی واهمیت منصب قضاوت، از جمله آیات الاحکام دانسته شده است. حفظ انسان از گناهان صغیره و کبیره از جمله نتایج تلاوت این سوره بیان شده است .

۳۲۳ – اشاره بر اینکه خداوند انسان را از گل آفرید و از وجود مبارک خویش براو دَمید :

سوره (ص) آیات ۷۱ – ۷۲

آیه ۷۱ : إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَـٰٓئِكَةِ إِنِّى خَـٰلِقٌۢ بَشَرًا مِّن طِينٍ :
هنگامیکه پروردگارت به فرشتگان گفت: می‌خواهم بشری از گِل بیافرینم

آیه ۷۲ : فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِى فَقَعُوا۟ لَهُۥ سَـٰجِدِينَ :
پس آنگاه که آن را نظام بخشیدم، از روحِ خویش در او دمیدم، [گفتم]: اکنون همه سجده‌اش کنید!

۳۲۴ – اشاره به سوگند ابلیس برای گمراهی انسان : سوره (ص) آیات ۸۲ – ۸۳

آیه ۸۲ : قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ :
ابلیس [که با این امان‌نامه خیالش راحت شد] گفت: به عزّتت سوگند که همهٔ آدمیان را گمراه خواهم کرد!

آیه ۸۳ - إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ :
مگر آنها که از بندگان رهایی یافته توأند

(سوره زُمَر)

سوره زُمَرْ سی و نهمین سوره ازقران کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۳ و ۲۴ قرار گرفته است. نامگذاری این سوره به نام «زمر» به دلیل وجود این واژه در آیات ۷۱ و ۷۳ سوره است که به تقسیم انسان‌ها به دو گروه بهشتیان و دوزخیان در روز قیامت و بررسی احوال آنان می‌پردازد. در این سوره به مسئله معاد، آثار توحید، تنزیه خداوند و ذکر این نکته که انسان معمولا در مواقع اضطرار و درماندگی به خدا روی می‌آورد؛ ولی بعد از گشایش و راحتی دچار غفلت می‌شود، پرداخته است. از آیات مشهور این سوره آیه ۵۳ است که به بندگان توصیه می‌کند هرگز از رحمت خدا ناامید نشوند.

۳۲۵ ــ اشاره به آفرینش انسان :   سوره زمر   آیه ۶

خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلْأَنْعَٰمِ ثَمَٰنِيَةَ أَزْوَٰجٍ يَخْلُقُكُمْ فِى بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ خَلْقًا مِّنۢ بَعْدِ خَلْقٍ فِى ظُلُمَٰتٍ ثَلَٰثٍ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ ٱلْمُلْكُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ :

شما را از یک تن آفرید. سپس از او جفتش را پدید آورد. آن‌گاه هشت جفت از انعام برایتان به وجود آورد. شما را در شکم‌های مادرانتان طوری به وجود آورد که مرحله به مرحله، آفرینش جدیدی می‌گرفتید! آن هم درون تاریکی‌های سه گانه! این‌چنین است خداوندی که پروردگار شماست، فرمانروایی مطلق، آن ِاوست و هیچ معبودی جز او نیست. با وجود این، چگونه از حقایق منحرفتان می‌کنند؟!

۳۲۶ – اشاره به صفات قرآن کریم : سوره زمر آیه ۲۸

قُرْءَانًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِى عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ :

آن هم در قرآنی فصیح و روشن که هیچ کژی و انحرافی در آن راه ندارد. امید آنکه مردم حرمت اوامر الهی را نگاه دارند!

۳۲۷ – اشاره به قبض روح توسط خداوند در زمان خواب و هنگام مرگ : سوره زمر آیه ۴۲

ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَٱلَّتِى لَمْ تَمُتْ فِى مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ ٱلَّتِى قَضَىٰ عَلَيْهَا ٱلْمَوْتَ وَيُرْسِلُ ٱلْأُخْرَىٰٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ :

خداوند روح مردم را هنگام مرگشان می‌گیرد. و آنهایی که زنده‌اند، روحشان را در خواب می‌گیرد. چنانچه فرمان مرگشان صادر شده باشد، روح آنها را نگه می‌دارد، و دیگران را [که موقع مرگشان فرا نرسیده] بر می‌گرداند، آن هم تا مدّتی معیّن و تقدیر شده! بدانید که در این نکات برای اهل تفکر نشانه‌هایی است!

۳۲۸ – اشاره به حسابرسی اعمال فرشتگان : سوره زمر آیه ۷۵

وَتَرَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ : و فرشتگان را می‌بینی که دور تا دور عرش حلقه زده‌اند و در حال تسبیح و ستایش پروردگارشان هستند. میان آنها نیز به حق داوری می‌گردد، [و سرانجام این حقیقت] گفته خواهد شد: ستایش فقط سزاوار خداوندی است که پروردگار جهانیان است!

(سوره غافر)

سوره غافر چهلمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء بیست و چهارم قرآن قرار دارد. نام‌گذاری این سوره به نام غافر (به معنای آمرزش‌دهنده) به دلیل وجود این واژه در آیه سوم است . موضوع اصلی این سوره، باطل نشان‌دادن جدال کفار برای از بین بردن حق (قرآن) است. در این سوره همچنین به داستان حضرت موسی(ع) و فرعون اشاره شده و درباره نشانه‌های اثبات توحید و باطل‌بودن شِرک سخن گفته شده است. از آیات مشهور این سوره، آیه شصتم است که خداوند از بندگانش می‌خواهد که او بخوانید تا آنان را اجابت کند.

۳۲۹ – اشاره به عظمت آفرینش آسمان و زمین : سوره غافر آیه ۵۷

لَخَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ :

آفرینش آسمان‌ها و زمین از آفرینش مردم عظیم‌تر است. امّا اکثر مردم درک نمی‌کنند!

۳۳۰ – اشاره به مراحل آفرینش انسان : سوره غافر آیه ۶۷

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوٓاْ أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُواْ شُيُوخًا وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ مِن قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوٓاْ أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ :

او کسی است که شما را از خاک آفرید سپس از نطفه، سپس از علقه (لخته خون)، و سرانجام شما را چون طفلی [از شکم مادرانتان] خارج نمود تا به مرحله رشد و قوت رسیدید. بعد از آن پیر می‌شوید. و گروهی از شما پیش از رسیدن به این مرحله می‌میرند. بدینسان هر کس از شما عمر مقدرش را خواهد کرد. امید آن که [نسبت به این نکات] تعقّل کنید!

۳۳۱ – اشاره به اراده خداوند بر هر چیزی : سوره غافر آیه ۶۸

هُوَ ٱلَّذِى يُحْىِۦ وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ :

او کسی است که زنده می-کند. و می‌میراند. و اگر اراده بر کاری کند فقط می‌گوید: موجود شو و بی‌درنگ موجود می‌شود!

(سوره فصلت)

سوره فُصِّلَتْ ، چهل و یکمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است از سوره‌های سجده‌دارِ قرآن که در جزء ۲۴ و ۲۵ قرآن جای گرفته است. واژه «فصلت» به معنای «شیوا بیان شده» در آیه سوم آمده و به همین جهت این سوره به این نام شهرت یافته است. سوره فصلت بیشتر درباره روی‌برگرداندن کافران از قرآن سخن می‌گوید .وحدانیت خدا، نبوت پیامبر(ص)، قیامت و اشاره به سرگذشت قوم عاد و ثمود از دیگر موضوعات مطرح‌شده در آن است . از آیات مشهور این سوره، آیه ۳۴ است که پیامبر را دعوت می‌کند در برابر بدرفتاری‌های کافران، رفتاری نیکو داشته باشد؛ همچنین آیه ۴۱ و ۴۲ که مفسران گفته‌اند دلیلی بر تحریف‌ناپذیری قرآن است .

۳۳۲ ــ اشاره به آفرینش زمین و آسمان : سوره فصلت آیات ۹ ــ ۱۰ ــ ۱۱ ــ ۱۲

آیه ۹ : قُلْ أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَرْضَ فِى يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُۥٓ أَندَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ :
بگو: چرا نسبت به کسی که زمین را در دو روز آفریده کافر می‌شوید؟! و برای او همتایانی قرار می‌دهید! او پروردگار جهانیان است!

آیه ۱۰ : وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ مِن فَوْقِهَا وَبَٰرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَآ أَقْوَٰتَهَا فِىٓ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَآءً لِّلسَّآئِلِينَ :
او کسی است که بر روی زمین کوه‌هایی استوار قرار داد. و زمین را با برکت کرد. و رزق و روزی موجود در آن را در چهار روز مساوی مقدر نمود، تا هر نیازمندی نیازش را بر طرف نماید!

آیه ۱۱ : ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ وَهِىَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ٱئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَآ أَتَيْنَا طَآئِعِينَ :
سپس به آسمان پرداخت در حالیکه دودی بیش نبود. آن‌گاه به آسمان و زمین گفت :[سوی من] آیید چه بخواهید چه نخواهید! و آن دو گفتند: سراپا فرمانبردار آمدیم!

آیه ۱۲ : فَقَضَىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَاتٍ فِى يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِى كُلِّ سَمَآءٍ أَمْرَهَا ۚ وَزَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ وَحِفْظًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ :

پس آنها را به صورت هفت آسمان در دو روز آفرید، و کار هر آسمان را به آن وحی کرد. و آسمانِ دنیا را به چراغ‌هایی آراست و محفوظش داشت. این تقدیرِ آفرینشِ خدای قدرتمند و آگاه است

۳۳۳ – اشاره به شهادت اعضای بدن انسان در روز قیامت :

سوره فصلت آیات ۲۰ – ۲۱ – ۲۲

آیه ۲۰ : حَتَّىٰٓ إِذَا مَا جَآءُوهَا شَهِدَ عَلَيۡهِمۡ سَمۡعُهُمۡ وَأَبۡصَٰرُهُمۡ وَجُلُودُهُم بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ :
تا جاییکه وقتی به آتش می‌رسند گوش‌ها و چشم‌ها و پوست‌هایشان علیه آنها به خاطر عملکردشان شهادت می‌دهند

آیه ۲۱ : وَقَالُواْ لِجُلُودِهِمۡ لِمَ شَهِدتُّمۡ عَلَيۡنَا قَالُوٓاْ أَنطَقَنَا ٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَنطَقَ كُلَّ شَيۡءٖ وَهُوَ خَلَقَكُمۡ أَوَّلَ مَرَّةٖ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ : و آنها به پوست‌شان گویند: چرا علیه ما شهادت دادید؟! جواب دهند: خداوند ما را به سخن واداشت، همان خدایی که هر چیز را به سخن وا می‌دارد! هم او که اوّل بار شما را خلق کرد و به سویش باز می‌گردید

آیه ۲۲ : وَمَا كُنتُمۡ تَسۡتَتِرُونَ أَن يَشۡهَدَ عَلَيۡكُمۡ سَمۡعُكُمۡ وَلَآ أَبۡصَٰرُكُمۡ وَلَا جُلُودُكُمۡ وَلَٰكِن ظَنَنتُمۡ أَنَّ ٱللَّهَ لَا يَعۡلَمُ كَثِيرٗا مِّمَّا تَعۡمَلُونَ : شما اگر اعمال بدتان را [در دنیا] مخفی نگاه می‌داشتید، به خاطر این نبود که می-ترسیدید روزی گوش‌ها و چشم‌ها و پوست‌های شما علیه شما شهادت دهند، بلکه به خاطر این بود که گمان می‌کردید خداوند، بسیاری از عملکردهای شما را نمی‌داند

۳۳۴ – اشاره به عاقبت کسانی که به یگانگی الله استقامت ورزیدند : سوره فصلت آیه ۳۰

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُواْ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسۡتَقَٰمُواْ تَتَنَزَّلُ عَلَيۡهِمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُواْ وَلَا تَحۡزَنُواْ وَأَبۡشِرُواْ بِٱلۡجَنَّةِ ٱلَّتِي كُنتُمۡ تُوعَدُونَ : کسانیکه گفتند: الله پروردگار ماست، و بر این باور استقامت ورزیدند، فرشتگان رحمت بر آنها نازل شوند که: هیچ خوف و یأس و اندوهی به خود راه ندهید. و بشارت باد شما را به همان بهشتی که وعده‌تان داده‌اند!

۳۳۵ – اشاره به اینکه چگونه جواب بدی رفتار و کردار دیگران را بدهیم :

سوره فصلت   آیات ۳۴ – ۳۵

آیه ۳۴ : وَلَا تَسۡتَوِی ٱلۡحَسَنَةُ وَلَا ٱلسَّیِّئَةُۚ ٱدۡفَعۡ بِٱلَّتِی هِیَ أَحۡسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِی بَیۡنَكَ وَبَیۡنَهُۥ عَدَٰوَةٞ كَأَنَّهُۥ وَلِیٌّ حَمِیمٞ :

خوبی با بدی یکسان نیست. بدی را با خوبی دفع کن تا دشمنان پرکینه تو به دوستان صمیمی تبدیل شوند

آیه ۳۵ : وَمَا یُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلَّذِینَ صَبَرُواْ وَمَا یُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِیمٖ :

اما به این مقام و مرتبه کسی نائل نمی‌گردد جز کسانی که اهل صبرند و بهره از ایمانی بزرگ دارند!

۳۳۶ – اشاره به پناه بردن به خداوند بزرگ هنگام وسوسه شدن توسط شیطان :

سوره فصلت   آیه ۳۶

وَإِمَّا یَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّیۡطَٰنِ نَزۡغٞ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِیعُ ٱلۡعَلِیمُ :

چنانچه از سوی شیطان دچار وسوسه‌ای شدی به خداوند بزرگ پناه بِبَر، زیرا او شنوا و آگاه است!

۳۳۷ - اشاره به روی برگرداندن انسان از خداوند در هنگام شادی و مسرت و تضرع و زاری و دعا به درگاه خداوند به هنگام مصیبت و گرفتاری :   سوره فصلت   آیه ۵۱

وَإِذَآ أَنۡعَمۡنَا عَلَى ٱلۡإِنسَٰنِ أَعۡرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ فَذُو دُعَآءٍ عَرِیضٖ :

هرگاه انسان را مشمول رحمت و نعمتی می‌کنیم روی بر می‌گرداند و از حقیقت دور می‌شود، و هرگاه شرو مصیبتی به او رسد شروع به دعاهای عریض و طویل می‌کند!

(سوره شوری)

سوره شوری چهل و دومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است ودر جزء ۲۵ قرار دارد .وجه تسمیه این سوره به «شوری»، استفاده از این واژه به عنوان یکی از صفات مؤمنان در آیه ۳۸ است. موضوع بحث سوره شوری در باب وحی است و به موضوعات دیگری مثل توحید، معاد و صفات مؤمنان و کفار نیز پرداخته است . آیه ۲۳ معروف به آیه مودت و آیه ۳۸ درباره اهمیت مشورت کردن ، از آیات مشهور این سوره است. آیه ۴۰ این سوره برای مشروعیت قصاص مورد استناد فقیهان واقع شده است .

۳۳۸ – اشاره به کسانی که به دنبال امیال دنیوی هستند : سوره شوری آیه ۲۰

مَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ ٱلْـَٔاخِرَةِ نَزِدْ لَهُۥ فِى حَرْثِهِۦ ۖ وَمَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ ٱلدُّنْيَا نُؤْتِهِۦ مِنْهَا وَمَا لَهُۥ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ مِن نَّصِيبٍ : هرکس کشت و زراعت آخرت را بخواهد بر محصولش می افزاییم [و برکت می‌دهیم] و هر کس فقط کشت این دنیا را بخواهد از آن به او عطا می‌کنیم، امّا دیگر در آخرت نصیبی نخواهد داشت!

۳۳۹ – اشاره به نحوه رفتار در مقابل بدی دیدن و پاداش عفو کردن :

سوره شوری آیات ۴۰ – ۴۱ – ۴۲ – ۴۳

آیه ۴۰ : وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّـٰلِمِينَ :
بدانید !که جزای بدی، همانند آن بدی است. امّا اگر کسی عفو کند و اقدام به اصلاح نماید، پاداشش بر عهده خداوند است. بدانید! خداوند ظالمان را دوست ندارد

آیه ۴۱ : وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ :
بر کسی که پس از مظلوم واقع شدنش، غلبه نماید ایرادی نیست

آیه ۴۲ : إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ : بلکه ایراد بر کسانی است که به مردم ظلم می‌کنند و به ناحق در روی زمین سرکشی می‌نمایند. بدانید آنها گرفتار عذابی دردناکند!

آیه ۴۳ : وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ :
امّا کسیکه صبر کند و عفو نماید، کار او، از کارهای پر ارزش و بزرگ است

۳۴۰ – اشاره به اراده خداوند برای اهداء فرزند دختر یا پسر :

سوره شوری آیات ۴۹ – ۵۰

آیه ۴۹ : لِّلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ إِنَـٰثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَآءُ ٱلذُّكُورَ :
فرمانروایی آسمان‌ها و زمین از آن خداست، هرچه بخواهد خلق می‌کند، به هر که صلاح بداند دختر می‌بخشد و به هر که صلاح بداند پسر عطا می‌کند

آیه ۵۰ : أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَـٰثًا وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًا إِنَّهُۥ عَلِيمٌ قَدِيرٌ :
و یا هم پسر می‌دهد و هم دختر. و هر که را صلاح بداند عقیم می‌گرداند، و او بر همهٔ امور تواناست

۳۴۱ – اشاره به نحوه سخن گفتن خداوند با انسان : سوره شوری آیه ۵۱

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ ٱللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِن وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِىَ بِإِذْنِهِۦ مَا يَشَآءُ إِنَّهُۥ عَلِىٌّ حَكِيمٌ : سزاوارِ هیچ انسانی نیست که خداوند با او سخن بگوید، مگر از طریق وحی یا از ورای حجاب و یا به اذن خدا، به واسطهٔ رسولی آنچه را که بخواهد وحی می‌نماید، زیرا او بلند مرتبه و حکیم است

(سوره زخرُف)

سوره زُخْرُف چهل و سومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء ۲۵ قرآن قرار داردارد. نام این سوره از واژه زخرف به معنای زر و زیور در آیه ۳۵ گرفته شده است. این سوره درباره اهمیت قرآن و نبوت پیامبر(ص)، برخی دلایل توحید و مبارزه با شِرک سخن می‌گوید و سرگذشت برخی از پیامبران پیشین و اقوام آنان را بیان می‌کند. بنابر برخی کتاب‌های تفسیری، محور اصلی این سوره، انذار و هشدار به انسان است . از آیات مشهور این سوره آیه چهارم و هفتاد و چهارم است که اولی درباره ام‌الکتاب و لوح محفوظ سخن می‌گوید و دومی درباره خلود اهل جهنم.

(سوره دُخان)

سوره دُخان چهل و چهارمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۵ قرآن قرار دارد. این سوره را از آن رو دُخان نامیده‌اند که آیه دهم آن، از عذابی به نام دخان (دود) برای کافران سخن گفته است . سوره دخان، قرآن را نازل‌شده در شب قدر معرفی می‌کند و به کافران که در قرآن شک می‌کنند، هشدار به عذاب می‌دهد. در این سوره همچنین داستان حضرت موسی و قوم بنی‌اسرائیل و قوم فرعون آمده است .

۳۴۲ – اشاره بر اینکه مرگ فقط برای زندگی دنیوی میباشد : سوره دخان آیه ۵۶

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا ٱلْمَوْتَ إِلَّا ٱلْمَوْتَةَ ٱلْأُولَىٰ وَوَقَىٰهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ :

در آنجا مزهٔ هیچ مرگی را نمی‌چشند، مگر همان مرگ اول [که در دنیا چشیدند] و خداوند، آنها را از عذاب جهنّم حفظ می‌نماید

(سوره جاثیه)

سوره جاثیه چهل و پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد که در مکه نازل شده است که در جزء ۲۵ قرآن جای دارد. این سوره را جاثیه می‌نامند، زیرا در آیه ۲۸ آن، از به زانو درآمدن هر امتی در قیامت برای گرفتن نامه اعمالش سخن گفته شده است. جاثیه در لغت به معنای به زانو درآمده است . بحث حقانیت قرآن، وحدانیت خداوند و تهدید گمراهانی که اصرار بر عقاید انحرافی خود دارند و همچنین دعوت مؤمنان به عفو کافران و توصیف صحنه‌هایی از قیامت از موضوعات مطرح‌شده در این سوره است.

(سوره الاحقاف)

سوره اَحْقاف چهل و ششمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۶ قرآن جای دارد. احقاف به معنای شن‌زار، اشاره به سرزمین قوم عاد یعنی قوم حضرت هود دارد. سوره احقاف درباره قیامت و جایگاه و وضعیت مؤمنان و کافران در آن و از بیهوده‌نبودن خلقت این جهان سخن می‌گوید و خداوند را توانا در زنده‌کردن مردگان معرفی می‌کند. در این سوره در مورد نیکی به پدر و مادر توصیه شده است.

۳۴۳ – اشاره به احترام به پدر و مادر : سوره احقاف آیات ۱۵ – ۱۶ – ۱۷

آیه ۱۵ - وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ إِحْسَٰنًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُۥ وَفِصَٰلُهُۥ ثَلَٰثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَصْلِحْ لِى فِى ذُرِّيَّتِىٓ إِنِّى تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ :

ما انسان را سفارش کردیم تا نسبت به پدر و مادرش نیکی کند. مادری که با زحمت دوران حاملگی را تحمّل کرد، و با دشواری او را وضع حمل نمود. حال آنکه دوران بارداری و باز گرفتنش از شیر، سی ماه بود. تا آن وقت که به قوّت و نیرومندی رسید، و چهل ساله شد و گفت: پروردگارا! به من توفیق ده تا شُکر نعمت‌هایی که به من و پدر و مادرم عطا کرده‌ای به جا بیاورم. و اعمال نیک و شایسته‌ای که باعث خشنودی توست انجام دهم، و فرزندان مرا صالح گردان، زیرا من به سوی تو بازگشته‌ام و تسلیم تو شده‌ام!

آیه ۱۶ - أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا۟ وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّـَٔاتِهِمْ فِىٓ أَصْحَٰبِ ٱلْجَنَّةِ وَعْدَ ٱلصِّدْقِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ :

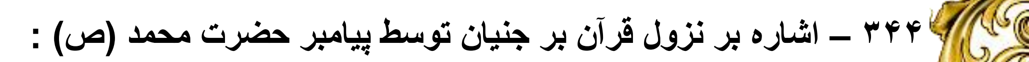
اینها کسانی هستند که ما بهترین عملکردهایشان را قبول می‌کنیم و از گناهان‌شان می‌گذریم. آنها در زمرهٔ اهل بهشتند. این همان وعده راستی است که به آنها داده شده است

آیه ۱۷ - وَٱلَّذِى قَالَ لِوَٰلِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَآ أَتَعِدَانِنِىٓ أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ ٱلْقُرُونُ مِن قَبْلِى وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ ٱللَّهَ وَيْلَكَ ءَامِنْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ :

و کسی که به پدر و مادرش بگوید أُف برشما! آیا شما به من وعده می‌دهید که از گور برمی‌خیزم در حالیکه قبل از من مردم بسیاری مرده‌اند [و برنخاسته‌اند؟!] و با این وجود شما از درگاه خدا استغاثه می‌کنید؟! وای بر تو! به حقیقت ایمان بیاور، زیرا وعدهٔ خدا حق است! و او جواب دهد: این چیزها جز افسانه پیشینیان نیست

۳۴۴ – اشاره بر نزول قرآن بر جنیان توسط پیامبر حضرت محمد (ص) :

سوره احقاف آیات ۲۹ – ۳۰ – ۳۱ – ۳۲

آیه ۲۹ : وَإِذْ صَرَفْنَآ إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ ٱلْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ ٱلْقُرْءَانَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوٓاْ أَنصِتُواْ فَلَمَّا قُضِىَ وَلَّوْاْ إِلَىٰ قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ :

(به یاد آر)! هنگامیکه گروهی از جنیان را به سوی تو روانه کردیم تا قرآن را گوش دهند. آنها وقتی حضور یافتند به یکدیگر گفتند: ساکت! گوش کنید. و هنگامیکه تمام شد. به سوی قوم خود بازگشتند قوم خود را نسبت به حقایق هشدار دادند!

آیه ۳۰ : قَالُواْ يَٰقَوْمَنَآ إِنَّا سَمِعْنَا كِتَٰبًا أُنزِلَ مِنۢ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ :

گفتند :ای قوم ما [آیات] کتابی را شنیدیم که بعد از موسی نازل شده است، در حالیکه تصدیق کننده کتب آسمانی پیشینیان است! این کتاب به سوی حق راهنمایی می‌کند. و همواره بر راه راست و درست است

آیه ۳۱ : يَٰقَوْمَنَآ أَجِيبُواْ دَاعِىَ ٱللَّهِ وَءَامِنُواْ بِهِۦ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ :

ای قوم ما! دعوت کننده الهی را اجابت کنید، و به او ایمان بیاورید، که [خداوند] همهٔ گناهان شما را می‌آمرزد و از عذاب دردناک پناهتان می‌دهد!

آیه ۳۲ : وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِىَ ٱللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُۥ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءُ أُوْلَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ :

و هر کس دعوت کننده الهی را اجابت نکند، در زمین در امان نیست.

و غیر از خدا هیچ تکیه گاه و پناهی ندارد. و چنین کسانی در گمراهی واقعی‌اند

(سوره محمد)

سوره محمد چهل و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء ۲۶ قرآن جای دارد. ذکر نام محمد(ص) در آیه دوم را دلیل نام‌گذاری این سوره دانسته‌اند . موضوع اصلی آن ویژگی‌های مؤمنان و کفار و عاقبت آنها در آخرت است. آیه هفتم سوره محمد که بر چگونگی دریافت نصرت الهی اشاره دارد، از آیات مشهور و نامدار این سوره است. آیه چهارم مبنی بر ممنوعیت کشتن اسیران جنگی و آزادی آنان به صورت رایگان یا در قبال دریافت فدیه، از آیات الاحکام آن شمرده شده است .

۳۴۵ – اشاره به جنگ با کافران و یاری خداوند : سوره محمد آیات ۴ – ۵ – ۶

آیه ۴ : فَإِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَضَرْبَ ٱلرِّقَابِ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّواْ ٱلْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّۢا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَآءً حَتَّىٰ تَضَعَ ٱلْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَٱنتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَاْ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ وَٱلَّذِينَ قُتِلُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَٰلَهُمْ :

هنگامیکه در میدان جنگ با کافران روبرو شدید گردن‌هایشان را بزنید، تا آنها را در هم بکوبید. اسیران را محکم ببندید. سپس یا بر آنها منّت گذاشته [آزادشان کنید]. و یا در قبال آزادی‌شان فدیه بگیرید. تا آنگاه که جنگ پایان پذیرد .بدانید! اگر خدا می‌خواست خودش از آنها انتقام می‌گرفت، امّا اراده کرده تا برخی از شما را به واسطۀ برخی دیگر مورد امتحان قرار دهد! کسانیکه در راه خدا کشته شده‌اند، خداوند هرگز عملکردشان را نابود نمی‌کند

آیه ۵ : سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ : هدایتشان خواهد کرد و کارهایشان را اصلاح می‌نماید

آیه ۶ : وَيُدْخِلُهُمُ ٱلْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ : و به بهشتی که قبلاً برایشان وصف کرده واردشان می‌کند

۳۴۶ – اشاره به عاقبت کسانی که به حقایق ایمان آورده اند و کسانی که به حقایق کافر شده اند : سوره محمد آیه ۱۲

إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ ٱلْأَنْعَٰمُ وَٱلنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ :

خداوند کسانی را که به حقایق ایمان آورند، و عملکردی مفید و شایسته داشته باشند، به بهشت‌هایی که نهرها در آن جاری است وارد می‌نماید. و کسانیکه به حقایق کافر گشته‌اند، از متاع زودگذر دنیا بهره می‌گیرند. و هم چون چهارپایان می‌خورند! و سرانجام آتش دوزخ جایگاهشان خواهد بود

۳۴۷ – اشاره به توصیف بهشت برین : سوره محمد آیه ۱۵

مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ فِيهَآ أَنْهَٰرٌ مِّن مَّآءٍ غَيْرِ ءَاسِنٍ وَأَنْهَٰرٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُۥ وَأَنْهَٰرٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّٰرِبِينَ وَأَنْهَٰرٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَٰلِدٌ فِى ٱلنَّارِ وَسُقُواْ مَآءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَآءَهُمْ :

وصف بهشتی که به نگاه دارندگان حرمت حریم الهی وعده داده شده است این‌گونه است؛ نهرهایی از آب زلال، نهرهایی از عسل مصفّی! و برای آنها در بهشت از تمامی میوه‌ها موجود است و [از همه بهتر] مغفرتی از جانب پروردگارشان! آیا چنین کسانی همانند آنهایی هستند که جاودانه در آتش‌اند و آبِ سوزنده خورانده می‌شوند، که امعاء آنها را پاره پاره می‌کند؟!

۳۴۸ – اشاره به کسانی که بر قرآن تدبر نمیکنند : سوره محمد آیه ۲۴

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَآ :

چرا در قرآن تدبر نمی‌کنند؟! شاید بر قلب‌هایشان قفل هاست!

۳۴۹ – اشاره به لحظه مرگ کسانی که از خشنودی خداوند کراهت داشتند :

سوره محمد آیات ۲۷ – ۲۸

آیه ۲۷ : فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَٰرَهُمْ :

چه حالی خواهند داشت زمانیکه فرشتگان [مرگ، جان‌شان را می‌گیرند] بر صورت و پشت‌هایشان می‌زنند!

آیه ۲۸ - ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱتَّبَعُواْ مَآ أَسۡخَطَ ٱللَّهَ وَكَرِهُواْ رِضۡوَٰنَهُۥ فَأَحۡبَطَ أَعۡمَٰلَهُمۡ :
این به خاطر آن‌است که از آنچه که خدا را به خشم می‌آورد پیروی می‌کردند و از خشنودی خدا کراهت داشتند! سرانجام [خداوند] عملکردشان را نابود و بی‌اثر ساخت

۳۵۰ – اشاره به امتحان و آزمون الهی : سوره محمد آیه ۳۱

وَلَنَبۡلُوَنَّكُمۡ حَتَّىٰ نَعۡلَمَ ٱلۡمُجَٰهِدِينَ مِنكُمۡ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَنَبۡلُوَاْ أَخۡبَارَكُمۡ :
ما همه شما را امتحان می‌کنیم، تا مشخص نماییم مجاهدان و صابران شما چه کسانی هستند! تا اخبار و حدیث‌تان را بیازماییم

۳۵۱ – اشاره به واقعیت زندگی دنیوی : سوره محمد آیات ۳۶ – ۳۷

آیه ۳۶ : إِنَّمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا لَعِبٌ وَلَهۡوٌ وَإِن تُؤۡمِنُواْ وَتَتَّقُواْ يُؤۡتِكُمۡ أُجُورَكُمۡ وَلَا يَسۡـَٔلۡكُمۡ أَمۡوَٰلَكُمۡ :
بدانید که زندگی دنیا فقط بازیچه و سرگرمی است. چنانچه به حقایق ایمان بیاورید و حرمت پروردگارتان را نگاه دارید، خدا نیز پاداش شما را عطا خواهد کرد و خدا اموال شما را نمی‌خواهد!

آیه ۳۷ : إِن يَسۡـَٔلۡكُمُوهَا فَيُحۡفِكُمۡ تَبۡخَلُواْ وَيُخۡرِجۡ أَضۡغَٰنَكُمۡ :
هرچند که اگر اموال شما را طلب کند، و با اصرار هم طلب کند، شما بخل می‌ورزید! خداوند این‌چنین بخل و کینه‌های شما را آشکار می‌کند

۳۵۲ – اشاره به بخیلان و کسانی که انفاق نمیکنند : سوره محمد آیه ۳۸

هَٰٓأَنتُمۡ هَٰٓؤُلَآءِ تُدۡعَوۡنَ لِتُنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَمِنكُم مَّن يَبۡخَلُ وَمَن يَبۡخَلۡ فَإِنَّمَا يَبۡخَلُ عَن نَّفۡسِهِۦ وَٱللَّهُ ٱلۡغَنِيُّ وَأَنتُمُ ٱلۡفُقَرَآءُ وَإِن تَتَوَلَّوۡاْ يَسۡتَبۡدِلۡ قَوۡمًا غَيۡرَكُمۡ ثُمَّ لَا يَكُونُوٓاْ أَمۡثَٰلَكُم :
آگاه باشید شما همان جماعتی هستید که برای انفاق در راه خدا دعوت شده‌اید، امّا عدّه‌ای از شما بخل می‌ورزند؛ بدانید هرکه بخل بورزد به ضرر خود، بخل ورزیده است، زیرا خداوند بی‌نیاز است و این شما هستید که محتاج‌اید! و چنانچه از حق سرپیچی کنید خداوند مردم دیگری را به جای شما می‌آورد که مثل شما نخواهند بود!

(سوره فتح)

سوره فتح چهل و هشتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء ۲۶ قرآن جای دارد. (فتح) نامیدن این سوره به این دلیل است که در ابتدای سوره، از فتح مبین سخن می‌گوید. محتوای اصلی این سوره درباره پیروزی نهایی مسلمانان، پاداش ایمان و جهاد و اخلاص، بخشش لغزش‌های مجاهدین، هشدار به کافران و مسلمانان کاهل و در نهایت جهانی شدن دین خدا است .آیه نخست درباره فتح مبین و آیه ۱۸ درباره بیعت رضوان از آیات مشهورسوره فتح است .

۳۵۳ – اشاره به ستایش خداوند :   سوره فتح   آیه ۹

لِّتُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا :

تا همه به خداوند و پیامبرش ایمان بیاورید، و یاریش کنید و گرامی‌اش دارید، و او را هر صبح و شام تسبیح گویید

۳۵۴ – اشاره به کسانی که با حضرت محمد (ص) بیعت کردند :   سوره فتح   آیه ۱۰

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ ٱللَّهَ يَدُ ٱللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَـٰهَدَ عَلَيْهُ ٱللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا :

کسانیکه دست بیعت به تو می‌دهند، در واقع با خدا بیعت کرده‌اند. دست خدا بالای دست آنان است، پس کسی که عهدش را بشکند به زیان خود رفتار کرده است، و هرکس به عهدی که با خدا بسته وفادار بماند به زودی او را پاداشی بزرگ عطا نماید

۳۵۵ – اشاره به عاقبت ایمان نیاوردن به خدا و پیامبرش :   سوره فتح   آیات ۱۳ – ۱۴

آیه ۱۳ : وَمَن لَّمْ يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلْكَـٰفِرِينَ سَعِيرًا :

هرکس به خدا و پیامبرش ایمان نیاورد بداند که ما برای کافران آتشی سوزان تدارک دیده‌ایم!

آیه ۱۴ : وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا :

فرمانروایی آسمان‌ها و زمین از آن خداست. هر کس را صلاح بداند، می‌آمرزد و هر که را صلاح بداند مجازات می‌کند. بدانید که خداوند آمرزنده و با گذشت است!

۳۵۶ – اشاره به حکم لغو جهاد یا جنگ برای نابینا و لنگ و بیمار : سوره فتح آیه ۱۷

لَّيْسَ عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّـٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَـٰرُ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا :

بر نابینا و لنگ و بیمار گناهی نیست [اگر به جهاد نروند] بدانید! هرکس از خدا و پیامبرش اطاعت کند، خداوند او را به بهشت‌هایی که نهرها در آن جاری‌است داخل می‌نماید. و هر کس [از فرمان حق] روی برگرداند او را به عذاب دردناکی مجازات می‌کند!

۳۵۷ - اشاره بهحقانیت پیامبری محمد رسول الله (ص) و یارانش : سوره فتح آیه ۲۹

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا سِيمَاهُمْ فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ وَمَثَلُهُمْ فِى ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِۦ يُعْجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا :

محمد رسول خداست، و کسانیکه با او هستند نسبت به کفّار، سرسخت و نسبت به یکدیگر با عطوفت و مهربانند. آنها را می‌بینی که اهل رکوع و سجودند و همواره فضل و رضای خداوند را جست و جو می‌کنند. نشانه آنها اثر سجودی است که در چهره‌هایشان نمایان است. وصفشان در تورات آمده! و توصیفشان در انجیل، چون گیاهی است که جوانه‌اش را برآورد و به تقویت آن پرداخته تا محکم شود، و بر پای خود بایستد و کشاورزان را به شگفتی وا دارد! و کافران را خشمگین سازد !بدانید خداوند از میان آنها کسانی را که به حقایق ایمان بیاورند، و عملکردی نیک و شایسته داشته باشند، به مغفرت و پاداش بزرگی وعده داده است!

(سوره حُجُرات)

سوره حُجُرات چهل و نهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نارل شده است که در جزء ۲۶ جای دارد. حجرات جمع حُجره به معنای اتاق است که در آیه چهارم آمده است. سوره حجرات درباره آداب برخورد با پیامبر(ص) و نیز برخی از اخلاقیات بد اجتماعی همچون سوءظن، تَجَسُّس و غیبت سخن می‌گوید .آیه اُخُوت، آیه نبأ و آیه غیبت از آیات مشهور این سوره است. آیه سیزدهم نیز که گرامی‌ترین فرد را نزد خداوند، باتقواترین افراد می‌داند از جمله آیات مشهور این سوره محسوب شده است

۳۵۸ـ اشاره به وظیفه یک مومن در قبال جدال و دعوای بین اهل ایمان :

سوره حجرات آیات ۹ ــ ۱۰

آیه ۹ : وَإِن طَآئِفَتَانِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُواْ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَهُمَا فَإِنۢ بَغَتْ إِحْدَىٰهُمَا عَلَى ٱلْأُخْرَىٰ فَقَٰتِلُواْ ٱلَّتِى تَبْغِى حَتَّىٰ تَفِىٓءَ إِلَىٰٓ أَمْرِ ٱللَّهِ فَإِن فَآءَتْ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَهُمَا بِٱلْعَدْلِ وَأَقْسِطُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ :

چنانچه دو گروه از اهل ایمان به جدال با یکدیگر پرداختند بین آنها صلح و آشتی برقرار نمایید، و اگر یکی از آنها بر دیگری ستم کرده است، با ستمکار بجنگید تا اینکه به فرمان خدا باز گردد و اگر [به فرمان حق] بازگشت، عادلانه بین آنها صلح برقرار کنید. همواره با عدالت رفتار کنید، زیرا خداوند عادلان را دوست دارد

آیه ۱۰ : إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ :

و بدانید مؤمنان، برادران یکدیگرند، پس بین برادرانتان صلح و سازش برقرار کنید، و حرمت اوامر الهی را نگاه دارید، امید آنکه مشمول رحمت الهی شوید!

۳۵۹ – اشاره به مسخره نکردن و عیب جویی نکردن از همدیگر :

سوره حجرات آیه ۱۱

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُونُواْ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَآءٌ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوٓاْ أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُواْ بِٱلْأَلْقَـٰبِ بِئْسَ ٱلِٱسْمُ ٱلْفُسُوقُ بَعْدَ ٱلْإِيمَـٰنِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُوْلَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّـٰلِمُونَ :

ای اهل ایمان! مبادا گروهی، گروه دیگر را مسخره کنند. شاید آنها بهتر از اینان باشند، مبادا گروهی از زنان، زنان دیگری را مسخره کنند، شاید آن زنان بهتر از اینان باشند! هیچ‌گاه از یکدیگر عیب‌جویی نکنید، و همدیگر را با القاب زشت صدا نزنید. حقیقتاً پلیدی و ناپاکی، آن هم بعد از ایمان آوردن، زشت و زننده است! بدانید هر کس به درگاه خداوند توبه نکند بدون شک ظالم است!

۳۶۰– اشاره به غیبت نکردن و تهمت نزدن به یکدیگر : سوره حجرات آیه ۱۲

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجْتَنِبُواْ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُواْ وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ :

ای اهل ایمان! از بسیاری از گمانهایتان اجتناب کنید، زیرا بعضی از گمان‌ها گناه است! [در امور یکدیگر] تجسس نکنید. و از همدیگر غیبت نکنید. آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را بخورد؟! همه‌تان از آن کراهت دارید! پس حرمت اوامر الهی را نگاه دارید و بدانید خداوند توبه‌پذیر و با گذشت است!

۳۶۱ – اشاره به خلقت انسان و گرامی ترین انسان نزد خداوند : سوره حجرات آیه ۱۳

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَـٰكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَـٰكُمْ شُعُوبًا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓاْ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ :

ای مردم! ما شما را از یک مذکر و یک مؤنث آفریدیم. آنگاه شما را گروه ها و قبایل مختلفی قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید [بدانید] گرامی‌ترین شما نزد خداوند، حرمتگزارترین شما به حریم الهی است! براستی خداوند از همه چیز آگاه و با خبر است

۳۶۲ - اشاره به تفاوت بین ایمان آوردن و مسلمان شدن : سوره حجرات   آیه ۱۴

قَالَتِ ٱلۡأَعۡرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمۡ تُؤۡمِنُواْ وَلَٰكِن قُولُوٓاْ أَسۡلَمۡنَا وَلَمَّا يَدۡخُلِ ٱلۡإِيمَٰنُ فِي قُلُوبِكُمۡ وَإِن تُطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَا يَلِتۡكُم مِّنۡ أَعۡمَٰلِكُمۡ شَيۡـًٔا إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ :

اعراب بادیه‌نشین گفتند: ما ایمان آوردیم! بگو: شما! ایمان نیاورده‌اید، بلکه بگوئید: اسلام آوردیم [تسلیم شده‌ایم]، زیرا هنوز ایمان به قلب‌های شما وارد نشده است! چنانچه خدا و پیامبرش را اطاعت کنید، از پاداش عملکرد شما چیزی کم نخواهد شد، زیرا خداوند آمرزنده و با گذشت است

۳۶۳ – اشاره به آگاهی خداوند به تمام امور :   سوره حجرات   آیه ۱۸

إِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ غَيۡبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ :

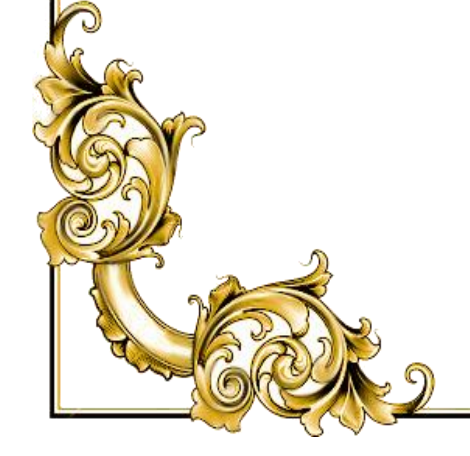
خداوند غیب و نادیده‌های آسمان‌ها و زمین را می‌داند، و بی‌شک خداوند نسبت به عملکردتان بیناست!

(سوره ق)

سوره ق پنجاهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۶ جای دارد.

این سوره را «قاف» می‌نامند؛ زیرا با حرف مقطعه» ق» آغاز شده است .معاد و تعجب کافران از زنده شدن مجدد مردگان، نبوت، توحید و قدرت الهی از موضوعات مطرح شده در این سوره است .

آیه ۱۶ سوره «ق» که خدا را به آدمی از شاهرگش نزدیک‌تر می‌داند، از آیه‌های مشهور این سوره است.

۳۶۴– اشاره به نزدیکی خداوند به انسان (از رگ گردن به انسان نزدیک تر است) :

سوره ق آیه ۱۶

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِۦ نَفْسُهُۥ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ ٱلْوَرِيدِ :
ما انسان را خلق کرده‌ایم و کاملاً از وسوسه‌های نفسانی‌اش آگاهیم، زیرا ما از رگ گردنش به او نزدیک‌تریم

۳۶۵ – اشاره به وظیفه دو فرشته یمین و یسار : سوره ق آیه ۱۷ - ۱۸

آیه ۱۷ : إِذْ يَتَلَقَّى ٱلْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ قَعِيدٌ :
[به یاد داشته باشید که]! آن دو فرشتهٔ موجود در چپ و راست انسان، عملکردهای او را ضبط می‌نمایند

آیه ۱۸ : مَّا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ :
انسان هیچ کلامی را نمی‌گوید، مگر آنکه در کنارش مراقبی آماده، او را زیر نظر دارد!

۳۶۶- اشاره به روز وعده الهی و دمیده شدن در صور : سوره ق آیات ۲۰ - ۲۱

آیه ۲۰ : وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْوَعِيدِ :
در صور دمیده شود و آن روز، روزِ وعده‌های مجازات الهی است

آیه ۲۱ : وَجَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَشَهِيدٌ :
و هر انسانی به سوی محشر آید، در حالیکه با او یک سوق‌دهنده و یک گواه همراه است!

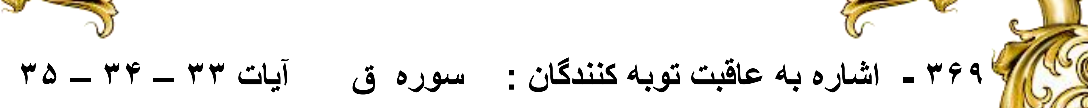
۳۶۷ – اشاره به فرشته غرین و ارائه نامه اعمال انسان به درگاه خداوند : سوره ق آیه ۲۳

وَقَالَ قَرِينُهُۥ هَٰذَا مَا لَدَىَّ عَتِيدٌ :
فرشته قرین او گوید: این نامه اعمال اوست که من آماده کرده‌ام!

۳۶۸ – اشاره به گزارش فرشته قرین : سوره ق آیات ۲۷ – ۲۸

آیه ۲۷ : قَالَ قَرِينُهُۥ رَبَّنَا مَآ أَطْغَيْتُهُۥ وَلَٰكِن كَانَ فِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ :
فرشته قرین او گوید: پروردگارا من او را به طغیان و سرکشی وادار نکردم! خودِ او در اعماق گمراهی بود

آیه ۲۸ : قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا۟ لَدَىَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم بِٱلْوَعِيدِ :
[خدا] گوید: نزد من مجادله نکنید. قبل از این درباره مجازات‌ها با شما سخن گفته بودم!

۳۶۹ - اشاره به عاقبت توبه کنندگان : سوره ق آیات ۳۳ ــ ۳۴ ــ ۳۵

آیه ۳۳ : مَّنْ خَشِیَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَیْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِیبٍ :
آنکه از خدای رحمان در نهان می‌ترسید و به درگاهش دلی توبه‌کار آورده است!

آیه ۳۴ : ٱدْخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ذَٰلِكَ یَوْمُ ٱلْخُلُودِ :
[به آنها گویند]: به سلامت وارد بهشت شوید، این همان روز جاودان است!

آیه ۳۵ : لَهُم مَّا یَشَآءُونَ فِیهَا وَلَدَیْنَا مَزِیدٌ :
آن‌چه بخواهند در بهشت برایشان مهیّاست حال آنکه نزد ما بیشتر است!

۳۷۰ــ اشاره به خلقت آسمان و زمین در شش روز توسط خداوند بلند مرتبه : سوره ق آیه ۳۸

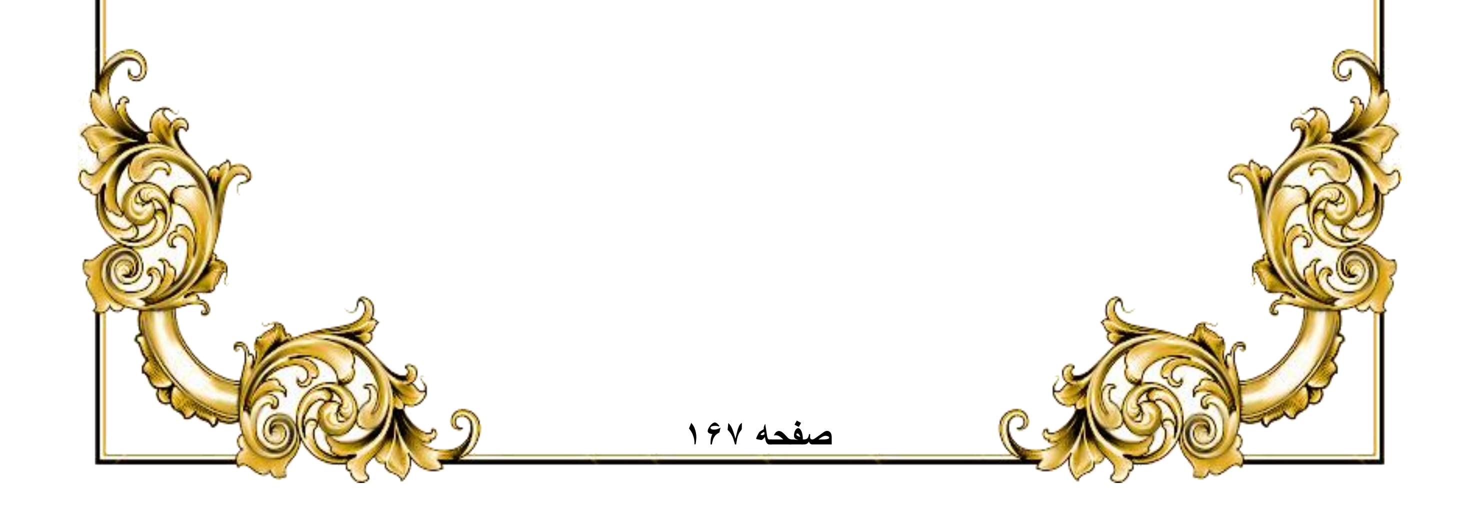
وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَیْنَهُمَا فِی سِتَّةِ أَیَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ :
ما آسمانها و زمین و آن‌چه میان آنهاست را در شش روز خلق کردیم. و هیچ خسته و ملول نشدیم

۳۷۱ ــ اشاره به زمان هایی برای تسبیح و ثنای خداوند و اَدای فریضه نماز شب :

سوره ق آیات ۳۹ ــ ۴۰

آیه ۳۹ : فَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا یَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ ٱلْغُرُوبِ :
پس بر آنچه می‌گویند: صبر داشته باش. و قبل از طلوع آفتاب و قبل از غروب آن، تسبیح و ستایش پروردگارت را بگوی

آیه ۴۰ : وَمِنَ ٱلَّیْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَٰرَ ٱلسُّجُودِ :
و هم پاره‌ای از شب را تسبیح گوی او باش. و هم بعد از هر سجده!

(سوره الذاریات)

سوره ذاریات پنجاه و یکمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۶ و ۲۷ قرآن جای دارد. ذاریات جمع ذاریه به معنای باد است. موضوع اصلی سوره ذاریات، قیامت است. در این سوره همچنین به توحید و نشانه‌های خدا در آفرینش، مهمانی فرشتگان در خانه ابراهیم(ع) و مأموریتشان برای عذاب قوم لوط، داستان موسی (ع) و سرگذشت قوم عاد، قوم ثمود و قوم نوح پرداخته شده است . از آیات مشهور این سوره، آیه ۵۶ است که عبادت خداوند را هدف از آفرینش انسان و جنیان معرفی می‌کند .

۳۷۲– اشاره به نفرین خداوند بر دروغ گویان : سوره ذاریات آیات ۱۰ – ۱۱

آیه ۱۰ : قُتِلَ ٱلْخَرَّٰصُونَ : مرگ بر دروغ گویان!

آیه ۱۱ : ٱلَّذِينَ هُمْ فِى غَمْرَةٍ سَاهُونَ : همان‌هایی که در نادانی و غفلت فرو رفته‌اند

۳۷۳ – اشاره به مکان وعده های الهی : سوره ذاریات آیه ۲۲

وَفِى ٱلسَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ :
رزق شما و آنچه به شما وعده داده شده است، در آسمان است

۳۷۴ – اشاره به علت خلقت جن و اِنس : سوره ذاریات آیه ۵۶

وَمَا خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ :
جن و انس را خلق نکردم مگر برای آنکه بنده‌ام باشند!

(سوره طور)

سوره طور پنجاه و دومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۷ جای دارد. در آیه نخست این سوره به (طور) سوگند یاد شده و به همین دلیل این سوره را طور نامیده‌اند. گفته شده منظور از طور، کوهی است که در آن به حضرت موسی(ع) وحی می‌شد.

سوره طور کافران را تهدید به عذاب می‌کند و ویژگی‌هایی از آن عذاب را بیان می‌کند. سپس بخشی از نعمت‌های بهشتیان را شرح می‌دهد و منکرانِ نبوت پیامبر(ص) را توبیخ می‌کند.

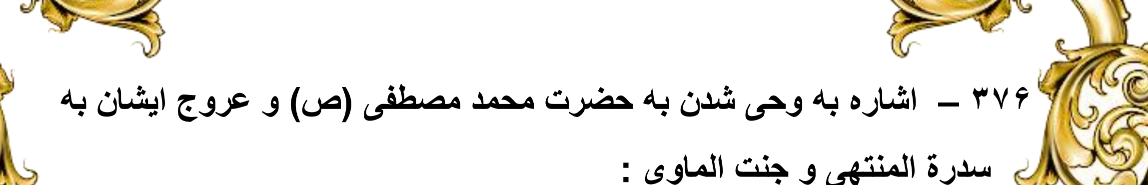
۳۷۵ – اشاره به زمان حمد و تسبیح خداوند یگانه : سوره طور آیه ۴۹

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَـٰرَ ٱلنُّجُومِ :

در پاره‌ای از شب و نیز هنگامیکه ستارگان ناپدید می‌شوند خدای را تسبیح گوی

(سوره نجم)

سوره نجم، پنجاه وسومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء بیست و هفتم قرار گرفته است. این سوره جزو چهار سوره‌ای است که سجده واجب دارند و به سوره‌های عزائم معروف‌اند. از موضوعات مطرح در این سوره، داستان معراج رفتن پیامبر(ص)، نکوهش مشرکان به سبب پرستش بت‌ها و سخن از معاد است . از آیات مشهور سوره نجم، آیه ۳ و ۴ است که می‌گوید پیامبر(ص) از روی هوا و هوس سخن نمی‌گوید و برای اثبات عصمت پیامبر(ص) مورد استناد قرار گرفته است آیات ۸ و ۹ که فاصله پیامبر تا خداوند یا جبرئیل را در معراج، به اندازه دو کمان توصیف می‌کند نیز از جمله آیات مشهور این سوره است

۳۷۶ – اشاره به وحی شدن به حضرت محمد مصطفی (ص) و عروج ایشان به سدرة المنتهی و جنت الماوی :

سوره نجم آیات ۱۰ – ۱۱ – ۱۲ – ۱۳ - ۱۴ – ۱۵ – ۱۶

آیه ۱۰: فَأَوْحَىٰٓ إِلَىٰ عَبْدِهِۦ مَآ أَوْحَىٰ : پس خداوند به بنده‌اش آنچه را باید وحی می‌کرد، وحی کرد!

آیه ۱۱ : مَا كَذَبَ ٱلْفُؤَادُ مَا رَأَىٰٓ : دل، آنچه را که دید دروغ‌اش ندانست

آیه ۱۲ : أَفَتُمَـٰرُونَهُۥ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ : آیا در آنچه می‌بیند با او مجادله می‌کنید؟!

آیه ۱۳ : وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ : آن را بار دیگر دیده است!

آیه ۱۴ : عِندَ سِدْرَةِ ٱلْمُنتَهَىٰ : نزد سدره المنتهی

آیه ۱۵ : عِندَهَا جَنَّةُ ٱلْمَأْوَىٰٓ : که جنه المأوی کنار آن‌است

آیه ۱۶ : إِذْ يَغْشَى ٱلسِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ : در این هنگام چیزی سدره المنتهی را پوشانده بود

۳۷۷ – اشاره بر اینکه تا زمانی که خداوند نخواهد شفاعت کسی را قبول نمیکند :

سوره نجم آیه ۲۶

وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ لَا تُغْنِى شَفَـٰعَتُهُمْ شَيْـًٔا إِلَّا مِنۢ بَعْدِ أَن يَأْذَنَ ٱللَّهُ لِمَن يَشَآءُ وَيَرْضَىٰٓ :
چه بسیار فرشتگانی در آسمان‌ها وجود دارند که شفاعت‌شان هیچ سودی ندارد، مگر بعد از آنکه خدا اجازه دهد، آن هم برای کسیکه صلاح بداند و راضی باشد!

۳۷۸ – اشاره به نهی نامگذاری زنانه برای فرشتگان : سوره نجم آیات ۲۷ – ۲۸

آیه ۲۷ : إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ لَيُسَمُّونَ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ ٱلْأُنثَىٰ :
کسانیکه به آخرت ایمان ندارند فرشتگان را نامگذاری زنانه می‌کنند!

آیه ۲۸ : وَمَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا :
در حالیکه نسبت به آن علم و آگاهی ندارند، آنها فقط از گمان خود پیروی می‌کنند و گمان و پندار، کسی را از شناخت حق بی‌نیاز نمی‌کند!

۳۷۹– اشاره براینکه هر کس بار کناهان خود را به دوش میکشد :

سوره نجم آیه ۳۸

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ :
بدانید! هیچ‌کس بار گناه دیگری را بر دوش نمی‌کشد

۳۸۰ – اشاره بر اینکه موجودات به صورت جفت (نر و ماده) واز نطفه آفریده شده اند :

سوره نجم آیات ۴۵ – ۴۶

آیه ۴۵ : وَأَنَّهُۥ خَلَقَ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلْأُنثَىٰ : اوست که جفت‌های نر و ماده را آفریده است

آیه ۴۶ : مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ : و آن هم از نطفه‌ای که ریخته می‌شود!

(سوره قمر)

سوره قَمَر پنجاه و چهارمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۷ جای دارد. این سوره را قمر می‌نامند چون به معجزه شق القمر پیامبر اسلام(ص) اشاره می‌کند .آیات این سوره بیشتر مربوط به انذار و تهدید است و از اقوام پیشین و بدحالی‌شان در روز قیامت هنگام بیرون شدن از قبرها و حضورشان برای حساب قیامت، به جهت پندگیری از آنها یاد می‌کند. اقوامی که نامشان در این سوره آمده، قوم عاد، قوم ثمود، قوم لوط و قوم فرعون است . از آیات مشهور سوره قمر آیه‌ای است که می‌گوید قرآن برای پندآموزی آسان بیان شده است.

۳۸۱ – سرعت اجرای فرمان خدا :   سوره قمر   آیه ۵۰

وَمَآ أَمۡرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٞ كَلَمۡحِۭ بِٱلۡبَصَرِ :

فرمان ما یک فرمان است همچون یک چشم بر هم زدن!

(سوره الرحمن)

سوره الرحمن ملقب به عروس قرآن، پنجاه و پنجمین سوره قرآن کریم میباشد که در جزء ۲۷ جای دارد. نام‌گذاری این سوره به نام «الرحمن» که یکی از نام‌های الهی است، از کلمه آغازین سوره گرفته شده است. سوره الرحمن مجموعه‌ای از نعمت‌های خدا در دنیا و آخرت را برمی‌شمرد. همچنین در این سوره به برپایی قیامت و ویژگی‌های آن و چگونگی حسابرسی اعمال پرداخته شده است. خداوند در این سوره پس از ذکر هر نعمتی، از بندگان خود با آیه «فَبأَيِّ آلاءِ رَبِّکُما تُکَذِّبانِ: پس کدام‌یک از نعمت‌های پروردگارتان را منکرید؟» اقرار می‌گیرد.

این آیه ۳۱ مرتبه در سوره تکرار شده است.

۳۸۲ - اشاره بر منع کم فروشی :   سوره الرحمن   آیات ۷ – ۸ – ۹

آیه ۷ : وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ ٱلۡمِيزَانَ :

[بدانید خدای رحمان] آسمان را برافراشت و میزان را وضع کرد

آیه ۸ : أَلَّا تَطۡغَوۡاْ فِي ٱلۡمِيزَانِ :   تا از میزان طغیان نکنید

آیه ۹ : وَأَقِيمُواْ ٱلۡوَزۡنَ بِٱلۡقِسۡطِ وَلَا تُخۡسِرُواْ ٱلۡمِيزَانَ :

عادلانه وزن کنید و کم‌فروشی نکنید!

۳۸۳ – اشاره به مواد اصلی برای خلق انس و جن : سوره الرحمن آیات ۱۴ - ۱۵

آیه ۱۴ : خَلَقَ ٱلۡإِنسَـٰنَ مِن صَلۡصَـٰلٖ كَٱلۡفَخَّارِ :
انسان را از گِل خشکیده چون سفال آفرید

آیه ۱۵ : وَخَلَقَ ٱلۡجَآنَّ مِن مَّارِجٖ مِّن نَّارٖ : و جن را از شعله‌های رنگارنگ آتش آفرید

۳۸۴ – اشاره به حسابرسی انسان و اجنه در روز قیامت : سوره الرحمن آیه ۳۱

سَنَفۡرُغُ لَكُمۡ أَيُّهَ ٱلثَّقَلَانِ : ای دو گروه جن و انس به زودی به حساب شما خواهیم رسید

۳۸۵– اشاره به اینکه ماهیت انسانها در قیامت از چهره شان نمایان است :

سوره الرحمن آیه ۴۱

يُعۡرَفُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ بِسِيمَـٰهُمۡ فَيُؤۡخَذُ بِٱلنَّوَٰصِي وَٱلۡأَقۡدَامِ :
مجرمان از علامت چهره‌هایشان شناخته می‌شوند و بر اساسِ پیشانی نوشت و اقداماتشان مواخذه می‌گردند!

۳۸۶ – اشاره به طبقات بهشت برین : سوره الرحمن آیات ۶۲ – ۶۳ – ۶۴

آیه ۶۲ : وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ : غیر از دو بهشت، دو بهشت دیگر نیز هست

آیه ۶۳ : فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ : پس کدامین نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟!

آیه ۶۴ : مُدۡهَآمَّتَانِ : هردو کاملاً سبز و خرم هستند

(سوره الواقعه)

سوره واقعه، پنجاه و ششمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء بیست و هفتم جای گرفته است. «واقعه» یکی از نام‌های قیامت است و در آیه اول این سوره آمده است. سوره واقعه درباره روز قیامت و وقایع آن سخن می‌گوید و مردم را در روز قیامت به سه گروهِ اصحاب یمین، اصحاب شِمال و سابقون دسته‌بندی می‌کند و درباره جایگاه و پاداش یا عذاب هر گروه سخن می‌گوید

۳۸۷– اشاره به سه گروه از انسان ها :

سوره واقعه　　　　آیات ۷ – ۸ – ۹ – ۱۰ - ۱۱

آیه ۷ : وَكُنتُمْ أَزْوَٰجًا ثَلَٰثَةً : در این هنگام شما سه گروه خواهید بود

آیه ۸ : فَأَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ : گروهی خوشبخت و چه گروه خوشبختی!

آیه ۹ : وَأَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ : گروهی بد بخت و چه گروه بدبختی!

آیه ۱۰ : وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلسَّٰبِقُونَ : و گروهی که در خوبی و خدمت کردن از همه پیشی گرفته‌اند

آیه ۱۱ : أُوْلَٰٓئِكَ ٱلْمُقَرَّبُونَ : آنها مقرّبانند

(سوره حدید)

سوره حَدید پنجاه و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نارل شده است که در جزء ۲۷ قرآن قرار دارد. نامگذاری این سوره به مناسبت یادکرد حدید (آهن) در آیه ۲۵ است. در این سوره به موضوعاتی مانند توحید، صفات الهی، عظمت قرآن و وضع مؤمنان و منافقان در قیامت پرداخته شده است . در سوره حدید به داستان برخی از پیامبران چون نوح، ابراهیم و عیسی پرداخته شده است. آیه چهارم درباره خلقت هستی در شش روز و آیه ۱۱ درباره نیکو بودن قرض‌الحسنه از آیات مشهور این سوره است .

۳۸۸ – اشاره به پاداش برای صدقه دهندگان : سوره حدید آیه ۱۸

إِنَّ ٱلْمُصَّدِّقِينَ وَٱلْمُصَّدِّقَٰتِ وَأَقْرَضُوا۟ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَٰعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ :

خداوند به مردان و زنانِ صدقه‌دهنده، آنهایی که به خدا قرض‌الحسنه می‌دهند، پاداش دوچندان عطا می‌کند، [علاوه بر آن] پاداش پرارزشی برایشان مهیّاست

۳۸۹– اشاره به وابستگی به زندگی دنیوی و تجمل پرستی : سوره حدید آیه ۲۰

ٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِى ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَوْلَٰدِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ ٱلْكُفَّارَ نَبَاتُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَٰمًا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنٌ وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلْغُرُورِ :

بدانید !که زندگی دنیا بازی و سرگرمی است. تجمل‌پرستی و مایهٔ تفاخر بین شما و افزون‌طلبی در مال و اولاد است! مثل بارانی است که باعثِ محصول شود و کشاورزانش را به شگفتی درآورد سپس خشک شود، و آن‌طور که می‌بینی زرد گردد، آنگاه تبدیل به خاشاک شود! بدانید که در آخرت یا مجازات شدید است یا مغفرت و خشنودی خداوند! و زندگی دنیا چیزی جز متاع فریب نیست!

۳۹۰– اشاره به نفی غرور و تکبر : سوره حدید آیه ۲۳

لِّكَيْلَا تَأْسَوْاْ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُواْ بِمَآ ءَاتَىٰكُمْ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ : تا هیچ‌گاه نسبت به چیزی که از دستتان رفته تأسف نخورید، و نسبت به چیزی که به دست‌تان آمده خوشحال نگردید! زیرا خداوند هیچ متکبّر مغروری را دوست ندارد

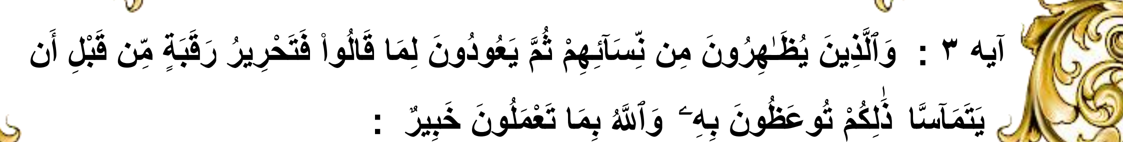
(سوره مجادله)

سوره مُجادِله پنجاه و هشتمین سوراز قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء ۲۸ قرار گرفته است. سوره مجادله درباره حکم ظهار، آداب معاشرت و همنشینی و منافقان سخن می‌گوید و مؤمنان را از ورود به حزب شیاطین و منافقان برحذر می‌دارد .آیه نجوا از آیات مشهور این سوره است. حضور درحزب خداوند و دور ماندن از عذاب الهی و فقر، از فضایل قرائت این سوره بیان شده است. سوره مجادله تنها سوره‌ای است که در تمام آیاتش کلمه «الله» آمده است .

۳۹۱ – اشاره به حرام بودن ظهار : سوره مجادله آیات ۲ – ۳ – ۴

آیه ۲ : ٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَآئِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَٰتِهِمْ إِنْ أُمَّهَٰتُهُمْ إِلَّا ٱلَّٰٓـِٔى وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ ٱلْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ :

کسانی از شما که همسران خود را ظِهار می‌کنند، بدانند که زنانشان مادرانشان نیستند؛ مادرانشان کسانی هستند که آن ها را زائیده‌اند! بی‌شک آنها سخن دروغ و زشتی می‌گویند. حال آنکه خداوند عفو کننده و آمرزنده است!

آیه ۳ : وَٱلَّذِينَ يُظَـٰهِرُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُواْ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِۦ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ :

کسانیکه زنانشان را ظِهار می‌کنند سپس نسبت به آنچه گفته‌اند پشیمان شده و برمی‌گردند، قبل از آمیزش جنسی باید بنده‌ای آزاد کنند. این چیزی است که شما به آن موعظه می‌شوید. بدانید! که خداوند نسبت به عملکردتان آگاه است!

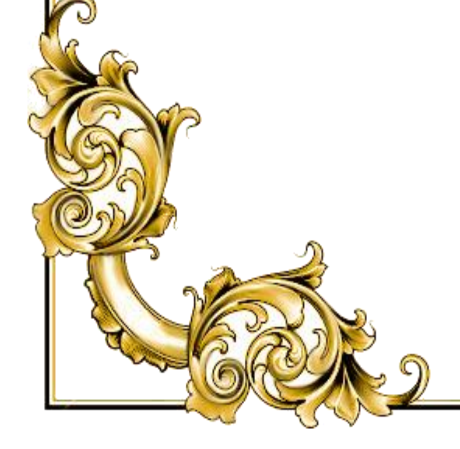
آیه ۴ : فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ وَلِلْكَـٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ :

اگر کسی [بنده‌ای] نیافت، قبل از آمیزش جنسی باید دو ماه پی در پی روزه بگیرد و اگر نمی‌تواند روزه بگیرد شصت مسکین را اطعام کند. این به خاطر آن‌است که به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید. بدانید! که این‌ها همه حدود الهی است و برای کسانی که حقایق را انکار کنند عذابی دردناک است

۳۹۲– اشاره به حضور خداوند در همه مکان :   سوره مجادله   آیه ۷

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِن نَّجْوَىٰ ثَلَـٰثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَآ أَدْنَىٰ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُواْ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُواْ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ :

آیا نمی‌دانی که خداوند از آنچه در آسمان‌ها و آن‌چه در زمین است آگاه است؟ !بدانید که هیچ نجوای (سخن در گوشی) سه نفره‌ای نیست، مگر آن که چهارمین آن‌ها خدا باشد! و هیچ نجوای پنج نفره‌ای نیست، مگر آن که ششمین آنها خدا باشد! و پایین‌تر از این تعداد و بالاتر از آن هم که باشد، خدا همراه آنان است، هرجا که باشند! سرانجام در روز قیامت از عملکردشان باخبرشان می‌کند، زیرا خداوند نسبت به هر چیزی داناست

۳۹۳ ــ اشاره به ریاکاران و درویان :   سوره مجادله   آیات ۸ ــ ۹ ـ ۱۰

آیه ۸ : أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نُهُوا۟ عَنِ ٱلنَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا۟ عَنْهُ وَيَتَنَٰجَوْنَ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَإِذَا جَآءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ ٱللَّهُ وَيَقُولُونَ فِىٓ أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا ٱللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ :

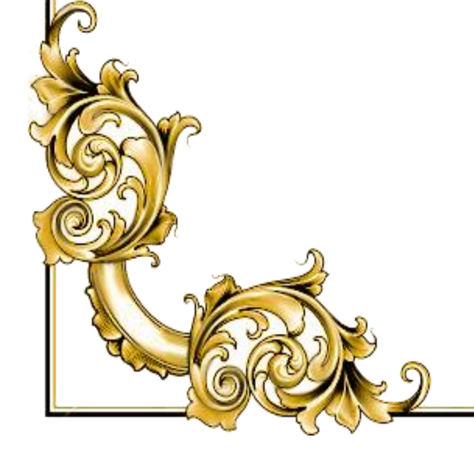
آیا کسانی را که از نجوای کردن نهی شده‌اند نمی‌بینی؟! آنها به کاری که از آن نهی شده‌اند باز می‌گردند، و برای ارتکاب گناه و تجاوز و نافرمانی از پیامبر با هم نجوای می‌کنند! و هنگامیکه نزد تو می‌آیند چنان سلام می‌کنند که خداوند آن‌گونه به تو سلام نکرده است! حال آنکه با خود می‌گویند: پس چرا خدا ما را به خاطر آنچه که می‌گوییم عذاب نمی‌کند؟! جهنّم برای آنها بس است! در آن داخل می‌شوند و چه بد سرنوشتی است [این جهنّم]!

آیه ۹ : يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا تَنَٰجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ :

ای اهل ایمان! اگر با یکدیگر نجوای می‌کنید، به خاطر ارتکاب گناه و تجاوز و نافرمانی پیامبر نجوای نکنید، بلکه باید نجوایتان برای توسعه نیکی و پرهیزگاری باشد. حرمت خداوند را نگاه دارید، خدایی که به سوی او محشور خواهید شد!

آیه ۱۰ : إِنَّمَا ٱلنَّجْوَىٰ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ لِيَحْزُنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيْسَ بِضَآرِّهِمْ شَيْـًٔا إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ :

نجوا، کار شیطان است تا اهل ایمان را محزون کند. هرچند هیچ زیانی به آنها نمی‌رساند، مگر به اذن الهی. پس همواره باید اهل ایمان بر خداوند توکّل نمایند

۳۹۴– اشاره به احترام گذاشتن به یکدیگر در مجالس و جا باز کردن برای هم :

سوره مجادله آیه ۱۱

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُواْ فِى ٱلْمَجَٰلِسِ فَٱفْسَحُواْ يَفْسَحِ ٱللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ ٱنشُزُواْ فَٱنشُزُواْ يَرْفَعِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْعِلْمَ دَرَجَٰتٍ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ :

ای اهل ایمان! هرگاه به شما در مجالس گفته می‌شود برای دیگران جای باز کنید .جا باز کنید تا خدا نیز گره‌های کاری شما را باز کند! و چون گفته شود همگی برخیزید، برخیزید! خداوند مؤمنان شما و اهل دانش را به درجاتی ترفیع می‌دهد. بدانید که خدا نسبت به عملکردتان با خبر است

(سوره حَشر)

سوره حَشْر پنجاه و نهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است است که در جزء ۲۸ قرار دارد. نام این سوره از آیه دوم ان گرفته شده است که به اخراج یهودیان از مدینه اشاره می‌کند. سوره حشر با تسبیح خدا آغاز و با تقدیس او پایان می‌پذیرد. موضوعاتی از جمله شکست یهودیان بنی‌نضیر از مسلمانان، احکام تقسیم اموال و غنایمی که بدون جنگ نصیب مسلمانان می‌شود، ملامت منافقان و افشای اعمالشان، توصیف و تمجید از فداکاری‌های مهاجران، در این سوره بیان شده است .

۳۹۵ – اشاره به بیزاری شیطان از انسان و خداترس بودن شیطان : سوره حشر آیه۱۶

كَمَثَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ إِذْ قَالَ لِلْإِنسَٰنِ ٱكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّنكَ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ :

کار آنها چون شیطان است که به انسان گفت: [به حقایق] کافر شو، و چون کافر شد گفت: من از تو بیزارم زیرا از خداوند، پروردگار جهانیان، می‌ترسم!

۳۹۶ ـ اشاره به عظمت قرآن :   سوره حشر   آیه ۲۱

لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُۥ خَٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ ۚ وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ :

اگر این قرآن را بر کوهی نازل می‌کردیم آن را از خوف خداوند چنان خاشع می‌یافتی که از هم متلاشی شده است! این مثال‌ها را برای مردم می‌زنیم، امید آنکه اندیشه کنند !

(سوره ممتحنه)

سوره مُمتَحِنه، شصتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء ۲۸ قرآن قرار گرفته است. این سوره را مُمتَحنه نامیده‌اند؛ زیرا در آیه دهم آن، به پیامبر(ص) دستور داده شده تا زن‌های مهاجر را امتحان کند تا علت و انگیزه ترک شوهرانشان و مهاجرتشان از مکه به مدینه معلوم شود. سوره ممتحنه درباره دوستی مؤمنان با کُفار سخن می‌گوید و به‌شدت از آن نهی می‌کند.

(سوره صَف)

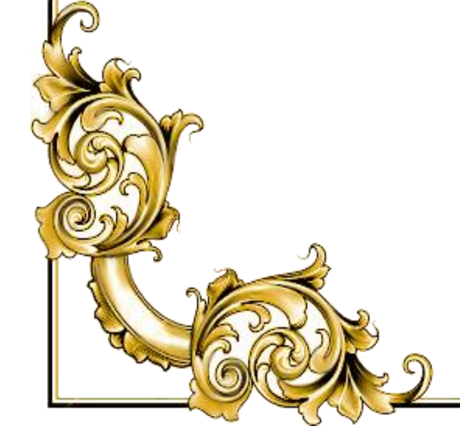
سوره صَف شصت و یکمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء ۲۸ جای گرفته است. این سوره را به این مناسبت «صفّ» می‌نامند که آیه چهارم آن درباره صف جهادگران سخن می‌گوید. از موضوعاتی که در این سوره مطرح شده چنین است: حمد و ثنا و تقدیس خداوند، سرزنش و توبیخ کسانی که گفتارشان با اعمالشان مطابقت ندارد، پیروزی نهایی دین خدا و جهانگیر شدن آن و بی‌نتیجه بودن تلاش مخالفان برای جلوگیری از آن، تشویق انسان‌ها به جهاد با مال و جان. از آیات مشهور این سوره، آیه «نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ» است که مؤمنان را به پیروزی بشارت می‌دهد .

۳۹۷– اشاره به بشارت حضرت عیسی به پیروانش در مورد نبوت حضرت محمد مصطفی (ص) :

سوره صف آیه ۶

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ يَـٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُم مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَمُبَشِّرًۢا بِرَسُولٍ يَأْتِى مِنۢ بَعْدِى ٱسْمُهُۥٓ أَحْمَدُ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلْبَيِّنَـٰتِ قَالُوا۟ هَـٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ :

و [یاد آر]! هنگامیکه عیسی ابن مریم گفت: ای بنی‌اسرائیل! من پیامبر خدا بر شما هستم. توراتی را که پیش از من آمده تأیید می‌کنم، و شما را به پیامبری بشارت می‌دهم، که بعد از من می‌آید، نام او احمد است! و چون آن پیامبر با دلایل روشنگر آمد گفتند: این جادویی آشکار است!

(سوره جمعه)

سوره جمعه شصت و دومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء بیست و هشتم قرآن قرار دارد. این سوره به سبب بیان حکم نماز جمعه، جمعه نامیده شده است. خداوند در این سوره به اهمیت نماز جمعه می‌پردازد .آیه پنجم درباره حمل‌کنندگان تورات و آیه نهم این سوره در بیان حکم نماز جمعه از آیات مشهور این سوره است.

۳۹۸ – اشاره به عده ایی از بنی اسرائیل که به تورات عمل نمیکنند :

سوره جمعه آیه ۵

مَثَلُ ٱلَّذِينَ حُمِّلُواْ ٱلتَّوْرَىٰةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ ٱلْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًۢا ۚ بِئْسَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَـٰتِ ٱللَّهِ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّـٰلِمِينَ :

مَثَل کسانیکه تورات به آن‌ها عطا شده، امّا به آن عمل نمی‌کنند، مثل خری است که بارش کتاب است! چه بد است مَثَل قومی که آیات الهی را تکذیب کرده‌اند !بدانید که خداوند ظالمان را به راه نجات هدایت نمی‌کند!

۳۹۹ – دعوت به نماز جمعه : سوره جمعه آیات ۹ – ۱۰

آیه ۹ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نُودِىَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوْمِ ٱلْجُمُعَةِ فَٱسْعَوْاْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ وَذَرُواْ ٱلْبَيْعَ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ :

ای اهل ایمان! هنگامیکه برای نمازِ روز جمعه فرا خوانده شدید به سوی یاد خدا شتاب کنید، و خرید و فروش را رها کنید، که اگر بدانید این برای شما بهتر است!

آیه ۱۰ - فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ وَٱبْتَغُواْ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ :

و هنگامی که نماز پایان گرفت در زمین پراکنده شوید و [رزق الهی را] از فضل خداوند طلب نمایید. و بسیار خدا را یاد کنید، امید آن که رستگار شوید

(سوره منافقون)

سوره منافقون، شصت و سومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء ۲۸ قرار دارد. سوره منافقون درباره منافقان سخن می‌گوید و رفتار و اوصاف آنان را بیان می‌کند. این سوره به پیامبر(ص) دستور می‌دهد تا در مورد خطر منافقان احتیاط کند و مؤمنان را به انفاق در راه خدا و دوری از نفاق توصیه می‌کند.

۴۰۰ – اشاره به اینکه اگر خداوند نخواهد اگر پیامبر (حضرت محمد) هم برای انسان ها طلب استغفار کند هیچ سودی ندارد : سوره منافقون آیات ۵ – ۶

آیه ۵ : وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوْا۟ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ :
و هنگامیکه به آن‌ها گفته شود: بیایید تا پیامبر برایتان طلب آمرزش کند، سرهایشان را [از روی غرور] تکان می‌دهند! می‌بینی که آن‌ها از حق روی برمی‌گردانند و تکبّر می‌کنند!

آیه ۶ : سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ :
چه برای آن‌ها استغفار کنی و چه نکنی، هر دو یکسان است! خداوند هرگز آن‌ها را نمی‌آمرزد، زیرا خداوندِ بزرگ، فاسقان را به راه نجات هدایت نمی‌کند!

(سوره تغابن)

سوره تَغابُن شصت و چهارمین سوره از قرآن کریم میباشد که در مدینه نازل شده است که در جزء ۲۸ جای گرفته است. این سوره را تغابن می‌نامند چون در آیه ۹ این سوره، روز قیامت، یوم التغابن (روز آشکار شدن زیانکاری در معامله زندگی) نامیده شده است. از جمله موضوعاتی که در این سوره مطرح شده بحث درباره معاد، مسئله آفرینش انسان، و چند دستور اخلاقی و اجتماعی مانند توکل به خدا، پسندیدگی قرض الحسنه و پرهیز از بُخل است . از جمله آیات مشهور سوره تغابن آیه پانزدهم است که اموال و فرزندان را مایه آزمایش آدمی معرفی می‌کند و آیه هفدهم که انفاق در راه خدا را قرض به خدا توصیف می‌کند که خداوند آن را چندین برابر لحاظ می‌کند و پاداش می‌دهد.

۴۰۱ – اشاره به موارد آزموده شدن انسان : سوره تغابن آیه ۱۵

إِنَّمَآ أَمْوَٰلُكُمْ وَأَوْلَـٰدُكُمْ فِتْنَةٌ وَٱللَّهُ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ عَظِيمٌ :

بدانید اموال و فرزندان شما وسیله آزمایش شما هستند، حال آنکه پاداش بزرگ نزد خداوند است!

۴۰۲– اشاره به پاداش انفاق کردن (قرض الحسنه به خداوند) : سوره تغابن آیه ۱۷

إِن تُقْرِضُوا۟ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَـٰعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَٱللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ :

چنانچه به خداوند قرض‌الحسنه دهید، برایتان دو چندان خواهد کرد، و شما را می‌آمرزد، زیرا خداوند قدرشناس و بردبار است

(سوره طلاق)

سوره طلاق شصت و پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء بیست و هشتم قرآن قرار دارد. نام‌گذاری این سوره به نام طلاق به دلیل اشاره به احکام طلاق در بیشتر آیات این سوره است. در بخش اول سوره طلاق از کلیاتی درباره احکام طلاق همراه با انذار، تهدید و بشارت سخن گفته شده و در بخش دوم به عظمت خداوند، جایگاه پیامبر(ص)، پاداش صالحان و مجازات بدکاران اشاره شده است .

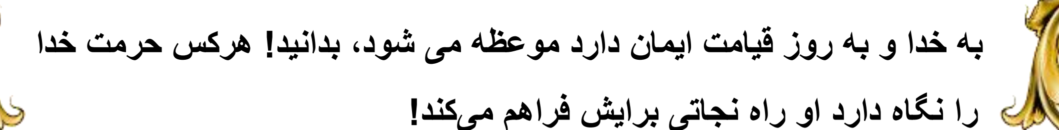
۴۰۳ – قوانین طلاق برای مرد : سوره طلاق آیات ۱ – ۲

آیه ۱ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُواْ ٱلْعِدَّةَ ۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ رَبَّكُمْ ۖ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنۢ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّآ أَن يَأْتِينَ بِفَـٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ ۚ لَا تَدْرِى لَعَلَّ ٱللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَٰلِكَ أَمْرًا :

ای پیامبر! [بگو] هرگاه خواستید همسرانتان را طلاق دهید، هنگامیکه از عادت ماهیانه پاک هستند طلاق دهید، آن‌گاه حساب عدّه را داشته باشید و حرمت اوامر خدایی که پروردگارتان است نگاه دارید! نه شما [هنگام عدّه]، همسرانتان را از خانه‌هایشان بیرون کنید نه آن‌ها خود بیرون روند، مگر آنکه کار زشت آشکاری مرتکب شوند! این‌ها حدود الهی است و هر کس از حدود الهی تجاوز کند به خودش ظلم کرده است. تو نمی‌دانی، شاید خداوند بعد از این، فرمانی صادر کند!

آیه ۲ : فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُواْ ذَوَىْ عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُواْ ٱلشَّهَـٰدَةَ لِلَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مَخْرَجًا :

هنگامیکه مدّتشان به سر آمد، یا آن‌ها را به خوبی نگهدارید، و یا به نیکوترین وجهی از آن‌ها جدا شوید. و [برای این کار] دو تن شاهدِ عادل از خودتان برگیرید! و همواره شهادت را برای خدا برپا نمایید، این چیزی است که به واسطه آن، کسی که

به خدا و به روز قیامت ایمان دارد موعظه می شود، بدانید! هرکس حرمت خدا را نگاه دارد او راه نجاتی برایش فراهم می‌کند!

۴۰۴ – اشاره به پرداخت عده زنان باردار و زنانی که یائسه شده اند :

سوره طلاق آیات ۴ – ۵ – ۶

آیه ۴ : وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشۡهُرٖ وَٱلَّٰٓـِٔي لَمۡ يَحِضۡنَۚ وَأُوْلَٰتُ ٱلۡأَحۡمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعۡنَ حَمۡلَهُنَّۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مِنۡ أَمۡرِهِۦ يُسۡرٗا :

زنانی از شما که یائسه شده‌اند اگر در وضع (قاعدگی) آن‌ها شک کردید، عدّه آن‌ها سه ماه است، همچنین آن‌هایی که تا به حال قاعدگی ندیده‌اند [نیز عدّه‌شان سه ماه است]. و عدّه زنان باردار این‌است که وضع حمل کنند. و هر کس حرمت اوامر الهی را نگاه دارد خداوند کار را بر او آسان می‌سازد

آیه ۵ : ذَٰلِكَ أَمۡرُ ٱللَّهِ أَنزَلَهُۥٓ إِلَيۡكُمۡۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يُكَفِّرۡ عَنۡهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُعۡظِمۡ لَهُۥٓ أَجۡرًا :

این امر خداست که آن را بر شما نازل می‌کند! بدانید! کسیکه حرمت خداوند را نگاه می‌دارد، گناهانش را می‌پوشاند و او را پاداشی بزرگ می‌دهد

آیه ۶ : أَسۡكِنُوهُنَّ مِنۡ حَيۡثُ سَكَنتُم مِّن وُجۡدِكُمۡ وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُواْ عَلَيۡهِنَّۚ وَإِن كُنَّ أُوْلَٰتِ حَمۡلٖ فَأَنفِقُواْ عَلَيۡهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعۡنَ حَمۡلَهُنَّۚ فَإِنۡ أَرۡضَعۡنَ لَكُمۡ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأۡتَمِرُواْ بَيۡنَكُم بِمَعۡرُوفٖۖ وَإِن تَعَاسَرۡتُمۡ فَسَتُرۡضِعُ لَهُۥٓ أُخۡرَىٰ :

هر جا سکونت اختیار کرده‌اید، آنها را در حد توانایی خویش سکونت دهید و به آن‌ها آزار مرسانید، تا تحت فشارشان بگذارید! چنانچه باردار باشند نفقه آن‌ها را پرداخت کنید، تا وضع حمل نمایند. و اگر [فرزند شما را] شیر دهند مزد آن را بپردازید. و به وجهی نیکو با یکدیگر توافق داشته باشید، و اگر به توافق نرسیدید، زن دیگری شیر دادن طفل را به عهده بگیرد

(سوره تحریم)

سوره تحریم شصت و ششمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه تازل شده است که در جزء ۲۸ قرار دارد. نام سوره از نخستین آیه آن گرفته شده است که به سوگند پیامبر(ص) برای تحریم حلالی برای خود به خاطر رضایت همسرانش اشاره دارد. سوره تحریم گناهکاران را به توبه نصوح تشویق می‌کند و درباره آثار ایمان در قیامت سخن می‌گوید و مسلمانان را به جهاد با کفار و منافقان و سخت‌گیری بر آنان فرا می‌خواند. در این سوره از همسر نوح و همسر لوط به عنوان زنان ناصالح و از آسیه همسر فرعون و حضرت مریم به عنوان زنان صالح نام برده شده است. آیه ششم سوره تحریم مبنی بر فراخواندن مؤمنان به حفظ خود و خانواده خود از آتش جهنم، از آیات مشهور این سوره است.

(سوره مُلک)

سوره مُلْک شصت و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است است که در جزء ۲۹ قرار دارد. نام‌گذاری این سوره به «مُلک» به دلیل وجود این دو کلمه در نخستین آیه این سوره میباشد

هدف اصلی سوره ملک را بیان عمومیت ربوبیت خدا برای تمام عالم و انذار به معاد دانسته‌اند.

این سوره با تحسین خداوند در مورد فرمانروایی و حاکمیت و قدرت مطلقه او آغاز می‌شود و در آیه دوم، آفرینش و مرگ و حیات را در جهت آزمایش الهی و انتخاب اصلح، ذکر می‌کند. آیات اول و دوم این سوره را از آیات مشهور سوره ملک دانسته‌اند

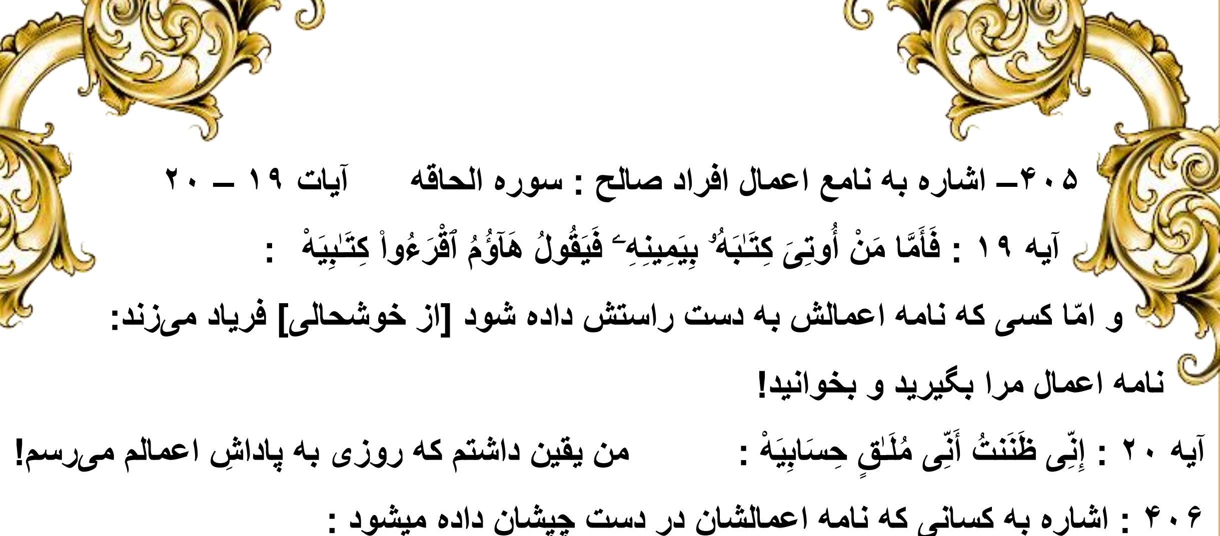
(سوره قلم)

سوره قلم شصت و هشتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۹ قرار گرفته است. این سوره به این دلیل قلم نامیده شده که خداوند در آیه اول آن به قلم قسم یاد کرده است. محتوای سوره قلم، دلداری پیامبر(ص) در مقابل تهمتهای مشرکان و دعوت به صبر و نهی او از پیروی مشرکان و یادآوری عذاب مشرکان در روز قیامت است. از آیات مشهور این سوره، آیه «و ان یکاد» و آیه خُلق عظیم است که پیامبر(ص) را دارای اخلاقی والا معرفی می‌کند.

(سوره الحاقه)

سوره حاقه شصت و نهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۹ قرار گرفته است. این سوره به دلیل اینکه در سه آیه اول آن، سه بار واژه الحاقه آمده، حاقه نامیده شده است. منظور از حاقه، روز قیامت است. موضوع اصلی این سوره، معاد و توصیف روز قیامت است که وقوع آن را حتمی دانسته و درباره عاقبت کسانی که منکر قیامت شدند سخن گفته است. از آیات مشهور این سوره آیه ۴۴-۴۶ است که می‌گوید اگر پیامبر(ص) سخنی را به دروغ به خدا نسبت دهد، خداوند از او انتقام خواهد گرفت و رگ قلبش را قطع خواهد کرد.

۴۰۵– اشاره به نامع اعمال افراد صالح : سوره الحاقه آيات ۱۹ – ۲۰

آيه ۱۹ : فَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقْرَءُوا۟ كِتَٰبِيَهْ :

و امّا کسی که نامه اعمالش به دست راستش داده شود [از خوشحالی] فریاد می‌زند: نامه اعمال مرا بگیرید و بخوانید!

آيه ۲۰ : إِنِّى ظَنَنتُ أَنِّى مُلَٰقٍ حِسَابِيَهْ : من یقین داشتم که روزی به پاداشِ اعمالم می‌رسم!

۴۰۶ : اشاره به کسانی که نامه اعمالشان در دست چپشان داده میشود :

سوره الحاقه آيات ۲۵ – ۲۶ – ۲۷ – ۲۸ – ۲۹ – ۳۰ – ۳۱ – ۳۲ – ۳۳ – ۳۴ – ۳۵ – ۳۶ - ۳۷

آيه ۲۵ : وَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُوتَ كِتَٰبِيَهْ :

اما کسی که نامه اعمالش به دست چپش داده شود گوید: کاش نامه اعمالم را نداده بودند!

آيه ۲۶ - وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ : و نمی‌دانستم که حساب اعمالم چیست!

آيه ۲۷ : يَٰلَيْتَهَا كَانَتِ ٱلْقَاضِيَةَ : کاش فقط همان مرگ بود [و دگر هیچ]

آيه ۲۸ : مَآ أَغْنَىٰ عَنِّى مَالِيَهْ ۜ: اموالم نفعی به من نرساند!

آيه ۲۹ : هَلَكَ عَنِّى سُلْطَٰنِيَهْ : قدرت من از کف رفته است!

آيه ۳۰ : خُذُوهُ فَغُلُّوهُ : [گویند]: بگیریدش و به زنجیرش کشید!

آيه ۳۱ : ثُمَّ ٱلْجَحِيمَ صَلُّوهُ : به جهنّم روانه‌اش کنید!

آيه ۳۲ : ثُمَّ فِى سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَٱسْلُكُوهُ :

او را با زنجیرهایی که طولش هفتاد ذراع است بِکشید!

آيه ۳۳ : إِنَّهُۥ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ ٱلْعَظِيمِ : زیرا او به خداوند بزرگ ایمان نداشت

آيه ۳۴ : وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ : و کسی را به اطعام مساکین ترغیب نمی‌کرد

آيه ۳۵ : فَلَيْسَ لَهُ ٱلْيَوْمَ هَٰهُنَا حَمِيمٌ :

امروز در این-جا برای او هیچ دوست صمیمی وجود ندارد!

آیه ۳۶ : وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ : غذایش جز چرک و خون [جهنّمیان] نمی‌باشد.

آیه ۳۷ : لَّا يَأْكُلُهُۥٓ إِلَّا ٱلْخَٰطِـُٔونَ : غذایی که فقط گناهکاران از آن می‌خورند

(سوره معارج)

سوره مَعارِج هفتادمین سوره از قرآن کریم است و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۹ قرار دارد. نامگذاری این سوره به نام معارج (یعنی «درجات») به دلیل استفاده از این واژه در آیه سوم آن است. سوره معارج با نقل داستان کسی آغاز می‌شود که از خدا برای خود عذاب خواست. سپس خصوصیات قیامت و برخی از اوصاف و احوال مؤمنان و وضعیت کافران را بیان می‌کند و در آخر به مشرکان و کافران بیم می‌دهد و از قیامت می‌گوید.

(سوره نوح)

سوره نوح هفتاد و یکمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۹ قرار دارد. نامگذاری این سوره به نام نوح به دلیل پرداختن به داستان حضرت نوح(ع) است. این سوره ترسیمی است از بیان مبارزه دائمی طرفداران حق و باطل و برنامه‌هایی که طرفداران حق در مسیر خود باید به کار بندند. این سوره از سوره‌های مفصلات یعنی سوره‌های نسبتا کوچک قرآن است.

دو آیه تاخیر اجل و طلب غفران برای خود و مؤمنان از آیات مشهور این سوره است .

(سوره جن)

سوره جن هفتاد و دومین سوره از قرآن کریم میباشد ودر مکه نازل شده است که در جزء ۲۹ قرآن جای دارد. نام‌گذاری این سوره به نام «جن» به دلیل وجود واژه جن در نخستین آیه و وجود مطالبی درباره جنیان، در این سوره است. سوره جن بعضی از عقاید خرافی مردم درباره جن را مطرح میکند و به آنها پاسخ می‌دهد و بر اساس آیات آن دعوت پیامبر اسلام(ص) برای جن و انس عمومیت دارد. آیه ۱۸ با نام المساجد لله و آیات ۲۶ و ۲۷ درباره عصمت پیامبران از آیات مشهور و نامدار این سوره است .

۴۰۷– اشاره به اعتراف اجنه به شگفتی قرآن و ایمان آوردن به آن :

سوره جن آیات ۱ – ۲ – ۳ – ۴

آیه ۱ : قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ ٱسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَقَالُوٓاْ إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا :

بگو: به من وحی شده که گروهی از جنیان قرآن را شنیدند و اعتراف کردند: ما قرآن شگفتی را شنیده‌ایم

آیه ۲ : يَهْدِيٓ إِلَى ٱلرُّشْدِ فَـَٔامَنَّا بِهِۦ ۖ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ أَحَدًا :

که به راه رشد و تکامل هدایت می‌کند! ما به آن ایمان آوردیم، و احدی را شریک پروردگارمان نمی‌دانیم!

آیه ۳ : وَأَنَّهُۥ تَعَٰلَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا ٱتَّخَذَ صَٰحِبَةً وَلَا وَلَدًا :

و اینکه بلندمرتبه است مقام پروردگار ما، نه همسری دارد و نه فرزندی اختیار کرده است

آیه ۴ : وَأَنَّهُۥ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى ٱللَّهِ شَطَطًا :

سفیهان ما، در مورد خدا سخنان ناروا می‌گفتند

(سوره مزمل)

سوره مُزَّمِّل هفتاد و سومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۹ قرار گرفته است. نام این سوره از آیه اول آن گرفته شده . از جمله موضوعاتی که در این سوره مطرح شده، دعوت پیامبر(ص) به عبادت شبانه و قرائت قرآن و شکیبایی برابر کافران و بحث از معاد است. از آیات مشهور این سوره آیه چهارم است که به پیامبر(ص) دستور می‌دهد قرآن را به ترتیل قرائت کند. گفته شده ترتیل به معنای ادای صحیحِ کلمات و تأمل در معانی آیات است.

۴۰۸: اشاره به راز و نیاز شبانه و تاکید بر آن :

سوره مزمل آیات ۱ ـ ۲ ـ ۳ ـ ۴ ـ ۵ ـ ۶ ـ ۷ ـ ۸

آیه ۱ : يَـٰٓأَيُّهَا ٱلْمُزَّمِّلُ : ای تو که جامه به خود پیچیده‌ای!

آیه ۲ : قُمِ ٱلَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا : بیشتر شب را به عبادت بگذران و کمتر بخواب!

آیه ۳ : نِّصْفَهُۥٓ أَوِ ٱنقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا : یا نیمی از شب را، یا اندکی از نیمه، کم کن

آیه ۴ : أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ ٱلْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا : یا بر آن اضافه کن، و قرآن را با دقّت و درایت بخوان!

آیه ۵ : إِنَّا سَنُلْقِى عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا : [آماده باش]! زیرا به تو کلامِ سنگینی را القاء خواهم کرد

آیه ۶ : إِنَّ نَاشِئَةَ ٱلَّيْلِ هِىَ أَشَدُّ وَطْـًٔا وَأَقْوَمُ قِيلًا :

حقیقتاً برخاستن در شب، دارای آثار پا برجاتر و گفتارِ راستین‌تر است

آیه ۷ : إِنَّ لَكَ فِى ٱلنَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا : زیرا در روز، کارهای بسیاری خواهی داشت

آیه ۸ : وَٱذْكُرِ ٱسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا :

نامِ پروردگارِ بزرگت را یاد کن، [دل از همه بر کن] و فقط به او بپیوند!

(سوره مدثر)

سوره مُدَّثِّر هفتاد و چهارمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۹ قرآن قرار دارد. سوره مدثر در آغاز بعثت بر پیامبر(ص) نازل شده است. واژه مدثر به معنای «جامه به خود پیچیده» میباشد و اشاره به پیامبر (ص) دارد. خداوند در این سوره با اشاره به عظمت و شأن قرآن، کسانی را که منکر قرآن شوند و آن را سِحر بخوانند، تهدید کرده است. آیه ۳۸ از آیات مشهور این سوره است که هر انسانی را در گرو اعمال خویش می‌داند.

۴۰۹ – اشاره به سَقَر و تعدادفرشتگان مامور در مقابل درب آن :

سوره مدثر آیات ۲۷ – ۲۸ – ۲۹ – ۳۰

آیه ۲۷ : وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سَقَرُ : و تو چه دانی که سَقَّر چیست؟!

آیه ۲۸ : لَا تُبْقِى وَلَا تَذَرُ : نه چیزی را باقی می گذارد و نه رهایش می‌کند!

آیه ۲۹ : لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ : سوزانندهٔ پوست است

آیه ۳۰ : عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ : و نوزده [فرشته] بر آن نظارت دارند

۴۱۰– اشاره بر بی تاثیری شفاعت شفاعت کنندگان برای نافرمانان در قیامت :

سوره مدثر آیه ۴۸

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَـٰعَةُ ٱلشَّـٰفِعِينَ : شفاعتِ شفاعت‌کنندگان هیچ نفعی برای‌شان ندارد

(سوره قیامت)

سوره قیامت هفتاد و پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۹قرار دارد. این سوره را به این دلید «قیامت» می‌نامند که با سوگند خداوند به روز قیامت شروع می‌شود. سوره قیامت از حتمیت وقوع معاد و احوال آن روز سخن می‌گوید و انسان‌ها را در قیامت به دو گروه شاد و نورانی و غمگین و ترش رو توصیف می‌کند و به این نکته تأکید دارد که انسان بر نفس خود بصیر و بر کردارش داناست. از آیات مشهور این سوره، آیه ۳ و ۴ است که می‌گوید خداوند نه تنها قادر است استخوان‌های پوسیده را در قیامت بازسازی کند، بلکه تواناست سرانگشتان را دوباره بیافریند؛ آیه‌ای که گفته شده اشاره به اثر انگشت و شناخت هر فرد با آن دارد.

۴۱۱– اشاره به اصل موجودیت انسان :   سوره قیامت   آیات ۳۷ – ۳۸

آیه ۳۷ : أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ :

آیا انسان غیر از نطفه‌ای از منی که در رحم ریخته شد چیز دیگری بود؟

آیه ۳۸ : ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ :

سپس لخته خونی شد و آنگاه خدایش قامتش را برافراشت!

(سوره انسان)

سوره انسان یا هَلْ أَتَىٰ یا دَهْر هفتاد و ششمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء ۲۹قرار دارد. سوره انسان درباره خلقت و هدایت انسان، اوصاف ابرار (نیکوکاران) و نعمت‌هایی که خداوند به آنان می‌دهد و همچنین اهمیت قرآن و مشیت پروردگار سخن می‌گوید .

۴۱۲ – اشاره بنیان خلقت انسان : سوره انسان آیه ۲

إِنَّا خَلَقْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَـٰهُ سَمِيعًۢا بَصِيرًا :

ما انسان را از نطفه مختلطی آفریدیم و مورد امتحانش قرار دادیم، و آنگاه شنوا و بینایش نمودیم!

۴۱۳ – اشاره به اینکه انفاق باید برای رضای خدا باشد : سوره انسان آیات ۸ – ۹

آیه ۸ : وَيُطْعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا :

لذا از طعامی که خوشایندشان است به مسکین و یتیم و اسیر می‌دهند

آیه ۹ : إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ ٱللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَآءً وَلَا شُكُورًا :

[و می‌گویند]: ما شما را به خاطر وجه الله اطعام می‌کنیم و از شما انتظار مزد و تشکّر نداریم

۴۱۴ – اشاره به نام چشمه ایی از بهشت : سوره انسان آیه ۱۸

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا : و نیز از چشمه‌ای بهشتی که نامش سلسبیل است

۴۱۵ – اشاره به زمان هایی برای تسبیح و ثنای خداوند یگانه : سوره انسان آیه ۲۶

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَٱسْجُدْ لَهُۥ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا :

پاره‌ای از شب، خدا را سجده کن و زمانی طولانی از شب، او را تسبیح گوی!

(سوره مرسلات)

سوره مُرسَلات هفتاد و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء ۲۹ قرار دارد. مرسلات به معنای فرستادگان است و این کلمه در آیه نخست این سوره آمده است.سوره مرسلات بر وقوع قیامت تأکید و منکران آن را پیاپی تهدید می‌کند. این سوره همچنین اعمال و نشانه‌های مجرمان و پرهیزکاران را برمی‌شمرد و در مورد سرنوشت آنان سخن می‌گوید.

۴۱۶- اشاره به قسم خوردن به فرشتگان :

سوره مرسلات آیات ۱ – ۲ – ۳ – ۴ – ۵

آیه ۱ : وَٱلْمُرْسَلَٰتِ عُرْفًا :

قسم به فرشتگان حاملان خوبی، که پی در پی فرستاده می شوند

آیه ۲ : فَٱلْعَٰصِفَٰتِ عَصْفًا : و قسم به فرشتگانی که چون تندباد حرکت می کنند

آیه ۳ : وَٱلنَّٰشِرَٰتِ نَشْرًا : قسم به فرشتگانی که می‌گسترانند

آیه ۴ : فَٱلْفَٰرِقَٰتِ فَرْقًا : و قسم به فرشتگانی که جدا می‌کنند

آیه ۵ : فَٱلْمُلْقِيَٰتِ ذِكْرًا : قسم به فرشتگانی که ذکر را القاء می‌کنند

۴۱۷ – اشاره به ماهیت خلقت انسان : سوره مرسلات آیات :۲۰ – ۲۱ – ۲۲

آیه ۲۰ : أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ : آیا ما شما را از آبی پست و بی‌مقدار خلق نکردیم؟!

آیه ۲۱ : فَجَعَلْنَٰهُ فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ : و آن را در قرارگاهی مطمئن نگذاشتیم؟!

آیه ۲۲ : إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ : آن هم تا زمانی معیّن!

۴۱۸– اشاره به منکران قرآن : سوره مرسلات آیه ۵۰

فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ : بعد از قرآن پس به کدامین سخن می خواهند ایمان بیاورند؟!

(سوره النبا)

سوره نبأ یا عَمَّ یا تسائُل هفتاد و هشتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که جزء سی‌ام قرآن با آن آغاز می‌شود؛ به همین دلیل این جزء را «عَمّ جزء» نامیده‌اند. این سوره را به این مناسبت نَبَأ می‌نامند که آیه دوم آن از «نبأ عظیم»سخن می‌گوید.

سوره نبأ درباره روز قیامت و حوادث آن سخن می‌گوید و جایگاه و حالات گنهکاران و نیکوکاران در آن روز را توصیف می‌کند. ازآیات مشهور آن، آیات ۳۱ به بعد است که سرگذشت «متقین» را در قیامت بیان می‌کند.

۴۱۹– اشاره به توصیف خواب وشب و روز وآسمان :

سوره نبا آیات ۹ – ۱۰ – ۱۱ – ۱۲ – ۱۳

آیه ۹ : وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا : و خواب را برایتان مایهٔ آرامش قرار دادیم

آیه ۱۰ : وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِبَاسًا : و شب را پوشش شما کردیم!

آیه ۱۱ : وَجَعَلْنَا ٱلنَّهَارَ مَعَاشًا : و روز را برایتان زمان طلب معیشت قرار دادیم

آیه ۱۲ : وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا : و بالای سرتان هفت [آسمان] استوار بنا کردیم

آیه ۱۳ : وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا : و در آن چراغی پر فروغ گذاشتیم

۴۲۰ - اشاره به توصیف روز قیامت : سوره نبا آیات ۱۷ – ۱۸ – ۱۹ – ۲۰

آیه ۱۷ : إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ كَانَ مِيقَـٰتًا : بدانید که روز داوری، میعادگاه شماست!

آیه ۱۸ : يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا :

همان روزیکه در صور دمیده می شود، و همهٔ شما گروه گروه خواهید آمد!

آیه ۱۹ : وَفُتِحَتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ أَبْوَٰبًا: روزیکه آسمان چون درهایی باز شود!

آیه ۲۰ : وَسُيِّرَتِ ٱلْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا : و روزیکه کوه‌ها چون سرابی به حرکت افتند

۴۲۱ – اشاره به توصیف جهنم :

سوره نبا آیات ۲۱ – ۲۲ – ۲۳ – ۲۴ – ۲۵ – ۲۶ – ۲۷ – ۲۸ – ۲۹ – ۳۰

آیه ۲۱ : إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا : و حقیقتاً جهنّم در کمین است

آیه ۲۲ : لِّلطَّـٰغِينَ مَـَٔابًا : که محل بازگشتی برای طغیان‌گران است!

آیه ۲۳ : لَّـٰبِثِينَ فِيهَآ أَحْقَابًا : در آنجا زمانهایی دراز خواهند ماند

آیه ۲۴ : لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا :

در آنجا نه چیز خنکی می‌چشند نه آب گوارایی

آیه ۲۵ : إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا :

در آنجا فقط آبی سوزان و مایعی از چرک و خون می‌نوشند

آیه ۲۶ : جَزَآءً وِفَاقًا : این مجازات برابر عملکردشان است!

آیه ۲۷ : إِنَّهُمْ كَانُواْ لَا يَرْجُونَ حِسَابًا : زیرا آنها به روز حسابرسی امید و اعتقادی نداشتند

آیه ۲۸ : وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَـٰتِنَا كِذَّابًا : و آیات به حق ما را لجوجانه تکذیب کردند

آیه ۲۹ : وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَـٰهُ كِتَـٰبًا : در حالیکه ما هر چیزی را در کتابی محاسبه کرده‌ایم!

آیه ۳۰ : فَذُوقُواْ فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا :

پس بچشید که غیر از عذاب چیز دیگری به شما اضافه نمی‌کنیم!

۴۲۲ – اشاره به توصیف بهشت :

سوره نبا آیات ۳۱ – ۳۲ – ۳۳ – ۳۴ – ۳۵ – ۳۶ – ۳۷ – ۳۸ – ۳۹

آیه ۳۱ : إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا :

کسانیکه حرمت خداوند را نگاه داشتند، برایشان رستگاری و پیروزی بزرگ است

آیه ۳۲ : حَدَآئِقَ وَأَعْنَـٰبًا : باغها و تاکستان‌ها

آیه ۳۳ : وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا : و دختران نورسی که وجودشان دلنشین است

آیه ۳۴ : وَكَأْسًا دِهَاقًا : و جام‌های لبریز و پی‌درپی

آیه ۳۵ : لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّٰبًا : در آنجا نه حرف بیهوده‌ای می‌شنوند و نه دروغی

آیه ۳۶ : جَزَآءً مِّن رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا : این پاداش، عطایی است حساب شده از جانب پروردگارت

آیه ۳۷ : رَّبِّ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ٱلرَّحْمَـٰنِ ۖ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا :

هم‌او که پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست. همان خدای رحمانی

که بی اجازه‌اش کسی یارای سخن گفتن [و شفاعت کردن] ندارد

آیه ۳۸ : يَوْمَ يَقُومُ ٱلرُّوحُ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ صَفًّاۖ لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا : روزی که روح و فرشتگان همگی به صف قرار می‌گیرند و هیچ نمی‌گویند، مگر آنکه خدای رحمن به او اجازه داده باشد، [و هنگامیکه بگوید]، فقط سخن راست و ثواب می‌گوید

آیه ۳۹ : ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلْحَقُّۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَـَٔابًا :

آن روز حق است. پس هر کس بخواهد راهی به سوی پروردگارش برگزیند!

(سوره نازعات)

سوره نازعات هفتاد و نهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرار دارد. این سوره را به دلیل اینکه با سوگند خداوند به نازعات آغاز می‌شود، «نازعات» نامیده‌اند. نازعات یعنی فرشتگانی که جان‌ها را می‌گیرند. سوره نازعات به توصیف قیامت و مناظر هولناک آن و سرنوشت نیکوکاران و بدکاران در آن روز می‌پردازد و به داستان حضرت موسی(ع) و سرنوشت فرعون اشاره می‌کند. در آخر هم بر این مطلب تأکید می‌کند که کسی از زمان وقوع قیامت خبر ندارد. در سوره نازعات همچنین به دَحْوُ الارض (گسترش زمین) اشاره شده است. در روایات آمده است مکانی که زمین از آنجا گسترش یافت، زمین مکه یا کعبه بود.

۴۲۳ – اشاره به نحوه جان دادن کافران و اهل ایمان : سوره نازعات آیات ۱ – ۲

آیه ۱ : وَٱلنَّٰزِعَٰتِ غَرْقًا :

قسم به فرشتگانی که[جان‌های مجرمان را به شدّت از بدن شان] بر می‌کشند

آیه ۲ : وَٱلنَّٰشِطَٰتِ نَشۡطًا :

و قسم به فرشتگانی که [جان‌های اهل ایمان را] به آرامی و مدارا بر می‌گیرند

(سوره عبس)

سوره عَبَس هشتادمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن جای گرفته است. این سوره را «عَبَسَ» می‌نامند چون با کلمهٔ عَبَسَ به معنای «چهره در هم کشید» آغاز شده است. سوره عبس درباره ارزش و اهمیت قرآن، ناسپاسی انسان در برابر نعمت‌های پروردگارش و حوادث تکان‌دهنده قیامت و سرنوشت انسان‌ها در آن روز سخن می‌گوید. در آیات ابتدایی این سوره خداوند کسی را که با فرد نابینا با ترشرویی برخودر کرد توبیخ می‌کند. درباره اینکه فرد توبیخ‌شده، پیامبر(ص) بوده یا دیگری، بین مفسران اختلاف است. از آیات مشهور این سوره آیات ۳۴ تا ۳۷ است که صحنه محشر را توصیف می‌کند و می‌گوید انسان‌ها از نزدیکانشان(برادر، پدر، مادر، همسر و فرزند) فرار می‌کنند

۴۲۴ – اشاره به نفرین بر انسان ناسپاس : سوره عبس آیه ۱۷

قُتِلَ ٱلۡإِنسَٰنُ مَآ أَكۡفَرَهُۥ : مرگ بر انسان، که چقدر ناسپاس است!

۴۲۵ – اشاره به سیر تکاملی انسان از تولد تا مرگ : سوره عبس آیات ۱۹ – ۲۰ – ۲۱ – ۲۲

آیه ۱۹ : مِن نُّطۡفَةٍ خَلَقَهُۥ فَقَدَّرَهُۥ : از نطفه‌ای او را آفرید و سپس مقدراتش را عطا کرد

آیه ۲۰ : ثُمَّ ٱلسَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ : و آن‌گاه، راه را برای او آسان نمود

آیه ۲۱ : ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقۡبَرَهُۥ : سپس او را می‌میراند و در قبرش کرد!

آیه ۲۲ : ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُۥ : سرانجام، آن‌گاه که بخواهد، او را دوباره زنده‌اش می‌کند

۴۲۶ – اشاره به توصیف روز قیامت :

سوره عبس

آیات ۳۳ – ۳۴ – ۳۵ – ۳۶ – ۳۷ – ۳۸ – ۳۹ – ۴۰ – ۴۱ – ۴۲

آیه ۳۳ : فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ : چون بانگِ رعب انگیز قیامت برآید

آیه ۳۴ : يَوْمَ يَفِرُّ ٱلْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ :

روزی خواهد بود که هر کسی حتّی از برادرش می‌گریزد

آیه ۳۵ : وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ : و از مادرش و پدرش

آیه ۳۶ : وَصَٰحِبَتِهِۦ وَبَنِيهِ : و از همسرش و فرزندانش!

آیه ۳۷ : لِكُلِّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ : در آن روز هر کس مشغول وضع و حال خویش است!

آیه ۳۸ : وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ : چهره‌هایی در آن روز درخشان و شاداب اند

آیه ۳۹ : ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ : خنده رو و شادمانند

آیه ۴۰ : وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ : و چهره‌هایی در آن روز غبارآلودند

آیه ۴۱ : تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ : و آن‌ها را تاریکی پوشانده است

آیه ۴۲ : أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَفَرَةُ ٱلْفَجَرَةُ : اینان همان منکران حقایق و گنهکارانند!

(سوره تکویر)

سوره تکویر ، هشتاد و یکمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن قرار دارد. تکویر به‌معنای درهم پیچیده شدن و تاریک شدن است. این نام از نخستین آیه این سوره گرفته شده است. سوره تکویر درباره نشانه‌های قیامت و دگرگونی‌های آن روز و همچنین عظمت قرآن و تأثیر آن سخن می‌گوید. از آیات مشهور این سوره، آیه هشتم و نهم است که درباره زنده‌به‌گور کردن دختران در زمان جاهلیت سخن می‌گوید و می‌پرسد این دختران به کدامین گناه کشته شده‌اند (بِأَيِّ ذَنبٍ قُتِلَتْ).

۴۲۷ – اشاره به نازل شدن قران به پیامبر توسط حضرت جبرائیل و توصیف ایشان :

سوره تکویر آیه ۱۹ – ۲۰ – ۲۱

آیه ۱۹ : إِنَّهُۥ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ : که این قرآن کلام فرستاده‌ای گرامی (جبرائیل) است

آیه ۲۰ - ذِى قُوَّةٍ عِندَ ذِى ٱلْعَرْشِ مَكِينٍ :

نیرومند است و در جوار پروردگار صاحب عرش، مقام والا دارد!

آیه ۲۱ : مُّطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ : در آنجا مورد اطاعت و امین است

(سوره انفطار)

سوره انفطار هشتاد و دومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن قرار دارد. این سوره را «إنفطار» می‌نامند چون در اولین آیه آن از انفطار به معنای پاره شدن و ازهم گسستن آسمان سخن به میان آمده است. سوره انفطار درباره وقوع قیامت، شرایط و نشانه‌های آن سخن می‌گوید و از سرنوشت و جایگاه ابرار (نیکان) و فُجّار (بدکاران) خبر می‌دهد .

۴۲۸ – توصیف روز قیامت : سوره انفطار آیات ۱۷ – ۱۸ – ۱۹

آیه ۱۷ : وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا يَوْمُ ٱلدِّينِ : و تو چه دانی که روز قیامت چیست؟!

آیه ۱۸ : ثُمَّ مَآ أَدْرَىٰكَ مَا يَوْمُ ٱلدِّينِ : واقعاً تو چه دانی که روز قیامت چیست؟!

آیه ۱۹ : يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْـًٔا ۖ وَٱلْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ :

روزی است که هیچ کس برای دیگری کاری از دستش ساخته نیست، زیرا همهٔ امور در آن روز دراختیار خداوند بزرگ است

(سوره مطففین)

سوره مُطَفِّفین هشتاد و سومین سوره از قرآن کریم میباشد و آخرین سوره از سوره های مکی میباشد که در جزء سی‌ام قرآن قرار گرفته است. مطففین یعنی کم‌فروشان.

خداوند در این سوره، کم‌فروشان را ملامت می‌کند و می‌گوید آنان گمان می‌کنند آخرتی وجود ندارد. توصیف اتفاقات قیامت و بیان اوصاف ابرار (نیکوکاران) و فاجران (گناهکاران) محتوای این سوره را تشکیل می‌دهد.

۴۲۹ ــ اشاره به کم فروشان : سوره مطففین آیات ۱ ــ ۲ ــ ۳ ــ ۴

آیه ۱ : وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ : وای بر کم فروشان!

آیه ۲ : ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكْتَالُوا۟ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسْتَوْفُونَ :

هم آن‌هایی که وقتی از مردم برای خود پیمانه می‌گیرند، آن را پر و کامل می ستانند

آیه ۳ : وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ : و هنگامیکه برای مردم پیمانه یا وزن می‌کنند، کم می‌گذارند!

آیه ۴ : أَلَا يَظُنُّ أُو۟لَـٰٓئِكَ أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ : آیا آنها گمان نمی‌کنند که برانگیخته خواهند شد؟!

۴۳۰ ــ توصیف شراب طهور (بهشتی)

سوره مطففین آیات ۲۲ ــ ۲۳ ــ ۲۴ ــ ۲۵ ــ ۲۶ ــ ۲۷ ــ ۲۸

آیه ۲۲ : إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ لَفِى نَعِيمٍ : بی‌شک نیکان غرق در نعمتند

آیه ۲۳ : عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ : بر تخت‌ها تکیه زده و می‌نگرند

آیه ۲۴ : تَعْرِفُ فِى وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ ٱلنَّعِيمِ : و در چهره‌هایشان شادابیِ برخورداری از نعمت را می‌بینی!

آیه ۲۵ : يُسْقَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ : از شرابی خالص و دربسته سیراب می‌شوند

آیه ۲۶ : خِتَـٰمُهُۥ مِسْكٌ ۚ وَفِى ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ ٱلْمُتَنَـٰفِسُونَ :

مُهر درهای آن شراب از مشک است، و مشتاقان برای رسیدن به آن بر یکدیگر پیشی می‌گیرند

آیه ۲۷ : وَمِزَاجُهُۥ مِن تَسْنِيمٍ :   طعم آن شراب از تسنیم است

آیه ۲۸ : عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا ٱلْمُقَرَّبُونَ :

چشمه ای که فقط مقربان درگاه الهی از آن می‌نوشند

(سوره انشقاق)

سوره انشقاق هشتاد و چهارمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرار گرفته است. نام‌گذاری این سوره به نام انشقاق به معنای شکافتن‌شدن به دلیل سخن گفتن از شکافته شدن آسمان به هنگام قیامت در آغاز آن سوره است. سوره انشقاق درباره علائم قیامت و پایان این جهان و معاد سخن می‌گوید و مردم را در آخرت بر دو دسته تقسیم میکند: گروهی که نامه اعمالشان به دست راستشان داده می‌شود حسابرسی‌شان آسان است و گروهی که نامه اعمالشان از پشت سرشان داده می‌شود و داخل در آتش می‌شوند .

۴۳۱ ــ اشاره به ملاقات انسان با خدا :   سوره انشقاق   آیه ۶

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلْإِنسَـٰنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَـٰقِيهِ :

ای انسان، تو با رنج و تلاش به سوی پروردگارت می‌روی، بی‌شک نیز او را ملاقات خواهی کرد!

۴۳۲ ــ اشاره به نامه اعمال انسان :

سوره انشقاق   آیات ۷ ــ ۸ ــ ۹ ــ ۱۰ ــ ۱۱ ــ ۱۲ ــ ۱۳ ــ ۱۴ ــ ۱۵

آیه ۷ : فَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَـٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ :

و امّا کسیکه نامه اعمالش به دست راستش داده شود

آیه ۸ : فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا : از او حساب آسانی خواهند کشید

آیه ۹ : وَيَنقَلِبُ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا : و شادمان به سوی خانواده‌اش برمی‌گردد!

آیه ۱۰ : وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ وَرَآءَ ظَهْرِهِۦ : و امّا کسیکه نامهٔ اعمالش از پشت سر به او داده شود

آیه ۱۱ : فَسَوْفَ يَدْعُواْ ثُبُورًا : خواهد گفت: وای بر من، که نابود شدم!

آیه ۱۲ : وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا : و به آتش می سوزد

آیه ۱۳ : إِنَّهُۥ كَانَ فِيٓ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا : زیرا او در دنیا نزد کسانش شادمانه [در گناه] به سر می‌برد!

آیه ۱۴ : إِنَّهُۥ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ : و می پنداشت که هرگز بازگشت نمی‌کند!

آیه ۱۵ : بَلَىٰٓ إِنَّ رَبَّهُۥ كَانَ بِهِۦ بَصِيرًا : امّا پروردگارش نسبت به عملکردش بینا بود!

۴۳۳– قسم بر اینکه انسان نمیمیرد بلکه از آفرینشی به آفرینش دیگر منتقل میشود :

سوره انشقاق آیات ۱۶ – ۱۷ – ۱۸ - ۱۹

آیه ۱۶ : فَلَآ أُقْسِمُ بِٱلشَّفَقِ : پس قسم به شفق

آیه ۱۷ : وَٱلَّيْلِ وَمَا وَسَقَ : و قسم به شب که همه چیز را می‌پوشاند

آیه ۱۸ : وَٱلْقَمَرِ إِذَا ٱتَّسَقَ : و قسم به ماه آن هنگام که [هلالش] کامل شود

آیه ۱۹ : لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ :

که همواره از آفرینشی به آفرینش دیگر منتقل می‌شوید!

(سوره بروج)

سوره بُروج هشتاد و پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء سی‌ام جای گرفته است. این سوره را به این علت بروج می‌نامند که با سوگند به آسمانی دارای برج‌ها شروع می‌شود. سوره بروج درباره سرگذشت اصحاب اُخدود و سرنوشت مؤمنان به خدا در روزقیامت سخن می‌گوید و به تکذیب‌کنندگان قرآن هشدار به عذاب می‌دهد و در آخر، قرآن را در لوح محفوظ می‌داند. لوحی که تمام اتفاقات عالم، همراه با جزئیات کامل در آن ثبت است و به هیچ وجه قابل تغییر و دگرگونی نیست.

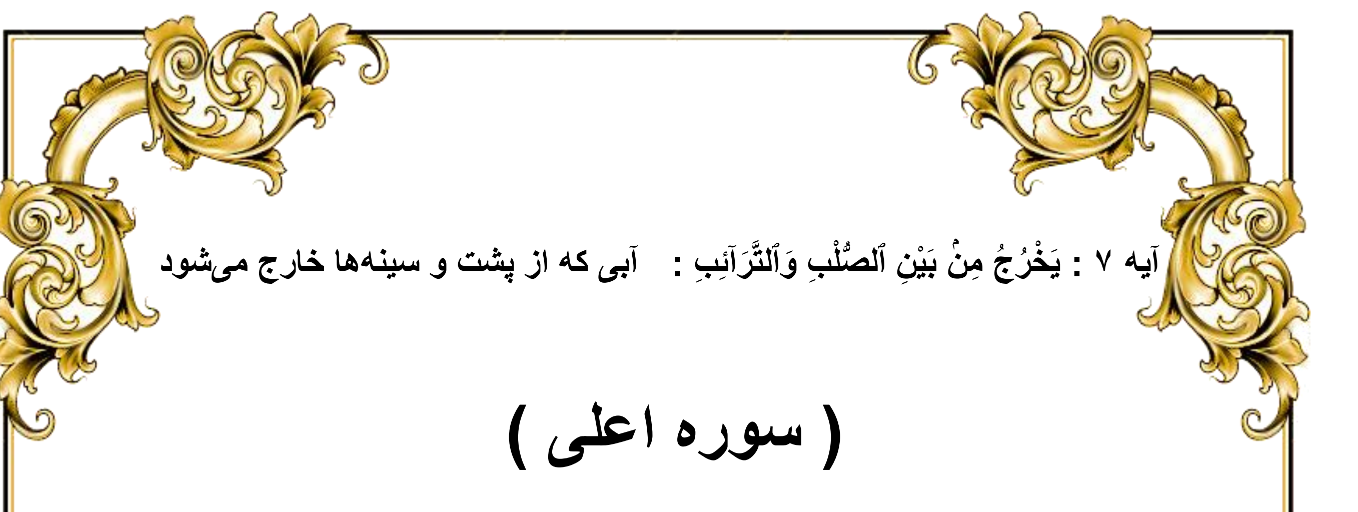
(سوره طارق)

سوره طارق هشتاد و ششمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء ۳۰ قرآن قرار گرفته است. طارق به معنای ستاره است و این سوره را از آن رو طارق نامیده‌اند که در آغاز آن، به طارق سوگند یاد شده است. سوره طارق به معاد می‌پردازد و بیان می‌کند خداوند قادر است انسان را پس از مرگ، دوباره زنده کند. این سوره سپس درباره اهمیت قرآن سخن می‌گوید و آن را سخنی قاطع و روشنگر معرفی می‌کند. آیه نهم این سوره از آیات مشهور است که قیامت را «یوم تبلی السرائر: روزی که رازها فاش می‌شود» می‌خواند

۴۳۴ – اشاره به جنسیت خلقت انسان : سوره طارق آیات ۵ – ۶ - ۷

آیه ۵ : فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَـٰنُ مِمَّ خُلِقَ : انسان باید ببیند که از چه چیز خلق شده است!

آیه ۶ : خُلِقَ مِن مَّآءٍ دَافِقٍ : از یک آب جهنده خلق شده است

آیه ۷ : یَخْرُجُ مِنْ بَیْنِ ٱلصُّلْبِ وَٱلتَّرَآئِبِ : آبی که از پشت و سینه‌ها خارج می‌شود

(سوره اعلی)

سوره اَعلیٰ هشتاد و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن قرار گرفته است. نام سوره (اعلی) از آیه اول آن گرفته شده و به معنای «برتر» است. آیات ابتدایی سوره، پیامبر(ص) را به تسبیح خداوند فرا می‌خواند و سپس هفت صفت برای خداوند برمی‌شمرد و در ادامه از مؤمنان خاشع و کافران شقی و عوامل سعادت و شقاوتِ این دو گروه سخن می‌گوید.

۴۳۵ – اشاره به تقدیر تمام موجودات به امر خداوند : سوره اعلی آیه ۳

وَٱلَّذِی قَدَّرَ فَهَدَىٰ : همان خدایی که تقدیر کرد و سپس هدایت نمود!

(سوره غاشیه)

سوره غاشیه هشتاد و هشتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نارل شده است که در جزء سی‌ام قرآن قرار گرفته است. غاشیه به معنای پوشاندن و یکی از نام‌های قیامت است. این سوره با توصیفی از بهشت و دوزخ ، ازاحوال و عاقبت کار منکران و نیز از خشنودی، شادابی و رستگاری مؤمنان سخن می‌گوید و انسان‌ها را به تفکر در شگفتی‌های آفرینش فرا می‌خواند.

(سوره فجر)

سوره فَجْر هشتاد و نهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن قرار دارد. فجر به معنای سپیده‌دم است که خداوند در آیه اول سوره به آن قسم می‌خورد .

سوره فجر به سرگذشت قوم عاد، قوم ثمود و فرعون و فساد و طغیان آنان اشاره می‌کند و می‌گوید انسان‌ها در معرض آزمایش الهی قرار دارند؛ اما عده‌ای به دلیل فراموشی نعمت‌های الهی در این آزمایش شکست می‌خورند. سوره فجر به سوره امام حسین(ع) نیز شهرت دارد و در احادیث منظور از «نفس مطمئنه» در آیات پایانیِ آن، امام حسین(ع) معرفی شده است.

۴۳۶– اشاره بر امتحان الهی بر بندگان از جانب خداوند : سوره فجر آیات ۱۵ ــ ۱۶

آیه ۱۵ : فَأَمَّا ٱلۡإِنسَٰنُ إِذَا مَا ٱبۡتَلَىٰهُ رَبُّهُۥ فَأَكۡرَمَهُۥ وَنَعَّمَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّيٓ أَكۡرَمَنِ :

امّا این انسان هرگاه پروردگارش برای امتحان، او را اکرام کند و نعمتش بخشد، [مغرورانه] می‌گوید: پروردگارم مرا گرامی داشته است!

آیه ۱۶ : وَأَمَّآ إِذَا مَا ٱبۡتَلَىٰهُ فَقَدَرَ عَلَيۡهِ رِزۡقَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّيٓ أَهَٰنَنِ :

و امّا هنگامیکه برای امتحان، رزق را بر او تنگ گیرد می‌گوید: پروردگارم مرا خوار کرده است!

(سوره بلد)

سوره بلد نودمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن قرار گرفته است. این سوره با سوگند به بلد که اشاره به سرزمین مکه دارد شروع می‌شود؛ به همین دلیل آن را بَلَد نامیده‌اند. خداوند در سوره بلد به این می‌پردازد که زندگی انسان در عالم دنیا پیوسته با رنج عجین است و در بخش دیگر با شمردن برخی از نعمت‌ها به ناسپاسی انسان در مقابل این نعمت‌ها اشاره می‌کند. در سوره بلد باارزش‌ترین اعمال انسان آزادسازی برده‌ها، غذا دادن و کمک به بینوایان معرفی شده است.

(سوره شمس)

سوره شَمس نود و یکمین سوره ازقرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن قرار گرفته است. این سوره را بدین سبب شمس (خورشید) نامیده‌اند که در آغاز آن به خورشید سوگند یاد شده است. این سوره بر موضوع اخلاقی تزکیه تأکید دارد و به داستان صالح(ع) و ناقه صالح و پِی شدن آن به دست قوم ثمود و سرنوشت این قوم اشاره می‌کند.

۴۳۷ – اشاره به رستگاری واقعی :   سوره شمس   آیات ۹ – ۱۰

آیه ۹ : قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّىٰهَا   :   بی‌شک هر کس نفس خود را پاک کرد، رستگار گردید!

آیه ۱۰ : وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّىٰهَا :   و هر کس نفس خود را آلود، نومید و محروم شد!

(سوره لیل)

سوره لیل، نود و دومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرار دارد. چون در آغازِ این سوره به لیل (شب) سوگند یاد شده، آن را «لیل» نامیده‌اند. سوره لیل از دو گروه سخن می‌گوید: گروهی که پرهیزکارند و با بخشش مال، به دنبال خشنودی خدا هستند و گروهی که تنگ نظرند و وعده بهشت را دروغ می‌دانند .

۴۳۸ ــ هشدار درباره جهنم : سوره لیل آیات ۱۴ ــ ۱۵ ــ ۱۶

آیه ۱۴ : فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ : من شما را نسبت به آتشی که زبانه می‌کشد هشدار می‌دهم!

آیه ۱۵ : لَا يَصْلَىٰهَآ إِلَّا ٱلْأَشْقَى : [آتشی که] به جز بدبخت‌ترین [مردم] در آن وارد نمی شوند

آیه ۱۶ : ٱلَّذِى كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ : همان کسانیکه حقایق را تکذیب کردند و از آن روی برگرداندند

۴۳۹ــ اشاره به کسانی که آتش جهنم از آنها دور است : سوره لیل آیات ۱۷ ــ ۱۸

آیه ۱۷ : وَسَيُجَنَّبُهَا ٱلْأَتْقَى : آن آتش، از کسانیکه بسیار حرمت خداوند را نگاه می‌دارند، دور است

آیه ۱۸ : ٱلَّذِى يُؤْتِى مَالَهُۥ يَتَزَكَّىٰ : همان کسانیکه مال خود را می‌بخشند و به دنبال پاکی‌اند

(سوره الضحی)

سوره ضحی نود و سومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرار دارد. این سوره از جمله سوره‌هایی است که یک‌جا بر پیامبر(ص) نازل شده است. درباره شأن نزول سوره ضحی آمده است این سوره بعد از مدتی که بر پیامبر وحی نازل نشده بود و کافران بر او خرده می‌گرفتند که خداوند او را رها کرده، نازل شد. سوره ضحی خطاب به پیامبر می‌گوید خداوند تو را رها نکرده است و نعمت‌های پروردگار را بر آن حضرت می‌شمارد و سفارش یتیمان و سائلان را به پیامبر

می‌کند و از او می‌خواهد که نعمت‌های خداوند را برای مردم بازگو کند

۴۴۰– اشاره به نَیازُردن یتیمان و نیازمندان : سوره ضحی آیات ۹ – ۱۰

آیه ۹ : فَأَمَّا ٱلْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ : پس هیچگاه دل یتیم را میازار

آیه ۱۰ : وَأَمَّا ٱلسَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ : و نیازمند را از خود مران

(سوره الشرح)

سوره شرح یا انشراح نود و چهارمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن قرار دارد. نام های این سوره، از آیه اول آن گرفته شده است که از شرح صدر(گشایش سینه) پیامبر(ص) سخن می‌گوید. سوره انشراح از نعمت‌های خداوند به رسولش سخن می‌گوید و به پیامبر(ص) آرامش می‌دهد. از آیات مشهور این سوره، آیه ۵ است که وعده می‌دهد در کنار دشواری، آسانی است.

(سوره تین)

سوره تین نود و پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است. سوره تین با ۸ آیه در جزء سی‌ام قرآن قرار گرفته و در گروه سوره‌های مفصلات جای دارد. نام‌گذاری این سوره به تین (انجیر)، به دلیل قسم خوردن خداوند به آن در آیه اول است. محور اصلی سوره تین، تبیین مسئله قیامت و پاداش اُخرَوی است.

۴۴۱ ــ اشاره به هبوط انسان : سوره تین آیات ۴ ــ ۵

آیه ۴ : لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَـٰنَ فِىٓ أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ :

که انسان را در بهترین صورت آفریدیم!

آیه ۵ : ثُمَّ رَدَدْنَـٰهُ أَسْفَلَ سَـٰفِلِينَ : سپس او را به پایین‌ترین مرحلۀ وجود بازگرداندیم

(سوره علق)

سوره عَلَق یا اِقرا نود و ششمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام جای گرفته است. نام سوره برگرفته از آیه دوم آن است که اشاره به خلقت انسان از خون بسته (علق) دارد. پنج آیه ابتدایی این سوره را اولین آیات نازل شده بر پیامبر اسلام(ص) میدانند. خداوند در سوره علق به پیامبر(ص) دستور میدهد تا بخواند. دراین سوره به خلقت و تکامل انسان اشاره میشود و از نعمت‌های خداوند برای او سخن میگوید و متذکر می‌شود انسان با این حال، در برابر پروردگارش ناسپاس و گردنکش است. سوره علق همچنین به مجازات دردناک کسانی که مانع هدایت مردم و اعمال نیک‌اند، اشاره می‌کند. سوره علق جزو چهارسوره‌ای است که سجده واجب دارند و به عَزائِم قرآن مشهورند.

۴۴۲ــ اشاره به جنسیت خلقت انسان : سوره علق آیه ۲

خَلَقَ ٱلْإِنسَـٰنَ مِنْ عَلَقٍ : همانکه آدمی را از لخته خونی آفرید!

(سوره قدر)

سوره قدر نود و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد ودر مکه نازل شده است و در جزء ۳۰ قرار دارد. نام آن از آیات ابتدایی گرفته شده که به نزول قرآن در شب قدر و اهمیت این شب اشاره دارد. این سوره از عظمت، فضیلت و برکات شب قدر و نزول فرشتگان در این شب سخن می‌گوید. خواندن این سوره در نمازهای یومیه، برخی نمازهای مستحب و نیز هزار بار در شب بیست و سوم ماه رمضان سفارش شده است.

۴۴۳ ـ اشاره به شب قدر و فضایل آن :   سوره قدر   آیات ۱ ـ ۲ ـ ۳ ـ ۴ ـ ۵

آیه ۱ : إِنَّآ أَنزَلْنَـٰهُ فِى لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ :   ما قرآن را در شب قدر نازل کردیم

آیه ۲ : وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ :   و تو چه دانی که شب قدر چیست؟!

آیه ۳ : لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ : شب قدر از هزار ماه [بی‌قدر] بهتر است!

آیه ۴ : تَنَزَّلُ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ :

در آن شب فرشتگان و روح به فرمان پروردگارشان برای انجام تمامی دستورهایش نازل می‌شوند!

آیه ۵ : سَلَـٰمٌ هِىَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ   :   [آن شب] تا طلوع صبح مملو از صلح و سلام است!

(سوره بینه)

سوره بَیّنه یا لَم یَکُن یا قَیّمه نودوهشتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مدینه نازل شده است که در جزء سی‌ام جای دارد. نام سوره، بَیّنه، به معنای شاهد و گواه است که از آیه اول آن گرفته شده است. سوره بینه عناد و دیرباوری اهل کتاب در پذیرش حقانیت اسلام و رسالت پیامبر(ص) را توصیف می‌کند و آنان و مشرکان را بدترینِ آفریدگان و مستوجب آتش می‌داند. از سوی دیگر مؤمنان و صالحان را به بهشت جاودان بشارت می‌دهد .

۴۴۴ ــ اشاره به دیانت یا دینداری واقعی :   سوره بینه   آیه ۵

وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ وَذَٰلِكَ دِينُ ٱلۡقَيِّمَةِ :

حال آنکه به آنان دستوری داده نشده بود جز آنکه خداوند را عبادت کنند و دین‌شان را برای او خالص نمایند، و شرک نورزند و نماز به پا دارند و زکات پرداخت کنند! و این چنین دینی دین ارزشمند است!

(سوره زلزله)

سوره زلزله یا زلزال نودونهمین سوره از قرآن کریم میباشد که از سوره‌های کوتاه است و در جزء سی‌ام قرآن قرار گرفته است. بیشتر مُفسِّران گفته‌اند این سوره، مدنی است. نام سوره از آیه اول آن گرفته شده است. سوره زلزله از نشانه‌های روز قیامت و اینکه هر نیکوکار و بدکاری در آن روز نتیجه اعمالش را می‌بیند، سخن می‌گوید.

۴۴۵ ــ اشاره به باز شدن زمین به اذن خداوند و بیداری تمام مردگان و برخاستن از قبرها :

سوره زلزله   آیات ۱ ــ ۲ ــ ۳ ــ ۴ ــ ۵

آیه ۱ : إِذَا زُلْزِلَتِ ٱلْأَرْضُ زِلْزَالَهَا :

آن‌گاه که زمین به شدیدترین وجهی به لرزه درآید

آیه ۲ : وَأَخْرَجَتِ ٱلْأَرْضُ أَثْقَالَهَا : و بارهای سنگین خود را بیرون بریزد

آیه ۳ : وَقَالَ ٱلْإِنسَـٰنُ مَا لَهَا : و در آن حال انسان گوید: زمین را چه شده است؟!

آیه ۴ : يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا : در آن روز زمین اخبارش را بازگو کند

آیه ۵ : بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا : زیرا پروردگارت به او وحی کرده است!

(سوره عادیات)

سوره عادیات یا والعادیات صدمین سوره از قرآن کریم میباشد . این سوره در جزء سی‌ام قرآن قرار دارد و جزو سوره‌های کوچک قرآن است که یازده آیه دارد و با قسم آغاز می‌شود. نام سوره از آیه اول آن گرفته شده است و به معنای دوندگان میباشد. درباره مکی یا مدنی بودن عادیات اختلاف است.. سوره عادیات به جهادگران و زنده‌شدن مردگان در روز قیامت می‌پردازد و از ناسپاسی انسان سخن می‌گوید.

(سوره القارعه)

سوره قارعه صد و یکمین سوره از قرآن کریم است و در مکه نازل شده است و در جزء سی‌ام قرار دارد. نام سوره از واژه «القارعه» در آیه اول گرفته شده که یکی از نام‌های قیامت و به معنای کوبنده است. سوره قارعه درباره قیامت و وقایع آن است و از پاداش کارهای نیک و مجازات گناهان سخن می‌گوید.

۴۴۶ ــ اشاره به کفه ترازوی اعمال انسان :

سوره قارعه   آیات ۶ ــ ۷ ــ ۸ ــ ۹ ــ ۱۰ ــ ۱۱

آیه ۶ : فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ :

امّا آن کس که کفه ترازویش [از عملکرد خوب] سنگین است

آیه ۷ : فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ   :   در یک زندگی پسندیده به سر می‌برد!

آیه ۸ : وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ   :   و امّا آن کس که کفهٔ ترازویش [از عملکرد خوب] سبک است

آیه ۹ : فَأُمُّهُۥ هَاوِيَةٌ   :   و جایگاهش «هاویه» است!

آیه ۱۰ : وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا هِيَهْ : و تو چه دانی که هاویه چیست؟!

آیه ۱۱ : نَارٌ حَامِيَةٌۢ   :   آتشی سوزنده است!

(سوره تکاثر)

سوره تَکاثُر صد و دومین سورهاز قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء سی‌ام قرآن جای دارد. واژه تکاثر به‌معنای چشم و همچشمی در مال‌اندوزی و بزرگی، در آیه اول آمده و به‌همین دلیل این سوره را تکاثر نامیده‌اند. این سوره کسانی را که در مال و فرزند و یاور به یکدیگر فخر می‌فروشند، توبیخ می‌کند و می‌گوید اینان در آینده‌ای نزدیک در مورد نعمت‌هایی که در اختیار آنان گذاشته شده، بازخواست می‌شوند.

۴۴۷- هشدار جدی به انسان های زیاده خواه :

سوره تکاثر   آیات ۳ ــ ۴ ــ ۵ ــ ۶ ــ ۷

آیه ۳ : كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ :

این چنین نیست که پنداشته‌اید، به زودی حقیقت را خواهید فهمید!

آیه ۴ : ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ :

باز این‌چنین نیست که پنداشته‌اید، به زودی حقیقت را خواهید فهمید!

آیه ۵ : كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ ٱلْيَقِينِ : چنین نیست! کاش علم الیقین داشتید!

آیه ۶ : لَتَرَوُنَّ ٱلْجَحِيمَ : البتّه جهنّم را خواهید دید

آیه ۷ : ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ ٱلْيَقِينِ : آن‌گاه به چشم یقین آن را خواهید دید!

(سوره عصر)

سوره عصر یا وَالْعَصْر صد و سومین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء سی‌ام قرآن جای دارد. نام سوره از آیه اول آن گرفته شده است. در این سوره خداوند به عصر قسم یاد می‌کند که انسان‌ها در زیان‌اند، مگر کسانی که اهل ایمان و عمل صالح باشند و یکدیگر را به حق و صبر سفارش کنند .

۴۴۸ – هشدار بابت از دست دادن زمان برای خودشناسی و خداشناسی :

سوره عصر آیات ۱ – ۲ – ۳

آیه ۱ : وَٱلْعَصْرِ : قسم به زمان

آیه ۲ : إِنَّ ٱلْإِنسَـٰنَ لَفِى خُسْرٍ : بی‌شک انسان در حال زیان است!

آیه ۳ : إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْحَقِّ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلصَّبْرِ :

مگر کسانیکه به حقایق ایمان بیاورند و عملکردی نیک و مفید داشته باشند و یکدیگر را به حق و صبر سفارش نمایند!

(سوره همزه)

سوره هُمَزَه یا لُمَزه صد و چهارمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرآن جای دارد. «همزه» و «لمزه»» به معنای عیب‌جو و بدگو هستند. خداوند در این سوره مال اندوزانی را که با عیب‌جویی از مردم می‌خواهند بر آنان برتری بجویند، تهدید به آتش خُردکننده می‌کند.

۴۴۹ ــ هشدار به انسان بد زبان و عیب جو و مال اندوز :

سوره همزه آیات ۱ ــ ۲ ــ ۳ ــ ۴

آیه ۱ : وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ : وای بر هر هرزه‌زبان عیب‌جوی مسخره کننده!

آیه ۲ : ٱلَّذِى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُۥ : همانکه مالی جمع کرد و شمارش نمود

آیه ۳ : يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُۥٓ أَخْلَدَهُۥ : و پنداشت که آن مال جاودانه‌اش می‌کند!

آیه ۴ : كَلَّا ۖ لَيُنۢبَذَنَّ فِى ٱلْحُطَمَةِ : این‌چنین نیست [که پنداشته است]! او را در«حُطَمه» اندازند

(سوره فیل)

سوره فیل، صد و پنجمین سوره از قرآن کریم میباشد که در مکه نازل شده است و در جزء سی‌ام قرآن جای گرفته است.این سوره به این دلیل سوره فیل نامیده شده که به داستان اصحاب فیل می‌پردازد؛ کسانی که به قصد خراب‌کردن کعبه از سرزمین خود حرکت کردند و خداوند، ابابیل را به سوی آنان فرستاد و ابابیل با باریدن کلوخ‌های سنگی بر سر آنان هلاکشان کردند.

(سوره قریش)

سوره قریش یا ایلاف صد و ششمین سوره از قرآن کریم میباشد که در مکه نازل شده است و در جزء سی‌ام قرآن قرار دارد. این سوره را از آن جهت که درباره همبستگی قریش سخن می‌گوید، قریش یا ایلاف نامیده‌اند. این سوره نعمت‌های خدا به قریش و وظایف آنان را در برابر این نعمت‌های الهی بیان می‌کند .

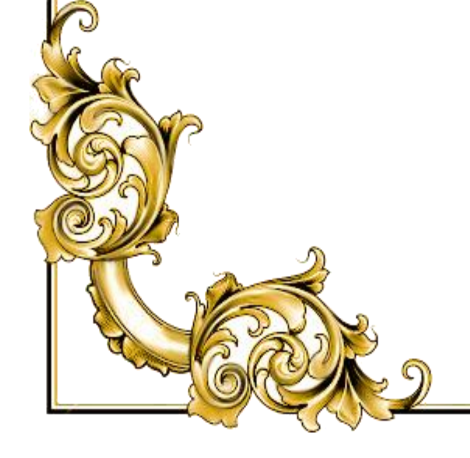
۴۵۰ – اشاره به اینکه کعبه را نپرستید صاحب این خانه پروردگار جهانیان را بپرستید :

سوره قریش آیه ۳

فَلْيَعْبُدُوا۟ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ : پس باید پروردگار این خانه را عبادت کنند!

(سوره ماعون)

سوره ماعُون یا سوره أَرَأَيْتَ الَّذِی صد و هفتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام جای دارد. نام ماعون از کلمه آخر این سوره گرفته شده و به معنای زکات یا هر چیز مفیدی است. در این سوره صفات منکران قیامت آمده است. قرآن می‌گوید این افراد انفاق نمی‌کنند، نماز را سَرسَری می‌گیرند و رِیا می‌کنند.

۴۵۱ – اشاره به منکران قیامت :   سوره ماعون   آیات ۱ – ۲ – ۳

آیه ۱ : أَرَءَيْتَ ٱلَّذِى يُكَذِّبُ بِٱلدِّينِ : آیا آنکه قیامت را انکار می‌کرد دیدی؟

آیه ۲ : فَذَٰلِكَ ٱلَّذِى يَدُعُّ ٱلْيَتِيمَ :   او همان کسی است که یتیم را با قهر از خود می‌راند

آیه ۳ : وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ :   و دیگران را بر اطعام مساکین ترغیب نمی‌نماید!

۴۵۲ – هشدار به نمازگزارانی که حقیقت نمازشان را نفهمیدند :

سوره ماعون   آیات ۴ – ۵ – ۶ – ۷

آیه ۴ : فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ :   پس وای بر نمازگزاران

آیه ۵ : ٱلَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ :   همان‌هایی که نسبت به حقیقتِ نمازشان سهل انگارند!

آیه ۶ : ٱلَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ :   همان کسانیکه ریاکارند

آیه ۷ : وَيَمْنَعُونَ ٱلْمَاعُونَ :   و دیگران را از نعمت‌های زندگی منع می‌نمایند!

(سوره کوثر)

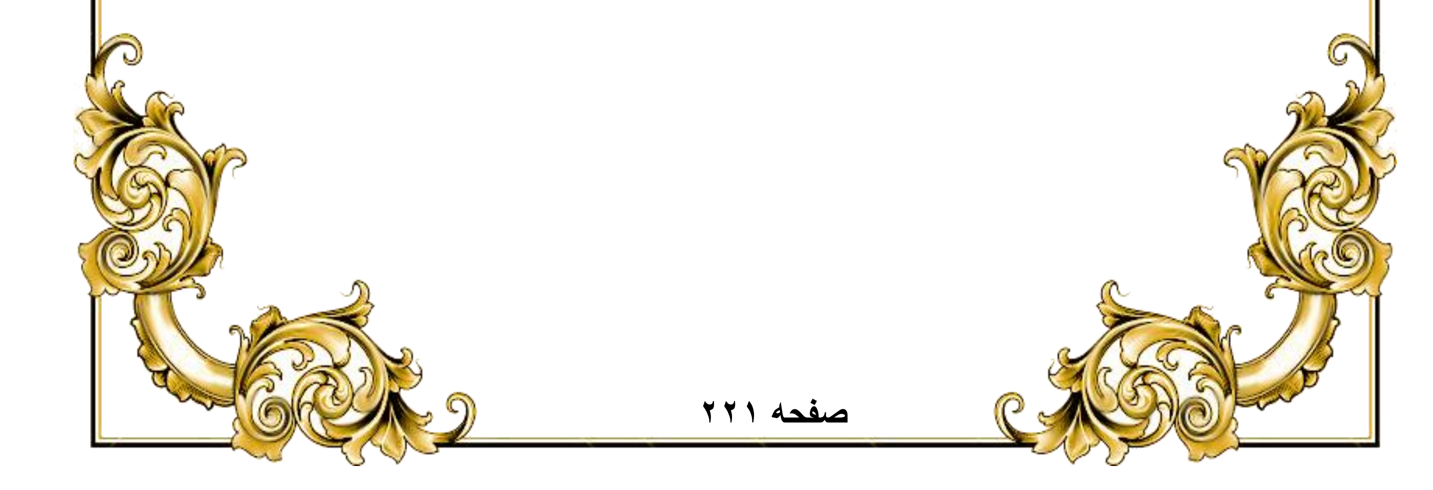
سوره کوثر صد و هشتمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است و در جزء سی‌ام قرآن جای دارد. این سوره کوچک‌ترین سوره قرآن است و به دلیل سخن گفتن از نعمتی به نام کوثر برای پیامبر(ص) در نخستین آیه، کوثر نامیده شده و از پیامبر خواسته است تا در برابر این نعمت بزرگ، نماز بخواند و قربانی کند. حوض کوثر، رودی در بهشت، خیر فراوان، اسلام، نبوت، قرآن، شمار فراوان اصحاب و شفاعت و فراوانی ذریه از مصادیق کوثر معرفی شده‌اند. به اعتقاد بسیاری از علمای شیعه حضرت فاطمه(س) و فرزندانش یکی از مصادیق کوثر هستند؛ زیرا نزول سوره در پاسخ به کسانی است که پیامبر(ص) را بدون نسل و ذریه می‌دانستند

(سوره کافرون)

سوره کافرون، صد و نهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام جای دارد. این سوره به دلیل اینکه محتوایش درباره کافران است به این نام خوانده شده است. خداوند در این سوره به پیامبر(ص) فرمان می‌دهد تا مخالفت خود را با شِرک آشکار کند و اعلام نماید که هرگز به دین کافران گرایش پیدا نخواهد کرد و با آنان سازش نمی‌کند. بر اساس روایات، این سوره زمانی نازل شد که گروهی از مشرکان به پیامبر(ص) پیشنهاد کردند مدتی او به آیین آنان درآید و مدتی آنان به دین اسلام روی آورند.

(سوره نصر)

سوره نَصر صد و دهمین سوره از قرآن کریم میباشد که در مدینه نازل شده است و در جزء سی‌ام جای دارد. نام سوره از آیه اول آن گرفته شده و به‌معنای پیروزی است. از دیگر نام‌های آن اذا جاء است. در این سوره سه پیشگویی و خبر غیبی مهم وجود دارد: «فتح مکه با پیروزی بزرگ و غلبه نهایی اسلام .

(سوره مَسَد)

سوره مَسَد یا تَبَّت صد و یازدهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام قرار دارد. نام مسد (ریسمانی از لیف خرما) از کلمه آخر سوره و نام تَبَّت از آیه اول این سوره گرفته شده است. سوره مسد دربارهٔ ابولهب و همسرش، دشمنان سرسخت پیامبر(ص)، نازل شد و آن دو را گرفتار آتش جهنم می‌خواند. خداوند در این سوره همسر ابولهب را حمالة الحطب (حمل‌کننده هیزم) می‌خواند چراکه او برای آزار دادن پیامبر(ص)، جلوی پای او خار می‌ریخت.

(سوره اخلاص)

سوره اخلاص یا توحید صد و دوازدهمین سوره از قرآن کریم میباشد و در مکه نازل شده است که در جزء سی‌ام جای دارد. این سوره را به این دلیل توحید یا اخلاص نامیده‌اند که دربارهٔ یگانگی خدا سخن می‌گوید و انسان را از شرک، رها می‌کند. محتوای سوره اخلاص، اشاره به یگانگی خدا، بی‌نیازی او از غیرخودش و نیازمندی مخلوقات به اوست. برای سوره اخلاص فضایل زیادی نقل شده است .

۴۵۳– در وصف خداوند یکتا : سوره توحید آیات ۱ – ۲ – ۳ – ۴

آیه ۱ : قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ : بگو: او خداوند یکتاست!

آیه ۲ : ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ : خداوند بی‌نیازی که همه نیازمند اویند

آیه ۳ : لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ : نه زاییده است و نه زاده شده

آیه ۴ : وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ : و هرگز احدی همتای او نیست

(سوره فلق)

سوره فَلَق صد و سیزدهمین سوره از قرآن کریم میباشد که در مکه نازل شده است ودر جزء سی‌ام قرآن کریم جای دارد. نام‌گذاری این سوره به نام فلق به معنای صبح و سپیده‌دم از آیه اول آن گرفته شده است. سوره فلق جزو سوره‌های چهارقل است. خدا در این سوره به پیامبر(ص) دستور می‌دهد از هر شرّی به خدا پناه ببرد، مخصوصاً از شر تاریکی شب، زنان افسونگر و شر حسودان. سوره فلق و ناس را مُعَوِّذتین گویند؛ چراکه برای تعویذ خوانده می‌شوند.

۴۵۴ – اشاره به پناه بردن بر خداوند از شر جادوگرها و حسود ها :

سوره فلق آیات ۱ – ۲ – ۳ – ۴ – ۵

آیه ۱ : قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ : بگو: پناه می‌برم به پروردگارِ سپیده دم

آیه ۲ : مِن شَرِّ مَا خَلَقَ : از شرِّ مخلوقاتش

آیه ۳ : وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ : و از شرِّ ظلمت چون درآید!

آیه ۴ : وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ : و از شرّ آن‌ها که در گره‌های جادو می‌دمند

آیه ۵ : وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ : و از شرّ هر حسودی که حسد می‌ورزد!

(سوره ناس)

سوره ناس، صد و چهاردهمین (آخرین) سوره از قرآن کریم میباشد که در مکه نازل شده است و درجزء سی‌ام قرار دارد. سوره ناس جزو چهار قل است. خداوند در این سوره به پیامبر(ص) دستور می‌دهد در مقابل وسوسه‌گرانِ پنهان به خدا پناه ببرد. . سوره ناس و فلق را مُعَوِّذتین گویند؛ چراکه برای تعویذ خوانده می‌شوند.

۴۵۵ – اشاره به پناه بردن بر خداوند از شر وسوسه کنندگان :

سوره ناس آیات ۱- ۲ – ۳ – ۴ – ۵ – ۶

آیه ۱ : قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ : بگو: پناه می‌برم به پروردگار مردم

آیه ۲ : مَلِكِ ٱلنَّاسِ : فرمانروای مردم

آیه ۳ : إِلَـٰهِ ٱلنَّاسِ : خدای مردم

آیه ۴ : مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ : از شرّ وسوسه‌گری که از نام خدا می‌گریزد!

آیه ۵ : ٱلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ : همانکه در سینه‌های مردم وسوسه به پا می‌کند

آیه ۶ : مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ : چه از جنّیان باشد چه از مردمان!

«صدق الله العلی العظیم»

(راست گفت خدای بلندمرتبه و با عظمت)

فصل دوّم

اَدعیه قرآنی

۱ - رَبَّنَا تَقَبَّلۡ مِنَّآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ : سوره بقره آیه ۱۲۷

پروردگارا! این عمل را از ما قبول کن! زیرا این تویی که بر همه چیز شنوا و آگاهی

۲ - رَبَّنَا وَٱجۡعَلۡنَا مُسۡلِمَيۡنِ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةٗ مُّسۡلِمَةٗ لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبۡ عَلَيۡنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ : سوره بقره آیه ۱۲۸

پروردگارا، ما را تسلیم خودت کن و نیز از فرزاندانمان را مقام تسلیم عطا کن، و راه بندگی مخلصانه را نشانمان ده، و از خطاهای ما درگذر، زیرا تو توبه پذیر و بسیار باگذشتی!

۳ - رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ حَسَنَةٗ وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ :

سوره بقره آیه ۲۰۱

پروردگارا! ما را هم در دنیا و هم در آخرت، خیر و نیکی عطا فرما و از عذاب آتش در امانمان دار!

۴ - رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ عَلَيۡنَا صَبۡرٗا وَثَبِّتۡ أَقۡدَامَنَا وَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ : سوره بقره آیه ۲۵۰

خدایا به ما صبر و استقامت عطا کن. و ما را ثابت قدم و استوار گردان. و بر قوم ناسپاسان پیروز کن

۵ - رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذۡنَآ إِن نَّسِينَآ أَوۡ أَخۡطَأۡنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تَحۡمِلۡ عَلَيۡنَآ إِصۡرٗا كَمَا حَمَلۡتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلۡنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦۖ وَٱعۡفُ عَنَّا وَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَآۚ أَنتَ مَوۡلَىٰنَا فَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ :

سوره بقره آیه ۲۸۶

پروردگارا! اگر غفلت کردیم و خطاکار بودیم ما را مؤاخذه مکن. و آن‌گونه که بر پیشینیان ما تکلیف [سخت و سنگین] تعیین کردی، تکلیف طاقت‌فرسا بر دوش ما مَنِه. پروردگارا! ما را به آنچه طاقتش را نداریم مکلّف مکن، و ما را ببخش و بیامرز و از ما درگذر که تو مولای مایی! پس بر گروه ناسپاسان کفر پیشه پیروزمان گردان!

۶ - رَبَّنَا لَا تُزِغۡ قُلُوبَنَا بَعۡدَ إِذۡ هَدَيۡتَنَا وَهَبۡ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحۡمَةًۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡوَهَّابُ :

سوره آل عمران   آیه ۸

پروردگارا! قلب‌های ما را [به سوی ناحق] متمایل مکن، آن هم بعد از آن‌که هدایت و راهنمایی‌مان کرده‌ای! و رحمت الهی را شامل حال‌مان گردان، زیرا تو بسیار بخشنده‌ای

۷ - رَبَّنَآ إِنَّكَ جَامِعُ ٱلنَّاسِ لِيَوۡمٖ لَّا رَيۡبَ فِيهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخۡلِفُ ٱلۡمِيعَادَ :

سوره آل عمران   آیه ۹

ای پرورنده ما! همانا تو گِرد آورندۀ همه مردمی، آن هم در روزی که هیچ تردیدی در وجود آن نیست. بدانید خداوند از وعده‌اش تخلّف نمی‌کند!

۸ - رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ :

سوره آل عمران   آیه ۱۶

پروردگارا! ما ایمان آورده‌ایم، تو نیز از گناهان ما درگذر و ما را از عذابِ آتش حفظ کن!

۹ - رَبِّ هَبۡ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةٗ طَيِّبَةًۖ إِنَّكَ سَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ   :   سوره آل عمران   آیه ۳۸

پروردگارا! مرا از سوی خودت فرزندی پاک و نیکو عطا کن، که تو شنوندۀ دعایی!

۱۰ - رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلۡتَ وَٱتَّبَعۡنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكۡتُبۡنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ   :   سوره آل عمران   آیه ۵۳

پروردگارا! ما به آن‌چه نازل کرده‌ای ایمان آورده‌ایم و پیامبر تو را تبعیت می‌کنیم، پس نام همه ما را در فهرست شاهدان حق مکتوب کن!

۱۱ - رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسۡرَافَنَا فِيٓ أَمۡرِنَا وَثَبِّتۡ أَقۡدَامَنَا وَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ :

سوره آل عمران   آیه ۱۴۷

پروردگارا! گناهان ما را بیامرز و زیاده‌روی و تندروی ما را در کارها ببخش، و قدم‌های ما را استوار گردان، و بر جماعت ستمکار پیروزمان گردان!

۱۲ - رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَٰذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ :

سوره آل عمران آیه ۱۹۱

پروردگارا! این‌ها را بیهوده و باطل خلق نکرده‌ای، تو از هر عیب و نقص مبرایی، پس ما را از عذاب دوزخ حفظ فرما!

۱۳ - رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُۥ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ : سوره آل عمران آیه ۱۹۲

پروردگارا! هرکس را که به آتش افکنی بدون شک خوار و رسوایش کرده‌ای! و بدانید که ستمگران را هیچ یار و یاوری نیست!

۱۴ - رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْإِيمَٰنِ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِرَبِّكُمْ فَـَٔامَنَّا ۚ رَبَّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلْأَبْرَارِ : سوره آل عمران آیه ۱۹۳

پروردگارا! ما ندای منادی ایمان را شنیدیم [که فریاد برآورده بود]: باور کنید پروردگارتان را! پس ما نیز ایمان آوردیم. پروردگارا! از گناهان ما درگذر. و بدی‌های ما را بپوشان، و ما را با نیکان بمیران!

۱۵ - رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ :

سوره آل عمران آیه ۱۹۴

پروردگارا! به ما عطا کن آنچه را که از زبان پیامبرانت به ما وعده داده‌ای، و ما را در روز قیامت خوار مساز؛ زیرا تو خلاف وعده خویش عمل نمی کنی!

۱۶ - رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلظَّالِمِ أَهْلُهَا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا :

سوره نساء آیه ۷۵

پروردگارا! ما را از دیار ستمکاران خارج کن و از سوی خودت برای ما یاور و سرپرستی برگزین

۱۷ - رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱكۡتُبۡنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ : سوره مائده آیه ۸۳

پروردگارا! به حقیقت ایمان آوردیم. پس نام ما را در فهرست گواهی‌دهندگان به حق، بنویس

۱۸ - رَبَّنَا ظَلَمۡنَآ أَنفُسَنَا وَإِن لَّمۡ تَغۡفِرۡ لَنَا وَتَرۡحَمۡنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ :

سوره اعراف آیه ۲۳

پروردگارا! ما به خودمان ظلم کردیم و اگر ما را نیامرزی و رحم نکنی، بدون تردید از زیان‌دیدگان خواهیم بود!

۱۹ - رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ عَلَيۡنَا صَبۡرًا وَتَوَفَّنَا مُسۡلِمِينَ : سوره اعراف آیه ۱۲۶

پروردگارا! نهایت صبر و تحمل را به ما ارزانی دار و ما را چون تسلیم‌شدگان درگاهت بمیران!

۲۰ - رَبِّ ٱغۡفِرۡ لِي وَلِأَخِي وَأَدۡخِلۡنَا فِي رَحۡمَتِكَۖ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ : سوره اعراف آیه ۱۵۱

پروردگارا! من و برادرم را بیامرز و به رحمت [بی انتهایت] وارد کن زیرا تو برترین بخشندگانی!

۲۱ - رَبِّ لَوۡ شِئۡتَ أَهۡلَكۡتَهُم مِّن قَبۡلُ وَإِيَّٰيَۖ أَتُهۡلِكُنَا بِمَا فَعَلَ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَّآۖ إِنۡ هِيَ إِلَّا فِتۡنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهۡدِي مَن تَشَآءُۖ أَنتَ وَلِيُّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَاۖ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡغَٰفِرِينَ :

سوره اعراف آیه ۱۵۵

پروردگارا! اگر می‌خواستی می‌توانستی پیش از این، هم آن‌ها و هم مرا هلاک کنی! آیا می‌خواهی به جرم کم خردان، ما را هلاک کنی؟! اما می‌دانم که این نیز امتحان تو است و توسط آن، هرکه را بخواهی گمراه می‌کنی و هرکه را بخواهی هدایت می‌بخشی! تو بزرگ ما هستی پس ما را بیامرز و از ما بگذر که تو برترین آمرزندگانی

۲۲ - وَٱكْتُبْ لَنَا فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ :

سوره اعراف آیه ۱۵۶

و هم در دنیا و هم در آخرت برای ما نیکی مقرر کن

۲۳ - رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ : سوره یونس آیه ۸۵

پروردگارا! ما را تحت سلطه ظالمان قرار مده!

۲۴ - رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِى مِنَ ٱلْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ ۚ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَنتَ وَلِىِّۦ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِى مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ : سوره یوسف آیه ۱۰۱

پروردگارا! تو نصیبی از فرمانروایی به من عطا کردی. و تو مرا تعبیر خواب آموختی. تو آفرینندۀ آسمان‌ها و زمینی. تو در دنیا و آخرت دوست و تکیه‌گاهی. مرا در حال تسلیم بمیران. و به صالحان ملحق کن!

۲۵ - رَبِّ ٱجْعَلْنِى مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِى ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ : سوره ابراهیم آیه ۴۰

پروردگارا! من و فرزندانم را بر پا کننده نماز قرار ده و [خودت] دعای ما را بپذیر

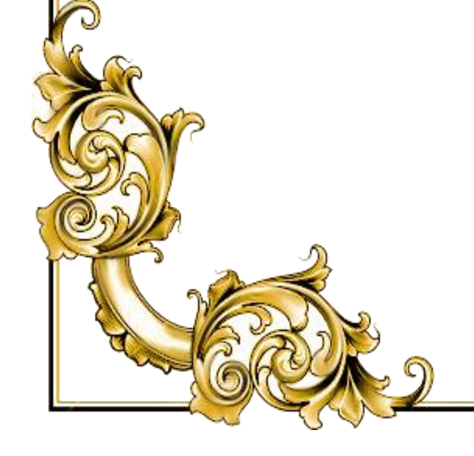
۲۶ - رَبَّنَا ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ ٱلْحِسَابُ : سوره ابراهیم آیه ۴۱

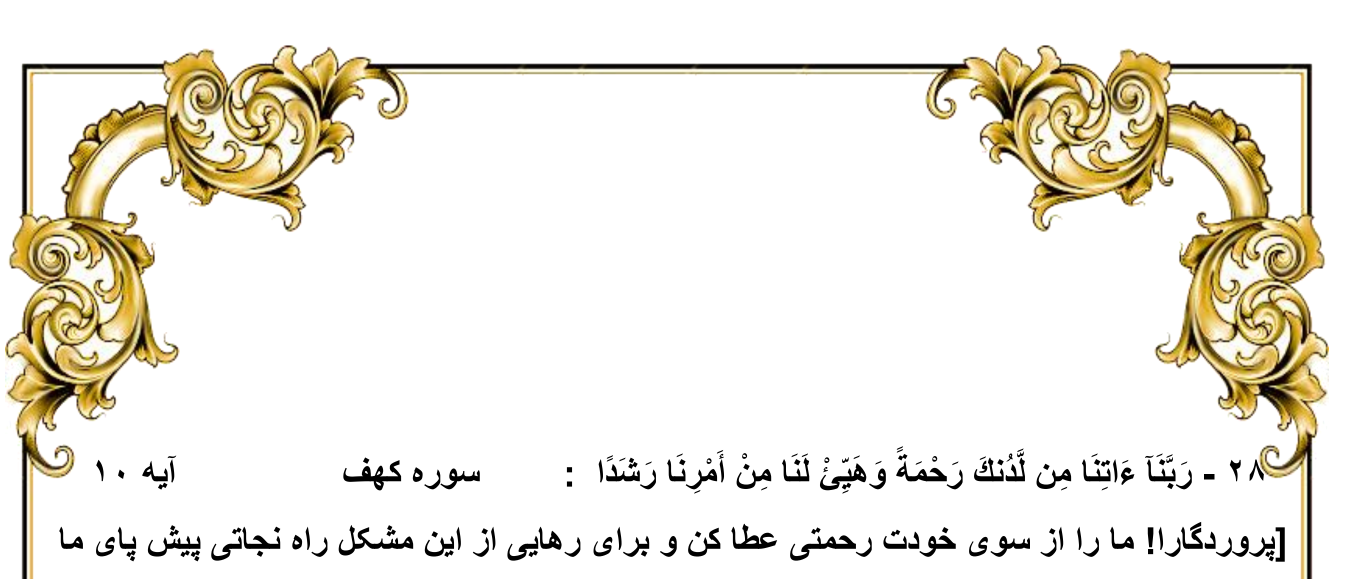
پروردگارا! مرا و پدر و مادر مرا و تمام اهل ایمان را، در روزی که حسابرسی آغاز می‌شود، بیامرز

۲۷ - رَّبِّ أَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَٱجْعَل لِّى مِن لَّدُنكَ سُلْطَٰنًا نَّصِيرًا :

سوره اسراء آیه ۸۰

پروردگارا! مرا [در هر ماجرایی] به راستی و صداقت داخل کن. و صادقانه و سرافراز خارج ساز. و همواره از سوی خودت، حجّتی یاری‌کننده برای من قرار بده!

۲۸ - رَبَّنَآ ءَاتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحۡمَةً وَهَيِّئۡ لَنَا مِنۡ أَمۡرِنَا رَشَدًا : سوره کهف آیه ۱۰

[پروردگارا! ما را از سوی خودت رحمتی عطا کن و برای رهایی از این مشکل راه نجاتی پیش پای ما بگذار

۲۹ - فَهَبۡ لِی مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا : سوره مریم آیه ۵

پس لطف نما و از سوی خویش فرزندی جانشین به من عطا کن

۳۰ - وَٱجۡعَلۡهُ رَبِّ رَضِيًّا : سوره مریم آیه ۶

پروردگارا! از تو می‌خواهم که او [و عملکردش] را مورد رضایت خود قرار دهی

۳۱ - رَبَّهُۥٓ أَنِّی مَسَّنِیَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ : سوره انبیاء آیه ۸۳

پروردگارا! بلایی دامنگیرم شده در حالی که تو ارحم الراحمین هستی!

۳۲ - رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرۡنِی فَرۡدًا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡوَٰرِثِينَ : سوره انبیاء آیه ۸۹

پروردگارا! مرا تک و تنها مپسند [و وارثی به من عطا کن] هر چند که تو خود از هر وارثی بهتری

۳۳ - سوره طه آیه ۲۵ ـ ۲۶ ـ ۲۷

آیه ۲۵ : رَبِّ ٱشۡرَحۡ لِی صَدۡرِی : پروردگارا ! سینه‌ام را گشاده کن (ظرفیت‌ام را بالا ببر)

آیه ۲۶ : وَيَسِّرۡ لِیٓ أَمۡرِی : و مأموریتم را سهل و آسان گردان

آیه ۲۷ : وَٱحۡلُلۡ عُقۡدَةً مِّن لِّسَانِی : و گره از زبانم بگشا (تا واضح سخن بگویم)

۳۴ - رَّبِّ ٱغْفِرْ وَٱرْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ : سوره مومنون آیه ۱۱۸

پروردگارا! مرا بیامرز و بر من رحم کن که تو بهترین رحم‌کنندگانی

۳۵ - رَبَّنَا ٱصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا : سوره فرقان آیه ۶۵

پروردگارا! عذاب دوزخ را از ما دور فرما، زیرا عذاب آن سنگین و پیوسته است

۳۶ - رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَٰجِنَا وَذُرِّيَّٰتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَٱجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا : سوره فرقان آیه ۷۴

پروردگارا! وجود همسران و فرزندانمان را مایهٔ روشنی چشم ما قرار ده، و ما را پیشوای پرهیزگاران کن!

۳۷ - رَبِّ هَبْ لِى حُكْمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ : سوره شعراء آیه ۸۳

پروردگارا! به من حکمت عطا کن، و مرا به صالحین ملحق نما

۳۸ - فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ :

سوره نمل آیه ۱۹

پروردگارا! به من توفیق ده تا نعمت‌هایی را که بر من و پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای، شاکر باشم و عملکرد نیک و شایسته‌ای داشته باشم که تو را خشنود کند. و مرا به برکت رحمت خود در زمره بندگان صالحت قرار ده

۳۹ - رَبِّ نَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ : سوره قصص آیه ۲۱

پروردگارا! مرا از دست ستمکاران نجات ده!

۴۰ - رَبِّ إِنِّى لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَىَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ : سوره قصص آیه ۲۴

پروردگارا! هر خیری که نصیبم کنی به آن محتاجم!

۴۱ - رَبِّ ٱنصُرۡنِی عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡمُفۡسِدِینَ : سوره عنکبوت آیه ۳۰

پروردگارا! مرا بر این قوم فاسد و تبهکار یاری فرما!

۴۲ - رَبِّ هَبۡ لِی مِنَ ٱلصَّٰلِحِینَ : سوره صافات آیه ۱۰۰

ابراهیم گفت: پروردگارا! به من فرزند صالح و شایسته‌ای عطا کن

۴۳ - رَبَّنَا وَسِعۡتَ کُلَّ شَیۡءٖ رَّحۡمَةٗ وَعِلۡمٗا فَٱغۡفِرۡ لِلَّذِینَ تَابُواْ وَٱتَّبَعُواْ سَبِیلَكَ وَقِهِمۡ عَذَابَ ٱلۡجَحِیمِ : سوره غافر آیه ۷

پروردگارا! تو که رحمت و علمت را در همه جا گسترده‌ای، توبه‌کنندگان و کسانی را که به راه نجات بخش تو آمده‌اند ببخش و همه‌شان را از عذاب جهنّم حفظ فرما!

۴۴ - رَبَّنَا وَأَدۡخِلۡهُمۡ جَنَّٰتِ عَدۡنٍ ٱلَّتِی وَعَدتَّهُمۡ وَمَن صَلَحَ مِنۡ ءَابَآئِهِمۡ وَأَزۡوَٰجِهِمۡ وَذُرِّیَّٰتِهِمۡۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِیزُ ٱلۡحَکِیمُ : سوره غافر آیه ۸

پروردگارا! آنها را به بهشت‌های جاودانی که وعده داده‌ای داخل کن. [نه تنها آنها]، بلکه هر نیکوکاری از پدرانشان و همسرانشان و فرزندانشان را نیز داخل کن، زیرا تو قدرتمند و حکیمی!

۴۵ - رَّبَّنَا ٱکۡشِفۡ عَنَّا ٱلۡعَذَابَ إِنَّا مُؤۡمِنُونَ : سوره دخان آیه ۱۲

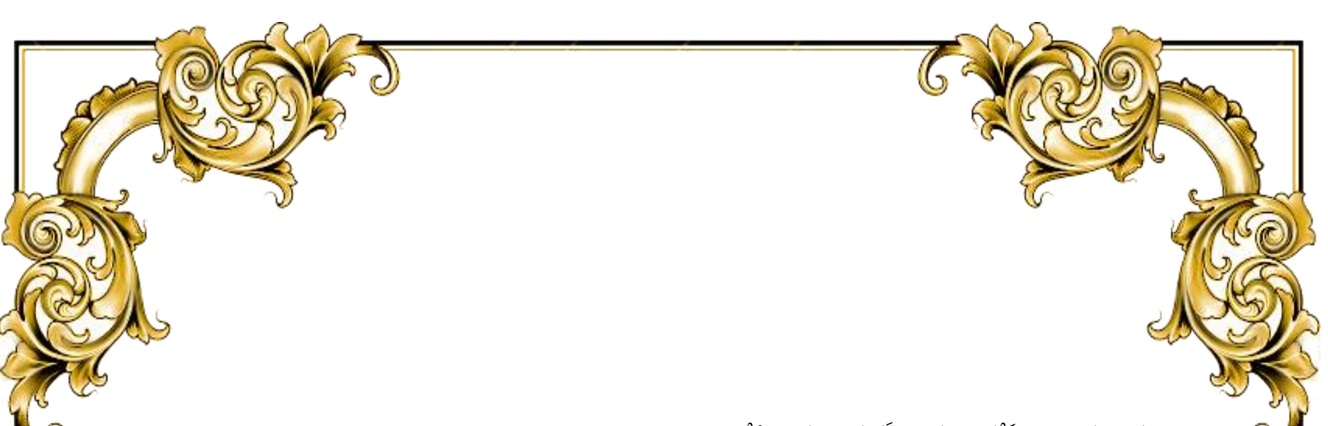
پروردگارا! عذاب را از ما برطرف کن که ایمان می‌آوریم!

۴۶ - فَدَعَا رَبَّهُۥٓ أَنِّی مَغۡلُوبٞ فَٱنتَصِرۡ سوره قمر آیه ۱۰

پروردگارش را دعا کرد و گفت: من مغلوب شدم. از آنها انتقام بگیر!

۴۷ - رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا وَلِإِخۡوَٰنِنَا ٱلَّذِینَ سَبَقُونَا بِٱلۡإِیمَٰنِ وَلَا تَجۡعَلۡ فِی قُلُوبِنَا غِلّٗا لِّلَّذِینَ ءَامَنُواْ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٞ رَّحِیمٌ : سوره حشر آیه ۱۰

پروردگارا! ما و برادرانمان را که زودتر از ما ایمان آورده‌اند، بیامرز و در دل‌های ما هیچ کینه و عداوتی نسبت به اهل ایمان قرارمده، پروردگارا! تو رئوف و با گذشتی

۴۸ - رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ ٱلْمَصِيرُ : سوره ممتحنه آیه ۴

پروردگارا! بر تو توکّل می‌کنیم و روی سوی تو می‌آوریم زیرا سرانجام‌ها به تو ختم می‌گردد

۴۹ - رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ وَٱغْفِرْ لَنَا رَبَّنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ : سوره ممتحنه آیه ۵

پروردگارا! ما را مایه امتحان کافران قرار مده! و ما را بیامرز ای پروردگار ما! که تو قدرتمند و حکیمی

۵۰ - رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى ٱلْأَرْضِ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ دَيَّارًا : سوره نوح آیه ۲۶

پروردگارا! هیچ کافری را در زمین، زنده باقی مگذار!

۵۱ - رَّبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِىَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا تَبَارًۢا : سوره نوح آیه ۲۸

پروردگارا! مرا و پدر و مادر مرا و اهل ایمانی که به خانه من آمدند، و نیز جمیع مردان و زنان مؤمن را بیامرز، و ظالمان را جز هلاکت میفزا!

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ

پروردگارا! این عمل را از ما قبول کن! زیرا این تویی که بر همه چیز شنوا وآگاهی

۲۹ دی ۱۴۰۳ ۱۷ رجب ۱۴۴۶ ۱۸ ژانویه ۲۰۲۵

التماس دعا کمیل اکبرزاده آملی